

فہرست

داستان خورشیدن دیوان را از کشتن دیو و فتح کردن قلعه اسفندباش و جستن

ایشان سیف الملوک را و یافتن و قید کردن اورا

نامہ شاہپال بہادر بطرف ہاشم

جواب نامہ ہاشم شاہ بطرف شاہ شہپال و برخاستن جنگ از غضب کمال

بر جنگ تیار شدن و سپاہ جمع کردن از ہر یار شاہ شہپال و ہاشم دیو

جنگ کردن شہپال بہادر با ہاشم شاہ دیوان روز اول!

نامہ نوشتن سیف ملوک خورسند بطرف پدر دردمند

آمدن صاعد بمصر ہمراہ دیوان و تیار شدن عاصم شاہ بشارستان

وفات یافتن سیف الملوک و نالیدن بدیع الجمال از درد آن

در شکایت ظلم زمانہ بطریق عاشقانہ

در مدح پیر خود میگوید

در خاتمہ کتاب و بیان راویان اولوالالباب

نخنہ چند در خاتمہ کتاب و مناجات می گوید

غزلیات

در مدح پیر خود میگوید

دو ہزاجات

سوانح عمری حضرت میاں محمد صاحب

تقریظ جامع کمالات صوری و معنوی جناب قاضی عطاء محمد صاحب نائب

تحصیل از جہلم

داستان خبر شدن دیواں را از کشتن دیو و فتح کردن قلعہ اسفندباش

و جستن ایشان سیف الملوک را و یافتن و قید کردن اورا

راوی ایس قصے دے مینوں ہور صلاح و سالی
پھر پچھوں چل پکڑ محمد گل شہزادے والی
قلزم دا شاہزادہ جس دن کٹھا سیف ملو کے
چالی روز گزشتہ ہوئے بن فریادے کو کے
بعد اس تھیں ماں باپ دیو دے خبر ہوئی اس گلدی
اسفند باش قلعے وچہ کٹھا بیٹا تیغ اجل دی
ماتم بہت کیتا بچدا سوگ وڈا وچہ دھرتی
اوہ مہینہ قلزم اندر روز قیامت ورتی
بوہے بوہے ہوئے سیاپے ہائے شیرا ہائے شیرا
مائی باپ پٹن سر داڑھی منہ نہ ڈٹھا تیرا
کون بجگ پئی آسمانوں کر گئی ایہ کارا
دیو پری کوئی مار نہ سکدا ساڈا لال پیارا
روندے دھوندے تے کر لاندے لٹے اسیں جہاناں
کوئی نہ سجددا مارن والا ایڈ دلیر جواناں
جاں اس سوگوں باہر آیا کہندا شاہ دیواناں
کر کے دغا دیواں نوں مارن ہے ایہ کم انساناں
آدمیاں بن کسے نہ کٹھا میرا شیر رنگیلا
مشرق مغرب توڑی لوڑو کر کے وڈا حیلہ
ایسا دیو زور آور مارے آدم دی کی طاقت
عرض کیتی امرا داں شاہا پئی آسانی آفت

شہر ولایت جوہ چو پھیرے چشنے حوض سرائیں
 رکھ بچے کھوہ بھوڑے ڈھوکاں کھیت گرائیں
 جس جس جانی سجدا آہا آدمیاں دا واسا
 پریاں دیو لگے سبھ لوڑن مل لیا ہر پاسا
 کوئی کدھرے کوئی کدھرے لوڑے کڑک دیواں لوں بھاری
 اوس دہاڑے چالی پریاں آیاں وچہ اڈاری
 باغ ارم دے اتوں لنگھیاں نال قضاء الہی
 پیٹھ درخت ڈٹھو نے ستا آدم زاد سپاہی
 اوس درخت اتے لہہ آئیاں گوء گوء مچائی
 دیہہ وسوے ایہ خونی ساڈا ہور نہ ہو سی کائی
 کن آواز اونہاں دا آیا جاگ پیا اوہ راہی
 سبھو پریاں دیکا دے کے پچھن اوئے سپاہی
 کون کوئی توں کتھوں آئیوں تدھ معلوم نہ ہویا
 پریاں دیواں دے ایہ تھانے کیوں اس جانی سویا
 احمق ہیں یا جھلا خبطی یا مغرور جوانی
 کیہڑی جانی آ کے ستوں مار کرے کوئی فانی
 سیف ملوک دلیر جوانے خوب جواب سنایا
 بابجہ رضا ربے دے کیہڑا مارن والا جلیا
 جدوں قضا الہی آ سہی مول نہ رہسی ڈکی
 حکمے بابجہ نہ مراں کسے تھیں معلم ہے گل پکی
 بیگانہ میرے دل جیہڑے بریاں اکھیں کر سن
 ہتھوں ہوگ جہاندی آئی میرے ہتھوں مر سن

پریاں تے تہ معلم کیتا ایڈ دلیری جس دی
 قلزم رڈی اسے کیتی سچ ایہو گل دس دی
 شاہزادے تھیں کچھن لگیاں بنکے وانگ حلیمیاں
 اسفند باش جزیرے تہھے کیتیاں سر مہماں
 قلزم دا شاہزادہ اوتھے تہھے ہی مار گویا
 سراندپے دی شاہزادی توں چھڑکا لیا
 جے اوہ شیر بہادر توں ہیں سندر شکل سپاہی
 تاں سو شکر اساں بھی ڈٹھوں چاہ تکن دی آہی
 سیف ملو کے ایہہ گل سمجھی ہن ایہ پریاں ایتھوں
 سراندپوں سنیاں گلاں رہ رہ آیاں جتھوں
 جیکوئی دور ملک تھیں ہوون کد واقف دستانوں
 باغ ارم وچہ آیاں ہو سن زریں ستار ستانوں
 آہو مہیں کٹھا آہا شاہزادے فرمایا
 ملکہ خاتون قیدوں کدھی جاں رب کریم کمایا
 اوے دل نوں ہمت دتی اوے یاری کیتی
 نہیں تاں اینویں کد مریدا ایسا دیو جمعیتی
 پریاں کہیا دس اسانوں کیکر کٹھا آہی
 جیوں جیوں گزری سبھ دسالی سیف ملوک سپاہی
 دیکھ اقبال دلیری اس دی ہتھ نہ پاؤں پریاں
 ایڈ بہادر دیواں مارے زور اوہدا سن ڈریاں
 حکمت مکر فریبیں کر کے قلزم کھڑیا لوڑن
 سیف ملوک بھلاؤن کارن جھوٹھ مسدا جوڑن

شہرستان سنہری وچوں کہن اسیں ہن آئیاں
 شاہ شاہپال تیرے ول گھلیا خوشیں خوشیں دھائیاں
 شاہزادے نوں چا لیاؤ حکم کیتا شاہپالے
 جے آکھیں تاں چالے چلیے کول بدلیج جمالے
 شاہزادے شکرانہ پڑھیا بہت دلوں خوش ہويا
 پہن لئے ہتھیار پوشاکی اول منہ ہتھ دھویا
 پریاں نوں فرمایوس جھبڈے چالے چلو مینوں
 نال شتانی چایا پریاں ایہ ہن کھڑ ساں تینوں
 ست دن تے ست راتیں اڈیاں کر کے تیز اڈاری
 اکس پہاڑ اچے تے لتھیاں کلک انہاں نے ماری
 آن ہجوم اکٹھے ہوئے پریاں دیو مریلے !
 آکھن نس ڈٹھوئی شھسا اگے ہی بہوں ویلے
 ہن جا سیں تاں پکھساں ایتھوں آئی شامت تیری
 مدت ہوئی اساں بھی چڑھیاں کیتی لوڑ بٹیری
 قلم دے درباروں آئے اسیں لوڑاؤ تیرے
 اس سلطانے گھلیا سانوں پکڑو دشمن میرے
 ڈھونڈھ تھکے کل عالم تینوں مساں مساں ہتھ آئیوں
 چڑھیا خون آکھیں وچہ تینوں او سے آن بہائیوں
 بے گناہ شاہزادہ ساڈا کیوں مدھ مار گویا
 مارا زائیں کرساں تینوں او سے آن بہائیوں
 سن گلاں شاہزادے ساڈا کیوں مدھ مار گویا
 مارا زائیں کر ساں تینوں اج بدلہ ہتھ آیا

کی ہو یا مر ویساں شوہدا کی جیون دا جھورا
 دو افسوس رہے دل اندر ڈا ڈھے نال نہ زورا
 اک تے مائی بابل سنگیاں مردیاں منہ ڈٹھا
 دوجا چھیکو وار نہ ملیا یار پیارا مٹھا
 اوڑک اک دن مرناں بندے کیا پچھے کیا اگے
 نیت پریت تیری وچہ مویا پتہ تھن نوں لگے
 جان ہووے قربان تھن توں عشق ایمان نہ ہاراں
 اپنی توڑ بناہ محمد کجہ پرواہ نہ یاراں
 سیف ملوک ایہناں نبھ کھڑیا سنگدپ شہر وچہ
 پریاں دیو عفریت بتیرے ویکھن آے در وچہ
 جو ویکھن سوہائے ہائے کر دے ہتھ مروڑن سارے
 ایہ جوان نہ مارن جو گاکی کر سن ہتھیارے
 اوڑک کوٹ اندر پھر وچھائے کر سی سے سنہری
 سیف ملوکے ڈٹھے اگے بادشاہی سمیانے
 سپے فرش فروش وچھائے کرسی سے سنہری
 تخت جڑاؤ تے شاہ بیٹھا دیواں بھری کچھری
 سیف ملوکے نظری آیا تخت اتے اک تو وہ
 سٹھ گز لماں قد دیوے دا چہرہ غضب آلودہ
 جھل سلام تخت پر گجیا کہندا ہے نقصانی
 سیف ملوک سلام پہنچایا جیونکر رسم شہابی
 گھائل کریں جو ان ایسے چایا سین تفسیرے
 تو ہیں میرا بیٹا کتھا اسفند باش جزیرے

جیونکر میں اوہدے غم زناں باپ تیرا ہن روی
 تینوں کچھ نہ سجدہ آہا اس دا بھی کوئی ہوسی
 نال لیری اٹھ سلامی کردا دوجی واری
 سیف ملو کے جھڑکاں سن کے رت گئی سک ساری
 نال فصاحت عقل بلاغت صفت کیتی اس شاہدی
 دے دعائیں کرے ثنائیں دل وچہ اوٹ اللہ دی
 اوس جامے اس مورت والا عشق بدیع جمالوں
 پھیر اس اگے چھویا قصہ اپنے حال احوالوں
 بوزنیاں تے سگساراں دا قصہ شہر زناں دا
 سفر سمندر فوج ڈوبن دا ذکر زنگی دا آندا
 اسفندر باش جزیرے والی گل دی پل پل دی
 ہور قصبے جانوراں دے بھی گل تتی تھل دی
 موت دی بہرام دیوے دی جیوں مویا سنگ آئی
 ملکہ دی بیہوشی والی ساری گل سنائی
 ہور بدیع جمال پری دا جیوں جیوں درشن پایا
 واسطہ سراندیپ وژن سارا حال سنایا
 مہر افروزے دے گھر دردی دی کل نشانی
 شفقت الفت شاہپری دی قول قرار زبانی
 پھر پریاں دا نال بہانے سنگلا دیپ پہنچایا
 مہر افروزے دا نال لے جانا باغ ارم وچہ جانا
 سچے نا ہیں آج محمد کہہ سچ بے وسواسہ
 سچو سچ سنایوس سارا جھوٹھ نہ کہیوس ماسہ

متھے وٹ آھیں پر لالی ڈھیر بچارا جریا
 شاہزادے تھیں مچکھن لگا ہاشم شاہ غم بھریا
 مثل فرشتے صورت دے باطن دیو ادا
 بھیداں وانگ حلیم دکھاویں نیت دے بگھیاڑا
 روز قیامت کچھ ہووے گی من وچہ خوف نہ دھاریں
 ناحق خون کیتا تھہ کاہنوں بیگناہاں ماریں
 لکھن ہار ازل دے شاہا جو جو نقش اتارے
 سیف ملوگے کہیا اگوں آکھ سلام دربارے
 کد تدبیروں دھووں ہوندے کپے لیکھ خدائی
 متھے میرے جو اس لکھے عیب گناہ خطائی
 دوس دیہو کی مینوں شاہا وڑھی قضاء الہوں
 ایہہ منو کالکھ آہی لکھی دھروور گاہوں
 ترنا لعل نہ جڑیا مڑ کے ہر گز پچھوں تائیاں
 توڑے لکھ افسوس بندے نوں لگے کم دہائیاں
 صورت شیر جوان تیریدی ویکھ لگا غم مینوں
 ہونی ہوئی نہ مڑدی آہی کی ہن آکھاں تینوں
 ہتھوں چھٹا باز نہ مڑیا نال افسوساں گھیاں
 کجھ نہ حاصل ہویا شاہا پٹ پٹ منہ سر بھنیاں
 کیتی اپنی دا دل اندر بہت افسوس کیتائیں
 ظلم برا ایہہ متھے لگا ہتھیں زہر پیتائیں
 ہائے ہائے ڈب مراں وچہ ندیاں نج آیا اس رستے
 عا شیشہ پھیر نہ جڑیا نال کچے بند بستے

ڈا ہڈھی ہے تقدیر الہی منہ مارے تدبیراں
 کس سردوس محمد پھڑیوس اپنیاں تفصیراں
 کیتا عذر خطائی منیں سیف ملوک شہزادے
 ہاشم دا کجھ غصہ گھٹیا رہیا کمی زیادے
 گنتریاں وچہ آیا کہندا مارشاں کر چھڈاں
 اوڑک ورم تیرا پتر دا آکھے بہتر جے سرو ڈھاں
 کدی کہے چاقید کرایے کدی کہے جے ماراں
 کدی کہے بہرام نہ مڑدا نال اجیہا کاراں
 للہ خون پتر دا بخشاں مت میں بھی بخشیاں
 گرم پیالہ غصے والا اندر و اندر پیواں
 رہ رہ کے پھر رہ نہ سکيا کیتوس حکم قتل دا
 گچ پچاوے کون غصے دا اچا بھانڑ بلدا
 ہاشم شاہ فرمایا اوڑک معلم ہویا مینوں
 توں دلہندا ساڈا کٹھا قتل کراواں تینوں
 جلا دے دل شارت کیتی ترت اوہ حاضر ہویا
 جیوں بد کاراں دے سر آ کے ملک الموت کھلویا
 بلیاں اکھیں تے منہ کالا گکیاں داڑھی مچھاں
 چٹے دند لبان تھیں باہر وال موہیں پر لچھاں
 پھکی خوء تر شرود سے تلخ زبان رنجانی
 کیوں کھاؤں کردا سچے چہرہ مثل سوہانی
 رنگ دیدار زحلے والا وانگ مرتخ ضابٹ
 ویکھن ساتھ دلیری بھجے کھاون آئی آفت

خونی سرخ پوشاک لگائی باہر تیغ میانوں
 تیز اتے خوں ریز زیادہ باشک ناگ زبانوں
 مرتخے دل ہوئے شکستہ تیغ اوہدی تھیں ڈر کے
 جوزا برج کرے دو پھاڑاں سر تیرے تے دھر کے
 دہشت دس البرز کنباوے پئے پہاڑ تریلی
 لرزہ پوے زمیناں تائیں جاں نوں شاہ پہلی
 تورہ ریتو بھریا گل وچہ خونی نطع بغل وچہ
 سینکڑیاں نوں ذبح کریدا وانگ قصائیاں ملوچہ
 رقی رحم تے سہم دلے نوں ترس نہ وچہ سر شتے
 خونی کم ہمیشہ وانگر ملک الموت فرشتے
 اول نطع زمیں پر دھریا اوپر ریت کھلاری
 پریاں دیو وڈیرے نٹھے ویکھ اوہدی ہتھیاری
 شاہزادے نوں باہوں پھڑ کے ریتے وچہ بہلیا
 اگر تیغ سرے تے آندی مارن اتے آیا
 قدرت ویکھ خداوند والی کردا کیڈ تماشے
 پنچے وچوں تتر چھڈے رحم کیتے جد باشے
 مارن لگے شیر دبنے نوں گرگ کرے اپرالا
 بے چڑی دا راکھا بن کے باشک ناگ ڈنگالا
 کھاون لگا باز کبوتر پنچہ مار غضب دا
 لگڑ اس تھیں چھرکا کے رکھے فضل پچھانوں ربا
 ہاشم شاہ اگے جلا دے اس دم عرض پکاری
 شاہا تیز تیرے اقبالوں داہڈ میری تلواری

ہمت تیری نال نرو آ زور مینوں وچہ باباں
 دوجا دم نہ لیندے مڑ کے تیج جہاں تے واہاں
 اج دن تیک نہ بچیا کوئی جو میرے تک پہتے
 کرگ شفاعت کون بندے دی پاپ کمائے بچتے
 شالا خیر تساڑی دائم مانوں خوشیاں لاکھاں
 دو تن سخن میرے دل آئے جند بخشو تاں آکھاں
 ہاشم کہیا کہہ توں بیشک جو تیرے دل آئی
 نیک صلاح سہس دی سینے کھائی نہیں خطائی
 نیک نصیحت ہر دی مینے عار نہ کریئے ماسہ
 جو آمنان دے گھر آیا ہویا بے وسواسہ
 ہاشم شاہ اگے جلا دے عرض بنا سنائی
 شاہ وڈا شاہپال اپرا نبی سلیمان جانی
 خویش قبیلے اس دے سارے میر وزیر تمامی
 بھیناں بھائی ساک آشتایاں کیا خاصی کیا عامی
 سبھناں رل صلاح پکائی ایہ شہزادہ کائی
 شاہپالے دی بیٹی دے کر کرنا خاص جوانی
 سرو بانو ہمیشہ شاہ دی مائی مہر افروزے
 ویکھ پسند کیتا ایہ لڑکا اندر پہلے روزے
 ناطہ کرن اوہدا اوہ گیاں شاہپالے دے گھرنوں
 نبی سلیمان ایہ کڑمائی کیتی دیکھ امرنوں
 ڈرکھاں روح نبی دے کولوں مت کو غیرت آوے
 اٹھے فتنہ شر اچہا ایہ کم مشکل پاوے

تیرے تے شاہپالے اندر ویر پوگیا بھارا
 اسنھاں معاملیاں تھیں پچھوں ڈھکدا مندا کارا
 خون اودھالے کیکر پچدے ایڈ جنہاں اپالے
 شہر ولایت اندر شاہا یسو نہیں سکھالے
 تہہ جوانی اس دا کٹھا کداوہ کر سی تھوڑی
 ایہ کم کر کے چھپسیں کتھے ہے کوئی جاگہ ٹوری
 آدمیاں دے ملکے اندر باپ اوہدے دی شاہی
 چاراک سے شہزادہ اسدا خدمت گار سپاہی
 دیو پریاں دے ملکے اندر کڈ پچسیں شاہپالوں
 ادھر نھوں اور مرہی ڈاہڈے تیرے نالوں
 ایس جوانے خون تساڈا کیتا نال نادانی
 عشقے سی مت ماری اس دی کر بیٹھا دیوانی
 زوری خون کرایا اس تھیں چا چکا زنانی
 موت اوہدی سی اس دے ہتھوں لکھی قلم ربانی
 جٹ فقیر مقدم ہویا موضع وچہ پلا کے
 کہندے بھینوں قتل کرایا ویری چا چکا کے
 ویری کولوں دیر کوہاون برے رتاں دے کارے
 ہتھیں زہر پلا کھپاون خاوند یار پیارے
 کد کسے دی سکی ہوئی جس نے مار سرایا
 سے برساں اگے پوجے کوئی پھر ساڑے ہتھ لایا
 نور حیا ہدایت والا برقعہ گرد جنہاندے
 سو کیوں ماریں گئیے بھائی مرد ایمان نہناں دے

کی ہو یا بے چہرہ ساڈا ہو گیا مردواں
 جس دی نیت مرداں وائی سوئیو مرد سچاواں
 ناریں سوجو شہوت بھریاں تاڑن ڈنڈ جواماں
 اک چکھن پھر دوجا رکھن لکھن برا پراناں
 کھیکھن تھیں کر خوف محمد باہر نکل اس گلیوں
 بریاں تھیں بریائی نکلے ہے بھلیائی جھلیوں
 انہماں گلاں تھیں ہے کی لبھدا عیب کیدا کرناں
 اپنا آپ سنبھال محمد جو کرناں سو بھرناں
 عرض کرے جالہ بیچارہ مڑ مڑ نال تاکیداں
 نام جلاو تے کم شفاعت راہ دے بے ویداں
 کہندا آہی خبر تسناں بھی بہرام جوانے
 آدمیاں دے ہتھوں مرنا اوڑک اکس زمانے
 جیونکر توڑوں لکھی آہی سر پرا وھو ہونی
 نہیں تاں اوس بہادر دیوے مار نہ سکدا کوئی
 ایسا رستم دستاں آہا دیو پریاں وچہ نادر
 جیوں اجڑ وچہ شیر تیویں سی لشکر وچہ بہادر
 دس ہزار نہ دیو جنگی چہل ہزار عفریتے
 اکسے حملے نال ہلائے مار گوا پڑ جیتے !
 ایہ کمزور جوان بیچارہ کی آہا اس اگے
 پر جاں گھڑی برابر ہووے ساعت ڈھل نہ لگے
 کرو قیاس دے وچہ آپے کی کجھ اس دا باور
 نال اوہدے کی قدرت دھردا توڑے لکھ بہادر

جو کچھ وچہ کتاباں لکھی ہونی سی سو ہونی
 سر پر من رضا رہے دی دوس نہیں اس کوئی
 دوجا ہور سنو گل میری ترکھے کم شیطانی
 اگے بھی تہہ نالوں وڈے ہوئے شاہ جہانی
 جیوں جیوں دنیا تے اوہ ورتے سو در تب بھلیرے
 جے چلیں پھڑ چال انہاندی ایہ بہتر حق تیرے
 طوق سنگل جمشید بنا کے چھوڑ گیا اس گے
 بند خانہ اسکندر کیتا تقصیری دکھ جھلے
 زندہ مارن پھر بھی سوکھا جاں چاہیے مروایا
 مویا گیا مڑ کیکر لبھسی جس دن دنیا آیا
 ہاشم شاہ جلاووں سن کے گل پسند لیاندی
 کہندا اس نوں تو ہیں دسین ایہ صلاح اساندی
 جوتوں دسین سوئیو کریئے گل کئی تہہ خاصی
 پر اک بھاوے نا ہیں اس دی مڈھوں کرن خلاصی
 عرض کیتی جلاوے شاہا اس نوں قید کراؤ
 شاہپالے دی جاں جاں توڑی مرضی نہ آزماؤ
 جے اس کچھ اپاؤ نہ کیتا بانہہ اسدی نہ لوڑی
 اوس ویلے بہرامے بابت مار سٹن گل تھوڑی
 جے اوہ زورا کر کے منگے دیہہ جوانی میرا
 قیدوں کڈھ کر یسیں حاضر تاں کم چنگا تیرا
 ہاشم شاہ جلا دے تائیں آفرین پکاری
 ایہ صلاح پسند لیاندی نالے مجلس ساری

جلا دے نوں خلعت دے کے کیتا وچہ امیراں
 خونی قید کراؤن کارن کرن لگے تدبیراں
 قلم کوٹ اندر سی کھوبا ڈوہنگا ودھ شاراں
 بہت لماں تے باطن وچوں کالا تار زاراں
 یا اوہ روز حشر دے والی آہی رات ہنیری
 ویکھن سات کنارا اس دا جاندی بھج دلیری
 کی کجھ آکھاں تھلا اس دا دھول مچھی تک پہتا
 پروں سرا نہ نظری آوے جے سو تیکے بہتا
 جے کر پتھر اتوں سیٹے رہے برس تک راہی
 جیا جون اوہدے وچہ مر کے گندی ترقی آہی
 جے سورج وچہ جھاتی پاوے ویکھ ہنیرا نسدا
 کالکھد بری اوہدی وچہ آیاں نور وین دا کھسدا
 برادر وگ دیواں دا آہا دوزخ دنیا اتے
 سب اٹھوئیں ہور خزندے وانگر کالے کتے
 پیریں سنگل طوق لگے وچہ شاہزادے نوں پا کے
 اوس درد گے وچہ وگایا بیٹھا تھلے جا کے
 صورت سیرت ولوں آہا مہتر یوسف ثانی
 تانبیس ملی میراث انہاندی کھوہ پیا زندانی
 بے نظیر شہزادہ آہا عشق پری دے پھڑیا
 تا ہمیں قید دیواں دی اندر جا بیچارہ جھڑیا
 پٹ پھاڑ دتا چا اتے منہ کھوہے دا کجیا
 ویکھ عاشق دی بھکھ محمد اچے نہ عاشق رجیا

دیواں قتل کرن تھیں چھڈیا قید بری وچہ پایا
 بھکھاتے ترہایا مری سہم اونہاں کجھ آیا
 اوس پڑے وچہ موری کیتی وانگ چکی دے گلے
 ان پانی لکاون اوتھوں پاکے وچہ پیالے
 کدی کدی کجھ روٹی پانی تھوڑا بہتا کھاناں
 سیف ملوکے ول پہنچاون کر کے خوف رہاں
 جاں شاہ مہرے باہر کڈھے روشن وانگر اگی
 اعظم اسم زبانوں پڑھیا لو کھوہے وچہ لگی
 سپ اٹھوئیں ہور خزندے نس چھپے وچہ دھرتی
 مہتر یوسف والی حالت سبھ اوتھے ونجہ ورتی
 پیریں سنگل بیڑی بدھی کن چاپے گل گولے
 ہتھ ہتھوڑی سنگل نالے کجھ بھارے کجھ ہولے
 آب حیات کھریدا چشمہ سیف ملوک شہزادہ
 وچہ ہنیرا کھوہے دے بیٹھا رب دا ویکھ ارادہ
 نال افسوس اوہدے کر بیٹھا انبر باناں نیلا
 سورج دا غمناکی کولوں ہو گیا رنگ پیلا
 سینے داغ چنے نوں لگا تک کے شاہ دا رولا
 نت دہاڑے گھھدا جاندا کہندا ہائے مقبولا
 کتول نس ونجاں آسانوں دھاڑا لوکو دھاڑا
 دند تیرے کہے تیز اساں تے ہے بڈھیا بگھیاڑا
 یوسف ثانی ویکھ جوانی ترس نہ آوے تینوں
 خوب جوان اچہا پکڑیں عالم ویکھے جینوں

پیا خیال اساڈے ویری کس نوں کوک سنائے
 ظالم ستم ہمیشہ کردا کت پاسے نس جانیے
 اول لاء امید بھلے دی قید بری وچہ پاندا
 کھڑ خورشید دوپہراں اتے دھرتی وت ڈوباندا
 دن دن دا ہدا گھٹ چنے دا کر چوہدیں نوں پورا
 پھر اٹھائیں راتیں توری کر چھڈ دا بے نورا
 کوک دوبائی کرے لوکائی دولالی آسمانوں
 نت کھوہے وچہ سدا پھڑکے روشن چن جیہا نون
 باغ دلاں دے اندر چرواہک لڈ کا پھڑکے
 بگیاڑاں دے ہتھ پھڑ اندا ونڈ ونڈ کھاؤ کھڑکے
 ننگے سر پہاڑ چکائے جہاں پھل نہ چایا
 ویکھو پھل گلاب چوٹرفوں سیخاں دے منہ آیا
 باغیں سیر کریدی بلبل پکڑ پنجر وچہ پاوے
 سیف ملوک جیسے تن نازک ایسے دکھ سہاوے
 جاں اس جتے باز آسمانے سٹیا درگ شہزادہ
 تروٹے پھٹ پرانے مڑ کے ہویا درد زیادہ
 زارو زار روئے وچہ در گے رتوئیر اوچھلے
 بھارے سنگل کاٹھ پے سن کجھ پیر نہ ہلے
 رین دناں کجھ چین نہ رہیا دین کرے دکھیارے
 فکر دھیان نہ جان اپنی دا دل وچہ سان پیارے
 ایہ کی سخت زمانہ آیا ہائے ہائے وے آسمان
 قدر بقدری موجاں مانے ہر کوئی وچہ جہاں

جمدڑیاں بھاپے قصبے سکھ نہ ڈٹھا کائی
 عمراں دے دکھیارے تائیں نج جنیدی مائی
 یا پھر زہر آلود گھوٹی اس دم دیندی دائی
 میرے تھاں کئے دکھ کیہرا متھے دی لکھوائی
 وقت جوانی عیش جہانی پنج ست روز عمر دے
 ایویں دکھاں وچہ لنگھائے رو رو آہیں بھر دے
 پل صراط جیہے سے پینڈے جھل جھل روز حشر دے
 باغ ارم وچہ پہنا پیساں کول اپنے دلبر دے
 موج غماں دی اندر آئی رھڑ دی جان نمائی
 ناں کنڈھی نہ پل بریتی جل تھل وسدا پانی
 دوروں نظر پئی اک بیڑی پانی اتے تر دی
 پکی آس لگی وچہ دل دے ہوئی مہر خضر دی
 نیڑے آئی کھاوَن دھائی بن سنسار مریا
 یار ملن دی ہیکھی ہویا دشمن دے سنگ میلا
 تتی ریت دکھاں دی اندر میں ترہا یا سڑدا
 پانی دا ڈل نظری آیا ٹریوس اٹھدا جھڑ دا
 نیڑے جا ڈٹھے جس ویلے اوہ آہے بھٹھ بلدے
 ترئی آس پیاس تپایا ہڈ کلیجہ جلدے
 سراندیپوں آندوئی پرئے ہیکھی لاء وصل دی
 راہے قید کرايو مینوں خبر نہ سی اس گل دی
 شاہ بدیع جمال پری دی صورت حاضر کر کے
 غم دے گئے اولاد ہمیں کردا رو رو آہیں بھر کے

بھل گیا مدھ اوہ رل بہناں قول قرار زبانی
 اول لاء امید وصل دی ہن ہوئیں بیگانی
 یاری لاء پریت پکائی بے وفاء نہ رہیں
 ہن کیوں ڈٹھے باجھ گناہوں چھپ کتے ول گپیں
 گیا وفا تساڑے دل تھیں بھلی محبت گھولی
 کار میری جند واراں مدھ توں کم تیرا بد قولی
 میری جان محبت تیری مدھ نہ وچہ دلیاں
 ایسے کم نہ لائق پرے تیرے جیہاں اسیلوں
 کھوہ پیا میں تیرے کچھے ہتھ منہ دھوتے جانوں
 شاید یاد نہیں مدھ کیتا مینوں کدے زبانون
 غم تیرے وچہ گئی جوانی جان چلی ہن اتھے
 سی اقرار ملن دا پرے دس ہن ملیں کتھے
 یاری لا کے چائیوئی اول سٹیوئی وچہ خواری
 ایہ بدظن نہ آہا مدھ تے جد میں لائی یاری !
 ویکھاں کیڈ سوگنداں چایاں کیسے نیوں لگائے
 ہن مدھ منوں بھلایا مینوں اوہ دن یاد نہ آئے
 توڑے عاشق کجھ نہ کہسی تینوں عیب نہ لاسی
 ہور بھی خلقت دنیا اتے کد ایہ گل پچاسی
 طعنے لوک دیوے گا سارا کچرک اندر وڑیں
 بیوفا کہے گی خلقت کس کس دا منہ پھڑسیں
 کہسن واہ یرانہ تیرا یاد نہ کیتیوئی جانی !
 یار بنا مڑ سار نہ لیو مار کرائیوئی فانی

توڑے میں نہ تلساں جا کے خلقت ہو ر تکلیسی
 جگ بدنام کرے گا تینوں بولی لوک مرلیسی
 کس مذہب وچہ جائز آیا بھجن قول قراروں
 اوفوا بھدی پرینے مکھ نہ موڑیں یاروں
 ویکھاں یار قرار چن دا کی گلاں پھل پائے
 نازک بدن اتے اٹھ خاراں تیرے آن لگائے
 ویکھ شراب شرابی تا ہیں سٹ سٹ کے منہ بھندا
 تاہیں نام حرام دھرائیوس پاک شمشیں دا بندا
 ویکھاں رات پیالہ چن دا جس ویلے بھن سہدی
 عالم تے منہ کالکھ لیندی کی روشنائی گھنہدی
 کی امید تیرے سنگ رکھاں کس ہیکھے خوش ہوواں
 عمر چلی تھہ قول نہ پالے پیا نصیبے روداں
 ایسا مرد نہیں میں کچا تیری بے پرواہیوں
 یاد تیری تھیں غافل ہوواں نساں تیغوں دا ہیوں
 عشق تیرے دے رستے اندر جے لکھ سختی سہساں
 رنج ہو کے اک قدم نہ ہٹساں پھیراوتے دل ڈھیساں
 کون تنکے اس ویلے آ کے حالت میرے من دی
 اک فراق دو جا تن گھائل قید ہویا وچہ بندی
 ناں منہ یار کہاں جو گا کراں سنگار جے لاکھاں
 ناں دل ایہ گواہی دیندا بے وفا تھہ آکھاں
 عاجز کیتا خو تیری نے نام تیرا کی دھریئے
 ناں جانی نہ دشمن جانی دوئے کھندے ڈریئے

جے لکھ ظلم کرو پھر رکھساں جانی نال تسانوں
 نام بدیع جمال جہاندا خون حلال تنہاں نوں
 خوب شکل محبوب اجیہا مشکل تروڑن یاری
 سو سو واری راہ اوہدے تے بہتر ہے جند واری
 گلے اولہ ہمیں آکھ شہزادہ مڑ کے پچھوں تاوے
 نال خیال جمال پری دے حال احوال سناوے
 کہندا ہے بدیع جمالے میں تہہ پیا وچھوڑا
 میں رنجور تیرے غم اندر تہہ بھی ناں غم تھوڑا
 پیر شہید کرے کوئی مدد لاوے تیر نشانے
 اس قیدوں تے درد فراقوں کڈھے کسے سہانے
 ٹھنڈی واء تہاڑے دل دی اس کھوہ وچہ نہ لگدی
 جس واؤ وچہ بوء نہ تیری ساڑے وانگر اک دی
 متھا مار زمیں پر پکے ڈھیندا کھلا کھلوتا
 کہندا یار وچھناں تہہ تھیں درداں وچہ پروتا
 کجھ گناہ بے ادبی ہوئی قید ہوویں اس راہوں
 چاہ تیری دی بھاء قبولی کون کڈھے ہن چاہوں
 ہتھیں پیریں سنگل بیڑی آویکھاں میں قیدی
 دکھ جھلاں تے مکھ نہ موڑاں تیری دل امیدی
 جے میں لکھ بے ادبی کیستی کیتا اپنا بھرناں
 توں حاکم میں رعیت تیری کر لے جے کجھ کرناں
 ہرگز چت نہ لیا پیارے کیتا خن دلیری
 رحم کریں ہن عاجز ہویا قید بری تک میری

جے میں سو گستاخی کیتی ظلم تیرے کچھ جھلے
 اے نہیں گستاخی مکی ناں کر ستم اولے
 ایسے طرح نہ رکھ ہمیشہ مار اکے کر یاری
 یا تلواری دے منہ ویکھاں یا منہ دس اکواری
 جے میں نال تہاڑے مندا جانے رب دلیلاں
 بے دوسے سر دوس قبولے آگول شرم اسیدوں
 جیوندیاں تہہ یاد نہ کیتا مویاں دلاسه دسیں
 ہے امید تیریتے بھنان مت سر ہتھ دھر یسیں
 ہتھیں مار ہوواں قربانی کم تیرے سر لگے
 کھوہ پیایہ جیون میرا مرن بھلا تہہ آگے
 پاس تیرے ہن پہنچن اوکھا گلستاں وچہ درگاں
 درد میرا سر دردی تینوں کیونکر نیڑے پگاں
 نموں بھنان بکل وچہ بیٹھا ڈر داسیں نہ چاواں
 دور بھلامت کول ہوواں تاں تینوں ہرج پوچاواں
 خوشی رہو تم یار پیارے دور آسیں دکھیارے
 سکھ نصیب تیرے میں چائے بھر دکھاں دے کھارے
 دکھ سدا سکھ گاہ بگاہاں دکھاں توں سکھ وارے
 دکھ قبول محمد بخشا راضی رہن پیارے
 ہے بھنان ہن پہنچ شتانی واگ چلی چھٹ ہتھوں
 ایہو خوف آہا دل میرے ایس بیگانی ستھوں
 تہہ کہیا سی ناں ڈر مولے میں کرساں اپراں
 ہن اس سخت مصیبت اندر ہوویں مرنے والا

حسن جمال تیرا کس کاری عاشق سکدا مری
 جاں دیدے نا بیٹے ہوئے پھر سرمہ کر کرسی
 دنبہ جاں بگھیاڑاں کھلدا اجڑیاں کی کرناں
 کانگے نہیں گھراں دی پٹی کس اتے چھت دھرناں
 جاں کھیتی دا ککھ نہ رہیا نس سکناں ہریا
 کس کم دھپ پکاون والی کس کم بدل ورھیا
 جہناں سار نہ لٹیا میری آویکھاں کی رولا
 تک وچہ آئے ساس محمد درشن دس مقبولا
 دکھ میرے کی آکھن جوگے کد آون وچہ لیکھے
 مہ پتچے یار محمد جیکر آھیں ویکھے
 کتھے یار کتھے میں قیدی کتھے صاعد بھائی
 کون ونڈے اج دکھ محمد حال نہ نکدا کائی
 سیف ملوک ورگے اندر بہت ہویا دکھیارا
 اگ فراق کیتا دل پرزے ناں سجدہ چھلکارا
 پل پل سال مثال گزارے اک اک روز حشر دا
 رین لنگھائے وین کرینداناں جیوے نہ مر دا
 انت حساب دکھان دا نا ہیں لوں لوں ہویا شکستہ
 دل بستہ تن خستہ بستہ نالے بستہ رستہ
 نال تمیم کرے عبادت پڑھدا نفل نمازاں
 مکن کد غماں دیاں راتاں ہویاں دور درازاں
 کالی رات وچھوڑے والی ڈہکی وچہ در گے
 ہتھیں پیریں سنگل بیڑی کٹن عاشق لگے

کون سنے تے کیہڑا کچھ جے سو کرے ککارا
 صبروں باجھ علاج نہ کوئی صبر کرے بیچارا تنہا
 کو کے موت نہیں میں جو گی کس دی آئی لیاں
 جاگدیاں نت کٹے لیاں جیوں مجنوں بن لیاں
 آئی رات اک رحمت والی وانگر لیل قدر دے
 انبر سبز بگیچہ تازہ نور بدر دے !
 نیلے چھتر آسمان کھلا رہے چھپے لاء سنہری
 فرش فلک دے اتے تارے نچن وچہ کچھری
 نسدا پھرے شیطان دورا ڈا کھاوے خوف شہابی
 لا حول ولا پکاون چوکیدار جنابی
 رات کیتی کستوری حلے سبھ ہوا جہانی
 لعلیں وانگر چن جمکدار صاف زمیں نورانی
 باغاں اندر چھاں رکھاں دی نقش نگار بنائی
 کالی چھاں چٹا وچہ چائن خوش مرگاں وچھائی
 ماہی مرغ آسودے ہوئے وحشی شیر آرامی
 خوش ہوا سکھائی سبھناں ستے سکھ تمامی
 باراں اند بستر کیتے رل شیراں تے ہرناں
 ساہ کتے رل ستے آہے ویر نہیں اج کرناں
 کچھڑ وچہ سوالے چوہے بلی جیوں مشتاقاں
 باز تتر اک اڈے اتے بیٹھے نال اتفاقاں
 نیندر کٹھے کر سواندی چوراں چوکیداراں
 غفلت نشہ رقیباں چڑھیاں یار ستے سنگ یاراں

سیف ملوک ورگے اندر بیٹھ اکلا جاگے
 رب دی دتی سخت مصیبت پیا سرے تے جھاگے
 مورت دے چکارے کولوں کھوہ اندر روشنائی
 طرف آسمان تکے شہزادہ دسدا تارا کائی
 روٹی پانی آون والا منگھ آہا جو اوتے
 اوجھوں زہرہ تارا ڈٹھوس طالع جاگے ستے
 سیف ملوک ڈٹھا جد زہرہ کہندا اسنوں روکے
 عرض کراں تہہ اگے زہرہ سن کھاں گھڑی کھلوکے
 تینوں رب بھلیانی دتی مندے روز ہٹاویں
 بخت بخیل کسے دے ہوون طالع نیک وٹاویں
 چانن تیرا رات اندھاروں کردا خوب اجالے
 فتحا مند تیرے تھیں ہوندے طالع دولت والے
 تو ہیں نور مثال حضوری خوشی کریدیاں یاراں
 سبھ کوئی چاکر تیرا ایہی توں وانگر سرداراں
 لطف سخاوت کم ہمیشہ سرداراں دی خوبی
 کرکھاں لطف میری ہن بیڑی لائبے کڈھ ڈبی
 سنیں ہتھ تیرے وچہ کنجی ہر مشکل دے دردی
 بارہیں گھریں تیرا ہے پھیرا مختاری ہر گھر دی
 سبت سراں خوش گاون والے تان تیرے تھیں پاندے
 خلقت عطر عبیر تیرے تھیں منگ ہمیشہ لاندے
 چھاپ شہانی داتوں تھیوا عیشاں دے گھر رالی
 ساجن جند میری دا دارو خبر اوہدی اج آنی

زہرہ لنگھ رہی پھر لگا مشتریوں چکارا
 اس اگے مڑ عرض کریدا سیف ملوک بیچارا
 مشتریئے سعد اکبر تینوں آکھے سب لوکائی
 سچے سبھو وعدے تیرے ناں وچہ کجھ خطائی
 نظر کریں تاں جان دوہا دیں جگ پر سکھ تیرا
 ہوں بخت بلند تیرے تھیں زور پھڑے دل میرا
 منشی خوشخط لکھن والا لکھیں خط عنایت
 ہر میدان تیری ہے فتحا والی خوب ولایت
 تھک کولوں ہے راس براسا امن قرار جگت دا
 مال نال صلاح تیری دے کاروبار جگت دا
 نال وفا اتے مہر اپنی میں ول کریں نظارہ
 بے کوئی چارہ چلدا تیرا کر ویکھاں کوئی چارہ
 موڑ کیویں بد بختی میری کر دیہہ بخت سولے
 نال میرے کر نیکی جیسی مرد کریندے بھلے
 اوہ تارہ بھی اوہلے ہويا نٹھا گل گھسا کے
 سیف ملوکے ڈٹھا اوہ بھی آپ پیا کھوہ جا کے
 دل وچہ کرے دلیل شہزادہ کی کم کرسن تارے
 آپ تحت توں ڈھیندے جانڈے ہو غریب بیچارے
 جاتوس ایہ خیال نہ پکا کی تارے میں سیواں
 لہنہاں کولوں کم نہ ہوندا سو وڈیائی دیواں
 ایہ آپوں وچہ قید حکم دے ٹردے اٹھ نکلیے
 رات دن آرام نہ کر دے سرگرداں ہر ویلے

مینہ وساء عنایت والا کالکھ ساری دھو دے
 کالی رات بھر دی میری جھدے روشن ہووے
 آوے نیک دھاڑا میرا چھڈن بخت بہانے
 جس دم نظر کرم دی ہووے آون بھلے زمانے
 صبر کریں نامبد نہ ہوویں لیسیں اجر جنابوں
 مٹھے کم ہوون رحمانی بہتر کار شتابوں
 پئی دعا قبول حضوروں رحم ہويا سرکاری
 عسروں یسر کرن تے آیا چلی مصیبت ساری
 دیکھے نین ہوئے مڈرائے خواب مبارک ڈھکی
 بند خلاص لے گا جانی کھل پیاہن چھٹی
 سدھ ہوئے برج ستارہ گئی نحوست راسوں
 زاری سنی خداوند ساری فضل ہويا اس پاسوں
 سیف ملوک شہزادہ اٹھ کے پڑھن لگا شکرانے
 سو سو شکر زبانوں آکھے ادا دو گانے
 اٹھے پہر عبادت اندر رہندا انت کھلوتا
 عشق حقیقی ہويا مجازوں ہر میلوں دل دھوتا
 ایہ مشغول عبادت اندر گلاں کول نہ کریئے
 توڑے قید سنگل وچہ ہوون پھیر شہیاں تھیں ڈریئے
 عاشق قید محمد بخشا پیر نہ بدھے تیرے
 کر کجھ آہر چھڈاون والا کریں اتھے کی جھیرے
 خدمت گار وفائی تابیں ہاں وہلا کر دھانی
 خیر قصبے دی کس کھڑنی کول تو نہیں اس جانی

شارستان اندر چل جلدی شاہپالے گھر نوں
 عاشق دی اس حالت والی خبر ہووے دلبر نوں
 سیف ملو کے کول اکلا رہ کے کی کمانواں
 فوجاں چاہڑ لیاواں توڑوں تاں قیدوں چھڑکانوں
 مہر افروز گئی جس ویلے کول شاہے شاہپالے
 گوشے گل ستاون کارن جا کر ویکھ بہالے
 سیف ملو کے دی گل ساری اول آخر توڑی
 کھول دی شاہپالے اگے صفت کیتی بے اوڑی
 سن گلاں شاہپال شہزادہ بہت تعجب ہویا
 آدمیں نوں عشق پری دا کیکر اٹھ کھلویا
 متھے وٹ اکھیں وچہ لالی چڑھیوس غضب ہنیری
 تتا بول مائی نوں کہندا کی مت ماری تیری
 اس آدم نے جادو پائے یا کوئی جڑی کھلائی
 یا کوئی منتر حنتر کیتا تیری ہوش بھلائی
 یا کوئی پڑھی عزیمت اس نے یا کوئی سیفی ڈالی
 یاسر تیرے اتوں پھیری لکڑ چاء بنگالی
 توں جے ایہ منصوبہ کر کے آدم نال لیاکیں
 نہ کجھ عقل قیاس کیتوئی اینویں ہی ٹر آہنیں
 جو گل مدھ فرمائی مینوں باہر علم حسابوں
 دس مائی ایہ مسئلہ پٹھا پڑھیوئی کس کتابوں
 آدمیاں تے پریاں اندر ساک اگے کد ہوئے
 موتی تے گل ڈوڈے مائے کس نے جوڑ پروئے

دوئے ذاتیں وکھو وکھی مولیٰ آپ بنائیاں
 اول دے دن رلیاں نا میں کس تھیں جان رلیاں
 ایہ گل مول نہیں دل گلدی رسم نویں کد بھاوے
 قوم دیئاں دی مندا چنگا آکھن جو دل آوے
 کل میری نوں وٹا لگے نیچ بننا ہر اک تھیں
 کل دیواں وچہ پھکا ہوواں کی حاصل اس پھک تھیں
 بھلی صلاح دسا لیں مائے کریں خراب اسانوں
 ہوو کوئی آکھ بچے تاں جاناں آکھاں کی تسانوں
 رب پناہ دیئے اس کموں ننگ ناموس نہ لاہے
 پت بھلاؤں مائی اچھی ٹوریں او ہجڑا ہے
 بے قسمت نے ایہو کرنی زور نہیں کجھ میرا
 آکھیں ویکھ آزماساں تاں بھی اوہ کوئی آندا تیرا
 اوہ آدم آزمائے باجھوں عقل نہیں گل مندا
 کفو اپنی چھڈ غیر کناں دا کیہڑا سوہرا ابندا
 شہرت تے بدنامی جوگا مینوں کریں نشاناں
 تاڑی مار تماشا ویکھو مارو تیر جہاناں !
 بے وفا ہمیشہ لکھن آدمیاں نوں پریاں
 بھل خطایاں خاکی لوکاں نہہ پنڈاں سر دھریاں
 دوجا توں جو آکھیں اس نوں سچا اچا ذاتوں !
 رستم اسقند یار بناویں زور آوری صفا توں
 ہوو اوہدی جو کہیا ساری سفر مصیبت بھاری
 اسقند باش قلعے دی فتحا ملکہ دی غم خواری

صورت تے تدمہ ڈٹھی آھیں ایہ گلاں سبھ سنیاں
 سنیاں تے کی باور مائے کوڑ بہوں وچہ دنیاں
 ہر کوئی سیر کہاوے آپوں کیہڑا پاء سراندا
 رستم بہت کہاوں موہوں پر ہتھ کون دکھاندا
 جو رستم سدا اوندہ مونہوں کدا وہ ایسا ہو سی
 جدوں کسے آزمائش کیتی پیا سرو سر روسی
 کس گواہی دتی تینوں ہے ایہہ مردا جیہا
 یاتوں ڈہل پئی سن مونہوں جی کجھ اس نے کہیا
 چھڈ خیال نکماں مائے ناں کر کھیڑا میرا
 ناں ایہ گل پسندے آوے حکم نہ مڑ دا تیرا !
 مہر افروز شاہپالا کیوں تدمہ چڑہن سرندے
 لاہ دے دے چشمنے اتوں غصے دے کلکھ کنڈے
 کن دے دے دھر کے سن کھاں تاں آکھاں گل سچی
 مینوں بھی ایہ گلاں سن کے پوند آہی گل مچی !
 غصے ہو عفریتے تاتیں جھڑکاں دے دہکایا
 مارن لگی ساں اس دیوے جیہڑا چالیا یا
 جاں اس صفت ثناء سنائی دتی عقل گواہی
 ویکھ لیے اوہ آدم زادہ کیسا مرد سپاہی
 مجلس سنے اسانوں لگی ویکھدیاں حیرانی !
 ودھ ڈٹھی سو حصہ صورت جو سی سنی زبانی
 سیرت عقل آواز ہدایت بہتی زور جوانی
 آدم کی اک نظری آیا مظہر روپ حقانی

آدم پری فرشتہ کوئی ایسا نظر نہ آیا
 مجلس تے اقبال اوبھیدا پھریا سارے سلایا
 سنتاں عمر نکاں تہ میرا تک تک جیوڑا لوہے
 اید بدلیج جمال میری دا کنت ہوئے تہ سوچے
 ہردا کابل نظری آیا ایڈے ملتان پائے
 مت یاری لاہور کسے دی اٹھ پشورے جائے
 اس جیہا کوئی تار کڈھے مول نہ انبر سردا
 کدجموں کی بیٹا ایسا ثانی ہار گہردا
 اسے نال ویا جے بیٹی لائق ایہ اس گل دے
 تول برابر کیتے موتی کنڈے چاہر عقل دے
 میں ہن اپنی عقلوں جوڑی انہاں دوہاں دی جوڑی
 اکھیں ویکھ آزمائے اول بہتر ہے گل لوڑی
 ذات صفات پچھانوں اسدی ویکھو صورت سیرت
 چلدے راہ مناکھ پرکھیں تینوں ایڈے بصیرت
 اکھیں ویکھ پرکھ شاہزادہ مت تیرا دل جمیں
 کر ناطہ تہہ نظری آوے جے لائق اس کمیں
 ایہ گلاں کر مہر افروزی ظاہر کڈھ وکھائے
 خط بدلیج جمال پری دے جو اس ول سن آئے
 واج رفتے شاہپال بہادر چپ کیتا شرمایا
 جھٹ گھڑی کوئی فکر دلیاں کر کے قید بہلایا
 نال فکر دے پیلے ہوئے دیدے غضبوں رتے
 گرمی چھوڑ پیاوچہ نرمی بھل گئے سب پتے

بیٹی میری عاشق ہوئی آہیں ڈٹھے وردی
 پیش نہیں ہن جاندی مولے غیرت غصہ مر دی
 بے میں ایہ صلاح نہ منی خالی نہیں فسادوں
 مائی بھی دلگیر ہوے گی نہیں وساہ اولادوں
 زچ ہويا شاہپال پچارہ راہ نہ لبھدا کائی
 مہر افروزے کولوں پچھدا دس کوئی ڈھب مائی
 دانشمند وڈیری تو ہیں ماں پیو دی جائی
 نہیں خطا نصیحت تیری کئی واری آزمائی
 - - - - -

مہر افروز میں بڈھی عمر میری سے برساں
 ٹھنڈیوں تیتوں پے پے نکلی پڑھ چکی کئی ورساں
 نیکی بدی زمانے اندر تک تک وقت لنگھایا
 مٹھا کوڑا پھل جگت دا چکھ چکھ کے آزمایا !
 ویکھدیاں سر چٹا ہويا بازی گری فلک دی
 اک تقدیر الہی اگے کوئی تدبیر نہ پک دی
 علم قیافے اندر ڈٹھار مل نجوم حسابوں !
 ایہ جوان شہزادہ سچا پر کھی ذات شرابوں
 دسدا ہے ایہ لعل بدخشاں گوہر شاہنشاہی
 دوروں آکھ دوہایاں دیندے سبھ عنوان گواہی
 صورت سیرت علم ہدایت عقل ادب اقبالوں
 ظاہر پیا شہزادہ دسدا ہر نقشوں ہر چالوں
 صورت ڈٹھی مجلس کیتی پرکھ لیا تدبیروں

دانشمند منکھ پچھان صورت دی تصویروں
 اشرف تے اصیل پچھاتا ہے تحقیق شہزادہ
 ایڈ دلیری ہمت جس دی شیروں زور زیادہ
 غیر کٹاں تے کف دی لالہ نہیں سیانپ کائی
 اربع عناصر تھیں سبھ ہوئی آدم جن لوکائی
 ناں ایہ پریاں خاکوں خالی آدم پاک نہ ناروں
 مڈھوں اکو جنس محمد فرق پئے وچکاروں
 اک جہاں وچہ پئی زیادہ ناری انہاں کہلایا
 خاک جہاں وچہ وا فرآئی خاکی نام دھریا
 انہاں دوہاں وچہ ناطہ ہووے جے قسمت زوروں
 آدم اوچ نہیں کجھ وٹہ عیب ٹھگوں یا چوروں
 ساک بدیع جمال پری دا وہ شاہزادے تائیں
 نہیں تاں بہت افسوس کریں گا جاسی وقت ازائیں
 سیف ملوک بدیع جمالے جے تھہ ناں پرناہ
 پچھوں تائیں پھیر نہ پاسیں ویلا وقت وہایا !
 خاطر جمع جمعیت کر کے لالہ اندیشہ لایا
 اوہ مہمان خدا دا گھلیا جو در تیرے آیا
 اپنے کول بلاکے اس نوں کر کے غور دلاسه
 مدھ پلاکے پرکھ شرافت کیا توسہ کیا ماسہ
 جے معلوم اصیل کیتوئی ناطہ دے نوازیں
 دوہاں دلاں سکندیاں تائیں میل موافق سازیں
 مت انکار کریں اس کموں دونا دنیا آوی

ڈالڈھے سلطان عشق دا سخت سزا سہاوی
 پیش آوے کوئی ہور خرابی بھاپوے بدنامی
 شہرت ہوئے جہانے اندر رنسن خاصی عامی
 عشق زور آور شیر شکاری اس دا ہاڑ نہ خالی
 چھیڑ کھبیر نہ کریئے مارے انگل جس دسالی
 کوئی ہتھیار نہ پوہندا اس نوں ناں پھٹ لگدا کاری
 مار اپنا چھڈ جاندا نا ہیں چھڑیا کرے خواری
 مہر افروز صلاح دسالی شاہپالے دل لگی
 مت موڑاں تاں مڑے نہ مڑکے ائی سیفی وگی
 حکم دتوس شاہزادے تائیں وچہ حضور لیاؤ
 مجلس خاص میری وچہ بیٹھے رل دانے آزماؤ
 محرم کرو کچھری اندر مول نہ رہے بیگانہ
 ذات صفات آزما پچھانوں سچ یا کوڑ بہانہ
 جاں کوئی روز اساں وچہ رہسی ہر کاروں ہر گلوں
 تاناں پیٹا معلم ہوسی دریافت ہر ولوں
 اس ویلے چاکم کراں گے جو عقلے وچہ آیا
 کوئی زبان نہ دیواں اگے جب لگ ناں آزما
 شاہپالے حیرانی آہی ایس تعجب باتوں
 اگے نہیں پری دا عاشق اگے جب لگ ناں آزما
 جنس اپنی دا عشق محبت لگدا کسے کسے نوں
 نا جنسے دا شوق اجیہا سنیاں مرداسے نوں
 گل نہیں ایہ ایویں کیوں ہے امداد ربانی

ایسے کم مجازی کتھوں خاصہ سر حقانی
 مائی کولوں پکھن لگا ہے کتھے اوہ بندہ
 جے اس چھوڑ اکلا آئیں کم کیتوئی مندا
 مائی کہیا نال لیاندا باغ ارم وچہ رہیا
 ہے فلانے چشمے اتے ہن چھو ہدا کہیا
 شاہپالے فرمایا جھیلے ایہہ کی برا کیتوئی
 چنگی بھلی سیانی بن کے ہتھیں زہر پتوئی
 ایہ دیواں دے جاء ٹکانے دیو آدم دے ویری
 پھڑ کھڑیا یا مار گویا اوکھا ہوسی خیری
 اسویلے پھر چالی پریاں بھلیاں بھلیاں گھلیاں
 باغ ارم تھیں چالیاؤ شاہزادے نوں کھلیاں
 چائیں چائیں چاون چلیاں گاون چال چایاں
 ستے متے نوں جگاون آئیں آیاں آئیں آیاں
 جاں آیاں تاں آن سہایاں تیرے کوچے گلیاں
 بنیاں کم تیرا ہن بنیاں آئیں لیاون چلیاں
 ہر ہر سالی چنے ڈالی چھٹیاں جھولن آئی
 کلی چنے دی پھل روپلی ہر چھٹی بنائی
 اٹھ دے لالہ ستیا ستیا ساڑیاں رل آیاں
 ویکھن بنے بنے نوں ویکھن والڑیاں چل آیاں
 سرمہ مہدی تے تل وٹاں عطر پھیل لیااں
 پھل گلاب پروتے سہرا گند روپل لیااں
 اٹھ وے بنیاں جاگ سویلے نہہ سرے پر چیرا

والیں تیل تھلیل ملائیں اکھیں سرمہ ویرا
 لا مہندی مل وٹا جو بن گوہڑا رنگ رنگیا !
 ہنہ سہرا تک شیشہ لالہ چڑھدا روپ سویا
 امیں آیاں امیں آیاں لالہ چال تیرے چایاں
 جاگیں جاگیں بنیاں دیساں امیں ودہایاں
 لال بنے نوں لوڑن آیاں اٹھ ٹٹال سیاں دے
 مونہ دکھلایاں لے پیارے وکھ جمال سیاں دے
 امیں آیاں امیں آیاں لالہ تھ کيسر چھنکاو
 ایویں سوہلے گاؤں پریاں خوشیں خوشیں آو
 باغ ارم دے چشمے اتے لاڑا لوڑن آیاں
 ڈھونڈن پتے نشانی ہر ہر پاسے اتے دہایاں
 سانبان لگے سن اونویں بستر تے گاؤ تیکے
 کتے نہیں شہزادہ وسدا کیہڑا رستہ تیکے !
 لوڑ رہیاں سبھ باغ ارم وچہ سیف ملوک نہ لدھا
 منہ کملانے مڑکے ٹریاں چین نہ رہیا ادھا
 نالے روون نالے گاؤں ساجن گھر اٹھ چلے
 گھڑی سویلے کیوں نہ آئے تاہیں ٹرے اکلے
 جس نوں لوڑن آیاں لا سنگار پوشاکاں
 میلے دیس کیستے مڑ آیاں منہ سکے غمناکاں
 گرم اڈیک شہاں نوں ہو سی سیف ملوک لیااں
 کی جواب کریساں اگے خالی ہتھیں آیاں
 غالب چا تگن دا آبا سیف ملوکے تائیں

اٹے بھاگے نہ نظری آیا ڈھونڈ رہیاں سب جائیں
 جے اس سانوں ملنا نا ہا کس شامت نوں آیاں
 دل بجھے مڑ پچھے چلیاں آ کے پچھوں تاہاں
 شان گمان کریندیاں آیاں لاسنگار پوشاکاں
 میلے دیس کیے مڑ آیاں منہ سکے غمناکاں
 کوئی کدھرے کوئی کدھرے آوے کوئی پچھے کوئی اگے
 جیونکر میل ویاہوں مڑیا آپو اپنی وگے
 تھکیاں ٹٹیاں آگھر ڈبٹیاں نامیدی دی پاروں
 جیونکر مرد شکاری آون خالی ہتھ شکاروں
 آء بد خبر جواب دتوںے نہیں اوتھے شاہزادہ
 سن شاہپال سیانے تائیں لگا غم زیادہ
 چہل ہزار پری نوں جلدی حکم کیتا شاہپالے
 ہر جائی ہر تھاں کوٹھاویں ہر کوئی اسنوں بھالے
 نالے آہو خاٹف سن کے باغ ارم ول بھیجا
 ہائے ہائے اپنی ہتھیں مینوں پیر کہاڑا وجیا
 جس بستر تے چھوڑ گیا سی جا ڈٹھوس اوہ ڈیرا
 سیف ملوک نہ نظری آہوس خالی تھاں ہنیرا
 طن پیوس مت ایدھر اودھر بول گیا یا جھاڑے
 اوہلے باندے کول دور اڈا ہر ہر پاسے تاڑے
 کدی نچلا بیٹھ اوڈیکے مت باہروں پھر آوے
 ویکھے راہ چوطرف کھلوتا نال آواز بولا دے
 ڈھونڈ اوڈیک رہیا ہر پاسوں سیف ملوک نہ آیا

آہو خاٹف لوڙن ڏهونڊن سرگردان هو دھليا
 آہو خاٹف روندا پندا لوڙ رهيا سڄا کوها
 هو بيتاب ڏهڻها پهر اوڙڪ ڏهونڊ تھڪا سڄا جوها
 پرياں دو رنگا هياں دھرياں لوڙن سڄا ساھياں
 جت پاسو کوئي آوے جاوے ٽڪھن پاھندي راھياں
 هر جو ھے هر باغ مقامے لوڙ ڪرن هر پاسے
 وٽڪھن ڪھوج شھزادے والا ڏهونڊن لاءِ وسواسے
 جتھ توڙي طاقت آھي بھج چڪياں اوھ پرياں
 ڪجھ نشاني پتہ نہ لگا پهر پهر بٽياں هرياں
 جاں قلزم دے رستے پياں پري ملي اک راھو
 اس کولون ايه ٽڪھن لگياں آھين توں اگاھو
 اک شاھزادہ آدم زادہ ڪدھرے ڏٺا هوئي
 باغ ارم تھين اسان ڪھڙا يا پتہ نہ لکدا کوئي
 اگوں اوس پري نے ڪھيا دس تسانوں پاواں
 ڏٺا ميں فلانے ويلے آدم اک سڄاواں
 چھماں پرياں چائين چائين قلزم پاسے ڪھڙيا
 اتني خبر مينوں بهي اگے پتہ نهين ڪجھ اڙيا
 ايو خبر لئي تے مڙياں پرياں نال چالاڪي
 شاھپالے نوں جا سنائي بھه لگي غمناڪي
 مائي نال خفا هو لڙوا ڪي ڪيتو ناداني
 ڪھري ڪچھ ھے ڪهن سيانے اوڙڪ مت زباني
 اوھ پرديسي آدم زادہ لڙڪا اک اڪلا

دیواں دے گھر سٹ کے آہیں عقل کیتوئی بھلا
 میں اگے سن بیٹھا گلاں دیو قلم دے سارے
 اس آدم نوں پھرن ڈھونڈینڈے بن کے ویری بھارے
 چھ ہزار پری نت پھر دی اس آدم دی لوڑے
 جس بہرام شاہزادہ کٹھا باپ اوہدا کد چھوڑے
 جے اوہ ہاشم نوں ہتھ لگا ماریاں وچہ دیسی
 بیٹے دا غم ڈاڈا اس نوں بدلہ کدوں چھڈیسی
 جہاں قلم سے کھڑیا دشمن ہوسن اسدے
 ہائے ہائے اوہ نہ مردا توڑے اسیں اوہدے تھاں مردے
 ہن کوئی کرو صلاح سیانی ڈھلی گل نہ چھوڑو
 سیف ملوک مڑ آوے کیوں جھب مصلاحت جوڑو
 مجلس اندر غوغا ہويا محلیں گیا آوازہ
 اگے شاہ پری دے دل وچہ فکر آہانت تازہ
 دادی مہر افروزے تائیں جلدی کول بلائیوس
 کیا شور کچھری اٹھیا دل میرا گھبرائیوس
 جیو میرا سن غوغا اوتھے بے آرام ہويا ہے
 سچو سچ وسال شتابی کی کمام ہويا ہے
 انہاں گلاں دا سن کے رولا نہیں تخل ریہا
 دس حقیقت کی کجھ گزری پہتا کی سینہا
 مہر افروزے سچ نہ دسیا اول رہی بھلائی
 شاپری دا چت نہ ٹھیرے چھڈ خیال نہ جاندی
 جدوں بدیع جمالے مڑ مڑ مہر افروز اکائی

کہیوس دھینے کی میں دساں چیز اک وڈی کھڑائی
 باغ ارم وچہ چھڈیا آبا سیف ملوک شہزادہ
 ہن اوہ گم ہویا نہیں لبھدا کیتی لوڑ زیادہ
 قلزم پاسے کھڑیا دیواں پیندی دس ہوائی
 گیا گواتا رب ملائے ہور علاج نہ کافی
 وچہ سمندر جھڑیا موتی کیکر مڑ ہٹھ آوے
 شیشہ وٹیاں اندر ثابت رب بچاوے
 سن ایہہ گل بدیع جمالے پاڑ گویا جھگا !
 شرم حیا کھلودن کیکر جھل عشق دا اگا
 پٹیاں پٹ زمیں پر سٹیاں چکیں باباں کتیاں
 کتیاں ایڈ مہماں اس نے بھلیاں کھٹیاں وٹیاں
 پنچے مار چھلے سبھ چہرہ پاسرے پر سخی
 کپڑے بچے دیدے بچے رو رواج نہ رچی
 دھونسے مار چڑھے غم لشکر نٹھے صبر سہارے
 آہیں ڈھائیں نال نہ رجدی ننگ ناموس اتارے
 پھلاں کارن جھول کھلاری اگوں پئے انگارے
 آیا گھروں سہاگ کھڑایا بھاگ تتی دے ہارے
 لگی سانگ بندوق کیجے بانہہ سرے پر کو کے
 یاد کرے فریاداں کر کے دلبر سیف ملوکے
 تتی جلدی بلدی کھوری کھاؤں کھاؤں کر کے
 وادی تائیں آکھن لگی بولی ہاں میں مر کے
 جاتا میں غمنوار تسنوں ماں پیو بھین بھراؤں

جند وبا جبہ محمد بخشا جسہ ہے کس کاری
 اس بن جیون گھڑی نہ میرا آئی باہجوں مرساں
 نام نموس تساڈے کولوں صرفہ مول نہ کرساں
 ایہ تک جان لبان پر میری تندی کھلی جوابے
 جاں توں صاف جواب سنایا دھر سی پیر رکابے
 ایہ گل آکھ ڈھنھی سر پر نے غش پری نوں آئی
 مردے وانگ ہويا سبھ جسہ حال نہ رہیوں کائی
 نیلی پیلی ہوئی نمائی تنختے وانگر دیہی
 سیاں چا پلنگ تے رکھی کموں گئی اجیہی
 پکڑ بلاون اتے بلاون گل کراون سیاں
 نال انہاندے گل نہ کر دی بے سو آکھن پیاں
 آکھیں تاڑے لگیاں ویکھن رستہ یار بجن دا
 عاشق اتے شہید محمد نال محتاج کفن دا
 موہوں چپ چپاتی دے حال کرے فریاداں
 کہندی سڑے نصیب تتی دے کون دے اج داداں
 نیک ستارا میرا سیو بری نحوست پھڑیا
 تارا برج اقبال میرے دا موہندا ہو کے جھڑیا
 ڈاڈھا ظلم میرے سر آیا اچن چیت اگاسوں
 خبر نہیں کی پاپ کمایا گئے بھلے دن راسوں
 ہائے افسوس کیتا کیوں رخصت سراندیپ شہر تھیں
 مہیں کڈھ نچھکا کا کیتا لشکر تے گھر زر تھیں
 سراندیپ اندر بے رہندا ملدی پاء مہیناں

اج پتے بن لوڑن جاواں کبھڑے دیس زیناں
 اپنی ہتھیں پیر کہاڑا لیا میں تتی
 شربت صاف وصل دے اندر زہر پڑی میں گھتی
 آپ پیارا ودیج کیتا تاں پیڑاں سر سہیاں
 مفت نعمت آگوں چائی کد تچے میں جہیاں
 ہائے افسوس زیان اچھا نہیں پچایا جاندا
 سیف الملوک ملے ہن کتھوں گم جس آندا
 کیسی نال میرے مدھ کیتی ویری ہے اسماناں
 بھورے کندی ہمدی ومدی خوشیاں نال گماناں
 عیشاں لاڈ کریدی تتی اچن چیت ایانی
 بڑی مصیبت اندر پائیو جیونکر تل وچہ لھانی
 خبر نہیں کی حق تیرے وچہ برا بندی تھیں ہويا
 تاں توں کھول غماں دا بوہا قبر تیرے سر ڈھویا
 اول یار وکھائیونی مینوں اندر باغ بہاراں
 گھس میرا دل ڈوئی اس نوں لگے فکر ہزاراں
 سکھیا جان ہوئی دکھاری عشق جدوں گھٹ آیا
 پھل نہ جھلدی بال ایانی مدھ ایہ بھار سہلیا
 جھنڈ اوہدی کنڈل اندر کر اول دل قیدی
 لاء وچھوڑا دل دا چوڑا ار کھیونی پھیرا میری
 اوڑک کھس لیونی جانی مار میرے تن کافی
 رنج نہ ڈٹھا مکھ نہ کیئے سخن کلام زبانی
 شارستانے سارے اندر نشر ہوئی میں لٹی

گھر گھر قصے ستھ کچھری جگ بدنامی کھٹی
 کھٹی ہوئی ماں پیو ولوں لاج ککے دی لای
 میں ناری نے ناری ہو کے خاکوں ملی سیاہی
 ہار پھلاں دے ہار گکے وچہ پائی سی بدنامی
 دل آرام نہ قوتی پھر بھی دن دن بے آرامی
 شہرت اتے ملامت جھلی نام دھرایا جھلی
 جھلی ناں تھہ عرض بندی دی آس مراد نہ گھلی
 سینے داغ لگائیوئی الٹا ہتھوں ساڑن لگا
 دم دم قہر میرے پر در تے مشکل سجدہ اگا
 کچرک تیک وچھوڑے اندر میری جان جلیسیں
 بہت انصاف قوتی اگے ہوو اے کی دسیں
 جیکر یار ملانا ناہیوں وار میری جند تائیں
 ولہر دا سر صدقہ کر کے کھاں مار اضاعیں
 بخش بندی بہوں عاجز ہویاں من سوال زباناں
 نہیں تاں ہو اداسی ٹریا سکدا ساس نماں
 ہائے ہائے ربا آفت بکلی سر پئی تاں جاتی
 سیف ملوکے باجھ اسانوں ہوئی حرام حیاتی
 میں ہتھیاری کتھے اوڑاں دل دی دست کھڑاتی
 قبرے وچہ تکیساں رستے مار چو طرفے جھاتی
 بنجوں تیل ہڈاں دا بالن وانگ چنانت سٹرساں
 روز حشر دے خلقت اندر ڈھونڈ متے لڑ پھڑساں
 دن عین لہو دے چشمے نمین رتو بھر پھسدے

موتی گلیاں ہار پروں پلک پلک نہ دسدے
 حال بدیع جمال پری دا جاں ایہ ڈٹھا وادی
 جلدی جلدی شاہپالے ول جا ہوئی فریادی
 مہر افروزے دے دل اندر درد البنا بلیا
 صبر قرار آرام تحمل ککھاں وانگر جلیا
 شاہپالے نوں آکھن لگی اے سرتاج جناں دے
 پریاں دیو تیرے سبھ چاکر درتوں سیس نہ چاندے
 شان تیرا رب اچا کیتا توں سلطان ملک دا
 پریاں دیو بجن تے دشمن در تیرے آ جھکدا
 شوکت عزت دولت تیری ایسی رب ودہائی
 توں سلیمان نبی تھیں پچھوں ہوویں اس دی جائی
 شرف اقبال تیرے دا تارا رہے ہمیش چھکدا
 کوئی ہز میت پیش نہ آوے رہیں مراداں تکدا
 ہن کجھ ساعت الٹی ڈھٹی نمہاں پیا ستارا
 پٹھا پھیر زمانہ پھریا کرن لگائی کارا !
 متھے وٹ تیرے پرپائیس مہروں خالی ہو کے
 داہری پگ تیری ول تکدا دشمن مثل کھلوکے
 بھارا اک قضیہ بنیاں جس تھیں پت نہ رہی
 بدنامی تے نجل خواری خلقت بریاں کہسی
 ناری منہ انگاری جیہا ہو سی کالا کولا
 کر کجھ جتن بچن دا بیٹا دیہی پناہاں مولی
 جگ دی شہرت تے منہ کالکھ شالا پیش نہ آوے

بے غیرت نامرداں اندر ناں کوئی ناداں لاوے
 بھی شرمندہ خوار نہ ہوویں رب سچے دے در تھیں
 ناں اینائیں نام دھرائیں ڈر کھاں روز حشر تھیں
 بادشاہاں نوں پچھ ہووے گی مظلوماں دے حالوں
 کہسی رب وڈیا یا تینوں دے عزت اقبالوں
 توں ڈا ڈھا ایہ لے کیتے تیرا شان ودھایا
 کیوں مدھ عدل انصاف نہ کیتا باطل حق رلایا
 ظالم دا مدھ زور نہ بھنیاں دس سزا قہر دی
 لے دا اپرالا جھڈیوئی کر کے عجب نامردی
 نفس کتے دیاں عیशाں اندر غافل ریہوں نیائیوں
 مظلوموں دی خبر نہ لیا بلیوں ناں اس جانیوں
 ایسے کارن سوچی تینوں چوکیداری جگدی
 چور خو نامی مارن دھاڑے ہوڑیں ناہ واہ لگدی
 اجڑوں گرگ نہ موڑے راکھی بھلی ایلی سگدی
 اوس مہموں ڈریوں بند یا کٹ مہم نرگ دی
 راج تیرے وچہ دھاڑا ہویا ایڈ انتھ نہ پچسی !
 جے مدھ ایہ عدالت ڈوبی راج تیرا کد پچسی
 شاہپالے فریاما سن کے دیہ بیان شتابی
 کیا کوئی فساد کولا لگا کرن خرابی
 روت ہوئیں توں ایسی عیب ڈٹھوئی کیہڑا
 کراں تدارک جے توں دیں ظلم کریندا جیہڑا
 مہر افروز شاہپالے فیض تیرا ہر اک تے

سیف ملوک شاہزادہ دوروں آیا ساڈی سک تے
 صفت اوہدی سن بیٹھوں ساری صدق محبت پکی
 اک سلام تساڈے کارن سے اس سختی تکی
 غم الم بترے جھلیوس فضل کرم دی آسے
 کرم ہویا تا ثابت باغ ارم دے پاسے
 نہ اس اجے سلام تیریدی ہوئی سعادت حاصل
 ناں اوہ درشن وکھ تساڈا ہویا حضوری واصل
 آس مراد نہ پنی اس دی ہویا آزاد نہ دردوں
 ہویا برباد گئی سب کیتی یاد کریں اس مردوں
 موتی کھڑیا چاء پچارہ آیا ہتھ غنیمتاں
 مدھ بن کون کرے اس پچھے بھا اوپاء مہیماں
 مظلوماں دا ہتھ نہ پکڑے جیکر عدل شہانہ
 روز حشر دے شاہ پو چھینسن کرسن کی بہانہ
 کوئی بہانہ ٹری نا ہیں ناں کوئی گل ہووگی
 گل اگی دے سنگل پوسن دوزخ چل ہووگی
 شاہپالے فرمایا مائے حکم نہ موڑ سکی دا
 پر ایہ سخن نہیں دل لگدا جاں وچہ عقل کی دا
 بے وفا کمینہ بندہ بھریا نا خطایاں
 ایڈ کروا اپراہ اس دا صفتاں تے وڈیاں
 ہاشم شاہ اساڈا بھائی بانہ ہے کول وسندا
 بنے ہائے تے ہمسایہ نال میرے نہیں مندا
 اساں دوہاں وچہ جنگ مچاویں ایہ کی لائق تینوں

فرزندوں دا دکھ نہ مٹدا جانے لگدا جینوں
 اس آدم نے بیٹا اس دا ہتھیں کٹھا پھڑ کے
 ایہ بھی انہاں ہوویگا کٹھا چم نہ رکھیا کھڑ کے
 کائنوں اینویں فوج کہاواں ضائع کراں خزانے
 بے عقلاں وچہ گنیاں مائی کرن ملامت دانے
 آدم ذات اکلے کچھے کل اپنی نوں ماراں
 اس ونگیوں کی حاصل مائے واگ سپاں کل ماراں
 مہر افروز سن بیٹا نال کر عذر بہانے !
 ویکھ مہماں آ ہلک کرناں نا ہیں کم شہانے
 جو تہ عقل قیافے دے سچ سمجھو ایہ باتاں !
 پر اس آدم زادے اندر حدوں وودھ صفاتاں
 جس دن دا جگ پیدا ہویا آدم جن اوپائے
 صورت سیرت ہنر کسے وچہ اس جتنے کد پائے
 جے توں صورت اسدی تکدوں خوئیں ادب حلیمی
 تاں معلوم تسانوں ہوندى اس دی در یتیمی
 بے بہا کھرا ہے گوہر آدمیاں دی کھانوں
 کوشش بہت کرو اس کچھے ڈرو نہ قوت لائوں
 دوجا برا انہاں ایہ پھڑ کھڑی گھر نالوں
 دہشت خوف اتارو تو نے ایس تیرے اقبالوں
 توڑے اوہ برا کر آیا آوڑیا گھر تیرے
 وس لگدے کد دیندا کوئی چور ہدال لو ٹیرے
 گھر آیا ماں جایا جان لا جاونت وڈیرے

باہر پچھے سر دین بہادر لڑکے مرن اگیرے
 اسفند باش قلعے وچہ اس نے دیو کشا سی ظاہر
 اوتھے کسے نہیں ہتھ پایا نکل پڑے وچہ باہر
 مار دیوے نوں ملکہ آندی کر آیا تہ بدیاں
 اک اکلا وچہ اجاڑاں پھر رہیا وچہ ندیاں
 کیتی اپنی داند اس نوں فکر آہا ہر ویلے
 نہ ہتھیار زور آور بہندا کر کے آہر سویلے
 اس ویلے گل پیا نہ کوئی تیغ اوہدی تھیں ڈر کے
 سراندیپ رہیا کوئی مدت خون اونہندا کر کے
 سراندیپ شہر دا رلجہ ودھ ہويا تھہ نالوں
 اوتھے ہتھ نہ پایا دیواں ڈر اس دے اقبالوں
 سیف ملوک ستاسی اتھے ہو اسماں تے گیرا
 نال دغے دے پھڑیا اونہاں لے گئے نہ ہتھیرا
 دتا ہوگ وساہ انہاں نے لے کے نام تساڈا
 نام تیرے پر مارن ہوسی مفت غلام تساڈا
 ایہ نمر دی تیری تک کے کون کہے گا چنگا
 دشمن دے دل بھو نہ رہی ہر کوئی چا سی دنگا
 ہاں شتاب کرو اٹھ چڑتل چوٹ لگاؤ بھیرے
 مت اوہ سیف ملوک پیار اسٹن مار اگیرے
 حد تیری تھیں پھڑ کھڑیونے کر چتا اس گلدی
 مت ڈر دے شبنوں تیرے تھیں مار گووان جلدی
 اس ویلے مڑ پیش نہ جا سی لکھ ہاڑا سو حیلہ

نال افسوس حیران ہوئے گا پان جیہا رنگ پیلہ
 فرزندوں دے دکھ نہ معدے آکھیں آپ زبانوں
 سنیاں جدوں بدلیج جمالے کر سی کوچ جہانوں
 کن آواز پیوس جس ویلے سیف ملوک نہ مرڈا
 مرویسی جی جیوڑا اس دا اگے انت ہو سڑدا
 یوسف ثانی لائیوس کافی ہے فریاد کریندی
 اس دے عشق زلیخا کیتی دم دم یاد کریندی
 حال بدلیج جمال پری دا سارا کھول سنایا
 بٹی تیری دا شاہپالا ساس لبوں پر آیا
 کن بلیل پوے گی اس نوں جاں بد خبر بجن دی
 تلخ غموں جند شیریں دیسی دا نگر کوہ شکن دی
 ایہو نیک صلاح تسنوں کرو شتاب تیاری
 سیف ملوک مرڈاؤ خیریں کر کے ہمت یاری
 ترکھے کم شیطانی ہوندے کہن حکیم سیانے
 دھل مناسب اوتھے جتھے کجھ زیان نہ آنے
 جاں اٹھ اگ گھراں نوں لگے جلدی جل نہ پائیے
 جلدی مال متاع تمامی آپوں بھی جل جائیے
 ایہوں گلاں کر دے آہے مائی پت فکر وچہ
 آیا کوئی سنیہا لے کے آن کھلوتا در وچہ
 شاہپالے ول ہو سلامی کر کے صفت دعائیں
 کہندا حکم ہووے جند بخشو تاں میں عرض سنائیں
 شاہ شاہپال اشارت کیتی دس تیرا کم کیہا

کہیوس میں بدیع جمالے گھلیا دے سینہا
 پھوپھی ول روانہ کیتوس مینوں اندر خانے
 سرد بانو نوں دیہ سینہا گل اوہدی شاہ مانے
 آن لدھے ایہ بی بی ہوریں وچہ حضور شہانے
 جے آکھن تاں دیاں سینہے نہیں تاں چلن خانے
 سرو بانو نے کہیا آگوں میں معلوم سینہا
 دس اتھے کوئی غیر نہ سندا کو ٹہر ایہا
 اپلی کہیا سینہا ایہو ظاہر آکھ سناواں
 کہیا بدیع جمال پری رو رو کے دل مانوں
 حیف مینوں جے اوہ شاہزادہ زندہ پرف نہ آیا
 مرساں کھا کٹاری میں بھی ظاہر آکھ سنایا
 اوس بندے نے میرے کچھے جلے ایڈ کشالے
 اکھیں ڈٹھے ہاتھ پیارے قول روحاں دے پالے
 میرے کچھے جان ونجائیوس جے کٹھا پھڑ دیواں
 ایسے مرد وفائی کچھے میں کیوں جند نہ دیواں
 سن بیٹی دے گرم سینہے فکر پیا شاہپالے
 بھین گھلی جاہ خوب تسلی دیہہ بدیع جمالے
 سرو بانو کر پیر شتابی شاپری ول آئی !
 دین لگی دہر یان بہ کے سن بھائی دی جائی
 اوس بندے نوں دتی مولی ایسی قابل کاری
 ہوگ خلاص دیواں تھیں آپے نال عقل دی یاری
 دوجا خوف دیواں نوں مارے شاہپالے لید زوروں

شیراں نال دلیری شوخی کد ہو سکدی گوروں
 نہ کر خفگی تنگی کوئی رب چھڈ اون ہارا
 ایہہ آیا کہ آیا دھینے سیف الملوک پیارا
 نالے آپ خداوند کہیا سچی خبر کتابوں
 رنج کسے دے کراں نہ ضائع اپنے عدل حسابوں
 نیکو کاراں دے رنج مولیٰ جان نہ دیندا ایویں
 دھینے رکھ تسلی اس تے مرگ شہزادہ کیویں
 پندرہ برس ہوئے اس شہدے حرص تیری وچہ پھر دے
 بازی لاء محبت والی جوے کھیڈے سروے
 صحیح سلامت راج کریندے چائی پنڈ ملامت
 ہر ہر روز گزارے اس نے وانگر روز قیامت
 ہن بے آن تیرے گھر پہتا آس لگی جو آہی
 کیکر رنج کرے گا ضائع سچا قول الہی !
 حق کسے دا بھنے نا ہیں رب عدالت کردا
 خاطر جمع تسلی رکھیں سیف ملوک نہ مردا
 باپ تیریدی سے کراساں لشکر سنے تیاری
 قلزم دی سبھ دھرتی تائیں مار کرے تہ باری
 ہاشم شاہ نوں مار گواسی سخت تنبیہاں دیکے
 یا اوہ آء اگیرے ملسی شاہزادے نوں لیکے
 باپ تیرا جد قہریں آوے سب قلزم پٹ سشی
 پریاں دیو نہ چھڈ سی کوئی سبھنان دے سرکشی
 سیف ملوک ہوویگا قیدی کیونکر مار سکے گے

آپے آپ کرن گے حاضر جاں ایہ زور تگن گے
 سرو بانو ایہہ گلاں کر کے دتی ذرہ تسلی
 عنبر اتے گلاب ملایا منہ پر پکھی جلی
 رتی ہوش پری نوں آلی اٹھی تلیاں مل کے
 مست خمار اور داس نمائی نین پون ڈل ڈل کے
 آہیں ڈہائیں وا ہو وائیں ساہ گھٹن ہڈ کورے
 پٹ پٹ داغ لگے منہ متھے نیل پے رنگ گورے
 پر سے نال ہوئی سی میلی خاکوں بھری پوشاکی
 پے تروٹے وال متھے دے جسے بہت ہلاکی
 وچو وچو کلیجہ گلیا لو ہو ہنجوں بھر دی
 گل لالے دی لالی ہویا کیسر والی زردی
 بھوچھن چٹے چھاپے لگے اتھرو اندے داغوں
 جو بن رتن محمد بخشا بھور گیا اڈ باغوں
 ہمن کھیڈن نال سیاں دے گل کرن رہ چکی
 آون سیاں گل کراون بولن تھیں ہن مسکی
 چھکی یار مہار دلے دی واء بری ایہہ ڈھکی
 روون دھوون کم محمد غم ماری سڑ سکی
 ہالو ہال کرے ہر ویلے ویکھ خیال صنم دا
 جتھوں یار کھڑایا بھالے گردا باغ ارم دا
 باغ تماشے مول نہ بھاون لگی بھاہ چمن نوں
 روے باجہ محمد بخشا کس کم لائے تن نوں
 تک پائے پیرا ہن گل دے پاڑ گواوے جھگا !

ویکھ سڑے گل لالے والا داغ کیجے لگا
 بیٹھ سرہاندی جاں پھر ویکھے نرگس دی بیماری
 لاء گل رووے درد وچھوڑے کیتے اسیں ازادی
 سرو آزاد حیران کھلوتا پیر زمیں وچہ گڈے
 اچاہو ہو ستہ ویکھے مت سوہنا سر کڈھے
 ہو حیران کھلوئے اوتھے تکدی چاچا اڈیاں
 وانگ سرو سر سہندی تالش دھپ جلاوئے ہڈیاں
 بیداں تاپ ہجر دا چڑھیا کنب کنب لیٹن دھرتی
 جانے پری فراقوں گرمی سخت لہنہاں پرورتی
 آوے درد بجن دا اس نوں کنب زمیں پر جھڑ دی
 تھل اندر جیوں جلدی مچھی چال اوہو سی پھڑ دی
 وال موہیں پر تپکے سٹ کے مٹی وچہ رلائے
 ٹپکے کھاء زمیں پر ٹپکے پٹ پٹ انباے
 ہر پچن دے والوں کر دے ہنجوں موتی گلیاں
 جس راہ ٹر دی سدی جاندی سے لڑیاں امملیاں
 وچہ بازاراں گلیاں دتے کھلے وال دیوانی
 اندر تتا مندا چتا سر گھٹا منہ پانی
 کرے وجھاپ ملاپ بجن دے اچی سد سناوے
 دوہڑے بیت الاوے غزلاں سید سراں کر گاوے
 حال بدلیج جمال پری دا جو دیکھے سو سڑ دا !
 جو بن شان گمان محمد نس گیا لاہ پڑدا
 عشقے آن کیتا گھر خالی نفیوں پھیر بہاری

نقش سخن دا تاب ت ہویا بیٹھی دھوڑ غباری
 درد غماں دے بھانبر بھڑکے اگ لگی جیون ماری
 ظاہر ہوئی محمد بخشا جگ پر دھواں دھاری
 چھپدے کد دلاں دے سودے ہوندی خبر دلالاں
 باندا ہویا بھید ملک تے تک تک بریاں چالاں
 ماکاں وچہ کہانی ہوئی گھر گھر گلاں ٹریاں
 جے سو بھید چھپایا لوڑن عشق دے کر کھڑیاں
 جھولی پاء انگار محمد کوئی بچا نہ سکے
 عشقاں مشکاں تے دریاواں کون چھپائے ڈکے
 کر کے صبر بچایا لوڑے پری دوا غماں دی
 جتول واء پرے دی جاوے دھماں گھنڈی جاندی
 عشقے اندر صبر نہ رچدا غم غمزے کم غمازی
 سکاروں نہیں کر سکدا پردہ پوشی اگ دی
 نیناں وچہ کئی غم غمزے غمزے کم غمازی
 کیونکر چھپی رہے محمد بانس چڑھے دی بازی
 زلف اندر سے سنگل کنڈے کر دے قید دلاں نوں
 پیر عشق وچہ پاء محمد کون بچے خفقانوں
 نویں پریت والی مل کے یارو چھناں
 آپ مجھے ٹور کھڑایا چت پری دا بھناں
 جے سو پھولن غم دے پھولاں درقاں داغ لگواں
 درد مندوں دے درد نہ مکدے جے لکھ گاون گاواں
 پھڑ ہتھیار محمد بخشا بن کے مرد سپاہی

چڑھ نالے شاہپال شاہے دے ہو قلزم ول راہی
 انگلیاں کر دانگ کماناں سدھا تیر قلم دا
 کاغذ دے میدانے اتے سایہ ڈال علم دا
 چڑھ گھوڑے لک بنھ شتابی پہن سفر دی وردی
 چل دربار شہانے چل کے دس دلیری مردی
 دانگ وزیراں دیہ صلاحاں کر کے جیہہ ملائم
 شاہپالے نوں ہاشم شاہ دے جنگ اتے کر قائم
 اول لکھ رقعہ مت صلحوں ہو جاوَن چھکارے
 نہیں تاں تیغ زبان تیری دی گگن دیئے چھکارے
 خن بندو قے داروں دیوے ساز سیاہی والا
 کافی نال پرو قطاراں رن کراں سب کالا
 ہاڑ اندر کر کھاڑ چوٹرنی صف پر صف لٹاواں
 دشمن دی ماں بھین محمد مکھی ہار پٹاواں
 صفدر مدد کرے ہر ویلے جو شہنشاہ شاہاں
 زور انہاندے نال محمد دیو دشمن نوں گاہاں
 سرو بانو تے مہر افروز سے چتا چکھا جلایاں
 نال فکر دے اٹھ شتابی شاہپالے دل آیاں
 گوشے سد کے آکھن لگیاں سن شاہا کن دھر کے
 ایہ وکم وڈا مدھ آیا نال ہٹ رہناں ڈر کے
 سیف ملوک نہ نکا شکا ہولو ککھ نہ جانے
 اس پچھے سرد نیا لازم عین فرض کر مانے
 ہاسی ٹھٹھا جان نہ مولے اس دا ضائع ہوناں

جے اج آ ہلک ڈھل کریں گا پوگ عمر داروئاں
 باپ اوہدا سلطان مصر دا عالیشان کہاوے
 چار اک سے تحت دا سائیں اس ول سیس نوا دے
 ایہو اکو بیٹا اس نوں کر کر عجز دعائیں
 منتاں من من لدھا آہا کرم کیتا رب سائیں
 حق راہدے وچہ اینویں آہی لکھی قلم ربانی
 بیٹی تیری دی تک مورت چائیوس سر گردانی
 پندراں برس ہوئے جد ایویں سفر مصیبت سہندے
 ندیاں اندر رہڑ دار یہا تیکر چڑھدے لہندے
 محنت سختی جھاگ مصیبت قہر قلور بلائیں
 شہر تیریدے در پر پھتا کھڑیا پکڑا ضائعیں
 ایہہ ہن نہیں مناسب تینوں ڈھل کریں اک پلدی
 سیف ملوک رہے وچہ قیدے ایہ تیری واہ چلدی
 اوہ ہے مرد کرامت والا جے آپوں چھٹ آیا
 کی جونا مردی تیری کی جانے گا پایا
 توں سلیمان نبی دی جانی دیو پریاں دا راجا
 زور تیرا کی یاد کرے گا چھٹیا بے محتا جا
 آدمیاں دے راجے تینوں کی آکھن گے سہارے
 حیف اوہدی سلطانی یارو جس ایسے پڑہارے
 اک آدم گھر اس دے پوہتا کر کر ایڈ کشالے
 اوہ بھی دیوتیاں پھڑ کھڑیا کیتوس نہ اپرالے
 جے مہمان تیرا اوہ بنیاں سدا رہیں گا لازم

کی جانیں گا کڑماں چاری باپ اودھا شاہ عاصم
 نالے نرم اقبال تساڑے جانے گا ہر کوئی
 گھروں جوانی قید کرایوس اس تھیں ناں کبھ ہوئی
 بے آبروئی تے نامردی ہو رہیں اس جیسی
 قلزم دا شاہ کون نکارا کرے دلیری ایسی
 در تیرے توں پکڑ منگائے خاص جوانی تیرا
 کر کے قید عذاب دسارے ہائے ہائے قہر ہیرا
 سیف ملوک مہمان لساڈا کوڑ نہیں اس گل وچہ
 ایہہ نکاح روحاں دا مولی کیتا روز ازل وچہ
 اٹھ شتابی لشکر لے کے قلزم ول دھائی
 سیف ملوک لیاویں زندہ تاں تیری رہ آئی
 شاہزادے وچہ جو سن صفتاں بی بی آکھ سنایاں
 نالے واسطہ سراندیپوں شاہاں لکھ پہنچایاں
 شاہپالے نوں سن سن صفتاں پئی محبت اسدی
 کیویں آکھیں نظری آوے دل سکدا جند کھدی
 شاہزادے دے پے عشقے اثر اوتھے ونجہ کیتا
 قدرت دے ہتھ نال الہی پھڑ سوئی دل سیتا
 سرو بانو تے مہر افروزے دتے تاء گلاں دے
 آتش بھڑک لگی شاہپالے جیوں بھڑ کار چہانڈے
 ایسی لب غصے دی اٹھی سٹرن لگا سر سینہ
 بھج گیاں سبھ ہو رہاں گرم ہویا جد کینہ
 جنبش جسے جوش مغز وچہ چکیں باہاں چہدا

منشی سد لکھائیوس رقعہ بھریا قہر غضب دا
 منشی تیز نویس شتابی پوہتا حضورے
 زریں رقم جیہا خوش کاتب حرف اوہدا تک جھورے
 کاغذ اتے کالی کالی کیتی اوس روانی
 لکھے سخن کھرے جو دے شاہ شاہپال زبانی
 لکھیا خط عجائب پتلی سونی صاف نوشتوں
 حرفاں دی پہلاوڑ بنائی باغ بہار بہشتوں
 ہر ہر سخن میانوں باہر فولادی تلواراں
 سخنوں سخت زبان محمد کر دی ماراں ماراں
 خط تیار ہویا جس ویلے لگی مہر شہانی
 اوہو آہو خاطر ٹریا جس تن رڑ کی کافی
 سے کوہاں دا پنیڈا کر کے قلمز اندر آیا
 ہاشم دے دربارے جا کے ایلچی سیس نوایا
 ادب سلام بجا لیاندے جیونکر ایلچی کر دے
 تھیلی کھول رکھے لے منشی پڑھ پڑھ کنھن ڈر دے
 آساقی بھر دیہہ پیالہ اوہ جمشیدے والا
 کالی راتیں چائن لگے واہ خورشیدے والا
 ایسا مدھ جدھے چکاروں ایہ شب کاگوں کالی
 بن کے خاص عقیقی تارا گگن چڑھے فی الحال

نامہ شاہپال بہادر بطرف ہاشم

اول نام ربے دا لکھاں نامے دا سر نامہ
نگا روح بندے دا کجیوس بخش جسے دا جامہ
ہر دانش تھیں بحر اوقوس نالے دین ایمانوں
روزی دینا جل کریندا شکل سخت کمانوں
اسماں دی رونق کردا روشن تارے لا کے
دھرتی آدم نال سہاوے آدم نوں حب پاکے
وانا پینا زور آور ہے نالے بخشہارا
ہر دم مدد روحاں نوں دیندا عقلاں نوں چکارا
میرے جیہاں احمق بندیاں بیعتلاں بیہوشاں
خن وری دی خلعت بخشی پاء طبع وچہ جوشاں
اکناں نوں ایہ تنگی دیندا روٹی باجھوں مردا
اکناں نوں ان منے خزانے غیبوں اگے دھر دا
تاں جس کم کمایاں کیتیاں اوے دولت کھٹیاں
نہ جس عیب گناہ کمائے اوے رنجاں کٹیاں
جو چاہندا سو کردا آپوں کوئی نہ حاکم اسدا
جان دیوے تاں زندہ بندہ کدھ لئے تاں کسدا
والے جتنا سیس نہ چاہئے حکم اوہدیوچہ ہوئے
اس بن ہوہر نہ حاکم کوئی جس درجا کھلوئے
شاہش رحمت اس بندے نوں جس نیواں در پھڑیا
اڑیا کھڑیا پڑ اس جیہڑا جھڑیاں اگے جھڑیا
کی حاصل اس قوموں جیہڑے نہ حق قدر پہچان

آفرین جنہاں نوں کہیے گا لیں وانگر جان
 ویری دی کر ادب تواضع اپنی بھو گوائے
 دشمن تھیں خم کھائیے نا ہیں لسیاں زور نہ لائیے
 سن ہاشم توں قلزم اندر بیٹھوں راج بنا کے
 گھر میرے تھیں پکڑیں ڈھکاں دیں سزائیں جا کے
 لونبر تھیں بن چترا ڈھکدا جس نوں جا چھوڑ بندے
 زور شاہاں دا پرکھن لگوں نا ہیوں خیر لوڑ بندے
 زور میرا آزماون جو گا کتھے ہے کوئی ساجا
 کیہڑا لشکر تابع تیری کیہڑا ہے راء راجا
 ٹھوئیں تھیں سپ بنیاں لوڑیں ناگاں نال کیہڑیں
 آکر آکر ٹریں گمانوں نال کندہاں دے ایڑیں
 دنب اچا کر کنڈل پاویں سروچہ پوسی جستی
 ستے شیرے بھونک جگایا شامت آئی کتی
 چھڈ دے غفلت سیراں والی کیوں سر مفت چوٹائیں
 کرشٹاں تہ بار ولایت قلزم ملک لوٹائیں
 جے میں قلزم اندر آئیں دھرتی پٹ دیاں گا
 کنے پٹ تساڈی ساری ندییں سٹ دیاں گا
 حق تیرے وچہ ایہ کم چنگا نو کر بن کے چلیں
 سیف ملو کے نوں دے خلعت پاس اساڈے کھلیں
 تینوں مار کراں گا ایسی یا مر سیں یا نس سیں
 میرے نال کھیڑ غریبا کد قلزم وچہ دس سیں
 مینوں قسم زبور کتابوں تے داو دینیوں

جے چڑھیا تاں قلز میاندا مول نہ چھڈ ساں ہوں
 کیا قلزم کیا قلزم والے جے میں لشکر چاہڑاں
 لشکر فوج سمیت ولایت گاہ مروڑ لتاڑاں
 توڑے توں بھی لکھ فولادی کر ہتھیار لیاندے
 موم ہوسن تک اگ غضب دی کتے نہ دسسن جانڈے
 تیرا انداز نہ تگے اگے مدھ تندی چائی
 ہون لگوں سر صدقے آپے مل مت رب بچائی
 بھن کماناں اگ وچہ سٹ کے تیراں دے پر ٹپکے
 لاه زرہ لاء ملل آء مل پاء گئے وچہ ٹپکے
 نہیں تاں ایسے کن پھڑ اساں جانیں گامیں کی ساں
 ٹھنڈا ویکھ نہ ہوویں گیرا پیتا تاں رت پیساں
 ہوندے زور جہاں میں قوت صلحوں مکھ نہ موڑاں
 حاضر ہوئے چیز اساڈی جو کجھ منگاں لوڑاں
 سیف ملو کے نوں پھڑیا بانہوں لے آ پاس اساڈے
 توں نہیں پیو داوا تیرا مڈھوں داس اساڈے
 تندی تیزی نت نہ چکدی کر لے رات دھاڑی
 کس تھیں لہے کمان اساڈی رب اوتیرے چاہڑی
 ڈاڈھے نال نہ گٹڑے ہوئے ڈھ ٹرینے کر نرمی
 ہاشم سخت سزا نہیں گا کرن لگوں بے شرمی
 جے میں بھی اس گل پر آیوس ہوئے گا ساتھی
 پیراں پیٹھ ملیدہ کرساں توں کیڑا میں ہاتھی
 جیہڑا ملک تینوں رب دتاہ کے لہاہ بہاریں

شیراں نوں انگشت دسالیں کھڑکیں سر انگاریں
 کاویں دیکھ ہنساں نوں چھڈی چال مڈھوں دی جو سی
 ناں اوہ آئی نہ ایہہ رہیوس رہ گئی نری پٹو سی
 خبر نہیں رب کس نوں دیسی تاج تحت سلطانی
 طالع کس دے مدد کرین یاری ہوگ آسمانی
 آہڑک وہڑے وانگر بھڑکیں کیوں چایا سنگ مٹی
 جے شیراں وا دھپہ لگا اچویں جا سی مٹی
 میں آج ہاں سر بادشاہاں وا تسیں مثل ہتھ پیراں
 سر اپنے نوں آپ مریدا کون کوئی وچہ خیراں
 تینوں ہے مغروری چایا ویکھن دے نہ اگا
 کلڑ بانگ نماشیں دتی جانوں کسن لگا
 غضب میرے اک تو ہیں نا ہیں کئی دلیر کھپائے
 پیو دادے تھیں اسیں بہادر بادشاہاندے جائے
 میں سلیمان نبی وا پوتا آدی دا شاہزادہ
 دیوتیاں وچہ جنگ بہادر میں تھیں کون زیادہ
 تساں جیہاں تھیں میں کیوں ڈرساں جے رب کیتی یاری
 بھیڈاں تھیں بگہیاڑ نہ ڈر دے گوروں شیر شکاری
 نبی سلیمان گئے جہانوں تاج میرے سر دے کے
 میں مالک سبھ کھان جگیں ہتھیں میری لیکے
 کس دی طاقت راج میرے وچہ شوکت کیتی لوڑے
 وجے گرز اقبال میرے دا گردن لک تروڑے
 قدر اپنی دے کاغذ اتے حرف غلط تھہ پایا

کارد تیغ میری دی کشی زور نہیوں آزمایا
 سچے رب بنایا مینوں مالک سب ملک دا
 خاوند تھیں کیوں باغی ہوویں پھریں سیرے لکدا
 آہن سمجھ ملیں کر توبہ جے ایہ وقت دہاناں
 لکھ افسوس کریں گا پچھوں کس کم پچھوں تانا
 سنبھل زور جوانی والا ناں کر ایڈ دلیری !
 حد میری وچہ آ ہتھ پاویں شامت آئی تیری
 نیواں ہو در میرے چھڈ کے ودھائی اچیانے
 مینوں اٹھنان پاء نہ ایتھوں جے مدھ رہنا جانی
 جے میں اٹھیا تاں توں مٹھیا کجھ نہ رسی باقی
 قلم ساری پٹ سٹن گے سماں نال عراقی
 کی ہویا جے ویری میرا لشکر تیرا پھلا
 جے کوہ قاف لوہے دا ہووے میں پٹاں کر بلا
 میں ہاں بھارا وانگ پہاڑاں وسیں وسیں کد ہلاں
 جے ہلاں تاں انبر ہلے جگ سارا تھر تھلاں
 جے ملیں تاں دھرت ہلے گی ذرہ ہلا نہ مینوں
 لے مل سیف ملو کے تائیں مڑ مڑ آکھاں تینوں
 بیٹے تیرے نال لکھی سی اینویں قلم ربانی
 نہیں تاں ایہ نہ آیا مصروں بن کے دشمن جانی
 مردیاں ہاڑا کیتا اس نے سودھ نہ پچھا اگا
 عمرے دے دن پورے ہوئے متھے اس دے لگا
 پت تیرا ہن مڑا نا ہیں کیوں سر ظلم دھرائیں

جے آری دھر چیریں اس نوں یا بھوہ کھل بھرائیں
 کسے طرح بہرام نہ مڑا کیوں قتلّام مچائیں
 بخش گناہ اس بندے تائیں اجر جنابوں پائیں
 کاظمین الغیظ پڑھ کھاں والغانین کلاموں
 صابر شاکر ہو در رب دے بھلا ہووے اس کاموں
 کر احسان اسان پر ہاشم چھڈ دیہ ایہ پردیسی
 نہیں تاں میں بھی فرق نہ کرساں رب جس نوں پڑیسی
 ٹور اکے شانزادے تائیں اکے جواب سنائیں
 نہیں تاں پوہتا جان اسانوں جے کجھ کرسی سائیں
 جاں خط پڑھ سنایا منشی تیل اگی پر پایا
 جلد جواب ایہدا مڑ لکھو ہاشم شاہ فرمایا
 لے کافی مسوانی منشی نال طبیعت دانی
 لکھ جواب شتاب نکایا سن سن سخن زبانی
 پاء لفافے تھیلی اندر ڈال رقعہ بند کیتا
 آہو خاٹف دے ہتھ دتالے کے گیا چو پیتا
 شاہپالے دل ہو سلامی تھیلی چاء گزرائی
 منشی کھول دکھاندا جاندا سخن پروتے گانی
 گھڑی تروٹک جھب دیہ ساقی درد مندانا اروں
 دیہ شراب اچہا جس دی مستی ودھ شماروں
 اس پانی دے زوروں میں بھی اگدی پوجا جاواں
 گور وگوراں دا جو فرماوے سبھ بجا لیاواں

جواب نامہ ہاشم شاہ بطرف شاہ شہپال و برخاستن جنگ از غضب

کمال

سر آکھیں منہ خط پر نیاں سر خط دا جو ناواں
شالا اوے نام پے توں میں بھی صدقے جاواں
مٹی وچوں کڈھ وکھاندا سوہنے پھل ہزاراں
خاکوں چاء اچیرے کردا سرو بلند چناراں
ویکھو کیڈ بندی دتیس ایڈ آساں بلنداں
نور اپنے تھیں روشن کیتوس دیدے دانشمنداں
جمل جہان کیتا اس پیدا بے پرواہ جہانوں
لا چاری وچہ چارے کردا رکھدا اسان جیہاں نوں
دھرتی خاک نمائی اتوں انبر نت گھماندا !
لاکھ سمندر تے ڈل اندر مٹی مٹھ بچاندا
اوہو صاحب ماکاں والا اسیں تسیں سبھ بندے
ہر اک دا رکھوالا آپے کیا چنگے کیا مندے
اکو خاوند سر جنہارا کوئی نہ اس دے جیہا
رکھن مارن والا اوہو ہوروں خوف کوہیا
ہر ڈاڈے تھیں ڈاڈا آپے ودھ شمار حسابوں
بے نیاز اوہو جگ سارا منگن ہار جنابوں
اسیں تسیں ہر کم کمائے نال اسباب ہتھیاروں
اس نے جے کجھ پیدا کیتا بن اسبابوں یاروں
حکمت حکم اوہدے تھیں بھریا ایہ تمام پسارا
حکموں ظاہر حکمت اوہلے کی جانے جگ سارا

دل روشنائی نور آھیں وچہ جسے زور اسے تھیں
 مینوں تینوں شاہی لدھی ہوئی غور اسے تھیں
 حکم اوہدے تھیں کوئی نہ نسدا اسیں حکم دے بندے
 جاں دم کڈھ لئے تاں پلوچہ مک جاوے سبھ دھندے
 توں بھی راج نہ ملیں آندا لدھا اوے گھر تھیں
 مینوں بھی جے چاء نوازے عجب نہیں اس در تھیں
 شکر گذار رہیں شاہپالا راج پچا ملک دا
 چھوڑ تکبر منہ پر پیندا جے کوئی اچا تھکدا
 میں بھی دیونا قوت نا ہیں افسروچہ دلیراں
 جس پاسے شمشیر چلاواں ڈھیر لگاواں شیراں
 کی ہویا جے لشکر تیرا ودھ حساب شاراں
 میرے دیو بہادر ایسے اک اک سخت ہزاروں
 تینوں مان دلے وچہ بھارا کرساں خرچ خزانہ
 مینوں قوت باباں اندر لڑساں وانگ جواناں
 دوئے شیر اسیں گج اٹھے جس نوں زور زیادہ
 سوئیو مار کھڑے گا ایتھوں سن شاہپال شہزادہ
 آدم ذات کمینی اتوں مدھ خصومت چائی
 جس دن موت پسے دی آوے بہندا آن کجائی
 اوہ آدم سی خونی ساڈا نسدا چھپدا وگدا
 دشمن ہتھ لگا پھڑ آندا تیرا سی کی لگ دا
 خونی مارن روا شرع وچہ عیب نہیں کجھ کیتا
 مدھ کی لہناں نال اساڈے مٹ کے بیٹھ چو پیتا

اک خونی دے مارن کارن میں پر چڑھ چڑھ آویں
 لکھ بیدو سے خون ہون گے رب توں نہ شرمایں
 خاکی بندہ جنس نہ ساڈی کون کوئی پردیسی
 امیں تسیں ہاں ناری بھائی ایہ تینوں کی دیسی
 اس نا جنس اکلی پچھے بر اکلے دا منگیں
 ناروں خاک اگیرے ہوئی کہو کہاں کیہوی رنگین
 آتھیں ضدیں چھڈ ساں نا ہیں خون کیتا اس میرا
 ایہہ ساڈا کجھ گدا نا ہیں ہوگ جوانی تیرا
 توں ہیں مرد کچھری اندر رن وچہ مردی میری
 جس دن ہتھ اساڈے تلکسیں مٹسیں اچویں تیری
 مدھ کی جاتا ہور نہ کوئی تو ہیں تو ہیں جانیوں
 جھلیوں بھلی دے گی تا ہیں جس ویلے چڑھ آویں
 میرے جیسے مار مریلے ناں دس مہرہ بازی
 کم تیرا منصوبہ میرا پڑوچہ تیر اندازی !
 نیویں ہویاں ہو نہ اچا اگوں مار نہ لافاں
 شارستان بچا اکلا پٹ نہیں کوہ قافاں
 پتھر نال ٹھکور نہ شیشہ کی کریسیں کھٹی
 لے لے آگ نہ آدھگانے نے دارو گر دی ہٹی
 موجاں مان تخت تے بیٹھا چھڈ دیہ کھڑا میرا
 لوڑ لسا کوئی بے کر آیا جنگ اتے دل تیرا
 توں سلیمان نبی دی جانی چھیڑ نہ دیو ہتیارا
 دیو اگٹھی اس دی ڈوبی تاں بنیاں بھھیارا

واگلاں موڑ اساڈے ونوں میں بھی مفت نہ تسدا
کوہ قافاں سمیرغ تیرے تھیں پھاپیاں وچہ نہ بھسدا
ہتھوں غور اساڈی کرتوں وڈاہیں کئی جائیں
نیک نہیں آزر وہ کر دے خلقت رب دی تائیں
جے توں دانشمند کہاویں میں بھی نہیں ایاناں
جے سو جا گے تیرے طالع میں بھی یاد رجاں
القصہ ٹہک دیساں نا ہیں نہ اول اٹھ چڑھساں
صلح کریں تاں راضی شاہا جنگ کریں تاں لڑساں
دوہاں گلاں تھیں جو تہہ بھاوے کر اللہ بسم اللہ
دھل کہی منہ طرف اساڈی دہر اللہ بسم اللہ

©2002-2006

برجنگ تیار شدن و سپاہ جمع کردن از ہر یار شاہ شاہپال و ہاشم دیو

جاں ایہ سخت جواب سنائے منشی نے خط پڑھ کے
اڈیوں لب گئی لگ چوٹی غضبوں بھانبر بھڑکے
وال کمر دے کندے ہوئے لوں لوں چڑھے سرندے
لاہ دھڑکے ہڈ کڑکے آ کر شاہ سراں پر چھنڈے
گج اٹھیا شاہپال بہادر نعرہ مار قہر دا
کنب گیا سب باغ ارم دا کوٹ بازار شہر دا
سب سمنارندی دے ڈر کے طرف سمندر نٹھے
ناہر شیر پلنگ جنگل دے سن نعرہ سب ترٹھے
پاہرے ہرن ڈٹھے چھڈ پہرے نیل گائیں گھب ڈھٹھے
دیو عفریت اتے جن پریاں لشکر ہوئے اکٹھے
حکم دتا شاہپال بہادر فوجاں جمع کراؤ
کوہ قافاں تے کوناں وچوں لشکر سبھ منگاؤ
ہاٹھاں کلک اکٹھے ہوئے منشی لین تلاشی
وچہ حساب نہ آون فوجاں خلقت بے تحاشی
آلتھیاں کوہ قافاں وانگر فوجاں گرد چوہیرے
کوہ قافاں نوں پٹن والے راکش دیو وڈیرے
سیکڑیاں جد قانون گواں قلماں بہت گھسایاں
جو جو جنگ بہادر فوجاں گنتر اندر آیاں
لکھ چوداں نہ دیو بہادر ترے لکھ فوج عفریتوں
سٹھ ہزار ہویا جن حاضر نمک حلائی نیتوں
ایہ کجھ نامی لوک سپاہی ہور بے انت شماراں

نہج ہتھیار سوار چڑھے سن بھکھن مثل انگاراں
 فوجاں ہاٹھاں کانگاں وانگر کج کرک کے چڑھیاں
 قلزم دے دریا دے تائیں گاہن شتابی وڑیاں
 کر کے نظر ڈٹھا شاہپالے لشکر بنیاں تنیاں
 شارستان ہوئی پرساری وانگر فصلاں گھنیاں
 آتش وانگ سپاہ النبا قلزم دل چلائے
 جس راہ جاندے جوہ جو ہیرا سبھ کجھ جلدیا جائے
 قلزم دے دریا دی توڑی شارستانوں لیکے
 نیر تپے تے دھرتی بلے جس راہ چلن پے کے
 شارستان وچوں چڑھ آیا کانگ جویں دریاواں
 دھوڑوں دھندو کار غباروں راہ نہ لہندا داداں
 بوئی گماہ زمیں پر ہوئی پیراں پیٹھ ملیدہ
 دھرتی پیٹھ گئی چھپ کدھرے دولت ہار پوشیدہ
 توڑے پیر شہاں دا یارو بہت مبارک بھلا
 جتھے جاوے کرے خرابی دھرت دیوے تھر تھلا
 جاں قلزم دے نیڑے آیا شاہپاپے دا ڈیرا
 ماکاں وچہ قیامت آئی اٹھیا شور گھنیرا
 ہاشم شاہ نوں اچے نہ خبراں اگ بلی سر میرے
 شاہ شاہپال بہادر چڑھیا کر کے تاء ودھیرے
 تحت اتے سی عیشاں اندر بیٹھا وانگر شاہاں
 اپن چیت کو کاؤ آئے سر پر دھریاں باباں
 آن اونہاں فریاد پکاری سن توں ہاشم شاہا

چڑھ آیا طوفان تیرے تے نہیں نسن دا راہا
 شاہپالے دے لشکر آئے تھاں نہ دسدا خالی
 زرہ پوش سپاہیاں کولوں زمیں ہوئی سبھ کالی
 اکس وزیر صلاح دسالی راتو رات اٹھ بھجو
 ہجراں نوں بھانج پوے گی شجونی چل وچو
 ہاشم کہیا چوری پیناں کم نہ بادشاہاں دا
 جو ہونی سو ہو سی اوڑک لڑساں نکل باندا
 دوجے کہیا فوج اوہناں دی انت حسابوں باہر
 ویکھدیاں دل دہشت کھاندا کیکر لڑ سین ظاہر
 ہاشم نال دلیری کہندا اک بگہیاڑ شکاری
 بہتیاں بھیداں تھیں کد ڈر دا سو مثال ہماری
 ہاشم دی سن ایڈ دلیری تکرے ہوئے سپاہی
 نل پیا سبھ قلمز اندر ٹر آئی ہے شاہی
 ہاشم قلمز دے سلطانے پتہ پیا اس گل دا
 اس بھی فوج اکٹھی کیتی حکم جتھے تک چلدا
 لشکر جمع ہویا جس ویلے شاہے لیا ایماں
 منشی انت سنبھالن لگے چڑھئے طرف غیماں
 لکھ پری وچہ گنتر آئی چہل ہزار عفرتیاں
 کیتوس سبھ اسباب اکٹھا کر جھڑیدیاں نیتاں
 سنگا دیپوں نکل ہاشم آن اتھا وچہ پڑ دے
 تر شاہپال بہادر اوڈھروں چڑھیا گھوڑے چڑھدے
 دوئے گھٹاں برابر ہوياں آہموں سامنے ڈیرے

نہیں تاں جنگ کراں گے خاصہ جو ہووے سو ہووے
 صلح ہوئے تاں بہتر سبھ تھیں نہیں تاں چڑھ کے مارو
 جیکھ رب کرے اووہو سی مردی دلوں نہ ہارو
 اپلی گھل کے پتہ کراؤ کس مطلب شاہ آیا
 جے اس سیف ملو کے کارن ایہ ہنگامہ چلیا
 اکھ گھلواوہ آوندیاں ہی قتل کینا بن خبروں
 جے توں طلب کریں اج شاہ کیونکر کڈھئے قبروں
 جے شاہپال اسے کم چڑھیا لاہ امید مڑے گا
 عذر تواضع اسیں کراں گے کیوں تا جنگ جوڑیگا
 جے کجھ ہور انہاں دل غصہ تاں بھی وس گھلن گے
 اپنا آہر اسیں بھی کرساں جے کجھ وس چلن گے
 اپلی ہتھ منگاؤ خبراں ایویں بھلا نہ چڑھناں
 صلح ہووے تاں واہ بھلیرا جنگ ہووے تاں لڑناں
 ہاشم شاہ نے اپلی نیجے ول شہپال بہادر
 کت سیوں لشکرے کے آیا شاہ اکابر
 جیکر طلب ولایت والی آپ ہوویں انصافی
 ایڈے ملکوں میں اک کوچہ توں شاہی کوہ قافی
 میں بیٹھا اک ناپو اندر صبر قناعت کر کے
 نال تیرے کوئی شرکت نا ہیں توں بھی بہو کھاں جر کے
 حضرت نبی سلیمان والی ہتھ تیرے سبھ شاہی
 میں اک گوشہ ملایا جیونکر لیے جگر سپاہی
 جے کوئی ہور تساڈا مطلب تاں اوہ بھی بتاؤ

کراں صلاح علاج اوہدے دی خیری مڑ گھر جاؤ
 جیکر میں تھیں ہوون والی غرض تساڈی ہوئی
 حاضر آن کریاں نہیں تاں قرض نہ دینا کوئی
 اپلی آن پچایاں عرضاں جیوں ہاشم فرمایاں
 کہن لگا شاہپال بہادر بخشاں مدھ خطایاں
 باغ ارم تھیں آدم زادہ جو تساں پھڑ آندا
 موڑ دیئے تاں نکھی ہاشم نہیں تاں ملک کھڑا
 اپلی عرض کریدا شاہا کی اک آدم زادہ
 بے وفا نکارے کچھے چاہئیں شور زیادہ
 اتنی گل اتوں کی آئیوں لشکر چاہڑ مریلے
 اوہ تے جس دم آندا آہا قتل کیتا اس ویلے
 جاں بدخبر شہزادے والی کن پئی شاہپالے
 ہو بیہوش ڈھٹھا اس غم دے کر کے جان حوالے
 مکے وٹ وٹ مارے چھاتی دھرتی مارے اڈیاں
 آپ مہار انیر اکھیں تھیں درواں کوہلاں چھڈیاں
 عنبر دا چھنکا کرایا ہور گلاب عطر دا !
 میر وزیر ملیندے تلیاں اپلی ڈر ڈر مردا
 جس دم ہوش سنبھالی شاہے بیٹھا رکھ دلیری
 مارے سردا اوساس پکارے بھٹھ حیاتی میری
 ہائے افسوس جوان اجیہا عاقل فاضل کامل
 خوش آواز ظریف تے سوہنا ہر ہر ہنروں عامل
 میں بھیڑے نوں نظر نہ آیا کامل شوق تگن دا

وچہ فراق اوہدے ہن مرساں نہیں سواد بچن دا
 لشکر فوج سمیت مرانگا ہاشم دے سنگ لڑکے
 سیف ملوک اتوں سبھ وارے کی کرنے گھر کھڑکے
 پھر سوگند اٹھائیوس بھاری غصے جان جلائی
 قسم مینوں اس رب سچے دی جس وچہ غلط نہ کائی
 اس جانیوں مڑ جا ساں ناہیں جب لگ دم حیاتی
 قلمز ملک ویران کراں گا مار دیواں دی ذاتی
 بچہ کچا اس جنسے دا پٹاں تخم زمینوں
 جھڈساں نہ اک بال انہاندا قسم اسلاموں دینوں
 پر جے سیف ملوک شہزادے اپیلی رخصت کیتے
 دتا حکم چڑھو سبھ لشکر بیٹھے کیوں چو پیتے
 طالع روز ستارے سوہدے گھڑی مبارک تنکی
 فالان نیک بیان جس ویلے ساعت آئی زکی
 چاواگاں شاہپال بہادر چڑھیا جنگ کرن نوں
 لک بدھی تلوار فولادی زرہ لگائی تن نوں !
 اوہ تلوار اوہدی سی کنجی سب ماکاں دے در دی
 سنگلدیپ جیہاں در بنداں فتح ہمیشہ کر دی
 وانگ ڈڈاراں نال کو کھاراں کردا ماراں ماراں
 شاہپالے دا لشکر چڑھیا گھناں اڈار اڈاراں
 جیہڑا وقت موافق آہا فتحا دے در کھلے
 سرخ سیاہ سفید نشاناں رنگ عجائب جھلے
 چکڑی دے گھڑ راس بنائے سے گزراں دے جھنڈے

پرچم کالے وال سمہالے جیوں حبشی سر چھنڈے
 کئی کوہاں توں دسدا دوروں اوہ جھنڈا سلطانی
 اژدہا مریلے وانگر کردا دشمن فانی !
 دھورو دھوڑ ہویا سبھ عالم جاں چڑھ ٹری سواری
 پیراں پیٹھ ملیندے مردے بھجے بھجے مرگ شکاری
 لشکر جنگل باراں گاہیاں ہوئے رکھ ملیدہ
 ہو کف دست گیا سبھ رستہ ککھ نہ رہے پوشیدہ
 صحراواں دی سبزی سنبھی ندیاں نیر نکھئے !
 صغن صفا ہوئے رکھ بوٹے ختم زمینوں پٹے
 شاہپالے وا لشکر چڑھیا سنیاں شور جہانے
 زمیں زمین کجھ نظر نہ آوے باجہ اوئے طوفانے
 مور ملخ تھیں وافر فوجاں مارو شیروں بازوں
 دھرت راہاں دی لرزہ کھائے لشکر بے اندازوں
 شاہ شہپال بہادر آیا بھریا شوکت شانوں
 جیوں کرڑے وا بدل آوے نہ گھٹاں آسمانوں
 وچہ میدان لڑائی والے آن کیتو نے ڈیرے
 راکش دیو لٹھے پا گھیرا جیوں کوہ قاف وڈیرے
 چھ ویہاں کوہ چوڑی دھرتی چھ ویہاں کوہ لمیں
 دوہاں شاہاں دے ڈیرے ملی فوج سہنگر بن جمیں
 لشکر نال ہوئی پر دھرتی ہور حساب نہ جاناں
 جے بخشش وا چھٹا دیئے بھنجیں پوے نہ داناں

جنگ کردن شہپال بہادر با شہ شاہ دیواں روزاول !

ایویں کیویں مول نہ جانوں نت دا پھیر آسانی
چڑھدی تارے تے مڑ لہندے دائم سرگردانی
کھیڈ تماشے کارن نا ہیں ولے تنبو تانے
اک دہا گا بیکار نہ اس دا کون حکمت پر جانے
کس نوں خبر ہوے گا بھلکے کی اساں سنگ کارا
کون اکھیں تھیں اولے ہو سی کس دا میت پیارا
کس گھر دین سیاپے ہو سن کس گھر منگل سوہے
کس سرتاج نکلے کس مونھ نوں کرن ہٹی دے اولے
کس دا تحت ولایت کھس سی ملسی خستہ ہالی
کس دی قیدوں ہوگ خلاصی ونج کرسی خوشحالی
کون رنڈی کوئی تتی ہو سی منہ سر بجی پاسی
کس دا کنت سہاگ ملیگا دھڑی سندھور لگا سی
کس کس اندر پوگ وچھوڑا کون ملے گا مڑ کے
کیہڑے کیہڑے یار محمد بھلکے بہسن جڑ کے
پچھلا مرد روایت والا واقف انہاں رہاں دا
ایویں سخن سناندا اگوں اونہاں دوہاں شہاں دا
لنکھی رات اکا سون چھپیا سارا لشکر شامی
دھمیں صبح لگی لو پلکیں چڑھیا سورج نامی !
دو لشکر پڑ مل کھلوتے پربت وانگ اجیرے
کینہ غضب مچے تے کیتے کوچ نخل ڈیرے
جان غریب تلی پر رکھی کرن نقیب پکاراں

اکھیں نیند آرام نہ دل وچہ بھجندیاں چوکیداراں
 بھیڑ ہجوم خلق دے ہتھوں پیر ہتھ پین نہ کھلے
 سرہیوں ماری پوے نہ بھجیں سبھ سراں پر ڈھلے
 صفاں قطاراں نبھ کھلوتے اکدو بے دل تکدے
 میر وزیر نہ تیر چلاواں میر کرن تھیں جھکدے
 مت کوئی ڈھو صلح دا دھکے اول سٹوں پھٹوں
 وچہ میان رہن شمشیراں شیر ہٹن اس چٹوں
 ایدھر غضب مریدا ٹھاٹھاں موج جویں وریاواں
 ہاشم بھی مغروری چایا آتش ہارا چاواں
 کوئی صلح دی گل نہ ہوئی چیا شور ہنگامہ
 کینے روہ کیتے دو پیارے سر جند جسہ جامہ
 مہر محبت گئی جہانوں پیو پتر ہوے ویری !
 بھائی وانگ قصائی ہوئے مول نہ منگن خیری
 یاراں یار پچھانن نا ہیں کیا صورت آشنایاں
 فتنے شور فساد خصومت انتوا نتاں چایاں
 اوڑک آن چڑھو چڑھ ہوئی مرے گنج نقارے
 ڈھولے تیک پچائے ڈھوے ڈنڈ کھار ککارے
 پیلاں اوپر پا کھر وجی کھس کھس لگے لاگی !
 ڈھائیں مار اٹھے خر مہرے جیونکر ویر وراگی
 منہ آساں بنے کر بولن کوک اٹھائی طریاں
 تیغاں بجلی وانگن ہویاں تیغاں وانگن چھریاں
 دھونٹ دھونٹ آوازوں چاہڑی شتری شور مچایا

طرم طنپوراں تے کر نامیں نل جگت وچہ پایا
 یونانی ایرانی باجے ، ترکانی ، کرنامیں
 گاڈو ماں کن ڈورے کیجے وجن تھاؤں تھامیں
 کور ٹیاں دے سخت کڑا کے نکل جان آسمانوں
 پھر بھن اوڑے کڈھن تازی مار سماں نوں
 کچی دا شو نکار اوٹھائے سبل پتھر دے گھوڑے
 چابکدست چلاون چابک ہوش پٹاکا ترورے
 شیر جواناں دی مچھ پھر کے سن سن شور داماں
 رن وچہ تازی حینش چائی چین سار لگاماں
 زمیں زن وچہ پیا ککارا ترکاں دی ہنکاروں
 سیرغاں تن تران ترنا لشکر دے لکاروں
 مشکاں وانگر مشکی چمکن نکرے سچے موتی
 مان دنب اٹھاون گردن پھر کے آکھ کنوتی
 چاچا سنب کریندے مجرے ایڈن نال پہاڑاں
 ڈنڈ گھمنڈ کرن جیوں رن وچہ شیر بھنے اگواڑاں
 پایا زور رکاباں اتے آسن مل سواراں !
 نیزہ باز قواعد کر دے ازماون ہتھیاراں
 ہائے ہائے کر چھیڑن گھوڑے شپ شپ چلن واراں
 للکر کے پڑوٹن بہادر چھڑے مانند ڈڈاراں
 دھوڑو دھوڑ ہوئے منہ متھے گرد چڑھی سرخوداں
 پندراں ہو گئے اس جگ وچہ طبق آہے جو چوداں
 غلط لکھی میں پندراں نا ہیں دھرتی اک گھٹی سی

گردوں انبر بنیاں جیہڑی سماں نال پئی سی
 قہر غضب دے نعرے سن سن پھٹ پھٹ پئے کھجے
 ہتھیاراں دی تابش کولوں بل اٹھے ہڈ بھیجے
 گل گھوٹو دی موت دیاں نوں پائی آن کمنداں
 نیزے سیچے لاون بیرے تیغاں کشن بنداں
 گرم ہوا ہڑ مونہاں دی کولوں اٹھی دہاری
 لائی اک جہانے اندر لب کدھی تلواری !
 لوتھاں وچہ زمین زمینوں جاناں وچہ ہوائی
 خاک لہو دا گارا بنیاں پیر نہ دھریا جانی
 ہاشم شاہ بھی فوج سواری جیونکر آہی کاری
 سچی صف بنائیوں اول بہت زور آور بھاری
 کجے پاسے صف سنگاری کندھ پکی فولادی
 اگا چچا راس بنایا راہ جیویں استادی
 اس پاسے میدان سہایا شارستانی شاہے
 اگے دیو بہادر رکھے ہتھ کھتن جو ماہے
 وچلی فوج سواری تکلڑی کوٹ بناء کھلوائی
 کیرا لنگھ نہ سکے وچدوں بھیڑا جیہی ہوائی
 پچھے اگے صفاں بنایاں کندھ جویں ہشتابی
 وچہ شاہپال بہادر آپوں جیوں دل اندر چھاتی
 دردی تے ہتھیار سپاہیاں جو لوڑے سودتے
 دے دلا سے مار دشمن جیونکر عاشق پتے
 سجا کھبا پاس سہایا زر ہوں خودوں تیغوں

جیونکر باغ آرائش پھڑ دا بارش بیدریغوں
 گردے لشکر ہاٹھاں گھنیاں .خھ کے گھٹاں کھلویا
 وچہ شاہپال بہادر گے رعد موافق ہویا
 جاں دو لشکر ہوئے سو بنجے ملیا حکم شہاناں
 دھیراتے تدبیر نکلھے کیتے میر جواماں
 مارو مار آسمانوں آئی کہہ کی دوس شہانوں
 پیا ہمیرا تے روشنائی نہی دور جہانوں
 اتنے خون زمیں پر ہوئے باہر انت شماروں
 گندھک سرخ ہوئی اوہ دھرتی تتی تیز انگاروں
 تلواریں دے پل پترے کھلے ہوئے سن اتھے
 مکھی مچھر اڈ نہ سلن وچہ جنگے دے کھتے
 چمکو چمک وجن تلواریں نویاں سان چڑھایاں
 رتی رحم نہ زخم کرن تھیں زہروں پاں چڑھایاں
 گوشے جور کمان کمینوں مارے تیر خدنگاں
 لیندے خبر زمان زمینوں بھجن مثل نہنگاں
 باشک ناگ کنداں والے کنڈل کھولن مارن
 لشکر دے گنج لٹن کارن آرن منہ کلارن
 وجن تیز شپاشپ تیغاں تیر نہ دیون واری
 دوئے ہاٹھاں گل مل آیاں اتھا مینہ ہتھیاری
 کجھ مقدور کسے دا نا ہیں انگل کرے اچیری
 جو سر کڈھے تیغاں وڈھے چاہے جنگ ہمیری
 تیرے سل سل ٹانگے لاون سیخاں سلن سانگاں

مردے ہاڑ لگی وچہ رن دے لوہو چڑھیاں کانگاں
 بھلے بھلے تن سلے بھلے بھلے بٹر ٹیراں
 چھریاں چیر نکالے پتے سروں تکبر تیراں
 پیش قبض دی قبض چروکی کھلی اوس دھاڑے
 ماری بوک لہو دی پڑوچہ پیٹ پنجر پڑ پاڑے
 چلی سیف صفاء صفائیوں صفن صاف کریندی
 چیر لوے کوہ قافاں تائیں سچی لاف مریندی
 موجاں مار چلے ہڑ خونی دم دم وچہ چڑھاواں
 ہتم ہتم کے ہتم جھنڈیاں والے رکھن کھلے تڑانواں
 مہر محابا رہیا نہ قطرہ ناں غم خطرہ جانوں !
 امن امان خلاصی نہٹھی واسے چھوڑ جہانوں
 چھم چھم وسن تیر خدگی جیوں رتھ پھاگن والے
 چچک کماناں پئی جواناں ہتھیں پر پر چھالے
 ایسی گرم لڑائی گوہڑی دوہاں پہاڑاں چائی
 نعلوں وچوں ڈھین اوڑے اگ دے ہر جائی
 ادھروں ہاشم شاہ مریندا پھردا وچہ سپاہے
 گجدا مار نہ رجدا خونوں وانگر شیر سیاہے
 شارستانی مارن کارن لادے زور جوانی
 لمیں ہتھ کرے پڑ ہتھی بنیاد بہمن ثانی
 جدھر ہتھ کرے سرو ڈھے لوں نہ چھڈے اٹیا
 جس جس پاسے حملہ کیتوس تن تنے پر چڑھیا
 بہتے شارستانی مارے ہاشم نے کر ہلے

ہے ناں اک قدم پچھیرے پھٹ موہاں پر جھلے
 اس پاسوں شاہپال بہادر قلز میاں پر بھارا
 پھڑ ہتھیار قیمت کردا ڈر دا لشکر سارا
 دو ہیں ہتھیں کوشش کردا مت پڑ مینوں لبھے
 وڈھ وڈھ دشمن ستھر پائے کیا سچے کیا کبھے
 ویری اتے داراں کردا دو ہیں ہتھیں تلواراں
 دوہاں دے وڈھ چار بنائے اٹھ کریندا چاراں
 ہاتھی سنے سوار عماری جس تے ہتھ چلائے
 کر دو ٹک اٹک نہ رہندی تیغ زیں لہہ جائے
 قلزم دے دریائے اتے جے غصہ کر آوے
 جلدی اگ کڈھے دریاؤں شور ندی وچہ پاوے
 اگا ویکھ جواں ہتھوں ڈھین ہتھیار پولا دی
 جیوں شیراں دے ویکھدیاں ہی بول نکلدا مادی
 ہاشم شاہ اگے ونجہ کو کے لشکر دے سر کر دے
 کر بندست شتابی شاہا دیو تیرے سبھ مردے
 خالی کردا ہاڑا اکلا شاہ بہادر جنگی
 نال اوہدے کد پوری پیندی بھلی پناہ ہن منگی
 ہاشم نے فرمایا اگوں وڑیو نہیں دلیرو !
 کٹھا ہو پو و سبھ لشکر شاہپالے نوں گھیرو
 گھیرا پا چو طرفوں فوجاں آن پیاں شاہپالے
 کر کر چھٹ سٹاں وت مارن کس کس دے پھٹ ٹالے
 جاں شاہپال ڈٹھا اوہ غوغا لیکریاں تہ فوجاں

جوش خروش کریندے بہتے جیوں دریا دیں موجاں
 آخر فوج اکٹھی ہوئی جیوں کیڑے یا مکڑی
 ہوندا جائے جنگ لڑائی پل پل اندر تکلڑی
 شمشیراں فولادی چمکن چلن تیر خدگی
 اک کیڑے دے چلن جوگی زمیں نہ لہے ننگی
 سر پر چھاؤں کیتی ہتھیاراں سورج آکھ چھپائی
 مچھر نوں پر مارن جوگی تھاں نہ وچہ ہوائی
 زہری پین زہنوراں وانگن کر کر ہتھ کرارے
 پھٹے گڈھے ہون اگیرے چھوڑ پکھیرے مارے
 پنے اڈدے جان تتاں دے جیوں تیلی روں تے
 نیزے برچھے جا جا رگڑن انبراتے سنہے
 والوں والوں مڑھکا آیا ڈریا دھول و بالوں
 ہتھیاراں دے کنڈے چھبن انبراٹیا چالوں
 برچھی سانگ ہوہوں مونھ دے ساہ نہ نکلیں دیندی
 جھٹک نہ رہندی اٹک کٹاری و تدی کلک مریندی
 خنجر سنجر پنجر اندر کڈھ کڈھ آنے بوکے
 ہر پسی تھیں ہسلی خونی وکدے دہن نہ ٹوکے
 جھمد رجدٹیاں دا ویری واری دے نہ ہولے
 جیوں بھٹھی وچہ چھولے تیوں ترڈن رب پچھولے
 پھل پھلاں وچہ سنے ساراں وانگ گلابی خاراں
 ڈھالاں اوپر ڈھالاں کھڑکن وانگن لانے زاراں
 نسں والا نس نہ سکے تھاں نہ پیر ٹہن دا

تاں نسں نہ چھپن ہوندا وقت نہ جھٹ کٹن دا
 سارا روز نہ مٹھے ہوئے تیر انداز مریندے
 ترکی تازی تازی ترک و تاز کریندے
 بازاں وانگر باز نہ آون نیزہ باز شکاری
 کھنڈے مول نہ ہوون کھنڈے تلواری خمداری
 ایسی کھیڈ مچی شطرنجوں دم دم ہوائی زیادہ
 شاہپالے دے رخ تھیں ہوندا مارو پیل پیادہ
 قلزمیاں پر شارسٹانی پیندے جان زور آور
 ہاشم شاہ دی آس ترٹی شاہپالے نوں باور
 ہاشم شاہ کر زور دلیری رن وچہ کھلا ونگارے
 شابا شابا لڑو جوانوں کون کوئی پھر ہارے
 لڑدیاں روز گذشتہ ہویا آئی رات ہنیری
 سورج شاہ گیا وچہ خلوت فوج کھلا رگھنیری
 زنگی تاج سرے پر دھریا ہیرے موتی جڑیا
 شاہ خادر دا تختوں لہہ کے محلاں اندر وڑیا
 دوہاں دلاں تھیں چڑھے طلاوے خبراں رکھن دوروں
 پہرے دار چو پھیر کھلوتے لے کے حکم حضوروں
 تھکے ماندے لشکر ڈھٹھے سارے کرن دعائیں
 ربا عمروں لمیں رکھیں رات اجوکی تائیں
 خبر نہیں دن کیسا چڑھسی کسی دی شامت آئی
 ساڈے بھانے بھلک دھاڑے روز قیامت آئی
 جیسی اج لنگھی جے بھلکے ایہو جیہی ہوئی

دنیا اتے جیون والا رہ جاوے گا کوئی
 کیکر ہوں قبول دعائیں وقت اجل دا آیا
 ملک الموت محمد بخشا منتیں کس منایا
 چینی شاہ زنگی نوں کٹھا ڈوہلی رت کنارے
 ہنجوں رو آسمان پچارہ پو ہنج کھلا رخسارے
 پھیراں چوٹ لگی درگاہوں مارے ناد فقیراں
 نور فجر دا ظاہر ہویا بدھے لک امیراں
 ڈیرے کوک گھستی کرنا ہیں ڈھول نقارے وجے
 شور مچایا طرم طنبراں شتری دھونسے گجے
 ہنہ ہتھیار بہادر اٹھے مل میدان کھلوئے
 صفائے قطاراں راس بنایاں آن برابر ہوئے
 تیغ بہادر دوہاں ولاں تھیں حملے کر کر آون
 چھیڑن تازی تیرہ بازی جھٹ پٹ پھٹ چلاون
 بیدل بانل نس نس مردے پیراں پیٹھ ملیندے
 شیر دلیر پڑے وچہ تیغوں سردھڑ قلماں تھیندے
 مارو مارو آہی دن سارا انت ہوئی قتلّاموں
 روشن روز گزشتہ ہویا پیا ہنیرا شاموں
 دیو قلزم دے ڈیرے آئے ڈھیندے اٹھدے بھجے
 شاہپالے دے شیر مریلے رہے پڑے وچہ گجے
 ساری رات نہ ڈیرے آئے کھلے رہے پڑ مل کے
 آء پھر لو صبح دی لگی چھپے تارے ہل کے
 جھنڈا شاہ جہش دے والا سر پر نے ہو ڈھٹھا

خاور دا شاہ آون لگا زنگی کالا ننھا
 خاور شاہ سونہری جھنڈا جھل مل جھل مل کردا
 وچ میدان جگت دے لایا چایا پنڈھ سفر دا
 عالم تے روشنائی ہوئی گیا ہیرا نوروں
 آمد رفت خلق دی ساری دس لگی دوروں
 ایہ سورج جمشید فلک دا لایا قوتی جوڑے
 وچ میدان کھلوتا چڑھ کے نیلے گھوڑے
 آن نویں سردے وایے گے دھونسے پھیراں
 سانگاں قہراں کنہن لگیاں جنبش چڑھی دلیراں
 تیغاں نے منہ ننگے کیتے رتو دے ترہائے
 نیزے مرتے جگر پرونے سینے پیرے لائے
 چلتا ہاں تے اختر پہنے زرہاں خود حواماں
 پائے متھے وٹ کمنداں ابرو جڑے کماناں
 بازاں وانگر اڈن لگے تیر تے منہ تاری
 بھج بھج کوہن جوان جواناں مرگاں جویں شکاری
 اوس دن پہلے پھر جواناں کیتی زور آزمائی
 اک ادھروں اک ادھروں آوے دو دو کرن لڑائی
 آء شیراں پھر شور مچایا کلہوں اج گھنیرا
 گوراں مال ہویاں پرگوراں گوراں نال جو ہیرا
 وچے ٹل اوٹھاں گل بھارے بنسریاں رنگ لایا
 پھیراں تے سپوراں رل کے لشکر بول ڈرایا
 تیز ترنگاں مثل ملنگاں دھوڑوں خاک رمائی

کدھن چالاں پان دھالاں رن وچہ کھیڈ مچانی
 ترکاں گل ہمیلاں چھٹکن گھنگرو جوش خروشاں
 آن رنگولے اچے بولے کھڑن دماغوں ہوشاں
 کرن کارے مڑھے نقارے بگھیاڑاں دی کل دی
 بیت تھیں سن کرن کیجے گرز لو ہے دے گلے
 اس شاہاں دی شورش شروں شادی گئی جہانوں
 مرن جوان نہ ہاری ہمت ڈرن نہیں جند جانوں
 اک مرے مڑ دو جا آوے جان تلی پر دھر کے
 شیر جوان کرن جند بازی اٹک نہ رہندے ڈر کے
 اک دو جے دی لین آزمائش خوب کرن پھڑ ہتھے
 اک زخمی ہو ونجن ڈیرے اک ہرن سر لٹھے
 اک سپاہی قلزمیاں دا گجدا پڑوچہ آیا
 اکھیں بن اپنے اک دے تیزی تندی چایا
 سیخاں نال ہویا ہشتابی رہندا نہیں نچلا
 پڑوچہ کھلا ونکارے کوئی آکر لڑو اکلا
 جے کوئی جاوے پرت نہ آوے ہاڑ اندر اوہ رکھدا
 جاندا آپ لہو دا تسا زہر پیالہ چکھدا
 بہت دلیر ڈرے اس شیروں کوئی نہ ہودے اگیرے
 مستی تے مغروری چایا رن وچہ گھوڑا پھیرے
 ساعت گزر گئی اس گل نوں تاں اک شارستانی
 وچلی فوج وچوں اٹھ آیا جیوں ترکش دی کافی
 جوش خروش کریندا آوے وانگر ندی اٹک دی

کندھے اوپر ڈھال کھڑ کدی گل وچہ تیغ لکدی
 آسن جم اٹھاوے گھوڑا سر پر نیزہ پھیرے
 اس اگلے نوں آکھن لگا چڑھسیں اگے میرے
 ہتھ میرے ایہ تیغ سروہی بھریا زہر پیالہ
 قلزمیاں دے سر دھڑ تاہیں کر دی اک نوالہ
 ایہ گل آکھ ہلانیوس گھوڑا پیر رکاہیں دھڑکے
 اگھر گزر لگانیوس اس نوں زور ضروری کر کے
 گرز اوہدے نے برز گرایا ڈھٹھا قلزم والا
 رتو نال ہویا پڑ رتا دیہہ ٹریا اک نالا
 ہور اک ساتھی اس دا آیا بت وڈا کوہ قافوں
 اوہ بھی گاجر وانگر ولیوس اکسے پھٹیوں صافوں
 اس طرح بہادر کتنے مارے وارو واری
 اوہ بھی جدوں تکبر چایا قتل کیتا تلواری
 پیشی تھیں لے ڈیگر توڑی پڑوچہ کوئی نہ اتھا
 مغرب وچہ فجر دے لاڑے کج لیا منہ متھا
 جنبش کھا سپاہی سورج پاڑ سیاہ قناتاں
 چڑھ میدان انہر دے آیا بھجیاں ہور جماتاں
 دونویں لشکر اٹھ کھلوتے کر کے ہائے ہائے
 جھنڈیاں نے سر اچے کر کے نال آسمان لگائے
 جیونکر شوک چڑھے دریاؤں بدل ساون والا
 بجلی وانگر کڑکن راکش فوج چھراندا اجالا
 ہر ڈیرے تھیں نکلے جنگی جیوں چترے ہر جھنگوں

آہا ہا کروں رن وچہ مول نہ رجن جنگلوں
 شہا شہا دھن مرد وہون چو طرفوں دابے
 جان نہ دیساں ایہ تک مارے دیہن بہادر دابے
 سانگاں تیرے سلن سینے دوروں دور کریندے
 گزرپون اسمانی گولے چکنا چور کریندے
 بجلی والی مار کریندی تیج کڈھے کڑ کارے
 اڈن پھل ٹکیندے گردے ڈھالیں دے دھڑکارے
 کرد فرکو ہنکاری تیراں پھر پھر ہون فراری
 دسر دھندے اٹک نہ رہندے کئے کٹک کٹاری
 سورمیاں دی سیف سروہی سن جناں سروڈھے
 امار منڈال مکائے مرداں مغز منجالی کڈھے
 تاں پھر حکم کیتا شاہپالے لشکر ہوئے اکٹھا
 ہلا کر دلہنہاں پر سارے جانو قلمزمنٹھا
 کوہ قافان دی فوج تمامی باغ ارم دی ساری
 ہاشم شاہ دے لشکر اتے آن پئی اک واری
 جانی توں دھو ہتھ بہادر آن گڈا وڈ ہوئے
 مارن تیغاں بیدریغاں تیراں جگر پروئے
 لوہو پان لئی شمشیراں تیز ہوئے گھس نیزے
 برچھی ساون وانگر برسی جگر کریتدی ریزے
 شیر جوان دوڑ اون گھوڑے کر کر ہائے ہائے
 ٹلیاں شور ککارے غوغے انبر تیک بچائے
 تازی سم وجاون دھرتی پٹ کھڑی اک ساری

چھ زمیاں اٹھ انبر ہوئے جڑ کے گرد غباری
 سورج چھپ گیا وچہ دھوڑاں پیا غبار ہنیرا
 چمکو چمک ہتھیاراں والی چان کرے چوپھیرا
 کنگن کنٹھے تے زر نقدی شاہ دیئے انعاماں
 بھر مردانے رہو دلیر دشابش کہے غلاماں
 ہاٹھاں چڑھیاں فوجاں لڑیاں لہو بدل وٹھے
 سے کوہاں وچہ نیرر تودے لکھ بہادر کٹھے
 دھرتی انبر تیک سیاہی زمیں ہوئی سبھ رتی
 عالم اوپر رہیا نہ مولے صلح تحمل رتی
 جیہڑا تیر کمانوں چھٹے کوئی خطا نہ جاوے
 سر سینے یا جگر دھنی نوں اپنی جانباوے
 چائیں واگاں رلی سواری جیوں بھٹھی وچہ دانے
 ڈھیندے اٹھدے مثل پتیاں جل جل مرن دھگانے
 موہوں منہ جھلن پھٹ کاری سور میاندے دایئے
 مارو مار کریندے آکھن اکدو جے نوں کھایئے
 شتری طرم طنبور شہنائیں دھونسے ڈھول نقارے
 بگن دیو غریو آسمانی غلغل شور کارے
 خالی ڈھول اتے بے مغزا باہروں خن کریندا
 فتنے دوزاں وانگ لڑائی صلح نہ ہوون دیندا
 تیر وسن جیوں چھڑکے چھٹا گوہڑا مینہ آسمانی
 ملک الموت آہے سبھ سنہے لے لے جاوون جانی
 تیر بتر تلوار کٹاری زہروں پان چڑھائی

پٹ سٹے بنیاد تیاں دی زوروں زور لڑائی
 چاکو چک کرن تلواریں بجلی دے چکارے
 کڑکن گرز البرز گرانوں موت طوفان کھلارے
 مور منگھار کیتے لکھ سینے نیزے سیلے سانگاں
 اوس موری تھیں ویکھ تماشہ دین بلائیں بانگاں
 پھٹے مارے پڑوچہ رلدے تن اتے تن چڑھیا
 ڈھیر لگے کوہ قافاں جیڈے لشکر ایسا لڑیا
 تیراں شوک شپاشپ تیغاں سن کڑ کار کمانی
 دہشت کولو اڈا اڈ ڈھکیاں جیوں الاں آسمانی
 لکھ تیاں دے بیرے بیرے کھنڈ گئے ہر پاسے
 گدڑ لونبر تے بگھیاڑاں منہ موڑے کھا ماسے
 فروں والے گنج بنائے کاگاں کڈھ کڈھ آنے
 تیراں گرزیاں کیتے میتاں منہ سر گنجے کانے
 الاں چائے الاں جیڈے لوہو بھرے بھکانے
 لکھاں گھن مکھاں دے پہو کن کیڑے پھڑے دہانے
 پاگل لوگ ڈرا کل تائیں سن ہار شکستے
 کانگ طوفان لہو دی ہتھوں بند ہوئے سب رستے
 ہانبر پین کمند گلاں وچہ سرو ڈھن تلواراں
 جیوں اجڑ وچہ چترا اینویں کرن سپاہی واراں
 شاہپالے دی فوجے اوڑک ایسا زور اٹھایا
 قلمز والے بادشا ہے دا لشکر مار گویا !
 چار اک سے پری کل بچی جا چھپی دریاویں

ہور تمامی لشکر اس دا قتل ہويا وچہ تھاویں
 ہاشم قلم دے سلطانے بڑی ہزیمت آئی
 سن چھین بچن والی جاء نہ سجدی کائی !
 اوڑک نس پیا بن فوجوں کچرک یا پڑویلے
 کھوہ دندا دریا نہ سجدہا بھاج پوے جس ویلے
 ڈھین لگا دریا فکر دے شاہپالے تھیں نس کے
 جان نہ دینا موذی تائیں شاہ فرمایا ہس کے
 اک امراء لگا اٹھ کچے فوج زور آورلے کے
 ہاشم سنے سپاہیاں پھڑیا مگر دلیراں پے کے
 شارستانی قلمیاں نوں پکڑ لیائے ڈیرے
 نظر حوالے ہويا ہاشم پھرے پھرے چوہیرے
 شاہپالے دا خاصہ آہا اک امراء وڈیرا !
 ہاشم شاہ ونج ملایا اس نوں ہو محتاج بھلیرا
 اس امراء دی کر منت کھڑے وسیلہ آ کے
 گردن تیغ موہیں وچہ سبزی پک گلیوچہ پا کے
 جا ملایا شاہپالے تائیں کہندا صاحب میرے
 خواہے مار خواہے چا رکھیں جان میری ہتھ تیرے
 جھڑک دتی شاہپالے اگوں اے بد بخت نامردا
 دل تیرے نے چاہیا کیکر ایسا ظلم قہر دا
 ایسا آدم زادہ سوہنا سے صفتاں دا سائیں
 ساڈے باغ ارم تھیں پھڑ کے کیتا مار ازائیں
 فرزنداں دی جانی مینوں بیسی بہت پیارا

آدمی دا شاہزادہ آہا نسل سکندر دارا
 شاہ فریدوں تے جمشیدوں بیسی ہال نشانی
 فاضل عاقل قابل دوجا کوئی نہ اسدا ثانی
 ہر علموں ہر ہنروں کامل خوش آواز بہادر
 مرد شریف ظریف سیانا سخی لطیف اکابر
 زہد شب بیدار نمازی ادب ہدایت والا
 ایس زمانے ثانی اس دا ناں کوئی مرد اجالا
 صوفی اہل اسلام پر ہیزی سالک سفر عشق دا
 صورت سیرت نویس جوانی گنج یقین صدق دا
 اوہ نجیب بے مثل شاہزادہ مار کیتا مدھ فانی
 میں بھی بدلہ چھڈاں نا ہیں قلمزم کراں ویرانی
 نک نکیل گھتاں گا تینوں مشکین ماہیں کڑساں
 نالے فوج پچھے جو تیری ساری اینویں پھڑساں
 قلمزم اندر اک نہ چھڈساں باغ ارم وچہ کھڑساں
 ہتھ ہتھوڑی پیریں بیڑی طوق گلیوچہ جڑساں
 سیف ملوکے دا اک بھائی نالے یار پیارا
 نائب اتے وکیل سیاناں صاعد نیک ستارا
 سراندیپ شہر وچہ رہیا بادشاہاں دے خانے
 باغ ارم وچہ سدساں اسنوں گھل کے دیو توانے
 تسیں حوالے اسدے ہو سو حکم اوہدے ہتھ دیساں
 پتر دھیاں ٹہر تیرے کر کر خوار مریساں
 اکھیں اگے یار پیارے لے تصدیعے مرناں

ایسی ہوسی روح تساڑے یاد موئے بھی کرسن
 ملک ولایت تیری تائیں خاک سیاہ کریاں
 کوٹ قلعے گھر محل چبارے پٹ تباہ کریاں
 ہاشم کہندا اے سلطاناں دس پیاہن تیرے
 جیکہ چاہیں ظلم تعدی کرے ونڈے میرے
 پر کجھ آپ خیال کر وکھاں لوڑو مقصد ایتے
 بے وفا اک بندے پچھے خون کئی سر کیتے
 مسلمان پری لکھ کٹھی چہل ہزار عفریتوں
 مینوں بھی سن بال بچے دے مارن لگوں جیوتوں
 اس اک آدم ذات کینے بندے بے وفایوں
 کی بھلیائی ہے تہہ ڈٹھی شدت کریں ہوا یوں
 کنیں بچھ ہوئی گلاں مائل ہو یوں شاہا
 اوہ نکارا آدم جایا ایسا کتھوں آہا !
 جتنے منہ بناون گلاں اتنی اکسے گلوں
 تہہ سنیاں میں آکھیں ڈٹھا چاویں کبھڑی ولوں
 - - - - -

شاہپالے فرمایا اگوں اے مردود نمرودا
 کی ہویا میں آپ نہ ڈٹھا جے اوہ چن مصر دا
 درد منداں دی حالت سن کے دکھیے دا دکھ جاگے
 رحم پوے غمناکی اندر روہ تکبر بھاگے
 بے وفا نکارا آکھیں قدر اوہدا تہہ ایہا
 عاصم شاہ کنوں ونجہ پچھیں سیف ملوک کویہا

ہاشم نوں بھی ورم پتر دے نرم کیتا سی سینہ
 درد منداں دے خن سنن تھیں بچ گیا روہ کینہ
 جتھے درد کٹے کوئی ساعت سوئیو جا سنوارے
 خالی بھی پھر مشکوں بھریا پھل رہے جس کھارے
 صفناں تے تعریفاں کہیاں دانشمنداں بھلیاں
 ہرگز خطا نہ کھائیے کدھروں کہے جنہاندے چلیاں
 سیمیں شارستانے اندر ہے جنہاں سلطانی
 مائی بھین میری ہشیراں عاقل عقل جہانی
 سنیاں بہت انہاندے موہوں صفناں ودھ حسابوں
 گل انہاندی ساڈے بھانے کیونکر نقل کتابوں
 واسطہ ملک اندر جو راجہ نے اس نے اینویں دیا
 سراندیپ شہر دے والی لکھ گھلیا من ویا !
 گل اونہاندی ساڈے بھانے سند مرتبہ پکی
 خاطر خواہ پسند اسانوں چیز اونہندی تکی
 مینوں کیونکر چنگا لگے پت تیرا اوس کٹھا
 لکھ گن چھڈ اک اوگن پکڑن ویری ٹرن اپٹھا
 توڑے اوگن اک نہ لیھے گن تھیں اوگن کر دے
 نندن خن محمد تیرے وٹ بنان گہر دے
 چام چڑی دے بخرے یارو سورج بہت کلوہناں
 بقتدراں نوں یوسف مصری کیونکر دے سوہناں
 جنہاں پھڑ کے کھوہ وگایا کی انہاندے بھانے
 کھوٹیں وٹیں وچ دتوںے اوہ بھی زور دھگانے

گھنٹن گاہک زلیخا آوے مل کچھے یعقوبوں
 تاں واہ پوے محمد بخشا صورت سیرت خوبوں
 جاں شاہپال کہیاں ایہ گلاں سن ہاشم شاہ رویا
 کر افسوس اوساس چلاندا توبہ تائب ہویا
 شاہپالے ول عرض کریندا اے شاہ شیر جواناں
 توں سلیمان نبی دی جانی سرور ہیں سلطاناں
 دیہو اذن زبان شریفوں کرو معاف خطایوں
 نالے لشکر مرا بخشو جو بچ رہیا لڑائیوں
 تاں میں سیف ملو کے تائیں حاضر آن کریں
 بند کٹوتاں بند نہ لاواں بانہ تیرے ہتھ دیں
 حکم دتا شاہپال بہادر قید زنجیر اتارے
 ہڑی ہتھوڑی طوق نکلیاں دور کرائے سارے
 شاہپالے نوں کہندا ہاشم بخش بے ادبی مینوں
 زندہ ہے اوہ آدم زادہ ہوئے مبارک تینوں
 قید ورگ اندر سی پایا آؤ چل وکھاواں
 جے اس نوں رب زندہ کڈھے میں چھٹکارا پاواں
 ہاشم نال لیا شاہپالے ہور امراء چنگیرے
 رستم ثانی دیو سپاہی بہتے بھلے بھلیرے
 سنگل دیپ اندر شاہ آیا ہاشم نال لیایا
 اوس درگ اتے جا پہتے جاسر پوش لہایا
 شاہ شاہپال کھوے وچہ اڑ کے آپ مریندا آلے
 کہندا اے فرزند پیارے عشق کماون والے

بیٹا سیف ملوکا میں ہاں باپ بدیع جمالے
 زندہ ہیں تاں بول شتابی ہتھیں آپ نکالے
 لاغر بدن شہزادہ ہویا اچا بول نہ سکدا
 کہیوس بادشاہا میں زندہ راہ تساڈے تکلدا
 ماں مسماں کجھ پہتا اتے نرم آواز
 شاہپالے نوں خوشیاں ہویاں غم بیٹی دیوں چھٹا
 صدقے بہت خیرایت کیتی ونڈے مال خزانے
 دلوں زبانوں رب سچے دے لکھ پڑھے شکرانے
 خاص وزیر آہا جو اپنا شاہ اس نوں فرمایا
 شربت شمع پوشاکی دے کے کھوہے وچہ وگایا
 عطر عیر گلابوں شیشے نال پچائے بھر کے
 ونج وزیر کھوہے وچہ پہنا حکم سرے پر دھر کے
 جدوں وزیر تھلے ونجہ پہتا نظر پیوس شاہزادہ
 نیوں نیوں ہویا وزیر سلامی کر کے ادب زیادہ
 جدوں وزیر شہزادے ملایا پچھدا خبر جے تینوں
 حال بدیع جمال پری دا اول دس لے مینوں
 سن کے گل وزیرے تائیں بہتی حیرت آئی
 کہیوس اے شہزادہ تینوں ایس مصیبت جانی
 سر تیرے پر ایڈ تہاری دسیں ایہ تک مردا
 تن گلیا جند نک وچہ آئی عشق کھلوت نہ کردا
 ایسی حدی نوں پہنوں آپوں اپنا کجھ نہ جھورا
 حال احوال سخن دا پچھیں صبر نہ آئیونی بھورا

شاہزادے فرمایا اگوں سن توں بھائی میرے
 توڑے دکھ عشق دے کھڑن اس تھیں پرے پرے
 انہاں دکھاں تھیں مکھ نہ موڑاں توڑے جان ونجاواں
 اتنی او کھت سختی کچھے یار نہ منوں بھلاواں
 دکھ ملامت عیشے اندر جیوں ککھ اندر اگے
 جیوں جیوں ککھ اگی وچہ پائیے بھڑک زیادہ لگے
 اپنے آپ اتے توں آکھیں دکھ قضیہ ایتا
 اپنا آپ رہیا ہن کتھے کس نوں اس دا چیتا
 آپوں آپ رہیا اس گھر وچہ کوئی شریک زو وجا
 آپے ٹھاکر نام دھرائیوس آپ کریتا پوجا
 آپے حاکم آپ رعیت مہر آپے پٹواری
 کون بیڑا کیڑا باشہ کیڑا میر شکاری
 منہ بلی دا گج شیبھاں دی ہرناں کچھے دھانی
 وحدت دور محمد بخشا دسا چل کہانی
 بلجہ بدیع جمال پری دے حال پچھاں میں کسدا
 تن من زیں زمن وچہ بھائی ہور نہیں کوئی دسا
 ہوئی منشاں وزیرے تائیں سن کے سخن پیارے
 سو سو شاہش دے شاہزادے آفرین پکارے
 ہتھ چمیں سرگردن چمیں پونجے دھور بدن تھیں
 موہیں اوپر پلا پھیرے گرد اتاے تن تھیں
 عطر گلابوں سر مند دھوتا اٹکل نال نہایا
 شربت صاف پلایا اتوں جوڑا خوب لویا

اک صندوق وڈیرا اتوں جلدی نال منگیا !
 دوئے وچہ صندوق بیٹھے چھک لیو فرمایا
 آپ ہتھیں شاہپال بہادر چھک کے باہر نکالے
 سوپ صندوق وزیرے تائیں جا دربار سمبھالے
 جا رکھیا شاہزادہ ڈیرے شفقت نال وزیرے
 شربت کھانے مالش مشکاں کردا وانگر ویرے
 شاہپالے دے فکر نکھٹے بیٹھا نال فراغت
 لکھ نذرانے لے لدھے لاکھاں صدقے لاگت
 دے انعام شاہپال تائیں خرچ کیتی سبھ لوئی
 تلگیاں نوں پوشاکاں دیتاں بھکھیاں تائیں روئی
 قیدی سبھ خلاص کرائے صدقہ اوس خوشی دا
 عدل سخاوت دان کمائی ظاہر ہور پوشیدہ
 کیتا غسل وضو کر تازہ سر سجدے وچہ دھریا
 سکا باغ مراد میری دا رب کیتا مڑ ہریا
 جاندی جاندی لج پت میری رکھ لئی مدھ سایاں
 انت نہیں احسان تیریدا بخشیں عیب خطایاں
 توبہ تائب ہو در رب دے روندنا نال افسوسے
 کرم کریں تے بخشیں مینوں خون کیتے بیدو سے
 توں ہیں دائم بخشہارا پاپی اسیں ہمیشہ
 پکڑ کریں تاں کد چھکارا کوتہ فکر اندیشہ
 ساری عمر اچابت چائی کھٹی برے عمل دی
 کاغذ چھیک گناہاں والا کافی پھیر فضل دی

باب میرے وچہ اینویں آہی لکھی روز اول دی
جف القلم محمد بخشا لکھی کدی نہ ٹلدی
رب سچے دی بخشش اتے تکیہ پرناں دھر کے
سجدے تھیں سر چایا شاہے بیٹھا خوشیاں کر کے
اٹھ نچر تے ہاتھی گھوڑے سنج ہتھیار پوشاکاں
دے بخش سپاہیاں تائیں پٹکھی میر ہشتاکاں
عیش خوشی دا جشن بنایا نغمے ناچ سنوارے
شادی دے دروازے کھلے طاق غماں دے مارے
آن کلاونت گاؤں لگے پار بدی آوازے
چنگ چٹائی مدہم تنبورے ساز سبھو سر سازے
سیار گیا ندی سے رگ وچوں سے رگ سارنگ والے
سات سراں دے نال سرندے دین ولایت ہالے
کافوں نونوں سر سنائے کمانچی قانوناں
یا ستار کہن ستاراں دف کرے دف دونوں
دہن دہن ذکر دہنا سریاندا رب رب ورد رہاں
شائش شکر شگن شرنائیں شیشے نشے شراباں
کنجر بھگتی لوگ گوپے تان بیان سناون
ساقی سندر دے صراحی آن گمان وکھاون
سن پٹے اک پٹے حالوں اکناں پتے در دے
اکناں اک چھپائی رکھی جیوں پھل ہوئے چونے
کھاوے کھانے جو من بھانے خوب لطیف انازوں
بو عطر دی نشہ شرابوں لذت تار آوازوں !

اک خوشی شہزادے والی دوجی فتحا ماری
 خوشیاں وچہ امیر شہزادے مجلس خوب سنگاری
 تین دہاڑے سیف ملو کے پیتے شربت داروں
 چوتھے روز ہویا کجھ تکلڑا بھار جھلے ہتھیاروں
 زیور زیب لباس شہانہ جوڑا خوب لویا
 سبھ ہتھیار پہنا شہزادہ نال وزیر لیایا
 شاہ شاہپال تخت توں اٹھ کے دے جواب سلاموں
 سیف ملو کے نوں گل لائیوس حرص ہوا یوں عاموں
 سر منہ چمیں نال محبت بہت کرے دلداری
 صدقے ہوندا ویکھ عجائب صورت اپن اپاری
 سیف ملو کے ڈٹھا جد شاہے نظر شکل ول دھر کے
 خون جوان نہایت سوہنا اکھ نہ ٹھیرے بھر کے
 صاحب حسن جمال گھنے دا روشن چن آسانی
 کردا رات ہنیری تائیں وانگن شمع نورانی
 کالی رات اند ہاری اندر بے اوہ جھاتی پائے
 دن چڑھیا لو لگی شاید ایہ بھلاوا جائے
 بے لکھ صفت زبانوں آکھاں مول نہ ہوندی پوری
 پھل گلاب بہاری وانگن دو رخسارے نوری
 سوہنا خط آغاز اترا مسوہی رنگیلہ !
 ہا سنبھل یا سبزہ نیلہ وال نہ کا پیلہ
 آپوں قادر قدرت والے استا کار ہنر دے
 رخساراں دے صفحے لکھے خوشخط عنبر تر دے

قلزم دے بھی بادشہ نے بہت نوازش کی
 عذر کرے نادانی کنوں ایڈے ادبی مہتی !
 بہت بیعتلی میں تھیں ہوئی بھلیوں تے جھکھ ماری
 سیف ملوکا بخشیں مینوں اوہ بے ادبی بھاری
 سیف ملوک کہیا میں بخشی بدلہ لواں نہ کسے
 لیکن ایہ بے عقلی تیری ظاہر سبھ نوں دسے
 جیکر پہلے روز انہاں دا حکم قبول کریندوں
 اتنے مسلمان نہ کسدے ہانھ میری چادیندوں
 پھیر کہے شاہزادہ آپوں قلم وگی تقدیروں
 نال قضاء رضائے باہجوں چارہ نال تدبیروں
 کجھ جواب نہ آیا ہاشم لازم رہیا چو پیتا
 اکسے گلے نال شہزادے بند جوابوں کیتا
 جاں شاہزادہ باغ ارم تھیں ہاشم نہ منگیا
 سنگادپ اندر گھت سنگل در وگے وچہ وگیا
 اسدن کیوں دم مار نہ سکيا سیف ملوک سپاہی
 اج ہاشم پر غالب آیا شاہ ملی جد شاہی
 ہاشم شاہ نوں کرنی آئی اس اگے محتاجی
 جان خلاصی تانہیں ہووے بنے انہاندا پاجی
 نفس شیطان بندے پر غالب جاں جاں غائب نظروں
 نظر حضور کرم دے پہتا تاں بچیا ہر کمروں
 مہریں آوے کول بہاوے جس دن شاہ شہاں دا
 سرتے ہتھ رکھے رب بہاوے دشمن بھی بھوکھاندا

شر شیطانی لشکر مارے بند کالے روحانی
 یار ملا محمد بخشا پھیر دیئے سلطانی
 شاہ شاہپال شہزادے تائیں دتا بہت دلاسا
 پھٹ اوہدے پر مرہم لائیوس لا مطلب دی آسا
 لاء امید وصل دی بدھنیوس گھاہ الے پر پٹی
 زر دانش دی پرکھی مل کے سخاں دی گھسوٹی
 سیف ملوکے نوں فرماندا اے ہشیار شہزادہ
 باپ تیرے دا راج سلامت تیری عمر زیادہ
 سچ اسانوں دس پیارے نال زبانے مٹھی
 ایس ملک دی نام نشانی بابجہ سنی بن ڈھٹی
 حرص ہوا تیرے دل اٹھی ایسی ووہہ شاروں
 ماں پیو راج حکومت سٹ کے نکل پیوں گھر باروں
 کیکر ایہ قضیہ بنیاں بات تعجب دے
 اوس ملک ول ٹریوں جس دی واء نہ لبھدی کسے
 سیف ملوک کہیا سن قبلہ توں افسر سلطاناں
 لطف عدالت نیکی تیری روشن وچہ جہاناں
 بجن دشمن ہتھ تساڈا ہر دم سرتے جانن
 وائم ہووے اساڈے اتے مہر تیری دا چانن
 کہ کسے تھیں مہدی شاہا متھے دی لکھوئی
 حق میرے وچہ اینویں آہی لکھی قلم خدائی
 جو اس کیتا سوئیو ہو یاوس میرے کی آہی !
 لا تتحرک ذرة حضرت باہجوں حکم الہی

امر اوہدے بن ککھ نہ بلدا لکھ کرے کوئی زورے
 آپ دیئے توفیق چلن دی سبھو اس دی ٹورے
 نال قضا رضائے باجھوں چارہ عذر نہ چلدا
 عجب نہیں کجھ شاہنشاہا ایس اساڈی گل دا
 سن گلاں شاہپالے تائیں بہت پسندی آیاں
 عقل ہدایت سمجھ حلیمی سچے خن صفایاں
 پھر شاہپال کہیا سن بیٹا سچا کر کھاں مینوں
 قلم دے سلطانے اگے بہت صلاحیا تینوں
 مدھ تھیں خن عقل دے پچھاں جے توں راس سناویں
 منن سچ صلاحناں میرا ہر الدے دل بھاویں
 سیف ملوک دسیا حضرت نیڑے موت لہنا ننوں
 اچن چیت لئے اک پلوچہ دیوس جان جنہاں نوں
 پھیر پیچھے کی چیز دو راڈی دیواں تے انساناں
 جے سو ڈھونڈن نال مڑ لہے ایہ بھی دس جواناں
 کہیوس گذری عمر بندے دی نیر لنگھے دریاؤں
 دن دن دور ونجن ایہ دوئے مڑ دے کسے نہ داؤں
 پکھیوس کبھڑی چیز پیاری ساری خلق جہانی
 دسیوس عمر جوانی والی نالے ہے زندگانی
 پھیر پکھیوس جو نفس دھڑاں دا ناہیں جان رکھاندا
 کون شخص اوہ دس اسانوں عقل تیرا آزماندا
 دسیوس شاہنشاہا اوہ ہے صادق صبح نورانی
 نالے طوبا رکھ بہشتی رکھدا یہ نشانی

سبھ پھشتیں اس دا سایہ ہر دروازے ڈالی
 ایڈ فراخی بخشی اس نوں آپ خداوند والی
 پھیر پکھیوس جے دنیا اتے اس دی کی نشانی
 دسیوس سورج جوت حسن دی ہر ہر تھاں مکانی
 پھیر پکھیوس جے دنیا اتے اس دی کی نشانی
 دسیوس موئے جتنے شاہا زندے کتھوں ہوئے
 جو دنیا تے پیدا ہویا ہر کوئی موت زراعت
 مردے کہن بہت اس گل توں کرو قیاس جماعت
 پھیر پکھیوس آبادی بہتی یا بہتی ویرانی
 ایہ آبادی بے بنیادی دسیوس رمز حقانی
 پھیر پکھیوس جے عالم اتے مرد بہوں یا ناراں
 دسیوس مرداں نالوں ناراں بہت لے انت شماراں
 جو ناریں دی تابع ہوئے سو بھی ناریں گنیں !
 کد ناریں دی نال صلاے مرداں دے پڑ جنیںیں
 ناریں کہن انہاں نوں حضرت جہاں طلب بہشتی
 مرد محبت رب دی دالے رڑے چلاون کشتی
 اوہو جیسے مرد محمد کتھوں نظری آون
 ناریں جے لکھ حج وسالن اپنے سنگ رلاون
 پھیر پکھیوس جے سخاں وچوں خن کیہڑا ہے بہتر
 کہیوس کارن حق دے جیہڑا کہیے سچ برابر
 پھیر پکھیوس جے سبھناں وچوں کھانا خوشتر کیہڑا
 کہیوس بے ریا ہوئے گا پاک شپے تھیں جیہڑا

پچھوس نیندر چنگی کیہڑی دیں شاہ گئیے
 دیوس جے کوئی سوندا شاہا چھڈ نچلاں دکھ کینے
 گھرے جواب سنی جد شاہی لوں لوں ہوئوس شادی
 شاہزادے دی عزت کیتی حدوں بہت زیادہ
 ہاشم شاہ نوں آکھن لگا ویکھاں رکھ نکاہیں
 سے تعریفاں لائق بندہ ہیگا ہے کہ نا ہیں
 ہاشم شاہ سلامی ہویا چم زمین آداہوں !
 کہندا جو فرمایا شاہا جاناں عین صوابوں
 جے جاناں ایہ فاصل دا نالائق ککھاں نالوں
 سو بیٹا بہرامے جیہا گھولاں اس دے والوں
 میں جاتا کوئی آدم ہو سی بے وفاء ایاناں
 ایہ کوئی سمجھنیں سقینیں کامل ہر اکدے من بھاناں
 لائق تخت سلیمان والے اسکندر دے تاجے
 اونہان وانگ سنبھالے ایہو سبھ دھرتی دے راجے
 ہاشم شاہ دے اس انصافوں شاہپالے دل کھلا
 خوشی ہزاراں وانگ بہاراں باغ مرادوں پھلا
 ہاشم نوں فرماون لگا دوس نہیں سر تیرے
 مرد نجن فرزند جہاں دے جگر کپون بیرے
 غم بیٹے دے جھلا کیتوں تاں تدھ ناں آزما
 نہیں حقیقت اس دی سمجھی ناں جھٹ کول بہایا
 سیف ملوک شاہزادہ ادبوں بیٹھا کر سرینواں
 پچھن تاں گل کرے زبانی شوخاں وچہ نہ تھیواں

شاہپالے پھر ہاشم شاہ نوں خلعت دتی بھاری
 تحفے تے انعام نوازش بہت کیتی دلداری
 لشکر فوج موئی دا بھائی غم نہ رکھیں کائی
 ملک سپاہ مرا ہن تیرا ہرگز نہیں دو جانی
 سیف ملوک کچھے اشنائی نبیوں میرا بھائی
 جلدی خبر پچائیں سانوں بنے مہم بے کائی
 بے فوجاں اپرالے رساں کوشش کر کے جانوں
 میرا تیرا ہے گھر اکو بھائی کہیا زبانوں
 ہاشم شاہ نوں رخصت کیتا دیکے فوج مثالہ
 آپوں چاوے وچہ چایا باغ ارم دے والہ
 و بے طرم تنبور نقارے پٹے پیر نشاناں
 و بے دھونسے ڈھول تے شتری بدھے لک جواماں
 مائی بھین تے بیٹی تائیں لکھ گھلیا پروانہ
 آہو خاٹف کاغذ لے کے اگے ہویا روانہ
 خوشیاں نال ہویا سی راہی کر کے تیز اڈاری
 ہن مینوں انعام ملے گا مہر ہو سی سرکاری
 خیر سکھے دی خبر دیاں گا اول مہیں چل کے
 یار ملاں اجراس گل دا پریاں دیں رل کے
 شاہپری نوں خبر نہ کوئی کی ہویا اس پاسے
 اکھ جھمکی نبھوں وگن ہر دم نال اداسے
 گل وچہ ملاں ہتھ بیراگن سر منہ خاک رمائے
 داغ وراگ وراگن کیتی راگ غماں دے گائے

دھڑی خوشی دی جھڑی متھے تھیں لٹاں گلوچہ پیاں
 گھٹ لہو دے پو نکھٹی چھٹ گیاں سبھ سیاں
 سالو پاڑ بنائی کفنی سوہی ساڑ گمائے
 جان بچوگ کیتی کسی جوگن جو بن روپ ونجائے
 سرمہ نیر اکھیں ویہہ ٹریانالے لہو جگر دا
 اس رنگوں ہن داغی ہویا چہرہ نور قمر دا
 کالے بشیر مشکلاں والے دودھ دین دے پالے
 عطر پھیل کنگھی بن ہوئے بھیکھ مداری والے
 لتھے لنگ گیاں بھجھ سنتاں درداں انتاں چایاں
 دوزخ ہو ڈھکے گھر چنتاں کنڈے پھل وچھایاں
 دکھان نہ لئی بے عذری گذری شرموں لجوں
 کڈھے درد فراق بچن دے باہر چچ کوچوں !
 نموں جھان حیران فکر وچہ خبر نہیں کی ہوندا
 باپ میرے دی فتھا ہو سی یا مڑ آ سی روندنا
 بلبل نوں اوہ پھل کھڑایا پھیر پو لے کا جھولی
 یا اس خاروں خار فراقوں سدا رہے گی ڈولی
 سرو بلند کرے گا سایہ شاخ سمن رل بہسی
 یا ایہہ قمری کوک کریندی خشک چمن وچہ رہسی
 باپ میرے نوں لبھسی اوہو گوہر تاج شہانہ
 یا اوہ خالی ہتھ مڑے گاوے کے فوج خزانہ
 خبر نہیں ہن بابل میرا مڑ دا کیہڑیں رنگیں
 سیف ملوک لیاوے خیری جا پیا وچہ جنگیں

اگیسیف ملوک کھڑایا بہت آہا غم اس دا
 اتوں بابل رخصت کیتا پیا کلیجہ کھسدا
 ایسی دھی کو کرمی تائیں نچ جنے توں مائے
 خبر نہیں ہن بھاء تتی دے روز کو پیہ آئے
 کاہنوں سراندیپ گئی ساں کس شامت نے چائی
 کاہنوں نہوں لگیا تتی جند کڑاہی پائی !
 جے بابل نے نال آندو سیف ملوک سلامت
 ہائے ہائے ربا بھا بندی دے کی کجھ ہوگ قیامت
 نال میرے کی دغا کیتوئی اے قہری آسماناں
 میں ایانی نال تساں سی سارا ستم کماں
 اول ٹھک لئی دے ٹھگا بن گے وانگ
 ہاہو دھکا دے اسانوں ٹریوں پاء میمان
 نا ہی ایہ امید رلا سیں سکھیاں مڈھ قدیماں
 کرے پکار پکار محمد میلیں اساں یتیمیاں
 مٹھیوئی اول پا بھلادا اگے کجھ نہ جاتا
 اچن چیت لکھاں دی کلی لایوئی پھوک مواتا
 کپ کلیجا بیرے کیتوس کرو قہر دی وگی
 رات دہاں دل سٹر سٹر سکے جیوں بوئی وچہ اگی
 گجے روگ میری جند ماری تڈھ علاج نہ کیتا
 شربت منگیا زہر پیالہ ہتھ لگا میں پیتا
 پھیر امید مراد خوشی دی پل جھل اندر لا کے
 دوناں غم اندوہ سہایو دلبر یار چھپا کے

حال نہانی دا تک تینوں ترس نہ آوے بھورا
 خبر نہیں کی کر سیں اگوں نال تیرے کی زورا
 جیکر سیف ملوک نہ آیا کھا بندوق مراگی
 ترٹی آس محمد بخشا کیونکر سول جراں گی
 دادی پھوپھی ماں کوری دی ویکھ اوہدی دلیگیری
 دین دلا سے تے دلیریاں ہے اکھیں دی وہیری
 ننگ ناموس اساڈے دیکھیں لج پت بادشہانی
 شرم حیاء گواء نہ دھپے نہ وت مست دیوانی
 سن فی مانی اس دن پانا پڑوہ نج شرم دا
 جس دن مینوں نظری آیا روپ انوپ صنم دا
 عشق شرم کد رہن اکٹھے ڈاڈے دشمن عادی
 پچھو ونجہ زلیخا کولوں اوہ بھی سی شہزادی
 پشمری تھیں کہہ کی لبھسی اندر بیٹھی جرکھاں
 ائی بن کے کھٹی کھٹیں پڑ دے اندر مرکھاں
 سن مانی ہن پڑوہ اوکھا پاڑ کولا پانا !
 بھلیاں بھلیاں عشق نچایاں ننگا کر کر جھانا
 دھپے صبر تخل کر کھاں تھم دے دی واگے
 صبر مراد پچاندا جیونکر دودھ جمیں سنگ جاگے
 مانی صبر دسین تده مسئلہ سنیاں نہیں کتابوں
 پانی صبر ، میرا دل چھانی کیونکر بھرینے آبوں
 تے تاء نہ کر کھاں دھپے بیٹھ نچل ہو کے
 سیف ملوک نہ کوک سنیدا جے سندریس روکے

مائے وس نہیں کچھ میرے کدو کھلی روواں
 میں ڈھولک کٹ کرے وچھوڑا کیونکر صابر ہوواں
 دھینے روپ گوانیں اپنا بن بیہوش دیوانی
 بے روپاں نوں انگ نہ لاندے سوہنے یار گمانی
 مائی جو بن ہے مل نقدی عشق خریدن کارن
 عشق لیا تاں جو بن دنیا میں ہن بنی پپارن
 دھینے کے کرلیسی ایتھوں روون دھوون تیرا
 کانوں اپنا حال و نجاویں آھیں پوگ ہنیرا
 روون دھوون کیکر چھدا ہویا کم ہمارا
 کد کوئی سٹ بیٹھا مائی آپو اپنا کارا
 دھینے قہر قیامت چائیں کی تھ پھڑیا چنا
 کریں سنبالا منہ سٹر یگا چٹ نہ بہتا تتا
 اڑے گھاہ نہ چھیڑو میرے پھٹ پر لون نہ لاؤ
 اندر پاڑ نہ ویکھو مائی متیں نال ستاؤ
 کیں درکوکاں کوک سناواں سیف ملوک دور اڈا
 بے چاہے تاں آن ملائے قادر رب اساڈا
 اس اگے کچھ دیر نہ لگدی سانوں مشکل بازی
 عاجز ویکھ محمد بخشا کرے غریب نوازی
 انہاں گلا نوچہ آھیاں درداں فکراں مار ڈو لایاں
 اتوں آہو حافظ آیا خوشیں دا گاں چایاں
 آوندیاں اس سیس نوا کے خوشخط اگے دھریا
 ہسدا ہسدا دے مبارک سکیوں ہویا دھریا

پریاں کھول شتابی وا بے لکھے حرف شہانے
 نالے اوس زبانی دے جیوں جیوں حال وہانے
 لوں لوں خوشی تماں ہوئی شکر ربانں سیوں
 تتیاں ترٹ گیاں پشتوازاں جامے وچہ نہ میوں
 حلواچی تے مٹھیاں صدقے شادی ونڈے
 گلیاں وچہ خیرایت کر کے ہیرے موتیں چھنڈے
 آہو خاطر نوں کر شفقت منہ مٹھا کروایا !
 خلعت دولت دان دیوائے نال انعام رجایا
 نالے جس پری پر اس دی حرص محبت آہی
 زیور گہناں وافر دے کے اس دے ناں ویہی
 ہوئی بدیع جمال شہزادی سچی قول قراروں
 دیو دعائیں دیندا ٹریا رخصت لے سرکاروں
 شہرستان سنہری اندر ہویا چین سویا
 آمد آمد داخل اٹھیا ایہ آیا کہ آیا
 لگی گرم اوڈیک بجن دی نوپوں نوں آوائی
 درزی سد سواون جوڑے پریاں پئی توائی
 زیور ہار سنگار پوشاکاں شاپری انگ لایاں
 پریاں کر سنگار خوشی دے منگل گاون آیاں
 شاپری دے چہرے اتے آیا رنگ گلہائی
 نرگس ہار کیستے مستانے کچلے نمین شرابی
 عطر پچیل ملایا وٹناں مہندی ہتھ لگائی
 والو وال پروتے موتی رونق ہوئی سوائی

گئی گواتی وانگ زلیخا چڑھ چڑھ ویکھے راہ بجن دے
جیوں آخر رمضان نماشیں چڑھن لوڑاؤ چن دے
دل وچہ صبر قرار نہ آوے جاں جاں یار نہ دے
دور ہوئے تاں پھر کجھ جروا عاشق کول نہ دے
ڈیگر ویلے جے چڑھ بدل مغرب دینہ چھپائے
روزے دار آرام نہ کر دی تلخی تاول پائے
توڑے تیغ ، ہجر دی کولوں عاشق دا دل کسدا
لیک اڈیک بجن دی اندر بہت کلیجہ کھسدا
موتوں سخت اڈیک بجن دی جانن عاشق سارے
ساعت سال مثال محمد ہاتھ وصال پیارے
آساں لاوے دل پر چاوے اکھیں نظر نہ آوے
تک تک راہ گئے پک دیدے آوے شک گوادے
نیندر بھکھ نہ یاد پری نوں پل پل اٹھدی بہندی
سوندی تیج نہ لاندی پاسا آسا ونٹی کہندی
ای سبناں تہہ مینوں بھلایا تاں چر لایا ایتا
کھلی مٹکاں نت پندھ تساڈے کتول چائیوئی چیتا
کوئی فجر کوئی سنجہ دسالے اکی سن سن کوڑاں
ابھڑ واہے اٹھ اٹھ ویکھاں جتول دھمن دھوڑاں
سم وجے یا گھوڑا ہنکے نکل جان ترا ہے
اٹھ پچھاں تاں آکھن اگوں ہور کوئی ایہ آہے
جاں دل کے کوئی بندلے بولن پئی بھلاوے کھلاواں
اکھ جھمکاں تے مڑٹکاں کتے نہ آواں جاواں

کانگ اڈاواں اوسیاں پاواں چکھدی پا ہندے راہی
جو بولے سو آکھے آیا اج کل ڈیرہ شاہی
جلدی آپارے مینوں ٹھنڈ پوے وچہ سینے
عمران وانگ دہاڑے لگھدے پل پل مثل مہینے
شام بناں آرام نہ مینوں شاہپری فرماوے
جاہ وکیل محمد بخشا اینویں کنت نہ آوے
رب اسانوں فتاوتی نالے مطلب پایا
قلزم چھوڑ چلو گھر اپنے شاہپالے فرمایا
وجے طرم طنبور نقارے پٹے پیر نشاناں
گجے دھونسے ڈھول تے شتری بدھے لک جواناں
پھیرے ہتھ کیتے مڑتا زے تازی پندھ کپن تے
زین ترنگ پلان اوٹھاں تے پا کھریے ہاتھن تے
قطب قطب کرنا دپکارے علی علی کر طریاں
مست قلندر بولن پھیراں پاء کھر وڑاں کھریاں
اگے کرن نقیب آوازے شاطر وتن گھریاں
سادھ مہم گھراں نوں فوجاں چائیں واگاں ٹریاں
شاہ شاہپال اتے شاہزادہ مزلو مزلی ٹردے
سر پر چھتر نشان سنہری گردے واچے کھر دے
جنگل جوہ سہایا سارا رت بہارو ساکھی
کرن شکار سوار پیادے ٹردے جان ہر باکھی
ہر جوہے ہر جنگل بیلے اینویں تگدے جانڈے
گل پھل رنگ رنگ ہزاراں بوٹے دن دانڈے

ٹھنڈیاں مٹھیاں نہراں وگن جیونکر پانی گنگی
 خوش ہوا مقام عجائب ہر ہر جائے جھنگی
 اچن چیت اک جھنگی وچوں بھکھے شیر مریلے
 ماری گج تے دنب وجایا ہتھ مچھاں پر پیلے
 بھن اگواڑی آکڑ چاڑی جت کیتی جیوں سوئے
 اوہگی وانگن دنب مریدا توپے وانگر کوئے
 دیو عفریت ہوئے اڈا آپے اوہ آپے سبھ ماری
 سیف ملوک آہا وچہ خاکی آئی اسدی واری
 نالے سن ہتھیار انہاندے لوہو پی پی رے
 تسی سی تلوار اسے دی برم آہا ہتھ جے
 شیر ببر خم مار زور آور شاہزادے پر آیا
 بدل وانگر گج کرک کے دنب سرے پر چایا
 کڈھے ڈنڈ گھمنڈ مچائیس نالے جت کھلاری
 مل کھلا میدان بہادر فوج گئی ڈر ساری
 شیراں سندی ہاڑ نہ خالی ڈروا کوئی نہ ڈھکے
 ہر کوئی اک دوئے دے پچھے منہ چھپاوے لکے
 شیر اپر جے پیا اکلا دھن مائی جس جایا
 نہیں تاں انیویں منہ دار ستم مہر افروز بنایا
 وڈے وڈے عفریت بہادر کھلے تماشہ تھکدے
 پو شیراں دی ہیبت ڈاڈی نیڑے آء نہ سکدے
 ورج رہیا شاہپال بہادر سیف ملوکے تائیں
 نال ببر دے نال لڑ بتیا ایہ نی سخت بلائیں

تن تیرے وچہ تران نہ اگلا قیدوں نکل آئیوں
 پین لگوں اس آفت اتے کس شامت نہ چائیوں
 ہولیں ہولین کرن مزاخاں ہور سپاہی جنگی
 کم پیاتاں صرفہ کیتا ڈبھی مردی چنگی
 جاں مردی دا ویلا آیا لگے منہ چھپاون
 بیٹی دین اتے دل ہویا گلیں شیر بناون
 سیف ملوک دلیر کھلوتا شاہپالے نوں کہندا
 ثانی ہاراں تھیں مکھ موڑاں شرم میرا کد رہندا
 توڑے ہاں میں لسا ماڑا تسیں نہیں کجھ جھکو
 شیر میرے تک آون دیہو پھیر تماشہ تکو
 گاجر وانگ کراں گا نکلے جے چاہیا رب میرے
 تسی تیغ پیوے گی لوہو الاں کھاسن بیرے
 نسر سردی سار لئے گا سار سروی والا
 کھلا ونگارے آجا شیرا جائیں ناں کرنا
 توں باری دا شیر مریا آدم کھاون ہارا
 میں بھی شیر جوان مصر دا شیراں اپر بھارا
 گجاں مار ہلائیوس دھرتی شیر غضب نے چایا
 وٹ دیہی کر جھت شتابی سٹ چلاون آیا
 بانجہ ونگارے دلین نا میں شیر جہاں دے ناویں
 کھیت ونگارے کدے نہ ہارے مارے جاون بھاریں
 نال چلاکی مار پلا کی کر کے حملہ ہلا
 آن پیا شاہزادے اتے ڈبھیوس کھلا اگلا

نال مصیبت لاغر لسا تورے سی شاہزادہ
 پر اوہ جوہر وچہ دیہی دے آہا کمی زیادہ !
 شیراں باجہ نہ جھلیا جاندا شیراں سندا اگا
 ثانی ہار برابر ہوئے گھول پڑے وچہ لگا
 جوش خروش کریندا آیا نیچے چاچا مارے
 سیف ملوکے تڑت میانوں وکھ کیتا تلوارے
 سیف بہادر سیف ملوک ایسی نال صفائی
 سر شیرے دے آوندیاں ہی اکو وار چلائی
 نعرہ مار لگایا کاری پھٹ ایسا تلواروں
 متھے تھیں لے دے توڑی دل سٹیا وچکاروں
 شیر مریدا آدم کھایا لشکر جس ڈرایا
 اکے ہتھوں سیف ملوکے خاکو نال رلایا
 نچدا مپدا گجدا آیا کردا شور ککارا
 سیف ملوک بہادر اگے ڈھٹھا ہو بیچارا
 شاہزادے دی مردی تک کے شاہپالے ہتھ پھیرے
 شاہش آفرین پکارے واہ ڈٹھے ہتھ تیرے
 دیوتیاں نے رسم دستی سر متھے پر منیں
 اوس تھیں بہتر ڈٹھا آکھیں جیسا سنیاں کنیں
 اٹھ شاہزادہ پیر پیادہ کرن لگا تعظیماں
 شاہپالے ول ہویا اسلامی کر کے تسلیمیاں
 گھوڑا ہور منگایا شاہے سونے موتی جڑیا
 سیف ملوکے اگے رکھیا شاہزادہ پھر چڑھیا

کاٹھی تے خلگیر سنہری لٹاں نال جڑائے
 زرتاراں لکاراں سچیاں زر لگام چڑھائے
 شاہزادہ اس گھوڑے چڑھیا تر دا چال گمانے
 تک تک پریاں دیو پکارن واہ صورت انسانے
 او سے ڈولے خوشیں خوشیں ٹردے ٹردے آئے
 او سے باغ ارم وچہ مڑکے آن نشان لگائے
 شارستان اندر سن خبراں ہرگز رہیا نہ کائی
 استقبال شہاں دے کارن آئی باہر لوکائی !
 سرو بانو تے مہر افروزہ پریاں دیو تمامی
 نکلے وڈے نذراں لے کے آئے پھیر سلامی
 سیف ملوک تماں ڈٹھا دین لگے تشریفاں
 بادشاہ نے تحفے دتے کی دساں تعریفاں
 رنگ رنگاں دے تاج سنہری چیرے کغنی توڑے
 دن دناں دے کھیں دو شالے جوئے فرنل جوڑے
 پھیر نویں سر تازہ کینا سیف ملوک شہزادہ
 خاطر تے دلداری کیتی حدوں بہت زیادہ
 غور دلا سے ہور خوشامد لطف احسان نہایت
 سیف ملوکے نال کیتو نے چاہ پیار عنایت
 بانہ اوہدی شاہپالے پھر کے مائی دے ہتھ پائی
 ایہ لے چیز کھڑائی مائی شکر میری رہ آئی
 مینوں فرض تیرا فرماناں سر توں لتھا بھارا
 راضی رہیں اساڈے اتے میں ہاں چاک تمہارا

ماں منیں تاں رب منایا پہلا مرشد مائی
 شکر خدا دا جے توں راضی نالے پت رہ آئی
 شاہپالے پر راضی ہوئی مائی دلوں بجانوں
 دے دعائیں کیتوئی مینوں سر خرد جہانوں
 اساں تساں مر جانا جیونکر توڑوں ہوندی آئی !
 دنیا تے رہ جا سی بیٹا بھلیاں دی بھلیائی
 مردی کولوں رہندا جگوچہ مرداں سندا ناواں
 مردی کر دے مرد محمد دھن کہاوان ناداں
 مہر افروزی باہوں پھریا سیف ملوک شہزادہ
 سر چمیں منہ متھا چمیں کرے پیار زیادہ
 مہر افروزہ عذر کریندی سیف ملوکے اگے
 اے بیٹے کد بندی جیہڑی قلم دہرا ہوں وگے
 ایہ مصیبت قیدے والی تھہ پر لکھی آہی !
 پر ایہ غفلت ذمے میرے ہو گئی کو تہا ہی !
 پھر بھی لکھ شکرانہ پڑھے خیری مڑ گھر آپوں
 جاگے بھاگ اساڈے بیٹا اکھیں رب وکھایوں
 سیف ملوک کہیا اے مائے پریاں دی سر کر دی
 کی دکھاں دا صرفہ مینوں نہیں غموں جند ڈر دی
 جس دن قدم ارادت والا راہ طلب دی رکھیا
 آحیات پری دے عشقوں اک گھٹ بھر کے چکھیا
 ہر سختی ہر رنج مصیبت ظلمت قید قہاری
 چاء لئی سر اتے آپوں بھر دکھاں دی کھاری

سبھ قصبے سہل بندے نوں کوئی نہ مشکل دسدے
 اک وچھوڑے ظالم کولوں نین میرے بھر پھسدے
 خرچے راہ عشق دے اندر طعنے رنج ملامت
 نا ہیں عشق محمد بخشا جاء آرام سلامت
 لطف عنایت ربدی اتے آس آہی ہن پکی !
 دیسی آپ مرادوں توڑے سو سو سختی تکی !
 مہر افروزے انگل پھڑ کے شاہزادہ سنگ کھڑیا
 جا بدیع جمال پری دے محل چباریں چڑھیا
 ونجہ ملیا محبوب پیارے روپ ڈٹھا دلبر دا
 حور بہشتی تھیں دس حصے روشن نور قمر دا
 سورج نال برابر رساں جھال نہ جھلی جاندی
 اکھ پرت تکے جس پاسے پھٹ کلیجے لاندی
 چشمہ آنحیات پے دا وات مٹھی دلبر دی
 سرخ لبوں یا قوتوں کھریاں یا اوہ کھنڈ مصر دی
 نازک قد چبے دی ڈالی واہ واہ سرو لکھا
 گل وچہ زلفاں ناگ ایانے وس چڑھے جو تکھا
 ٹھوڈی سیو باغ بہشتی رنگی گوہڑے رنگے
 ہنساں والی ٹور لکھدی گردن مثل کلنگے
 یارو صفت پری دی نا ہیں ہر جائی ہو سکدی
 تازی تیز طبیعت والی حیرت اگوں ڈکدی
 گنگی ہوئی زبان قلم دی نالے قلم ربانی
 خوف لگے مت جلوہ جالے کاغذ تے مسوانی

سیف ملوک پیا جد نظری عجب جمال پری نوں
 غش پئی کجھ ہوش نہ رہیا تابش نال پری نوں
 اس مستی وچہ کہندی آہی نال زبانے حالی
 حمد ثناء بے نوں لائق کرم کریدا والی
 دولت دوہاں جہاناں والی رب مینوں اج دتی
 کھلے در مراد میری دے بار غماں نوں پھتی !
 سدھ ہويا اج برج ستارا گئی نحوست راسوں
 جاگے بھاگ سعادت والے فضل ہويا رب پاسوں
 درد فراق آزاد پرانا دور ہويا ہن جانوں
 اتھا تاپ ملاپ بجن دا آپ ہويا گھر سانوں
 یاراں نال بہاراں آیاں کیتے شکر ہزاراں
 جھلی واؤ مراد خوشی دی بھور ملے گلزاراں
 جاگدیاں ایہ نعمت کتھوں مت میں ستی ہوواں
 جاں جاگاں تاں یار نہ لتھے ملایاں ملدی روواں
 وانگ زلیخا نت اوڈیکاں رو رو ڈیکاں ماراں
 گھر بیٹھی نوں یوسف مصری آملیا سرداراں
 جان پئی تن مردے تائیں ملایا یار یگانہ
 لکھ خیرایت صدقے دیندی پڑھدی نفل دوگانہ
 جاں خوشبو بجن دے ولوں مغز اندر ونجہ پہتی
 آئی ہوش ٹکانے مڑ کے ویکھ ہوئی خوش بہتی
 سکی بیل جوانی جو بن ہری نویں سر ہوئی
 انگل پکڑ محلیں کھڑیا کول نہ رکھیا کوئی

سینے لاء ملے دل دل نوں منہ ملے سن موہاں
 ہار ہمیل گئے ہٹ پچھے چھپدے لوڑن لوہاں
 سکدے دل دلاں نوں ملدے جس دم کر کر دھائی
 وچہ حجاب نہ بھاوے تن دا زیور کس دی جانی
 خار لگن مہ ہار ہمیلاں ملن نہ دیندے چھاتی
 نتھ بولاق پیاروں پھسین چاہیے رمز پچھاتی
 بانہ سرہاندی دھرن نہ دیندے چھلے کن دکھاندے
 لائے ساں پیارے خاطر ملیاں نہیں سکھاندے
 بھاون نہیں وچھوڑے اندر ناں رجدے گل لگیاں
 قصہ دس ونجیں گا کتھے اس رستے اٹھ وگیاں
 جس دم کت پری نوں ملیا مرہم لگائی پھسے
 لعل جواہر ہیرے موتی سر صدقے کر سٹے
 صدقے ہون جتھے دل جانی ذکر اوتھے کی زر دا
 مجدے ہنہ محمد بخشا کد عاشق گھٹ کردا
 عاشق تے معشوق پیارے رل بیٹھے اک جانی
 دکھ وٹن تے حال حقیقت پچھن سبھ دہائی
 سیف ملوک دھیان کریندا واہ واہ سچیا سایاں
 میرے جیسے غریب بندے نوں تھ دیتاں وڈیاں
 شاہ پری ہتھ لگسی مینوں کسے نہ بھدی آہی
 اج میرے تھیں سہ نہ دس دی ہویا کرم الہی
 جے میں لکھ زبانوں ہوون لکھ لکھ شکر گزاراں
 لکھوں اک احسان نہ مکدا توڑے سو سرداراں

وت جدائی بھاء نہ پائیں لذت دس وصل دی
 میل اساڈا میل شتابی پال امید فضل دی
 دسہن ویاہ خوشی کر گھر دے پیش نہ پوے ہدالا
 عاشق دا تھہ باجہ خدایا کون کرے اپرالا
 پئی دعا قبول حضوروں مہر ہوئی اس دل دی
 شاہپالے دے دل وچہ پائیوس حرص ہوا اس گل دی
 جاں اوہ تخت اتے ونج بیٹھا لگی کول کچھری
 پریاں دیو اکٹھے ہوئے کیا فانی کیا شہری
 گلوں گل ہلاندے ہوئے شاہزادے ول آئے
 صفتاں کر کر رجدے نا ہیں سبھو کہن گھمائے
 حکمت پاک خدوند کیتی عشق پچھے تاثیراں
 سہناں دے دل لگا عاشق وانگن سکیاں ویراں
 ٹھنڈ پوے شہپالے تائیں جیوں جیوں صفتاں کر دے
 دماں باجہ شاہزادے اگے ہو رہے سبھ پردے
 کیتی صفت نہایت سہناں جاں لیا شاہپالے
 مرضی لوڑے دیوتیاں دی پچھے تے پڑتالے
 سنو دیوانو تے امراؤ میر وزیر کبیرو
 خویش قبیلہ سبھ اکٹھے کرو صلاح وزیرو
 قصہ ایس شاہزادے والا سن بیٹھے ہو سارا
 صفتاں ویکھ لیاں تے اندروں عشقے دا بخارا
 جس بدیع جمال میری دے مٹھا ہے از غیوں
 نہاتا ندی غماں دی اندر پاک ہویا ہر عیبوں

بیٹی میری عشق اوہدے نے بدھی نال کمنداں
 مینوں بھی ہے مٹھا پیارا وانگ پتاں فرزندوں
 جے ایہ گل تساں دل بھاوے ناطہ دے ویاہاں
 نہیں تاں دیہو جواب شتابی گھلاں پرت پچھاہاں
 سبھناں فتح مبارک سن حضرت شہپالا
 بھلی گئے دا پچھن کیا گھڑی نہ کریو نالا
 ایہ جواں شہزادہ آدی سھناں انت نہ کائی
 ایس جیہا کوئی کت نہ لھے لائق تیری جائی
 ایہو کم مبارک تینوں راضی اسیں تمامی
 دیو پری کوئی عیب نہ دھر سی ناں واناں خامی
 جیکر عرض اساڈی منیں ساعت دیر نہ لاؤ
 ایہ جواں پسند اسانوں ناطہ بخش ویاہو
 ساک قبیلہ راضی تک کے ہویا شاہ سوایا
 مجلس وچوں اٹھ شتابی محلاں اندر آیا
 مائی بھینوں بیگم تائیں سد کے کول بہاندا
 دسو کی تساڈی مرضی تریہاں نوں فرماندا
 بسم اللہ بسم اللہ شاہا ایہو اساڈی مرضی
 اسے مطلب کارن ہتھوں اسیں تیرے ول عرضی
 دھی اساڈی لائق شاہا ایہو کت رنگیلا
 قسمت جوڑی رب محمد کرا وے دا حیلہ
 نیت خیر اسے پر آکھو چھڈ وہور دلیلاں
 بھلیاں دھیاں دین اجیہاں مرد نجیب اسیدوں

پھیر اوجھوں شاہ اٹھ کھلوتا آکھ دعائیں خیراں
 جا دربار تخت پر بیٹھا خلق چمندی پیراں !
 نیت خیر دلوں اس آکھی کر چھڈی کڑمائی
 سیف ملوک بدیع جمالے باہروں خبر نہ کائی
 بیٹھے بیج خوشی دے اتے اک اکی جانی
 باتاں کر دے من پر چاندے پڑھدے شکر خدائی
 گھڑی آرام کیتا رل دوہاں پھیر اٹھیا شاہزادہ
 رخصت اذن پری تھیں لیندا کر کر عذر زیادہ
 مائی جی دے ڈیرے جاواں ونج کھلواں حاضر
 اوتھے بھی کوئی جھت گزاراں کراں خوشامد خاطر
 ایہ صلاح بدیع جمالے بہت پسند لیاندی
 بسم اللہ بسم اللہ اگوں شاباش دے فرماندی
 مائی جی دے ڈیرے آئے شاہپری شاہزادہ
 راتیں تیک رہے اس جانی الفت نال زیادہ
 خوشیں خوشیں رات گزاری اوے وچہ مکانے
 دھمیں صبح ہویا خوش ویلا لگی لوہ جہانے
 کیتا وضو شہزادے اٹھ کے آکھی بانگ فجر دی
 پڑھی نماز عبادت کیتی اپنے زور قدر دی
 ذکر و نغیفے ورد کریدا بیٹھا مل مصلی
 شکر گزارے رب چتارے تیری ذات معلی !
 سرو بانو اس ویلے اٹھ کے پاس گئی شہپالے
 اوہ بھی اگوں ادب دے عزت نال بہالے

بسم اللہ جیو آئی بھیناں کول اساڈے بہو کھاں
 سیف ملوک کتھے کجھ اس دی حال حقیقت کہو کھاں
 سرو بانو نے کہیا اگوں ہے اوہ میرے ڈیرے
 تھکا ماندہ رہیا اتھائیں پاس نہ پہتا تیرے
 شاہپالے فرمایا بی بی کیوں تہ نہ نال نہ آندا
 مینوں شوق دیدار اوہدے دا غلبہ کروا جاندا
 سروبانو نے شاہزادے دی شاہے اگے دوئی
 آدمیت دے عذر لیاندے کیتی صفت سپوئی
 شاہپالے فرمایا اس دی سد کراں مہمانی
 ایت زمانے آدمیاں وچہ کوئی نہ اس دا ثانی
 سرو بانو بھی کہندی اگوں اے بھائی ایہ سانوں
 غیب الغیبوں تحفہ آیا فضل ہویا سبحانوں
 جیکہ مفت نعمت مولیٰ آپ پچائے غیبوں
 کریئے قدر شناسی اس دی پاک ہوندا ہر عیبوں
 سیف ملوک پیارا شاہے وچہ حضور بولایا
 چم زمیں سلامی ہویا جاں مجلس وچہ آیا
 گھر بیٹھک تے بنگلے مجلس ہور عمارت شاہی
 کر دھیان ڈٹھے جس ویلے سیف ملوک سپاہی
 ایسی عالی شان عمارت جیسی جگت نہ سارے
 ویکھ ہویا حیران شہزادہ سندر محل چبارے
 گنبد چھت سنہری سارے سر کدھن آسمانوں
 نقش نگار نہ گنتر جو گے آہے ودھ جہانوں

صفے سخن صفائی والے دھرتی سبھ سنہری
 موتی ہیرے فرش فیروزے جتھے بچے کچھری
 تخت سنہری لعلیں جڑیا سچیاں پیٹھ وچھایاں
 قدماں پیٹھ تمامی مجلس کر دی سیس نوایاں
 شاہ شاہپال بہادر عادل بیٹھا تخت سہلیا
 چوری دار کھلوتے جھولن چھتر کوہاں وچہ لایا
 چوٹی تاج مبارک والی چمکے نال آسماناں
 ظل الہی نظری آوے شوکت شان شہاناں
 جاں ویکھے تلواری ولوں کردا ذرہ ذرہ !
 ذرے نوں اک نظر کرم تھیں سورج کرے مقررہ
 مہر مبارک ہتھ اگلوٹھی نبی سلیمان والی
 مشرق مغرب حکم چلیندا تیک جنوب شمالی
 جاں گھوڑے پر کرے سواری پہن سبھو سیماناں
 اسماناں وچہ پئے ترنزل تک کے زور شہاناں
 دشمن دا دل دائم زخمی ڈر کے اسدے تیروں
 سنا تیر شہانے والا قلم سہندی تقدیروں
 جاں اوہ زور دیہی والا وے مارے ہتھ آسماناں
 کھچ ملاوے نال زمیں دے دھن شاہپال حواماں
 سبھ سپاہ بہادر جنگی وانگ مرغ سپاہی
 سورج جھنڈا پکڑ شہانہ ہوئے اگیرے راہی
 سیف ملو کے نے جد ڈٹھی عظمت شوکت بھاری
 شاہپالے دا جاہ جلالت فوج بے انت شماری

ہو رہیا حیران شہزادہ ویکھ تجل شاہی
 نال عظمت تے کبریائی کروا یاد الہی !
 توں بے انت سچے رب سایاں دھن خدائی تیری
 مول کسے نے انت نہ پایا ایڈ لوکائی تیری
 باپ میرا بھی بادشاہاں وچہ عالی شان کہاندا
 جو کجھ اتھے نظری آیا اوہ پاسنگ لدنہاں دا
 ڈھیوس تخت بلند سہایا لاکھاں نقش نگاراں
 جڑے جواہر قیمت والے لعل بلن جیوں ناراں
 ہور زمرد خاص یمانی تے یا قوت ربانی
 در یتیم اتے کئی گوہر شب چراغ نورانی
 گرد بگرد تخت دے لٹکن جہانجر ہار پروئے
 سورج سندی رشم نہ لگدی مول انہاندی لوئے
 ست سے کرسی ہور سنہری سجے پاس ٹکائی
 بچ سے اوہو جیہی کجھے اک تھیں اک سوائی
 کئی شہزادے شاماں والے دیو عفریت بہادر
 ہر ہر کرسی اتے بیٹھے دانش مند زور آور
 سیف ملوک جدوں آوڑیا سبھے اٹھ کھلوئے
 بدھے ہتھ شہزادے اگے آن سلامی ہوئے
 سجے پاس تخت دے نیڑے کرسی خوب شہانی
 منجل مشکیں نال لپیٹی خاص آہی سلیمانی
 پریاں حکم شہانہ لے کے اوہ غلاف اتارے
 گناری زر ہفت سچیدے نویں اچھاڑ سنوارے

نرم و چھائی پر کر بانی گاؤ تکیے پر کر کے
 شاہزادے دی خاطر رکھے نال تخت دے دھر کے
 شاہ شاہپال اس کرسی اتے سیف ملوک بہایا
 شاہزادہ تعظیماں کر کے بیٹھا بہہ سکھ پایا
 سیف ملوکے ول منہ کیتا شاہپالے سلطانے
 کہندا اے فرزند پیارے دس کھاں نال ایمانے
 اک سفر دی خفگی تینوں دوجا چاء وطن دا
 مائی بابل دا دل اندر ہو سی شوق ملن دا
 ملک سپاہ رعیت سندی چنتا ہو سی بھاری
 نالے سک آشناواں والی نال جنہاندے یاری
 اتنے غم تیرے دل اندر ہو سین درد رنجاناں
 نالے دکھ عشق دا تینوں لوں لوں اندر دھاناں
 پرہن رکھ اندیشہ ناہیں حام تیری میں بھرساں
 جے رب چاہیا مطلب تیرا خوب طرح دا کرساں
 بھیجیاں عفرتیاں تائیں مصر شہر نوں جاون
 خیر سکھاں دی خبر پو چاون نالے پھیر لیاون
 سن گلاں شاہزادہ اٹھ کے کرن لگا تعظیماں
 توں ہیں مائی بابل میرا دیں ولا یتیمیاں
 شاہے پھیر بہایا پھڑ کے بیٹا چھڈ ویہ جھورا
 سیف ملوکے ہوئی تسلی فکر نہ رہیوں جھورا
 شاہپالے پھر مجلس اندر عشرت عیش مچائی
 جیونکر جشن شہاں دا ہوندا سو ترتیب بنائی

یا قوتی مٹ آن لکائے بھر کے لال شرابوں
 بھر بھر دسہن پیالے پریاں شکل مثل مہتابوں
 اک پریاں دے حسن عجائب گوہڑے رنگ گلابی
 زیور زیب پوشاکاں سچیاں نازک انگ حبابی
 دیون کاسے ہر ہر پاسے پین پیاسے سارے
 تاب حسن دی آب ولیدی باب غماں دے مارے
 نغمے ساز وجاؤں لگیاں ناچ اٹھائے پریاں
 سندر شکاں عجب پوشاکاں زیور پہن پچریاں
 نچن گاون کرن تماشے مجھے بادشاہانے
 طائفیاں نے بول سنائے دھڑپت نال ترانے
 اٹھ اٹھ دیو مریدے تاڑی پندے حال جواماں
 پیر زمیں پر محکم کر کے ہتھ گھستن آسماناں
 چار دھاڑے چارے راتیں رہے تماشے ہوندے
 بھن بھن کھاون مرغ بیڑے مدھ پیکے مکھ دھوندے
 شاہزادے دی عزت حرمت کر دے ودھ حسابوں
 دسہن شراب کباب سناون نغمے چنگ ربابوں
 بعد اس تھیں دن پنجواں آیا مجلس چاء اٹھائی
 سبزی جو ہے گل پھل والی سیر کرن دی آئی
 شاہپالے سنگ لیا شہزادہ لگا سیر کراون
 جنگل جوہ جو ہیرے اندر ہر دل پھیرا پاؤں
 مر غزار ڈٹھا شہزادے کی گل آکھ سنائیں
 سچا نیلا وانگ آسمانے خوش ہوا خوش جائیں

سمن بنفشہ گل دے گردے سبزہ ایوں سہاوی
 محبوباں مکھ دا ہڑی جیونکر خط نواں لے آوی
 گل لالے دل تازی لال جیوں رخسارے یارے
 شکر لب معشوقاں والے روشن کرن اندھارے
 دلکش بہت لطیف عجائب واہ ہوا سکھاندی
 ہر ہر منزل نیک مبارک زوری چت لگاندی
 ہر ہر پاسے نہراں کھتے پھلیں بھرے کنارے
 نال تیریلے منہ ہتھ دھوکے موتی پہن سنگارے
 ہر ڈالی تے پٹکھی بولن خوش آواز ہزاراں
 از غنون صحیح سر کر کے خوب وجاں تاراں
 چکوی چکواہٹ مرغایاں مارن سر وچہ غوطے
 پیلے انب چوانوں نیلے چوہ چوہ کر دے سوطے
 اچے رکھ دی چوٹی اتے ذکر کریندے بوزے
 ہد ہد مست محبت پھر دی ذکر زبانوں روزے
 سوہنے سرو آزاد کھلوتے رونق جنت والی
 قمرے اتے تہ روہو لیندے ہر ہر پتے ڈالی
 اچے قد درخت کھلوتے محبوباں دا باناں
 سچے سبز زمرہ نالوں پت اونہاندے جاناں
 ایسا مرغزار کھلوتا واؤ اس دی خوش باسوں
 باغ بہشت معطر ہوندا جاں جھلدی اس پاسوں
 اونہاں گلاں دی خوبی کولوں انبر نور سنوارے
 ہر گلبن دی ڈالی اتے پھل مانند ستارے

اوہ سبزی اوہ پھل ہزاراں اوہ ہوا نورانی
 غیرت کولوں وانگ آسمان چائی سرگردانی
 سبزی اندر پانی وگن ہر کوئی کرے نظارا
 لاجورد دے نالے اندر جیوں کر چلے پارا
 ہر پانی دے دندے دندے خوب بنے پھل کھیلے
 گل داؤ دی گل عباسی گل ریحان چنیلے
 دلفریب قصے دی سنیر فکر دوڑاؤ بھائی
 باغ ارم جس نام سدایا اس وچہ کد خطائی
 ایسا خوب مکان ڈھونڈیندا دنیا توں ہتھ دھورے
 باغ بہشت محمد بخشا جے ہووے تاں ہووے
 شاہزادہ مقبول دوہاں نوں مائی تے شاہپالے
 تاں شاہپال اوہدی پھڑ انگل کر کر سیر دسالے
 سیر کریندیاں شاہے کہیا اے بیٹا دلہندا
 اتنے سال ہوئے تہہ چایا عشق سچے دا دھند
 برکت صدق یقین تیرے دی مولیٰ خیر گزاری
 گھمن گھیر بلائیں وچوں کڈھیوں کر کے یاری
 ہن توں آن میرے گھر پہنوں ہوئے جمال اساڈے
 دس صلاح کراں اج کیکر جو کم نال اساڈے
 سیف ملوک نہ بولن دتاء مائی اگوں بولی !
 شاہپالے نوں آکھن لگی اے شاہا میں گھولی
 تہہ جیسے انصافے والے شاہنشا ہے اگے
 گل کرن دی حاجت نا ہیں جو تہہ مرضی لگے

شاہپالے فرمایا مائی تدم معلم گل ساری
 دھیاں پتراں سبھ کماں دی تینوں ہے مختاری
 جیونکر بھاوے تیویں کر کھاں ہوڑ نہیں کجھ تینوں
 میں دھی تیری جھولی پائی ہو رکھیں کی مینوں
 لے کے اذن شہانہ بی بی کاج ویاہ رچایا
 جو حکماء علماء اونہاں دا سبھو چاء سدایا
 پریاں جن عفریت دیاں نوں سدیا نیڑے دوروں
 شہارستان سنہری اندر کٹھے ہوئے ضروروں
 چونہ گٹھاں تھیں ڈھکی خلقت کٹھی ہوئی نہ تھوڑی
 باغ ارم دی دھرتی ملی کوہ چورنجاں توڑی
 حکم دتا شاہپال بہادر کار رواں تائیں
 باغ ارم دا گردا سارا خوب سہاؤ جائیں
 باغیں بنت بنا بناؤ چوک اراک پھوہارے
 زینت زیور نال بناؤ زیب چمن دے سارے
 جوں فرمایا تیویں ہویا واہ دولت سلطانی
 باغ ارم دا بنیاں یارو جنت اعلیٰ ثانی
 ملکہ بدرہ ماں اونہاندی سنے قبیلے بالے
 سراندیپ شہر دا والی سدیا شاہ شاہپالے
 ہو حکومت واسط والا تاج ملوک شاہزادہ
 ایلچی بھیج منگائے سارے کر کے چاہ زیادہ
 صاعد ول روانہ کیتے دے کے خط رسولاں
 دیواں چالیاندا اوہ بھی وانگ بجن مقبولاں

صاعد تے شاہزادے دوئے یار ملے گل لگ کے
 پیراں تیک گئے سن نالے نیر اکھاں دے وگ کے
 شکر بجا لیاندا رب دا بیٹھے کر خوشحالی
 جیوندیاں جس یار ملائے دھن اساڈا والی
 قلزم دے دریاوے والا ہاشم شاہ سدایا
 سنے قیلے تے فرزنداں پریاں نال لیایا
 میر وزیر آہے جو خاصے سبھ شاہاں سنگ آئے
 باغ ارم وچہ میل اکٹھا وکھ وکھ جھنڈے لائے
 سیف ملوکے دلیل گذاری سمجھ لئی شاہپالے
 کہندا اے شہزادہ دل تھیں کڈھیں فکر محالے
 ماں پو یار مصر دے تینوں یاد پئے اس ویلے
 دور نہیں کجھ صاحب اگے جے چاہے تاں میلے
 سیف ملوک کہیا حضرت شیشہ ہے دل تیرا
 کی حاجت جے موہوں آکھاں جانے مطلب میرا
 مائی نوں فرماون لگا شاہ شاہپال بہادر
 خواہش میری پائیو اسدے ہوون ساک قیلے سارے
 مائی اس مصلحت تائیں بہت پسند لیائی
 شاہپالے نوں آکھن لگی نیک ایہو گل آہی
 شاہزادے تھیں پکھن لگے دس صلاح پیارے
 خواہش ساڈی ماں پو تیرے آون بنے سنگارے
 سہرے گانے شادی تیری ویکھ بہوں خوش ہوون
 کڑماں چاری ساڈی ویکھن کاجے وچہ کھلوون

شاہزادے فرمایا اگوں سن حضرت سلطاناں
 ماپے میرے چا کر تیرے مینوں سبھ خصماناں
 دو ہیں جہانیں ماپے میرے سر پر تسیں
 کون تساں بن ایہ غمخواری کرے اساں درویشاں
 مائی تے شاہپالے تائیں ایہ جواب یگاناں
 بہتا خوش پسندے آیا شابش کہن جواناں
 شاہزادے نوں نویں سرے تے بہت پسند لیائے
 آکھن لگے اے فرزند اتوں سچ خن سنائے
 پر دل ساڈا چاہندا اینویں بڈھا بابل تیرا
 درواں دکھاں نال ہوویگا جیوں سچے منہ بیرا
 ماء فراق تیریدی ساڑی ہو سی درد رنجانی
 شادی تیری دیکھن دوئے پوے اگی پریانی
 نالے سین دھاڑیں سانوں طعنہ مول نہ مارن
 تساں اسانوں یاد نہ کیتا وچہ خوشی دے کارن
 شاہزادہ فرماندا اگو سن توں صاحب میرا
 جیکہ حق بندے دے اندر کہندا شاہ اوچیرا
 عین صواب اساڈے ونڈے محض لطف تے رحمت
 ہر غم میرا کھڑیا لوڑو دور کرو سبھ زحمت
 بابل ول لکھاں میں عرضی پرچے ویکھ نشانی
 نالے نال گھلاں اس پاسے صاعد دل دا جانی
 خیری دا خط میرا پہنچے نالے یار ہمراہی
 مصر شہر وچہ خوشیاں ہوں دے فضل الہی

دیکھن سات اعتبار لیاون اٹھ ٹرن ات پاسے
یا محرم یا لکھے باجھوں رہسن وچہ وسواسے
شاہپالے فرمایا بیٹا لکھ پو ول عرضی !
رکھ تسلی سوئیو کرساں جیونکر تیری مرضی
سیف ملوک شہزادہ بیٹھا لے کاغذ مسوانی
ہتھ وچہ کافی سینے کافی خن سدھے جیوں کافی
ڈل ڈل رت اکھیں وچہ آئی وگ ٹرے پر نالے
کاغذ اتے نظر نہ لگدی قلم جھینڈے پر نالے
نیاں اگے پانی آیا اس تھیں نظر نہ ٹکدی
کنہن ہتھ اندر دے جوشوں تا ہیں قلم پھڑکدی

نامہ نوشتن سیف ملوک خورسند بطرف پدر دردمند

اول صفت ثناء ربے دی لشکر الحمد لکھائیے
کرم اویدیدی حد نہ کائی رحمت انت نہ پائے
دور کرے سبھ زحمت جس دم مہریں آوے سائیں
لاکھ مناندی دھو پلیتی پاک کرے کل جائیں
سکے وہن کریندا جاری کھیت سہاون نہراں
گرم بزار مچاوے رونق اجڑیاں مڑ شہراں
روگی بدن درست کرینداوے انہیاں روشنایاں
گنے گواتے پت پیارے وت ملاوے مایاں
وہ مارے سے باغ ہزاراں باراں نال سنوارے
سکدے روح محمد بخشا میلے یار پیارے
اے بابل توں قبلہ کعبہ دل تے جان میری دا
وائم اسم شریف تساڈا درد زبان میری دا
در تیرے دی خاک اسانوں سرمہ عین نورانی
تخت تیرا کوہ طور تے چہرہ چشمہ فیض ربانی
ظل اللہ وجود تساڈا چھتر میرے سر سایہ
قدم تیریدی دھوڑ مبارک چاہاں تاج بنایا
سیف ملوک تیرا اک بیٹا فرزنداں نوچہ نیواں
نفر غلام کمینہ بندہ شاہ توں صدقہ تھیواں
بے مقدار ناچیزا عاجز او گنہار نکارا
سورج تیرے دا اک ذرہ کردا عرض بیچارا
قبلہ گاہ حقیقی کولوں جاں میں رخصت ہویا

لاکھ مصیبت سختی ڈھٹی رنج رنج ہنچوں رویا
 بے اوہ حال سناواں سارا دفتر بند بھارا
 بابل دے دکھ ہوں دونے اگے ہی دکھیا
 ارج میرے سر رحمت ڈھٹی ٹھنڈ پئی وچہ پتے
 نال دعا توجہ تیری سبھ مطلب رب دتے
 محض طفیل تساڈی میں پر ہویا فضل حضوروں
 مدد قبلہ گاہ دی کولوں لتھے رنج رنجوروں
 میں وچہ کجھ نہ آہی شیخی ناں قوت ہشیاری
 ہر آفت تھیں راکھی ہوئی ہمت خاص تمہاری
 تساں نگاہ میرے ول رکھی دتیاں نیک دعائیں
 تاں ایہ سفر عشق دے سادے گاہے دیو بلائیں
 جس مطلب نوں ٹریا پیساں اوہ مطلب ہن پایا
 ڈٹھا روپ انوپ پری دا باغ ارم وچہ آیا
 شاہ شاہپال جمال تیریدی رکھدا چاہ گھنیری
 قدم مبارک رنجہ کریو آس پگے تدمیری
 نال اقبال تساڈے ہوئی بندے دی کڑمائی
 آپ آؤتاں کاج سوہاؤ ڈھل نہیں مڑکائی
 جیوں اگے احسان کمائے میں پر تساں زیادہ
 تیویں ہور مروت سمجھو ات ول کرو ارادہ
 کرو معاف بے ادبی میری رد سوال نہ ہووے
 نہیں مرا تساڈا جاں جاں پاک جمال نہ ہووے
 بخشو شوخی تے گستاخی رحمت کرم کماؤ

وچہ ہوائے اڈ کھلوتے پندھ نہ کر دے تھوڑے
 تحفے تے سوغاتاں گھلیاں عجب نفیساں چیزاں
 عاصم شاہ تے صالح تائیں دیہو وانگ عزیزاں
 خاص اپنے دس تھان عجب کپڑے قیمت والے
 شاہزادے دی مائی کارن گھلے بدیع جمالے
 القصہ اوہ ڈیرا سارا ہویا مصرول راہی
 آہو خاطر گھیا اگیرے دیون خبر آگاہی
 شاہزادے تے شہپری نوں لگی آس ملندی
 گھڑیاں مندے تے دن گندے کد شادی ہن بندی
 فوج چڑھی سلطان عشق دی ایسی بھیڑ مچائیوس
 ساعت جیڈ دے پکارا گھڑیوں روز بنائیوس
 اک اک روز دے جیوں ہفتہ ہفتہ وانگر سالے
 سال مہینے عمران جیڈے کون اچر تک جالے
 سخت ایام وچھوڑے والے آرہندے جد تھوڑے
 حرص ملن دی رہے نہ سٹھلی عاشق پیندے سوڑے
 نیندر بھکھ نہ رہندی مولے امن قرار اک جائی
 اٹھ اٹھ تکی کدے نہ تھکدے نظر راہاں پر لائی
 کیڑی گھڑی مبارک والی جھبڈے جھبڈے آوے
 نال بجن دے واصل ہووے فکر بھر دا جاوے
 آساقی بھر دیہہ صراحی سچی لال شرابوں
 پی پی مست وصل دے ہوئے پاک فراق عذابوں
 رل کے بیٹھ پیارے سارے کرینے مست جیوی

خوشیاں نال محمد بخشا ملن مراداں روجی
واہ واہ رت بسنی آئی گئی سیال سردی
بوء بہادر سکھاؤن لگی جھلی واؤ فجر دی

آمدن صاعدا بمصر ہمراہ دیواں و تیار شدن عاصم شاہ بشارستان

واہ واہ رت بسنتی آئی گئی سیاں سردی
بوء بہار سکھاون لگی جھلی واؤ فجر دی
رحمت ہاراں وقت بہاراں رنگ لگے گلزاراں
بھور ہزاراں نہہ قطاروں آئے مثل سواراں
رکھاں نویں شگونے کڈھے نہراں نیر اچھلے
سبزی ساری جوہ سہائی پھاواں نے پڑ ملے
بلبل نوں خوشبو پھلاں دی آئی لے سنبے
چل گلاباں یاد کیتائی رو ہجر کر نیہے
درد وچھنی بہتی رنی ہوئیو چل ملائی !
رحمت دے دروازے کھلے مار غماں نوں تاکی
شارستانوں رخصت ہو کے دیو مصر نوں آئے
نیل ندی دے دندے اتے آکر ڈیرے لائے
دیواں پریاں آدم رنگی کایاں چا الثانی
پھر بھی قوم نیاری دے ویکھ ڈرے ہر کائی
ویکھ دیواں دے رنگ ڈرانے خلقت ڈر ڈر نٹھی
جادر بار شہانے اندر ہوئی ہجوم اکٹھی !
دیوتیاں نوں ویکھ لوکائی دیندی پھرے دوہائی
یا ربا ایہہ فوج کوئیہی کھاون سانوں آئی
ظاہر مارن والی دے باطن جنوں واتی
باہروں بار ہیری لبھے اندر آب حیاتی
ظاہر مارن والی دے باطن جنوں واتی

باہروں بار ہیری لہے اندر آب حیاتی
 مثنویوں ایہ معنی لبھن جے کوئی سمجھن ہارا
 کاہنوں ظاہر کریں محمد گجھا بھید نیارا
 جس عفریت لیاندی عرضی آہو خاٹف ناواں
 ڈیرا چھوڑ اگیرے آیا اول خبر پوچاواں
 شارتانوں ساہ دہاڑی پہتا مصر دوارے
 زور انہاں نوں ایہو جیہے دتے دیون ہارے
 چا عفریت مصر وچہ پہتا بادشاہی دروازے
 آدربان بلائے اس نے اچے نال آوازے
 شکل شائل اس دی تک کے خوف لگا دربانوں
 کجھ ٹھے کجھ ڈریل ہوئے نک وچہ آیاں جاناں
 عفریت نے کہیا شتابی ڈرو نہ مصری لوکو
 میں ہاں ایلچی بادشاہا نہ سنگل دریں نہ ٹھوکو
 شمع جمال شہاناں تک کے دینے دل پروانے
 ہو کے مال پچاؤ اندر نا ہیں اسیں بیگانے
 دربانوں فرمانا اگوں کاہنوں اندر جا سیں
 حاصم شاہ اسڈے سندا درشن مول نہ پاسیں
 اوہ بیٹے دے درد فراقوں گوشے اندر رہندا
 نہ کوئی گل کلام کسے سنگ نہیں تخت پر بہندا
 پھیر عفریت کہے میں آندا درد اوہدے دا داروں
 میرے ہتھوں رب کھڑے گا ماندہ جس آزاروں
 میں طبیب اوہناں دا آیا کھن پڑی تریاقوں

پڑھ منتر دے حتر کڈھساں بسلا زہر فراقوں
 شاہپالے شاہرخ دے بیٹے باغ ارم تھیں گھلیا
 سیف ملوکے دی لیرضی عاصم شاہ ول چلیا
 عاصم شاہ دی خاص کچھری مینوں چل دسالا
 نال میرے ہمراہی ہو کے ونج حضور بہالو
 جس دم سیف ملوکے والی خبر سنی درباناں
 اچن چیت گیاں کھل آھیں خوشی ہوئی وچہ جاناں
 بھجے بھجے گئے شتابی پھلے وانگ گلاباں
 عاصم شاہ دے حجرے آئے نال شتاب شتاباں
 جس دن سیف ملوک وچھناں عاصم نے اس روزوں
 تحت اتے مڑ پیر نہ دھریا بیٹے دے غم سوزوں
 اس دن تھیں لے اسدم توڑی جس دن خبراں آیاں
 عاصم شاہ چلے وچہ سبھو راتیں جاگ لنگھایاں
 سیف ملوک جنیدی مائی حکم کریدی آہی
 صالح ابن حمید حلالی باہر کریدا شاہی
 ہور امیر وزیر اکابر کر دے کاروائی
 سرتے سی اقبال سہانہ ہوندی کد خطائی
 عاصم شاہ دا دکھ قضیہ کد سنایا جاندا
 وانگ نبی یعقوب ہمیشہ رہیا کلیجہ کھاندا
 رو رو دیدے چٹے ہوئے نیر آھیں دے چوئے
 آھیں کج ڈھٹھے بھروٹے پٹ پڑیاں وچہ ٹوئے
 ساس اڑے کوئی گھڑی اوڈیکن قدرت نال پروئے

لوہو ماس تران محمد نزلوے ودیج ہوئے
 ہڈیاں ناڑیں چم پچارا ترائے رہے وفائی
 کن ڈورے نابینے دیدے رنگوں گئی صفائی
 دند نکلے ہڈ کھڑکن لگے قوت ہوش وہانی
 معدے مغزوں آتش بجھی رہیا ہنجوں دا پانی
 صبر قرار آرام دلے دا خواب خیال بنایا
 سوون کھاوون بولن والا چیتا منوں بھلایا
 سبھ سبب حیاتی والے چھڈ کے ہوئے کنارے
 اک امید فضل دی رکھدے زندہ اوس پچارے
 دتی جدوں مبارک بادی در پر جا درباراں
 سیف ملوکے کاغذ گھلایا واج اٹھ کے سلطاناں
 کن آواز پیا جس ویلے اس پیرے دلیگیرے
 ڈورے کن گئے کھل اوویں نال اوہدی تاثیرے
 سکے کہاہ اتے جیوں برے ساوون مینہ بہاری
 تیوس اوہ آوازہ ملایا عام نوں کر یاری ! !
 نئے ٹینگر مسجد والے سنیاں خن چھٹی دا
 جیوں کنگال بھکھاری سندے ایہ تک گنج لٹی دا
 یا جیوں وال زیارت والے کلمے سنے مولودوں
 یا جیوں شب معراج نبی نوں ہوئی خوشی دردوں
 اٹھیا ترت مصلے اتوں جیونکر کہاہ زمینوں
 پھلاں ہار ہويا مکھ تازہ گھلایا واج اٹھ کے سلطاناں
 اٹھ پیٹھن دی قوت ہوئی دل نوں ہوش سنبھالا

اچراں تیک لیا یا صالح خط شاہزادے والا
 صالح ابن حمیدے آ کے کہیا مار آوازہ
 لکھ مبارک ہے سلطاناں ہونویں سر تازہ
 اک عفریت اساں تک شاہا خبراں لے کے آیا
 شاہزادے تے صاعد والا اس سبھ حال سنایا
 خیر خبر شاہزادے والی نالے باغ ارم دی
 یک بیک سنائیوس ساری ہور مبارک کم دی
 عاصم شاہ کہیا اے صالح ایہ گل خواب خیالوں
 خواب خیال اتے کی باور ڈٹھے بلجہ جمالوں
 اتنی مدت وہانی اگے گزرے پندراں سالاں
 ہرگز خبر نہ آئی کائی باہجوں کوڑ مثالوں
 کوڑے اغوے اٹھ اٹھ ایویں پاؤں اساں بھلاوے
 جاں کوئی روز اڈیکاں رکھے کجھ سر پیر نہ آوے
 ایہ بھی خبر ہوئیگی ایویں پاؤں اساں بھلاوے
 جاں کوئی روز اڈیکاں رکھے کجھ سر پیر نہ آوے
 صالح ابن حمیدے کہیا سن شاہا گل پکی
 شاہزادے دے ہتھ دی لکھی عرضی اکھیں تکی
 نالے صاعد آپوں آیا ڈیرا درو سیندا
 ایہ گل سچی جاپے شاہا لکھیا ویکھ منیندا
 عاصم شاہ مصر دے جس دم گل سنی دل لا کے
 ہو بیہوش ڈھٹھا کھا گردی طاقت ہوش کھڑا کے
 منبر اتے گلاب شتابی ملایا مغز وزیراں

ہوش پھری شام عاصم تائیں یاد پیاں تدبیراں
 کہن لگا اس چلیوں مینوں جھبڈے باہر نکالو
 کیتی رب غریب نوازی اوپر تخت بہالو
 تلیاں اتے چاء وزیراں لکھ پڑھے شکرانے
 تحت اتے شاہ آن بہایا زیور لاء شہانے
 وہ عفریت کیتا تد حاضر ہویا آن سلامی
 چم زمین کرے تعظیماں جیوں کر رسم غلامی
 عاصم شاہ گل لایا لوڑے اوہ قدماں پر ڈھیندا
 زور بزوری سینے لا کے شاہ اسنوں مڑ کہندا
 قاصد پیر مبارک والے بھلے قدم دو تیرے
 سکے کہاہ کریں ہر یاول جتول پاویں پھیرے
 قاصد نیک تیرے تل کیہڑا اتوں کوئی ہرن ختن دا
 اس کستوری سینے رکھی توں بھی خن خن دا
 توں کوئی گاندھی عطر گلابی بھریا کچے نوروں
 مٹھی جیہوں بولے باجوں خوشبو دیویں دوروں
 گاندھی شیشے عطروں جائے تدھ پیغام بجن دے
 دس سانوں خوشخبراں جلدی ہور سلام بجن دے
 عفریت نے اٹھ شتابی کہی سلام دوبارے
 ادب دعاء ثنائیں کر کے خن گزارے سارے
 شاہنشاہا ظل الہا جم سکندر ثانی
 دم دم ہون اقبال زیادہ سدا ہووے سلطانی
 میں ہاں خدمت گار پیادہ دیو پریاں دے شاہ دا

نالے صاعد نال انہاندے آپ شہزادے لایا
 بزرگ لوگ تہاں ول گھلیوس میلہ خوب بناکے
 بخشو اوہ خلاف جو آئیوس قول قرار بھلا کے
 رخصت اذن ہویا سی تھوڑا بہتی مدت لگی
 وس میرا کجھ چلیا نا ہیں قلم حضوروں وگی
 اسہاں بزرگاں دی کر خاطر بخشو کوڑ ہمارا
 بھریا نال خطایاں بندہ توڑوں بھلن ہارا
 بھی سبھ لوگ تہاں ول آئے شارستان کھرن نوں
 خاصاں سنے تیاری کریو باغ ارم وٹن نوں !
 ایہ کاغذ جو آپوں لکھیا سیف ملوک شہزادے
 واج کرو معلوم حقیقت ہووے خوشی زیادے
 حاتم شاہ دے ہتھ پھڑایا شاہزادے دا لکھیا
 پڑھ کے شکر لیا اٹھ شاہے جیوں بھکھاری بھکھیا
 کر بسم اللہ پیتا شاہے رقعہ بند بجن دا
 آئی بوہ اشانی والی کھڑیا غنچہ من دا
 سورج اتوں گرہیوں اتھا جگت ہویا نورانی
 جیونکر مردے سے برساں دے پھیر لدھی زندگانی
 اول چم اکھیں پر دھر یا پڑھ الحمد زبانی
 جیوں پیرا ہن یوسف سندا پیغمبر کنعانی
 قدرت پاک خداوند والی نور اکھیں وچہ آندا
 ہر دو دیدے روشن ہوئے گیا غبار غماں دا
 چہرے نور جسے تے رونق فضل ہویا سبحانی

نویں سرے تھیں وانگ زیجا لبھیوس دت جوانی
 بیٹے بلجہ ہویا سی اس نوں جمل جہان ہنیرا
 چڑھیا چن ہوئی روشنائی لگی لوء چو پھیرا
 سکے نیل مصر دے آیاں لہراں نہہ قطاروں
 خشک چمن تے بدل ووٹھا ہویاں باغ بہاراں
 پندراں برس خزاں دے مارے رکھ ہوئے سن پیلے
 رحمت باراں وقت بہاراں پل وچہ کیتے نیلے
 خارو غلاب ہوئے سن بن پتاں بن پھلاں
 شاخ ہری پت ساوے کڈھے ڈس نکالے گلاں
 بلبل نوں خوشبو پھلاں دی آندی واؤ فجر دی
 سدا غلاب ہویا کھ روپوں دور ہوئی رنگ زردی
 شاہزادے دی مائی سن کے دونی ہوندی شاہوں
 کہندی جس راہ آیا قاصد میں صدقے اس راہوں
 اندر باہر پیر نہ لگدے خوشیاں حد نہ کائی
 بلدی بھاہ غماں دی اتے رحمت رب دسائی
 دم دم کرے جمود رلے ول تیری دھن خدائی
 پڑھ شکرانے ونڈ خزانے گھر گھر دے دوحائی
 گولی لونڈی جو کوئی آہی دین مبارک آیاں
 چولی کھنڈی تے پشتوازاں سبھناندے گل پایاں
 بی بی رانی تے چودہرائی جو سی وچہ مصر دے
 شاہزادی سوداگر زادی باپ جنہاں سر کر دے
 مہراں دے دھر تھان سراں تے دین نیاتر آیاں

قدر بقدری زیور بخشے دیکے شان ودہایاں
 ستے بھاگ عمر دے جاگے دو نیاں تے ڈوماں
 منگل گاء وجاوں ڈھولک در پر کرن ہجوموں
 لے لے وان تو نگر ہویاں رج رج دین دعائیں
 عاصم شاہ دی بیل خدایا ہری قیامت تائیں
 بیگم دا ول بیغم ہووے ٹھنڈ پوے وچہ چھاتی
 شاہزادے دی نال مراداں خواجے جیڈ حیات
 جم جم کہن پری دا ڈولا آن دے اس جانی
 سہرے گانے ویکھ مراداں دار پیوے جل مانی
 مصر شہر وچہ جو کوئی آہی چھتر رندی تتی !
 گھن خیرایت بیگم کولوں ہو رہی رنگ رتی
 ہر تھانے وچہ شلکاں ہویاں ہر ڈیرے شدیانے
 شہراں اندر پھرے ڈھنڈورے منگتاں بھرے خزانے
 لاکھاں لوک مبارک دیون در پر حاضر ہوئے
 آپو اپنے کسب تماثے کر دے سبھ کھلوئے
 عاصم دے در رنگ برنگی خلق ڈھکی ہر پاسوں
 بیک بیکاں دے مچے تماثے وافر کھیڈ کٹاسوں
 عاصم شاہ وزیر بولایا نالے بیگم دانی
 کہیوس ایس عفریتے تائیں دیہو جلد مہمانی
 ہور وڈے مہمان سنندے ایہ آئے کہ آئے
 کرو تیار مہمانی ترکھی جو لوڑے کوئی کھائے
 اوس عفریت اگے آرکھے بادشہانی کھانے

قلیے اتے کباب سلونے پھلکے چاول دانے
 ایہ دھر دے اوہ کھاندا جاندا سماعت دھل نہ لائے
 اک اک لقمے دا کر لاون پنج دے منہ پائے
 ہڈی ماس نکھیرے نا ہیں سبھ کجھ کھاندا جاندا
 کھا رہیا جو خواہش آہی شکر بجا لیاندا
 شاہے کہیا وزیروں تائیں ایہو لیکھا بھالو
 سبھ مہمان اچھے ہوسن گھوڑے اوٹھ حلالو
 جاں عفریت ہويا سی فارغ کھانا دانہ کھا کے
 بھر بھر شیشے مدھ پیالے شاہے کول بہا کے
 جاں عفریت آسودہ ہويا بادشہ فرمایا
 اوس جانی دی دس حقیقت جس تھاوے توں ایا
 عفریت کجھ آکھ سنائی جو آہی اس جانی
 شاہزادے دا قدر بزرگی خاطر تے وڈیانی
 عظمت شوکت شان جلالت شاہپالے دے قدروں
 حسن بدیع جمال پری دا روشن سورج بدروں
 فوج دسی شاہپال شاہے دی جو جنگے دے کم دی
 رونق خوبی روپ لطافت دسی باغ ارم دی
 جیوں جیوں سی اوہ گلاں کردا اسدے شان مکانوں
 عاصم شاہ نوں لوں لوں خوشیاں ہوون اوس بیانون
 باغو باغ ہوئے دل کھلے سبھ مجلس دے سن کے
 سیف ملوکے ناٹھ کیتا اچی جانی چن کے
 شاہے حکم دتا امراواں سن گلاں دل لاؤ

کچھڑ وچوں مول نہ کڈھے سٹریا نال ہسیرے
 صاعد ادھکا ہو ہو جاوے پھڑ پھڑ قدم چمیندا
 نال پیار دیئے سر صدقے سر توں ہتھ کھمیندا
 اوڑک خاصاں عرض گزاری شاہ جی کرو سہارا
 روون دے دن کھڑے رہے نے ہویا فضل نیارا
 صاعد نوں فرماؤ رخصت مائی بابل تائیں !
 مل کے ٹھنڈ کھیجے پاوے دیون تساں دعائیں
 پھر صاعد نوں ہوئی اجازت ونجہ ملو گھر داراں
 ماء پیو بھیناں بھایاں تائیں ہور اشناواں یاراں
 لے اجازت ہو سلامی صاعد گھر نوں آیا
 ماسی پھوپھی مائیاں بھیناں سبھ ول سیس نوایا
 دوئے پیر پیو دے پھڑ کے ملدا اوپر متھے !
 بابل سینے لا کے رناں برم دوہاندے لتھے
 صالح ابن حمیدے تائیں ملایا پت پیارا
 پڑھ شکرانے ونڈ خزانے ول ہویا دکھیارا
 ماواں بھیناں سر منہ چمن پھپھیاں ہتھ گھماون
 جویں دیوے پر ڈھین پتنگے تیویں بھج بھج آون
 خویش قبلہ سارا ملایا رو رو کے گل گلدے
 سن سن یار آشاء محبتی آئے وھندے وگدے
 گھر داراں نوں مل کے صاعد نال پیو دے آیا
 بیٹھا آن کچھری اندر شاہ ول سیس نوایا
 طرف مہماناں نظر گزاری شاہنشاہ مصر دے

کیتا حکم مہمانی آوے کھاؤں لوک سفر دے
 مٹھے شربت آن پلائے اول ہر اک تائیں
 پھیر رکاب طعام عجائب دستر خانے چائیں
 رنگ رنگ طعام لیائے کھانے بادشہانے
 گوڑے ڈاہ ڈاہ رج کریندے راکش دیو مردانے
 میوے مرغ کباب کھلاوے باہر حد شماروں
 خلعت ملی تماشاں تائیں وکھو وکھ سرکاروں
 تحفے تے نذرانے سارے جو بھیجے شاہپالے
 حاکم اگے چا گزارنے بیسن جہاں حوالے
 ہور بدیع جمال پری دے تحفے تے سوغاتاں
 محرم ہتھ پچائے اگے شاہزادے دی ماتاں
 قوت خوشی ہوئی سی ایسی عشرت اتے جمعیت
 حاکم شاہ تے بیگم تائیں لسكر شہر رعیت
 ہر اک دے دل ایس قدر سی خوش وقتی خوشحالی
 جیوں تن مردے اندر آوے جان جوانی والی
 شاہ حاکم نے مصر شہر وچہ خوشیوں عید بنائی
 جتنی عمر غماں وچہ گزری اتنی وری مکائی
 ملک شہر وچہ پھیر ڈھنڈورے سدے خاصی عامی
 دولت دے در کھول دیو نے لین انعام انعامی
 لشکریاں نوں طلباں ملیاں کنگن کنٹھے بالے
 ہوئے معاف رعیت اتوں بہت مدت دے ہالے
 حافظ عالم زاہد متقی گوٹے گیراں تائیں

حرماں کارن ستر بنائے خوب مزین کر کے
 جاہاں ہور بنایاں سمجھو جو درکار سفر کے !
 تخت اتے پھر مال چڑھائے جو جو آہے کھڑنے
 گھوڑے تیز سواری لائق جو سن کوتل پھڑنے
 ہاتھی بھارے وانگ پہاڑاں کجھ چٹے کجھ کالے
 کجھ جنگلی مستانے خونی کجھ سواری والے
 خنجر اوٹھ قطاراں بھریاں انت نہ بیلاں گواں
 چیتے سگ شکاری نالے پہڑے ہرن اراناں
 قیمت وار پوشاکاں پایاں پشمینے دو شالے
 پوستیناں تے ہور سفیدے چھٹیاں دے پر کالے
 باراں روز گذشتہ ہوئے نت نویں مہمانی
 اٹھے چت تحمل بجھے صبر گیا ٹٹ جانی
 ساعت نیک مہورت تک کے دن تاریخ بھلیری
 عاصم چھوڑ مصر نوں ٹریا آس خدایا تیری
 اول حرم تحت پر چاہڑے ستریں داخل کیتے
 چھوکریاں تے لونڈے سوہنے چن چن کے سنگ لینے
 صالح دے بھی حرم تمامی چاہڑ لیے وچہ ستریں
 بھر بھر مشکاں مشکاں پایا مثل گلاباں
 جو جو چیز لوڑیندی آہی کارن کاج دیا ہے
 تختے ہور سوغاتاں میوے پائے عاصم شاہے
 شادی دے اسباب اس تاکیں خیر اول جس آندی
 کئی باجے تے کئی تماشے آتش بازی داروں

تخت اتے چڑھ عاصم کہندا آہو خاٹف تائیں
اسیں ارم ول راہی ہوئے چھوڑ مصر گھر جائیں
خبر نہیں کی ہوندا اگے متے قبول نہ پئے
نال حقارت ویکھن اگلے جاں وکھلاوے دیئے
زینت زیب اساڈا سارا بھٹھ پیا اس ویلے
جدوں پسند نہ آئے شاہاں کون اساں پھر میلے
جے سو اساں نکاوے کیتے پئے قبول نہ اگے
باجہ قبول محمد بخشا بھاہ اسباباں لگے
کھوٹے نقد اساڈے تک کے موڑ موہیں پر مارن
ناں ایدھر نہ اودھر جوگے پھر کرینے کی کارن !
پرت جواب دتا عفریتے پاک جہاندی بازی
کیا صوفی کیا مست دیوانے اندر باہر نمازی
ہر جانی منظوری جس تے ترک گھراں دی سازی
راہ پئی رکھ چاہ محمد بہتی جے اندازی
پندھ پیوں توں چھڈ جنجالاں چارے پلے جھنڈے
رات بہیری نہ ڈر راہوں ہونج اول ککھ کنڈے
آہو خاٹف دیواں تائیں نال اشارت کہندا
چاؤ تخت ہوائی اڈو کی کم باقی رہندا
تخت اتے چڑھ بیٹھا ڈیرا جھنڈے رنگ رنگاں دے
شک ہوئی اک پلک نہ لگا چلے سنگ سنگاں دے
سراندیپ شہر دا والی چڑھیا نال نشاناں
نالے ہاشم قلزم والاں دیواں سنے جواماں

کر کے ساجے وجے باجے جُج چڑھے راء راجے
 دھم پئی کوہ قافاں اندر کون کوئی مہراجے
 ڈھول نقارے دھونسے وجے شتری تے کر تائیں
 طریاں طرم طنپوراں چائی کوک آسماناں تائیں
 تحت اٹھا لیا عفرتیاں چلے باغ ارم نوں
 با آرام ہوئے سبھ مصری رخصت کیتا غم نوں
 سراندیپ نگر دا والی ہاشم عاصم مصری
 ترائے شاہ خوشی کر بیٹھے رنج غماں دی مصری
 تحت شہانے اوپر رل کے بیٹھے نال اتفاقے
 اک دوئے دی خاطر کر دے وانگ عاشق مشتاقے
 بھر بھر پین پیالے نشیول کھان کباب نزوے
 کبخر بھگتی تے اربابی مجرے کرن کھلوئے
 خوشیاں وچہ ہوئے متوارے نشیوں راگوں رنگوں
 ڈیرا دیو اٹھائی جاوَن باجھوں دیر درنگوں
 منزل منزل ٹردے آئے موجاں نال مراداں
 شاہپالے دی حد وچہ پہتے نظر پیاں بنیاداں
 باغ ارم وچہ پہتا ڈیرا خبر ہوئی شاہپالے
 سنے امیراں باہر آیا کارن استقبالے
 جاناں دیواں پریاں تائیں ملیا حکم جنابی
 کرسولاں سنگار تمامی حاضر ہون شتابی
 عاصم شاہ مصر دا آیا استقبال کچوے
 جاہ جلوا ساڈا تے تے تاں اوہ دونوں تھیوے

شاہزادے نوں خبر پوچائی بابل تیرا آیا
 بن تن کے توں ملنا آگوں ویکھے عزت پایا
 پریاں بنت بنا بنائے زیور پہن پوشاکاں
 چمکو چمک کریندے جسے کھریاں سیم سلاکاں
 اکھ پٹن تاں لکھ جیاں نوں مارن نال نظارے
 جتول نظر کچوے دس بجلی دے چکارے
 لشکریاں نے وردی لائی پریاں زیور گہناں
 ہاتھی گھوڑے اوٹھ سنگارے سادہ کسے نہ رہناں
 آپو اپنی زینت کر کے ہر اک شخص سہلیا
 نال لیں شاہپال بہادر میلے کارن آیا
 تحفے تے نذرانے آندے باہر حد شماروں
 جوڑے گھوڑے جنس نفیساں یوے ودھ انباروں
 آملیاں شاہپال بہادر عاصم شاہ مصر نوں
 بھایاں ہار ملے گل لگ کے خوشی ہوئی ہر ہر نوں
 اک دو جے دے سر توں ستے موتی لعل جواہر
 کیستی خوشی ملن دی بہتی انت شماروں باہر
 ادب سلاموں فارغ ہوئے پچھدے خیراں سکھاں
 تھکدے تھکدے رجن ناہیں اک دو جے دے مکھائے
 دوئے کرڑم جدوں رل بیٹھے شگن دتے شاہپالے
 عاصم شاہ ول نیواں ہو کے کر کر عذر دسالیے
 رنجہ قدم مبارک ہوئے گھر میرے ٹر آئے
 ایہ احسان نہ مکدا حضرت بخشو رب کرائے

شکر رہے دا ایہ گھر میرے اگے سان ہنیرے
 روشن ہوئے جاں ہن آئے قدم مبارک تیرے
 عالم شاہ خوشامد کر کے کہندا اے شاہپالا !
 تہہ چاہڑی وڈیائی میں پر کیتا ایڈ کشالا
 ایہ احسان مروت تیرا جاندا نہیں مکھیا
 گیا گواتا بیٹا میرا مڑ کے تساں ملایا !
 سو سو شکر خداوند تائیں ایس ملک میں آیا
 شاہش لکھ تسانوں جس نے ہمت کر منگوایا
 ساری عمر نہ مکھی میں تھیں ایہ تیری وڈیائی
 جیسی تہہ میرے سنگ کیتی ایسی کرے نہ کائی
 ڈٹھے بھالے بن تہہ مینوں نیاں وانگن پیراں
 اجر دینے رب صاحب جس نے شاد کیتا دلگیراں
 دوئے شاہ کریدے باتاں نال اتفاق رسائی
 اساں تساں گھر اکو ہویا جانوں نہیں دوجائی
 ایہو گلاں کر دے آئے ویکھن راہ بجن دا
 سیف ملوک شتابی آوے ہویا وقت ملن دا
 سرد بانو تے مہر افروزی کھڑیا نال شہزادہ
 خدمت گار غلام چوہیرے نوج امراء زیادہ
 اگے پیچھے سندھ پریاں جو بن جھل مل کردا
 سورج ہار مریدا رساں سچا باناں زردا
 چھوکریاں تے گولے سوہنے چوہدیں دے چن سارے
 پھرے اڈار اڈار قطاراں اک تھیں اک سنگارے

کوتل گھوڑے نذراں کارن جو آندے شہزادے
 ڈر ڈر پیرز میں تے رکھن فیلاں کرن پیادے
 لشکر نال شہزادے اندر سندر صورت پریاں
 ساڑیاں سنگ سوہلے گھوڑے گاڑن ٹھنڈیاں ٹھریاں
 چاندی ہار عماری چٹی چمن چیز بنائی
 سونے موتی نال جزاؤ نقشاں خوب سہائی
 اوس اندر شہزادہ بیٹھا نال نقیب پکاراں
 آیا ملن پیو دی خاطر ناں کجھ حد سنگاراں
 بابل عزت میری ویکھے بہت ہووے خوشحالی
 جاں ملیئے تاں بھلے اس نوں پیڑ وچھوڑے والی
 کراں فراں نال شہزادہ شوکت شان سوایا
 حاتم شاہ تے صالح تائیں دوروں نظریں آیا
 مشتاقاں نوں صبر نہ رہیا اٹھ ٹرے اس طرف
 ویکھ شہزادہ ہویا پیادہ پڑھ ادبے دے حرف
 سیف ملوک پیو نون ملایا پیر جمیندا پھڑ کے
 دھون ہوئے قدم مبارک ہنجوں پانی جھڑ کے
 بابل نے پھڑ سینے لایا ہنجوں بھر بھر رنے
 سچے رب ملائے مڑ کے بجن چریں وچھنے
 ٹھنڈ کھجے نور اکھیں وچہ جند پئی وچہ دیہی
 ملیاں یاد نہ رہیوں مولے رنج جدائی سہی
 جتول دیکھے باغ بہاراں ہویا چین ہزاراں
 لگا انگ خلیل نبی دا خچوں ہویاں گلزاراں

ہور امیر وزیر شہزادے راجے راء سپاہی
 ملے شہزادے نال تمامی جیوں جیوں تشنہ آہی
 صاعد صالح تے شہزادہ شاہ عاصم رل بیٹھے
 سر کردے امراء حضوری جاء اپنی مل بیٹھے
 بیٹے تھیں شاہ عاصم پچھدا بچہ دس وہانی
 سیف ملوک سناون لگا ساری درد کہانی
 شاہ شاہپال سیانپ کیتی اسیں ایتھوں اٹھ جائے
 مہماناں دے ڈیرے کارن جائیں خوب بنائے
 بہت مدت دے وچھڑے ہوئے اج ملے ایہ سکے
 گلاں کر دے نال شرماون ہون آسودے تھکے
 اس ویلے اغیاراں وانگن اسیں ہوواں گے دسدے
 ہوراں کان اٹھایا لوڑے ملن پیارے جس دے
 اٹھ شاہپال گیا اپنے کرن تیار مہمانی
 سیف ملوک حقیقت پھولی جیوں گزری زندگانی
 سن عاصم تے صالح تائیں اگ لگی ہر والوں
 ڈھائیں دے دے رون پیارے ہون بھالی حالوں
 جیوں جیوں سنن قصبے اسدے تیوں تیوں کر دے زاری
 سیف ملوک حکایت اپنی آکھ سنائی ساری
 رات پئی اس قصے اندر اچے تمام نہ ہویا !
 مکھ پر کالے کیس کھلارے شاہ مشرق دا سویا
 لے کے فوج امیر چنگیر اچن مبارک چڑھیا
 با آرام ہوئی سبھ خلقت ہر کوئی اندر وڑیا

شاہپالے دے گھر دی نیگم شاہپری دی مانی
 حسن جمال آہا اس ناداں دس کسے ہن پائی
 پریاں نال اڈاراں آیاں شاہپری دی ماتاں
 شاہزادے دی مانی کارن تھے تے سوغاتاں
 اس نیگم نوں خبراں ہویاں ایہ بھی باہر آئی !
 آن دوہاں وا میلا ہويا نال پیار صفائی
 سر چمیں گل لگیاں دوئے بیٹھ ونداؤن دکھاں
 بھوں بھوں کہن گھمائی صدقے پچھن خیریں سکھاں
 حسن جمال کہے میں گھولی جس راہ نیگم آئی
 گھر ساڈے تشریف لیاندی بہت کیتی وڈیائی
 اک اک قدم تیریدا میں تھیں حق نہ مکدا سارا
 کیتا تساں اساڈا بھینے قدر مراتب بھارا
 توبہ توبہ کہندی اگوں شاہزادے دی مانی
 ہتھوں تساں زیادہ کیتی ساڈے وڈیائی
 رب اندوہ اساڈا کھڑیا دتوس فتح تسانوں
 گیا گواتا خیریں ملایا بیٹا پھیر اسانوں
 درد وچھوڑے تھیں چھڑکایا تساں اسانوں پھڑ کے
 دے ناطہ احسان کیتوئی جد حسابوں چڑ کے
 بیٹی تیری اندر آہی جان میرے دلہند دی
 سادی جند حیاتی باقی اوس مٹھے فرزند دی
 گلاں کتھاں کر کے دوہاں الفت تے وڈیائی
 حسن جمال اوتھوں ہو رخصت پھیر گھراں ول آئی

رب بچایا بچہ میرا مہر تساں ول پانی
 گیا تساڈے پاروں بھینے ساڈا درد جدائی
 شاہپالے دے نوکر چاکر بھائی تے سر کردے
 شاہ عاصم ول ہوئے سلامی سر نوں نیواں کر دے
 شاہ مصر دے سبھناں تائیں دے شاہش وڈیائی
 مرحبا پکارے آگوں جیو میرے بھائی
 شوکت شان شاموں باہر ہویا شاہ مصر دے
 سبھ سلطان او سے دی تابع حکموں عذر نہ کر دے
 باغ ارم وچہ آیا عاصم نال اقبال سوائے
 شاہ دیواں تے آدمیاں دے ہو کے نال لیائے
 آن اگے کی تکتا عاصم ترے کوہ پینڈے تائیں
 اک اٹ سوتا تے اک چاندی فرش پکا ہر جائیں
 عاصم شاہ مصر دا نالے ہور اکابر سارے
 شاہپالے دا پایہ تک کے ہوئے حیران بچارے
 عاصم شاہ دلیاں کردا میں بھی شاہ کہاواں
 ایس جیہی اک جاء نہ بندی جے سبہ دولت لاواں
 ایہ فوجاں ایہ بھانڈے اسدے ایسے باغ بنائیں
 ایہ سڑکاں ایہ محل سنہری رنگ برنگی جائیں
 اس دے شان برابر ہرگز قدر نہیں کجھ میرا
 پھر میری اس عزت کیتی فضل خدایا تیرا
 شاہ عالم دے لائے لگے جیوں جیوں اگے جانے
 اک تھیں اک مکان چڑندا ویکھ پئے شرماندے

شان قدر شاہپال شاہے دا ویکھ تےجب ہوئے
 عقل فکر بھل گیا تمامی مورت ہار کھلوئے
 زریں شارستان ڈٹھونے شہر زمین سنہری
 چھجیاں اتے لعل چمکدے جیونکر دینھ دوپہری
 جتھے تخت کچہری آہی جاں پھر اوتھے آئے
 نظر پیو نے تخت شہانہ گل نہ کیتی جائے
 ناں سنیاں نہ ڈٹھا اگے خوابے نظری آیا
 ست کر سی وچہ عاصم ہوراں ایسا تخت نہ پایا
 اگے پیچھے چنن تختی سونے تخت بنائے
 گوہر شب افروز چوہیرے دینھ قطاراں لائے
 آتشیں جواہر لعلوں نور چوہیرے برسن
 مروارید زمرہ لگے تے یا قوت امر سن
 ہور آہے سنگ پارے ایسے مل جہاندے بھارے
 ہرگز اکھ نہ ہوندی ساہیویں اتول تکلن ہارے
 سارا تخت جڑاؤ ایویں روشن کرے ہنیرے
 کرسی موہڑے قدر بقدری چوکی فرش چوہیرے
 تخت اتے شاہپال نہ بیٹھا عاصم کان بہا کے
 آپ برابر اس دے بیٹھا کر سی کول ڈہاکے
 سراندیپ شہر دا والی نالے ہور شہزادے
 تاج ملوک اتے شاہ ہاشم میر وزیر زیادے
 قدر بقدری جائیں ملیاں کر سی موہڑے چوکی
 سچے فرش اتے ہو بیٹھے ہور تمامی لوکی

سیف ملوک شہزادہ نالے پریاں ہور جواماں
 جا بجائی بیٹھے سارے مجلس بھری دیواناں
 راوی کہندا شاہپالے دی مجلس سوہی ایسی
 نبی سلیمان دی سی لگدی کدے کدے اس جیسی
 روٹی وقت ہویا جس ویلے آئے دستر خوانے
 چہل ہزار رکاب جڑاؤ موتی لعل یگانے
 چہل ہزار رکاب سنہری کجھ چاندی دے آہے
 قدر بقدر تماں اگے ان غلاموں لا ہے
 ہر رکاب اتے اک دنبہ خوب طرح دے پکے
 سبھ مجلس وچہ ورتے کھانے جیسے کوئی کھا سکے
 جدوں طعاموں فارغ ہوئے سارے لوک مصر دے
 تحفے ہدیے جو کجھ آندے رکھے وچہ نذر دے
 شاہ شاہپال بہادر اگے رکھ دتیاں سبھ چیزاں
 تک شاہپال لگا فرماون ہس کے وانگ عزیزاں
 ہے شاہا سب تحفے ہدیے خدمت تے نذرانے
 سیف ملوک ساڈے بیٹے بہت اگے گذرانے
 سبھو حق مکائے اس نے اپنے نالے تیرے
 راحت جان پیو دے ہوندے جو فرزند بھلیرے
 اوس گھر اندر جو کجھ چیزاں سبھو دولت تیری
 کیستی اگے خدمت میری سیف ملوک تیری
 ساڈے پیچھے سیف ملوکے جو کجھ بھوگن بھوگے
 دولت دنیا دی سبھ دیسے نہیں مکاون جوگے

پریاں دیو جتھے تک آہے راکش دیو لوکانی
 بادشاہ دی شادی اتے بھجہ پہتا ہرکانی
 شارستان پرستان آہا ملک فراخ وڈیرا
 پراوہ سارا ملن ہویا ڈیرے اوپر ڈیرا ! !
 ہاتھی گھوڑے اوٹھ قطاراں انت نہ رہیا کوئی
 خلقت روز قیامت والی آن اکٹھی ہوئی
 منشی قانون گو مصدی سے کاغذ کر ہوئے
 گنتر وچہ نہ آئے ڈیرے پھر پھر کے تھک تروئے
 خلقت وا کجہ گالچ نہ ہوندا کاہنوں پیا پکاراں
 روئی دا کر آہر شتابی بھکھ کپی ہن یاراں
 دنبہ پنج ہزار کوہایا خاص کباباں تائیں
 اوٹھ بھی ست ہزار حلالی ایسے لیکھے گائیں
 کونجاں مور آہا لکھ کٹھا پنکھی ہور وڈیرے
 ککڑ ککڑ انت نہ کائی تیر گھگ بٹیرے
 سبھ اناجاں وچہ پکائے خرچ ہویا اکدن دا
 اگے ایسا کاج نہ ہویاناں آدم نہ جن دا !
 پریاں دیو گواہی دیندے مہتر آدم توڑی
 ایسی شادی کسے نہ کیقتی جس کیقتی اس تھوڑی
 ایسے ثانی بار برابر کدھرے کڑم نہ ڈھکے
 دیو دانو کوہ قافاں والے پاس جھاندے جھکے
 شاہ عاصم بھی شاہ شہاندا وارث تحت سکندر
 سی شہپال سلیمان جانی اک تھیں اک اجاگر

ست ست شاہیاندے سن کٹھے دوہاں کول خزانے
 تحفے ہور عجائب بہتے پچھلے بادشاہانے
 اس گھر اکو بیٹی آہی اس گھر اکو بیٹا
 زور زرد دا خرچ کیتونے سارا تانا پیٹا
 ادھر سی شاہپال بہادر خرچ کریندا اکھلا
 ایدھر عاصم شاہ مصر دا بدل وانگن ڈبلا
 باغ ارم وچہ شور مچائیوس خرچ خوشی دا کردا
 کبخر بھگتی تے اربابی انت نہ بازی گردا
 گھوڑے جوڑے دان کریندا کھڑے جہاں خیرایت
 دھن دھن عاصم سخی بہادر دھمیاں وچہ ولایت
 خرچ کرن تھیں سنگے نا ہیں دان دیئے بن منگے
 منگت لوک محمد بخشا دولت دے دے رنگے
 اک دوجے دے شاہ شہانوں شاہش کھٹی لوڑن
 ثانی ہار سہار نہ کر دے سنگل سار تروڑن
 شاہپالے گھر میل منڈل سی پریاں دیو کروڑاں
 کھیڈن پریاں ہون تماشے کی کجھ لکھاں جوڑاں
 اودھر عاصم شاہ چلائے جانوراں پر کوہی
 دنیاں بکریاں دے ونڈے روز قیامت اوہی
 چلے وگ لہو دی نالے اتنے اوٹھ حلالے
 میلوں باہر خیرایت کر کے نت پکا کھوالے
 نرم کباب پلاؤ سلونے پھلکے تے فالو دے
 حلواچی اتے جلیبی ، برنی لگے تو دے !

مٹھیاں وا انت نہ کوئی کھانے رنگ برنگی
 کئی انبار خلاص کریندے رسد لگی ہر ڈنگی
 چالی روزایہ خرچ اٹھایا میل رہیا سبھ بنیاں
 ایڈا کاج شاہپالے کیتا دھن مائی جن جنیاں
 سدھ ستارا چمکن ہارا گھڑی مبارک تکی !
 نیک دہارے جس دم آئے ساعت عمدی زکی
 مائی باپ مبارک جھلی خوشیاں رہیا نہ بناں
 بسم اللہ بسم اللہ پڑھ کے کھارے چڑھیا بناں
 سوہلے گاؤں ہتھ گھماؤں رل کے پریاں کڑیاں
 سیف ملو کے کان گھڑولی بھر مڑیاں بھر مڑیاں
 پانی آیا گرم کرایا چوکی دھری کنارے
 عود جالایا دھوپ دھکھایا مٹک چو پھیر کھارے
 تائی تیل لگائے سرتے خوب اتارا تارے
 لاه پوشاکی تے مل وٹناں جیوں بنیاں چڑھ کھارے
 لعل ماؤ وا چوکی بیٹھا چوکی کھلی چو فیروے
 رل مل سیاں کامن پاؤں سبھ تگن ول تیرے
 مل مل نہلیا وضو کرایا وٹناں تیل ملایا
 کر بسم اللہ تے پڑھ کلمہ پانی انگ لگایا
 میل ہوئے تاں لایئے وٹناں دے فلیل صفائی
 جہاں میل نہ لگن دتی کہو کی لاہسی تائی !
 تیل چوایا دیں لگایا پنڈے وٹناں ملیا
 نہلیا دھویا لاڑا ہویا سا ہو رڑے گھر چلیا

پانی پا ملایا پنڈا شرطاں کر کر نہلایا
 کھارے اتوں لاہون کارن باپ سرے پر آیا
 تھر تھر کنبے چایا چھنبے بیٹھا سیس نوایا
 کھارے اتار پیو دے پاسوں جو منگیا سو پایا
 جوڑا جامہ آن ٹکایا نائیاں کپڑ پہنایا
 کیسریاں رنگ لایا لالہ کیسریاں رنگ لایا
 بن مہر اج فرش پر بیٹھا زیور پہن شہانا
 دوست رل کے بھندے بھائی سر سہرا ہتھ گانا
 مالن گند لیائی سہرا سچی تندو بن کے
 سہرا نوشہ وا میں آندا پھل عجائب چن کے
 وناں وناں وا بنیا سہر انجھ بنیا بنجھ بنیاں
 رب وا وا آشتابی جو بن روپا گھنیاں
 حوراں جھاتی پایا ویکھن جلوہ روپ رہاناں
 والوں والوں چوندا جو بن جس تن عشق سماں
 پریاں دے دل بریاں ہوئے تک کے لاٹ جس دی
 وانگ پتنگاں ڈھین نہ جھلن تابش سیم بدن دی
 مکھ پر سہرا سونے تاراں سوہنے پھل پروتے
 سچی چوری پھیرن سرتے دوست گرد کھلوتے
 جو بن روپ گھٹاں بنجھ آیا جھنڈ کڈھے چکارے
 نمین سمند حسن دے ہوئے سرمہ لہراں مارے
 کالی جھنڈ معمیر اتے واہ گمناری چیرا
 لعل جواہر جڑے کڑے سن بازو بند پیرا

نیویں نظر شاہزادہ بیٹھا ہو کے چپ زبانوں
 سر تے چھتر ظل الہی نور برہے آسمانوں
 لے تلوار ٹکائی اگے پھر قبضہ مردانوں
 جو دیکھے سودے مبارک واہ واہ شیر جوانوں
 نکلیاں آن چنگیراں سچیاں ورتے جوڑے جامے
 فتریاں نے کاغذ کڈھے لکھدے جاندے نامے
 بھجے بھجے پہتے صفاں قطاراں جمع ہوئے نند راڈو
 بھر بھر بک جواہر سٹن میل لیے کر جھاڈو
 اٹھ سوار ہویا پھر بناں جنج چڑھی بے اوڑی
 بھیناں تے بھر جایاں گاون جیو لالہ چڑھ گھوڑی
 روپ انوپ بنے پر آیا دیکھے خلق تمامی
 وڈیاں اگے سیس نمایا رنج رنج کینے سلامی
 جاں چڑھیا تاں واہے ساہے رمل چڑھل منگدے
 دولت تے دستار دو شالے دان دتے رنگ رنگ دے
 راضی ہوئے اٹھ کھلوئے بدھے لک تمامان
 نصر من اللہ آکھ شہزادہ چڑھیا مار د ماماں
 آکھ توکلت علی اللہ پیر رکائیں پائے
 افسر تے سر گشت غلاماں سر پر آن جھلائے
 بھینوں واگ بنے دی پکڑی دین مبارک آئی
 جو سر آیا سو اس دتا ویرے بھین منائی
 ماؤ کول گیا پھر بیٹا جا گھوڑی تول لتھا
 پیر پھڑے سر اگے دھریا اس چمیاں منہ متھا

سہوڑے گھر ٹریا بیٹا دیندی ماں دعائیں
 رہا آس مراد اساڈی خیریں سبھ دکھائیں
 سیف ملوک میرے گھر آوے گھن پریدا ڈولا
 نال اقبال مصر وچہ چلے گھت کے بالا بولا
 ماتا تھیں لے اذن شہزادہ بیٹھا وچہ عماری
 چڑھی کھلوتی جج سواری ساری نبی سنگاری
 مائی دانی دسہن دعائیں خوشی ہوئی ہر کسے
 گانوں ہانوں ہان محمد جج چڑھندی دسے
 دھونسے دھونسے آوازوں چاہڑی ڈھول نقارہ کھریا
 عاصم شاہ محمد بخشا پت ویاہ ہن لریا
 شتراں اپر شتری وجی ہاتھی اوپر پہیراں !
 ناداں ناد علیا پڑھیا گے وانگن شیراں
 وجدے چلے وفاں بتایاں وفاں تاشے ڈھولاں
 چہنطوری تے مرلی آکھے اے رج رج بولاں
 طریاں تریاں کوک اٹھائی کوٹ طنبراں پائی !
 بنسریاں الغوزے بولے تان لئی شر تائی
 چے چے چوکی ہوندی کنجہ نچن گاون
 ہمن کھیڈن کرن تماشے ساگی سانگ بناون
 بناں باپ اکٹھے چلن دم دم حمد دھیاون
 پیش نقیب پکاراں کر دے بول گیت سناون
 بھر بھر بک چوفیرے سٹن مارن چھٹے زر دے
 دے ویلاں کر خرچ خزانے پیر اگیرے دھردے

کئی کوہاں وچہ ٹری سواری حدوں باہر پیا دے
 مصری سراندیپ سارے خلقت ہور زیادے
 تیرہ بازی تیر اندازی پائی کھیڈ سواراں
 چمکن توڑے چھیڑن گھوڑے سر پر دھر تلواراں
 سماں دے کڑ کارے کدھن ترکی کاوڑ چائے
 گھوڑے دوڑ سوار کر اندے ضرب زمیں نوں جائے
 عاصم شاہ دی ویکھ سواری دیو پری بھو کھائے
 کئی توڑے تے ہتھیاراں چانن چمک لگائے
 چپے چپے بن مثالیں شمع بن کا فوری
 شارستان اندر اوہ آئی رات مبارک نوری
 ہون تماشا بے تماشا رنگ برنگی بازی
 راگوں رنگی انت نہ کائی رونق بے اندازی
 ملک ولایت ساری اندر گہماں گہمی ہوندی
 دھرتی بھاروں لرزہ کھائے جتھے جج کھلوندی
 شوکت شان نقارے نوبت جھنڈیاں نال نشاناں
 عاصم شاہ دیا ہن ڈھکا انت نہ رہیا داناں
 مزلو مزلی بڑے آئے چھٹے دیندے زر دے
 شارستان سنہری اندر پستے کول شہر دے
 لے لشکر شاہپال بہادر میلے کارن آیا
 دیواں پریاں صفاں بنایاں انت نہ جاندا پایا
 دوہاں ولاں تھیں وے وے دفاں ڈھول نقارے
 منہ جوڑے سن دوہاں قند ہاراں ہوں لگے پشکارے

آدمیاں دی جُجِ تمامی ہو کھلی اک پاسے
 پریاں دیو ہوئے اک طرف لایا رنگ لباسے
 دھر آسانی غوغا پایا ترکاں دے ہنکاراں
 مارن سم اٹھاوَن دھرتی چین نہرے ساراں
 چال روا لوں گام چلاوَن پویہ چھوٹی پٹن
 چوکرٹیاں وچہ ہرناں تائیں وُجِ کناں تھیں زین
 نیزہ بازی کرن بہادر پٹ پٹ سٹن کھلے
 تیر انداز نشانے مارن چاٹر کماناں چلے
 مل لئے میدان سواراں مڑ مڑ کر دے پھیرے
 چاون واگاں اڈن ترکھے اک تھیں اک اچیرے
 تولن سم وجاون دھرتی گا چیاں بھن چلن
 مارن سنب ہلان کنوٹی سر اچا کر ہلن
 آتہازی بے اندازی لائی لوء جہانے
 زور جنجیس دا ہور کی آکھاں شور تیکر آسمانے
 شاہپالے نے نال لیاندی جُجِ اگوں جھل اگا
 شاہزادہ مہراج محمد وژن شہر وچہ لگا
 پہلی گلی ترنجن آیا ترے سے سٹھ سہیلی
 ململ راہ گوہرائی منگن دے کے لنگھیں بلی
 گڑ دی جائی مصری دتی اس گھر کمی نہ آہی
 مشکل کرے آسان محمد دولت شاہنشاہی
 تہہ شہزادہ نام دھریا خرچ نہ دولت تھوڑی
 اے شماں گڑ سستا وکدا لاکھ ٹکے اک روڑی

اک اک روڑی وہ اسانوں تاں اس گلیوں لنگھیں
 نہیں پلے تاں تر نہہڑ کھاسیں ہیگاتاں کیوں سنگیں
 شاہزادے فرمایا اگوں کمی نہیں اج کائی
 نال میرے چڑھ آیا بابل لاگ دیئے ہرجائی
 اس تھاؤں پھر گئے اگیرے خاص شہر دے درتے
 آور باناں دا گاں پھڑیاں حصہ ساڈا درتے
 دربان تھیں پچے ہوئے دے لٹاں دی جوڑی
 سیف ملوک شہر وچہ وڑیا جا اترن دی لوڑی
 اتری جج لگانی مجلس بیٹھی نال امن دے
 رتی گھن میراں آئی نفس بنے ون ون دے
 آیا شرم حیا شاہزادے رتی جدوں بولائی
 سنہہ عمر دی کیتی کتری آھیں اگے آئی
 ررتی خسرہ عملوں والا جس وچہ رول نہ رتی !
 دسدی تند محمد بخشا موٹی نکئی کئی !
 باب میراں وداع کیتی دان رتی دے دیکے
 پھیر چھناں دودھ بھریا آیا یاراں پیتا لیکے
 سچا "کاکا" اس وچہ پرت گیا گھن لاگی
 رل مل کڑیاں ٹورن آیا سک اندر دی جاگی
 جنجاں دی کر خدمت داری ڈیرے آن بھائی
 شاہزادے نوں ٹورن لگیاں بیٹھی عام لوکائی
 کر کیاں دے ترنجن بن کے آیاں پریاں جلیاں
 پیچیاں چھٹیاں اچیاں اچیاں سر پر آن جھلایاں

اسیں آیاں اسیں آیاں لالہ گاؤں نال صفایاں
 پرماں گاؤں بول سہاون موجاں سب دکھایاں
 ستے متے کان جگاؤں آیاں چال چایاں
 تلیاں جھسن کھڑ کھڑ ہسن آکھن گھول گھمایاں
 اٹھ مہر اجا جاگ مہرا جا کس ویلے دیاں کھلیاں
 کھلیاں کھلیاں رات وہایا دکھن لگیاں تلیاں
 ساڑیاں لیاں چوری تھا لڑیاں ایہ لاہیاں
 کر بسم اللہ کھاہ مہرا جانا لے ونڈ گراہیاں
 ویکھونی سردار گراہیاں نہیں دیندا نہیں دیندا
 شاپری دا یار گراہیاں نہیں دیندا نہیں دیندا
 پاؤں لگا بھار گراہیاں نہیں دیندا نہیں دیندا
 کیوں بیٹھا جھنب مار گراہیاں نہیں دیندا نہیں دیندا
 سیف ملو کے کھادی چوری بھر مٹھاں ورتائی
 ساڑیاں دی جھولی پائی یاراں ہور پوچائی
 اٹھ دے بنیاں جاگ مہر اجا ٹورن آیاں سیاں
 ساہور ڈے گھر چل شہزادہ کھہڑے تیرے پیاں
 ہتھ وچہ پھڑ تلوار شاہزادہ نال انہاں دے ٹریا
 ٹریا دے توں ٹرے آ لالہ پلا پھڑ آ مڑیا
 چپے چپے ہووے سلامی گن گن پیر پٹاؤں
 اللہ بلی دے سر چھٹیاں خوشیاں نال جھلاؤں
 سوڑی گلی گھنے وچہ ٹوئے ڈھے ڈھے پین نروے
 سنبھل قدم لکائیں بنیاں کئی تماٹے ہوئے

جس بنے کوہ قاف لتاڑے ندیاں جنگل نیلے
 اوس بنے دا صاحب راکھا کیوں جھڑی اس ویلے
 ہمت ناں ہوون جس سادھے سفر محبت والے
 تاں اس گلی سٹ نہ کھاندا لنگھے نال سنبھالے
 ناں ڈر وے توں ناں ڈر لالہ روشن ہويا انہیرا
 ٹر آوے توں ٹر آبیاں ایہ اگے گھر تیرا
 ہولیں ہولیں آ مہرا جا خوشیاں نال مراداں
 اسیں بھی تک لیے اج تینوں سبھاں نال صوداں
 ہولیں ہولیں ٹردا بناں ساہور ٹرے گھر وڑیا
 سالی نے پھر پیر شتابی گھت اگٹھا کڑیا
 جیبوں کدھ شتابی دتا جو کجھ منگیا سالی
 خاص محل اندر جا وڑیا کر دا پھر خوشحالی
 رج رج چچ کریندا جاندا ساڑیاں جو دس
 دور ہويا غم درد ہجر دا خوشیاں من وچہ وس
 گھونگھٹ اندر بوہٹی ڈٹھی سچے چاہڑ نہ سویا
 جاگ دیاں سبھ رات گزاری وقت فجر دا ہويا
 سیف ملوک مہراج بنانا کم آہا مردواں
 شاپری دا بوہٹی بناناں میں کھول سناواں
 کی مجال اساڈی اوتھے ستر گھنے سلطانی
 پردے دی اوہ بات محمد دے کون زبانی
 عاشق تے معشوق سکندے کیویں کردا تاول
 ہوئے نکاح متے ہتھ آون مینوں بھی تل چاول

گھنی امید محمد بخشا کال ونبیں محتاجوں
 تل چاول تے دان گھنیرے ملن شہانے کاجوں
 سیف ملوکا عرض کریندا خدمت گار مصنف
 کاج تیرے پر کھاندا رہیا گھن اودہار مصنف
 رب تیرا ہن کاج رچایا لدھے دان تماموں
 میں بھی تاج محبت منگیا خلعت وانگ غلاموں
 برس ہویا میں صدا لگایاں اج دن دان منگن دا
 جھولی اڈا گیرے ہویوس نا ہیں وقت سنگن دا
 دیسی دان محمد بخشا جاں والے ہتھ چڑھیا
 عقد نکاح مراد انہاندی تک لے اول اڑیا
 برج ستارا ساعت تک کے نیک گھڑی جد آئی
 زہرہ ماہ دا عقد پڑھا یارا سوں گئی جدائی
 جاں سعدین اکٹھے ہوئے گئی نحوست ساری
 دو مشتاق لے دل جانی پایا ور کواری
 تل چاول مٹھیاں وٹیاں ہوئی مبارکبادی
 خلعت دولت وٹن ہوئی حدوں بہت زیادتی
 سے سروپا اتے سے گھوڑے سے ہاتھی اٹھ نچر
 چھوکریاں تے لونڈے سوہنے دان دتا شاہ وافر
 جاں اوہ روز گزشتہ پیویا آئی رات وصل دی
 وہی جانی سی اک ماڑی وانگ بہشت اصل دی
 نقش نگار بہار چمن دی رونق رنگ ہزاراں
 چھچھت سنہری وہڑا شیشے جڑت دیواراں

عطر عبیر اتے کستوری اس جانی چھنکائی
 دائی شمع بلائی جلدی عنبر عود جلائی
 سوہے پلنگ نواری ڈاہے سیجاں صاف وچھایاں
 گند پھلاں دے سہرے لائے مشکاں دھماں پایاں
 دایاں سنگ سہیلی سیاں وہوئی آن سوالی
 شہزادے نوں ویکھن لگیاں جھب آنے رب والی
 شاپری نوں سک تجن دی پلک آرم نہ دیندی
 پل پل برس دہاندے گذرن چوری راہ تکنیدی
 لکھ سراندے مددی سانوں گھڑی گھڑی اس شب دی
 ہائے افسوس محمد ساعت گزری پھیر نہ لبھدی
 جاں میلے دا ویلا ہووے ملن لگن دوجانی
 ساعت صبر نہیں کر سکدے جیوں تا تک پانی
 پندراں برس گئے وچہ روزے شربت وصل نہ پیتا
 ہے امید جوکی راتیں جے رب حاصل کیتا
 پلک پلک دا صرفہ مینوں رب شہزادہ نیجے
 دایاں سیاں سبھ اٹھ جاوَن یار چڑھے جھب سچے
 سنگ سہیلی کوئی نہ بھاوے جس دم بلی آون
 جدوں پتنگ دیئے نوں ملدے پر بھی انہاں نہ بھاوَن
 توڑے ہووے پیارا کوئی محرم یار وچولا
 پھر اغیار دے اس ویلے جدوں ملے خود ڈھولا
 کرے بدیع جمال دعائیں گجیاں وچہ دلایاں
 ولہا میل شاہزادے ربا جھب اٹھال وکیلاں

سنی دعا شاہزادہ آیا اٹھ کھلیاں سبھ سیال
 تیج سہاگ سہا انہاندی مار بوبا ٹرگیاں
 بسم اللہ میں گھولی صدقے آکھ پری بھی اٹھی
 باہوں پکڑ بہانیوس سچے تیج عشق دی کٹھی
 عاشق تے معشوق پیارے جڑھ سچے رل تے
 اول آب حیات پیالے دھرے لبیاں دے اتے
 لے بوسے دل کوئے ہوئے تاء محبت کیتا
 جامہ جی حرص دے سوزن میل طریزاں سیتا
 چاندی دی سلاخ شہزادہ باسینوں کڈھ باہر
 رنگ رنگیلی ڈبی گھتے مڑ مڑ کروا ظاہر
 لہ پیا ان بدھا موتی سچا ذرہ نہ ولایا
 فولادی کر تیز سیاری سیف ملو کے سبھا
 حرص ہوا کھلائی زوری میٹی کلی رویوں !
 کر کر جتن پھلے وچہ پہتا موتی صاف تریلوں
 تنگ میدان کیت چلایا سیف ملوک شہزادے
 اوڑک تھک کے لنگاں ہویا پھیرے پازیا دے
 عجب بہار حسن دی اندر سیر شاہزادے کیتا
 لذت نال ہویا مستانہ پچھ نہیں گل بیتا
 کیتا وضو شہزادہ نہاتا تا پانی کر کے
 نقل دوگانہ پڑھ شکرانہ ستا نیندر بھر کے
 ویہاں برساں دے ترہائے سیف ملو کے تائیں
 لدھا شربت صاف وصل دا ہویاں رو بلائیں

چھک اوڈیک کئی کوئی مدت عشق پریت نہ ہاری
 اوڑک دل دی آس پچائی فضل ہویا سرکاری
 راتیں وہاں اکٹھے رہندے ناں کوئی فکر نہ جھورا
 اوہ اس دی ایہ اس دا ہویا دتھ نہ رہیا بھورا
 بیت الوصل اندروں راتیں مانن عیش اندر دی
 سبھ مراداں دتیاں اس نے آس آہی جس دردی
 مدت دے ترہائے لدھا چشمہ حوض کرثر دا !
 حاصل ہویا شراب طہور اشیان دے گھٹ بھر دا
 سینہ شکم صبونی حلواجنت دا فالودہ
 مارے ہتھ گھٹے وچہ پنچے ہوندا دلوں آسودہ
 جاں اوہ لقمہ مٹھا چکھڑیوس ایسی لذت آئی
 لذت نال کئے کوئی سماعت ہوش نہ رہیوس جانی
 ڈھیورس گرم بازار حسن دا بہتا روپ سہلیا
 باغ بہشتوں پھل عجائب انت حساب نہ آیا
 بو اوہدی تھیں جگ معطر درد منداں سکھ داتم
 جس اوہ پھل سرے پر دھریا پانیوس تاج داتم
 پانی صحبت سنگ محبت جس بلبل اس گل دی
 مال متاع دو عالم سندی نہیں گھڑی دے مل دی
 اک دم فارغ اپنے آپوں نالے غیر رقیبوں
 رل مل بہناں نال تجن دے گل سنن اس جیہوں
 دو جگ دی سلطانی توڑے لہے سبھ عمر دی
 اس دم کول محمد بخشا بخشش قدر نہ دھر دی

جدوں شہزادے ہوش سنبھالی حیرانی وچہ آیا
 قدرت تیری انت نہ کوئی واہ واہ یار خدایا
 ستے کرم صحیح سچ جاگے یا ایہ خواب خیالوں
 لدھا وصل موافق دائم اصل بدیع جمالوں
 عجب جمال پری وا ڈٹھیوس پاک سچا ہر عیبوں
 باہر حد شمار بیانوں حسن اوتارا غیبوں !
 نور اوہدے تھیں عالم روشن اوہ سی پاک جہانوں
 کوئی تشبیہ نہ دتی جاندی اعلیٰ جسیوں جانوں
 سارا آہا مٹھا پیارا نال ملاحت بھریا
 شہد شکر وچہ شیریں جیویں عشقوں تریا
 سیف ملوک اوتھوں تک پائی نویں سروں زندگانی
 تاں جانی وچہ جانی پیال جاں ملیا دل جانی
 شاہزادے فرمایا اس نوں ہے جندے کے آکھاں
 ملن تیرے دا شکر نہ ہوندا نال زباناں لاکھاں
 ملن تیرے وچہ مینوں آہا قوت قدر نہ ذرہ
 سورج آپ ہمیرا کھڑیا چاٹن ہویا مقدرہ
 کہیا پھر بدیع جمالے سن توں یار پیارے
 میں بھی کیونکر شکر الاواں پائے کرم نیارے
 جس دن نظر تیرے ول کیتی عشق تیرا گھٹ آیا
 کد ملاپ ہو ویگا ساڈا خوف اندر وچہ پایا
 میں ناری سلطان ملک دی اوہ اک عاجز خاکی
 کیونکر اک میرے سنگ ہو سی جے سو کرے چلاکی

آہو دائم سجھدا آہا داغ وچھوڑے والا ! !
 ان اللہ لطیف بعبادہ کردا خوب سنبھالا
 اج اسیں بک جوڑی ستے بک کہیتے رب والی
 کیکر حق مکائے پکی اپھل رکھ دی ڈالی !
 پر اک چنتا رہندی مینوں برا دلے وچہ جھورا
 مت توں قول قرار میرے تھیں بھج ونجیں اک بھورا
 کریں قبول انہاندی صحبت جہاں نوں مل آویں
 ہوگ قہر دی گھڑی میریتے جاں ہوری انگ لایوں
 شاہزادے فرمایا بی بی مدھ کچھے گھر سٹے
 ندیاں تے کوہ قاف لتاڑے کئی قصبے کٹے
 مفت نہیں ہتھ آئیں مینوں جے میں قدر نہ جاناں
 کیونکر توڑے قول سخن دے جس تن عشق سماں
 بیوفائی دی ایہ تہمت کیوں توں مڑ مڑ لاویں
 قولوں قسماں نال نہ سرچیں کہو کی ہور کرا دیں
 جے سر تیری جھولی پاواں جاں کراں قربانی
 اج حضور تیرے مرد نجاں چھڈ عشرت زندگانی
 تاں اس تہمت تھیں چھٹ جاواں بھلی میرے حق ایہا
 جے آکھیں تاں ایہا کرساں چور تیرے دل کہیا !
 حسن تیرے دا کوئی نہ ثانی جے میں تیں تھیں ہنکے
 اس دے نال پریت لگا ساں وٹ وٹساں در سٹ کے
 ہیرا ہرن ہویا دل میرا زلف تیری دی مشکوں
 چائیس نظر اچیری چریوں کیا ہریوں کیا خشکوں

غیروں بند ہوياں ایہ اکھیں مدھ بن ہور نہ تگن
 دیوا چھوڑ پتنگ نہ جانے جے سو چاند چمکن
 ادنی روپ پتنگاں ڈٹھا اعلیٰ ول نہ جانے
 اعلیٰ لدھا جنھاں محمد کد ادنیٰ دل لاندے
 سنے بدیع جمال پری نے سچے سخن پریتوں
 عاشق نوں مڑ دس لگی سچ مرادوں نیتوں
 اے سبناں مدھ باجوں مینوں کوئی نظر نہ آوے
 جتول ویکھاں جلوہ تیرا ہر ہر تھاں سہاوے
 جس دن داتوں نظری آئیوں بوء نہ رہیا میری
 ایدھر اودھر تو ہیں تو ہیں پھری دھروئی تیری
 سنگ سہیلی بھیناں بھائی ماں پو ساک قبیلہ
 گھر در حرص وطن دی بھلی رہیوں یاد رنگیلہ
 جھڑکاں سہماں مر مر ڈہساں چھڈساں نہ لڑ تیرا
 توڑے توں لکھ ہور سہیڑیں اک تو ہیں شوہ میرا
 لوں لوں وچہ محبت تیری شالا ہوے نہ نتہی
 دل تو ہیں جند جانی تو ہیں تیری ہے سبھ دیہی
 ناں کوئی فکر وچھوڑے باجھوں نہ کوئی رنج سفر دی
 ناں کوئی چاہ مراد تیرے بن نہ کوئی طلب اندر دی
 مدھ بن باغ بہشت ارم دی خواہش مول نہ کردی
 تیرے سنگ محمد بخشا دوزخ تھیں گھٹ ڈر دی
 سچ خوشی دے ستے عاشق کرن دعائیں باتاں
 پلپل دے دن ہوون شالا برس دہاں دیاں راتاں

چھریاں دے منہ آون کیویں سارے جان حلالے
 ڈھولی تے گھڑیالی بانگا کلڑ بانگاں والے
 درد فراق اندر کئی راتیں ملیاں لمیاں کتیاں
 جاں ہن وار وصل دی آئی گھڑی گھڑی تھیں گھٹیاں
 درواں نال دعا منیندے خوشیاں وچہ کشمیرے
 ایہ دعا قبول نہ ہوئی بولے مرغ سویرے
 شاہزادہ اٹھ نہاتا دھوتا جسے جامے پاکی
 محالں وچوں باہر آیا پہن ہتھیار پوشاکی
 اول عرض نیاز گزاری سنتاں فرض فجر دے
 ورد و نلیفے پڑھ پڑھ پھو کے نالے نفل شکر دے
 پھر دربار پیو دے آیا بیٹھی مجلس ساری
 اوتھے سی شاہپال بہادر حاضر سبھ درباری
 جاں اس کا جوں فارغ ہوئے دوئے شاہ بہادر
 باغ ارم وچہ مجلس لائی بیٹھے سبھ اکابر
 سبھناں دے دل خوشیاں ہویاں غم نہ رہیا باقی
 پین شراب پیالے دیون بھر بھر سوہنے ساقی
 جاں خوش وقت ڈٹھے شاہ دوئے صالح ابن حمیدے
 دئے دعائیں عرض گزارے نال بہوں تاکیدے
 سراندیپ شہر دا والی اس حاضر ناہا !
 شاہپالے نوں کہندا صالح سنتوں شاہنشاہا
 صاعد خدمت گار تساڈا آساوند جنابوں
 بدرہ خاتون تے ہے عاشق تتا جگر کبابوں

صاعد بدرہ خاتون والا قصہ سبھ سنایا
 سرو بانو بھی سندی آہی اس ایہ ذمہ چایا
 سراندیپ نگر دا والی بی بی کول بہا کے
 وانگ بجھارت رمز سنائی گلوں گل ہلا کے
 ٹری بدیع جمال اکلی پر جنسیں پر دسیں
 دل دی محرم بدرہ خاتون نال سہیلی دسیں
 شاہزادے ونجہ تخت پہ گے گا ایہ وچہ محلاں ہو سی
 اک اکلی محرم باجھوں اوور اوور رو سی
 کون اس دی گل تھجے اوتھے کون کرے منخواری
 بدرہ نال ایہدا دل رلیا ہور نہیں کوئی کاری
 شاہزادے دا بھائی صاعد خاص وزیر پیارا
 اس کارن ایہ ناٹھ دیہو مطلب اصل ہمارا
 بدرہ دے پو کہیا اگوں عذر نہیں میں کوئی
 سبھ کم ہتھ تھساڈے منساں جو فرماؤ سوئی
 نیت نال دتا ہن ناٹھ مڑساں نہیں ایمانوں
 پر بیٹی دے دور ونجن دا آوے ترس اسانوں
 سرو بانو فرمایا مڑ کے اس گلوں کی جھرناں
 دھیاں دھن نماں لہنہاں جدھر ٹورو ٹرناں
 دھی ساڈی تھیں دھی تھساڈی ہو سی بہت لڈکی
 قوم اپنی تھیں باہر دتی پردیاں وچہ چکی
 قوم اپنی وچہ دیتاں تینوں آکھ ویکھاں کی خطرہ
 نال بدیع جمال ہووگی غم نہ ہو سی قطرہ

دکھ سکھاں دی گل کرین اکدوجی سنگ رل کے
 خیر سلا دی خبر منگا ساں اسیں دیاں نوں گھل کے
 سرو بانو ایہ گلاں کر کے پرت گھراں نوں آئی
 آن بدیع جمال پری نوں ایہ صلاح سنائی
 سد یاترت بدیع جمالے بدرہ خاتوں تائیں
 گوشے بیٹھ پکھیندی اس تھیں سچو سچ سنائیں
 میں تیرے پر حرص گھنیری جانوں دلوں سہیلی
 تینوں درد افسوس نہ گدا ٹریوس میں اکیلی
 میں تیرے بن کیونکر رہساں توں میرے بن کیویں
 نال میرے توں چل سہیلی جیونکر جانے تیویں
 بدرہ کہندی سن توں بھینے درد افسوس نہ تھوڑے
 کر کراں کجھ وس نہ چلدا پیندے سول مروڑے
 باجہ سبب نہ جاون چنگا جے گئیوس اک داری
 دو دن کٹ گھراں نوں مڑساں ہتھوں ہوگ تھاری
 پے چلیاں ہن وٹھاں بھیناں توں کتھے میں کتھے
 کیونکر شہد محمد بخشا پھیر ملے سنگ ستھے
 سراندیپ اندر میں دس ساں تھہ مصر وچہ رہناں
 ایڈ جدائی رب سہائی کدا ساں رل بہناں
 اگے میل اساڈا آہا ہوندا پاء مہینہ
 گھڑیاں تے دن گندے رہندے سکدا رہندا سینہ
 ست دن پھیر خوشی دے لگھدے سنگ سنگاں نوں ملدے
 جاں توں گھرنوں ٹر دی ہسیں چین ترنڈے دل دے

میں اوڈار تیری تھیں ترٹی روساں وانگ کلنگاں
 لکھی سی تقدیر محمد پیا وچھوڑا سنگاں
 دساں دناں دی وتھ وچہ آہا بھجدا زور صبر دا
 رب دا دتا کون نہ جھلے پیا فراق عمر دا
 تساں اساں ہن اللہ بلی سکھ دتئی رب گھر دا
 ہوئے نصیب محمد بخشا بھاگ سوہاگ اس دردا
 سیف ملوک تساں ور پایا پیسو جا وچہ عیساں
 مینوں مینوں بھلائیں نا ہیں رکھیں یاد ہمیشاں
 ہور تساں کجھ یاد نہ رہسی کنت جدوں گل لا سی
 مینوں داغ وچھوڑے والا دھوتا مول نہ جا سی
 خبر تسیں سکھ دسو شالا خوشیاں نال مراداں
 کرے سبب ملاپ میریدا رب اگے فریاداں
 پھیر بدیع جمالے کہیا جے منسیں فرمایا
 اک دلیل میرے دل آئی رب سبب بنایا
 گل اساڈی موڑیں نا ہیں پاویں قدر تخن دا
 تاں میں تینوں آکھ سناواں نیک سبب ملن دا
 بدرہ کہندی دس شتابی گل تیری کیوں موڑاں
 ہائے مٹرے میں صدقے اس تھیں ہور چنگا کی ٹوران
 شاہ پری نے کہیا بھینے صاعد نوں سر دھرلے
 خوب جوان اوہ لائق تیرے کنت موافق کرلے
 اج ویا ہیاں ڈولی پیاں چلیے شہر مصر نوں
 اک دوجی دے دکھ وٹڈائے ملے سنجہ فجر نوں

بدرہ خاتون کہندی آگوں اے کوڑیے نادانے
 ہو کے پری سکھے تدمہ کتھوں ایسے خن دیوانے
 باپ تیرا سی شاہ کہاندا اوہ بھی شاہ شہاں دے
 تاں ایہ ساک تساڈا ہویا ورتن نال رہاں دے
 باپ میرا سلطان وڈیرا سراندیپ نگر دا
 صاعد دا پو نوکر چاکر میر وزیر مصر دا
 شان اساڈی نوں ہتھ پاؤن کی مجال انہندی
 ایہ گل ہوندی دسوی تاہیں کس عقلوں تدمہ آندی
 پھر جواب پری نے دتا سن کھاں فی ہشیارے
 آدم لوک تسیں کوئی ڈاڈے کرو بلند سپارے
 سیف ملوک تیرے گھر آیا اک اکلا راہی
 شوکت شان آہا تدمہ کتھے نالے دولت شاہی
 مینوں تساں سوالیں دلیاتاں میں مکھ وکھایا
 مکھ وکھایا تاں نیوں لایا رب دتا ور پایا
 اس دن اوہ پردیسی شوہدا عاجز سی بے مایا
 تساں پچھے میں شاہپری نے یار آشنا بنایا
 صالح صاعد دا اج رتبہ بادشاہاں دے جیسا
 اس وٹ سٹے دا کی وٹاوت چڑھے کیوں ایسا
 بدرہ دے دل لگن گلاں مٹھیاں وانگ اناراں
 اینویں موہوں نہ نہ کر دی پئی مکارے واراں
 اندر لٹکاں وانگر کٹکاں صاعد پھٹکاں لایاں
 دل شکرانے موہوں بہانے وریاں رب موکایاں

جیوں جیوں پری کریدی نتاں بدرہ بجے بھاروں
 صاعد دی گل منیں نا میں بولے بھری ٹنگاروں
 کر کر تھکی جتن بتیرے بدرہ کرے نہ آرے
 شہپری نوں نھنگی آئی زرد ہوئے رخسارے
 اکھیں ڈل ڈل پانی آیا متھے پئی تریلی ! !
 تتے بول لگی فرماون توں ہیں بھلی سہیلی
 میں سی گل تساڈی منیں مدھ نہ جھلی کائی
 ٹردی وار آزر دہ ہوئیوس کی کچھلی آشنائی
 جدوں بدیع جمال سنایاں ایہ گلا روہ کر کے
 بدرہ دے خطرہ آیا کہن لگی ڈر ڈر کے
 اے بھینسیں کجھ وں نہ میرا ماں پیو دے ہتھ ڈوراں
 کنج کواری بن کے ڈاری طور اپنا کی توڑاں
 جے ماں بابل راضی ہوون عذر نہیں کجھ میرا
 سر اکھیں پر نیاں بھینے جو فرماں تیرا
 انہاں گلاں وچہ آہیاں دوئے ماں ملکہ دی آئی
 اگوں اٹھ بدیع جمالے عزت نال بہائی
 گلوں گل ہلا شتابی مائی نوں فرمایوس
 حال احوال بدیس ونجن دا درواں نال سنائیوس
 اے مائی کر ہمت تساں سفر میرے سر پایا
 چلی میں پردیس اگلی واہ آدم سنگ آیا
 محرم دل دا اک شاہزادہ اوہ ونج تحت ہے گا
 کس سنگ میں گل کتھ کریہاں چت اوداس رہیگا

سنگ میرا سی بدرہ خاتون نال اوہدے دل رلیا
 بھیت اندر دے وٹن والا نال نہیں کوئی چلیا
 توڑے شہر مصر وچہ ہو سن کڑیاں بھلیاں بھلیاں
 میں پری اوہ آدم جایاں کد طبیعتاں رلیاں
 جمدڑیاں دی محرم آہی بدرہ خوب سہیلی
 باجہ سہیلی کیکر کشاں اس پر دیس اکیلی
 اک صلاح میرے دل آئی جے توں منیں مائی
 رو نہ کریں سوال بندی داتاں آکھاں گل کائی
 نالے خوف تہاں تھیں لگدا مت دلیگر نہ ہوویں
 شفقت والا حرف دے توں چلدی وار نہ دھوویں
 میں محتاج تہاڈی ہوئیوس مہر کرو ترجواں
 ناں منوں تاں بول دھگانے کانون بھرم گنواں
 مائی نے فرمایا دھینے کی ایسی گل بھاری
 مڑ مڑ کچے قول کرا دین ہووے ہون ہاری
 مشکل گل اچھی کبھڑی جیہڑی توں فرما میں
 میں اگوں من سکساں نا ہیں نومیدی کر جا میں
 جہاں دناں وچہ نخن تہاڈے مینوں منوں نہ بھاون
 شالا ایسے روز کولے ساڈے ول نہ آون
 بیشک دس تیرے دل جیہڑی ہوو نہار نہ موڑاں
 توں دھیاں تھیں پیاری مینوں آس تیری کیوں تروڑاں
 شاہ پری نے کہیا مائے بدرہ دیہہ اسانوں
 صاعد نال ویاجے اس نوں ایہ گل کہاں تسانوں

مائی نے فرمایا دھیے کہیا بات اپھی
 کر کراں نہیں موڑن ہوندی حرص تیری میں کٹھی
 اساں تیرے تھیں فرق نہ کوئی نہ کجھ عذر بہانہ
 باپ کڑی دے کولوں پکھیے ڈا ہڈا طور شہانہ
 اٹھ بدرہ دی مائی اوتھوں خاوند دے ول آئی
 مطلب دی گل پکھن لگی ورق کھول سنائی
 سراندیپ شہر دے شاہے سمجھی گل تمامی
 ایس صلاح اتے سبھ راضی کیا خاصی کیا عامی
 نالے صاعد اگے اس نوں بہت پسندی آیا
 سرو بانو نے آہا نالے ایہو ساک بنایا
 بی بی نوں فرمایا شاہے توں جانے کم تیرا
 کیتی تیری بھنساں نا ہیں سخن ایہو سن میرا
 نیک صلاح اساڈے بھانے جے رب سچے بھاوے
 کیا نیڑے کیا دور دھیاں نوں مولی سکھ وساوے
 در گھر ویکھ لیے ہن سبھے نقص نہیں کجھ مولے
 صاعد جیہا منکھ اسانوں ہور لبھے کت رولے
 نالے شارستانی سارے کر دے منت داری
 گوہڑا مٹھا بھائی چارہ بانھ اساڈی بھاری
 مائی بابل گلاں کر دے بدرہ چھپ سنیدی
 مائی نالوں اول آ کے خبر پری نوں دیندی
 باپ میرے نے گل تمامی ماں میری پرٹی
 اس نوں تساں نہ بلن دنیا مت کوئی مارے پٹی

شاہ پری سن راضی ہوئی رب دتا سکھ لیناں
 شہر مصر وچہ کٹھیاں دس ساں اسیں دوائے دودھ بھیناں
 صاعد ول پری کہہ گھلایا اے بھائی مردانہ
 جے بدرہ لے دیئے تینوں دسیں کی نذرانہ
 صاعد کہیا میں ہاں بندہ چاکر تیرے دردا
 سر دتا کی چنگا سر تھیں سدا رہاں گا بردا
 شاہ پری پھر اٹھ شتابی آپوں اندر آئی
 اگے گلاں کر دے آہے بدرہ دے پیو مائی
 اتوں شاہ پری ونجہ نکلی چاء سوال سنایا
 دوہاں ہتھ سرے پر پھیرے ناطہ جھولی پایا
 شاہ پری خوش راضی ہوئی سمھناں دے دل شادی
 مائی شاہ پری نوں دتی شگن مبارک بادی
 سرو بانو نوں آن شتابی کہیا بدلیج جمالے
 اوس مبارک ونجہ پوچائی عاصم تے شاہپالے
 عاصم تے شاہپالے خوشیں مجلس کیتی تازی
 شاہ وزیر سبھو رل بیٹھے شادی بے اندازی
 سراندیپ نگر دے شاہ نوں شاہپالے فرمایا
 بدرہ خاتون دا حق میں پر بیٹی اوس کہلایا
 دھیاں دا سر بھار نہ چنگا کاج لیہدا میں کرساں
 واج اتے دستور تمامی دے دیساں جو سرساں
 سراندیپ شہر دے شاہے کیتے جتن بتیرے
 کاج کراں میں آپ دھیو دا تسیں ڈھکو گھر میرے

شاہپالے گل اک نہ منی کاج رچائیوس آپے
 اوہو میل اوہو جنج رونق مڑ مڑ کون دسالے
 پھیر نواں اس کاج سوہایا اوہے کچھلی چالے
 اوہو میل اوہو جنج رونق مڑ مڑ کون دسالے
 سدا میر بنائی مجلس خوشیوں رنگوں راگوں
 صاعد نال ویاسی بدرہ سوہلے گان سہاگوں
 اوہ جوڑی بھی جوڑی مولی غم گیا مشتاقوں
 عیش وصل دی مانن لگے اتھا فکر فراقوں
 باغ ارم وچہ عاصم ہوراں گزرے چار مہینے
 دن دن حرص محبت دونی سک گھنی وچہ سینے
 باغ ارم وچہ عیشاں کر دے ہر اک دا دل لگا
 چچھا مول نہ یاد رہیو نے ہویا پیارا اگا !
 صاعد صالح عاصم تائیں سیف ملو کے نالے
 راج حکم دی چنتا کچھلی مت کوئی ہور سنبھالے
 شاہپالے دی الفت تک کے رخصت منگ نہ سکدے
 بہتی چھوڑ نہ ونجن ہوندا ٹور نہ آکھن جھکدے !
 بہت محبت حرص ہوائیں گوہرا دم مریدے
 آدمیاں نوں ہتھیں چھاواں پریاں دیو کریندے
 رخصت منگ نہ سکن ڈر دے دل وچہ کرن دلیاں
 دن دن مٹھے ہون نہ پھکے ورتن واہ اسیراں
 شاہپالے نے معلم کیتا سبھ میرے ول تھکدے
 شہر مصر نوں جایا لوڑن جھکدے آکھ نہ سکدے

دھیاں جے سو دولت رجاں سو بھن نہ گھر پیکے
 ساہو ریاں ول رخصت کریئے جو سر آوے دیکے
 اکثر ایہ سراں دے پنکھی اڈ سراں نوں جا سن
 اوڑک اکدن داغ ہجر دا چھاتی ساڈی لا سن
 بعد اس تھیں شاہزادے تائیں شاہپالے فرمایا
 اے فرزند مطلب تینوں رب دتا ہتھ آیا ،
 ایہ صلاح تسانوں چنگی شاہ تسیں ہو بھارے
 جے پردیس ملے لکھ عزت پھر بھی وطن پیارے
 ادھا مال خزانہ لشکر دے بدیع جمالے
 تیرے نال مصر نوں ٹوراں اوہ بھی ڈولی پالے
 پریاں دیو عفریت وڈیرے جو آکھن سنگ لاواں
 شہر مصر نوں جاہ شہزادے جامل یار بھراواں
 جنہاں عاجز ہوندا ڈٹھوں غم دے وچہ فسادے
 اوس ملک دے بندے تینوں ویکھن نال مرادے
 نالے باپ تیرا ہن بڈھا عمر بندے دی تھوڑی
 مت کر جاوے کوچ جہانوں گھڑی نہ لیجھ لوڑی
 جس دن چاہیں پاس تساندے امیں ہووانگے حاضر
 دیواں اگے پندھ نہ کوئی بندیاں مشکل آخر
 سیف ملوکے دے دل اگے ایہو خواہش آہی
 جھکدا عرض نہ کروا آہا مت چانن کوتاہی
 جاں ہن آپ کہیا شاہپالے کھلا اس دارا ہا
 چم زمین لگا فرماون سن توں حضرت شاہا

دیو زور آور تے جن سوہنے دتے کر کے گولے
 ہور گویا ایسا ایسا وہن ڈکے جد بولے
 دولت مال حسابوں باہر راج ادھا ونڈ دتا
 نوٹے خانے سے خزانے دھن دتا دھن لٹا
 پوتینیاں پشمینے روئیں رنگ عجائب جامے
 چاندی سونے دے سے بھانڈے جیوں جگ دیئے تارے
 پنکھی خوب آوازاں والے جرے باز شکاری
 ہور کئی ہتھیار جہاں دی قیمت پوندی بھاری
 مشکاں تے خوشبوئیں گھنیاں کئی عجائب چیزاں
 گنتر مشکل کار محمد جے لکھ کریں تمیزاں
 دس ہزار پری جو خاصی مالے چار ہزاراں
 لایاں نال بدیع جمالے کر کے خدمت گاراں
 کئی کوہاں وچہ تخت بنایا اس پر بیٹھے ڈیرے
 حجرے ستر ہوائیں بنیاں ہور مکان بتیرے
 شہر مصر ول ہوئے روانہ کوچ بلایا شاہاں
 سرو بانو شاہپال چلے سن رخصت کرن اگاہاں
 پریاں دیو عفریت زور آور راکش جن بتیرے
 شاہزادے نوں سو ہرے وتے لشکر گھنے گھنیرے
 پریاں دیواں تے عفریتاں شاہ کرے تاکیداں
 شاہزادے دے حکمے اندر رہناں وانگ مریداں
 حاتم شاہ تے سیف ملوکے صاعد صالح تائیں
 وکھو وکھ کیتونے ودیاع رنے گھت کہائیں

یار آشنا محبتی خاصے آہو خالف ہوئیں
 ہنجوں روندے صدقے ہوندے گھرنوں موڑے زوریں
 ڈولی پا بدیع جمالے آء گل لگی مائی !
 رتو روندی ڈھے ڈھے پوندی دھپے پئی جدائی
 سیاں سنگ اوتھے جو رہیاں سبھ کوکاں دے رنیاں
 رہا ہائے بدیع جمالوں رہساں کوں وچھنیاں
 شاہ پری دے سرتے آون پریاں منھ قطاراں
 کونجاں ہار مرہیں کوکاں بھجا چکین اڈاراں
 پیا فراق ہزاراں تائیں کوچ کیتا گلزاراں
 باغ ارم پر خزاں محمد ٹریاں لد بہاراں
 رت بسنت ٹرے پھل چن کے ویکے خار گلاباں
 مائی دے دل خار غماں دے وانگر جگر کباباں
 بلبل بھور پریشاں بیٹھے خستہ حال خراباں
 سکے ٹہینگر ویکھ محمد پکڑی جان عذاباں
 مائی نوں غش آئی غم تھیں پھرنے پیا مروڑا
 محلاں وچہ ہمیرا دسدا باغاں اندر روڑا
 جاں فرزند پیارے وچھڑن کون رووے مڑ تھوڑا
 سب روگاں سر روگ محمد جس دا نام وچھوڑا
 بابل ہتھ سرے پر پھیرے کریں تخیل بیٹی
 قسمت قلم حضوروں وگی کس تھیں جاندی بیٹی
 جاں جاں ہوگ حیاتی ساڈی فکر نہیں کجھ تینوں
 گھڑی گھڑی دی خبر لوانگی گھلساں کہیں جینوں

سراندیپ شہر دے والی بدرہ ڈولی پائی !
 ہتھ گھماوے صدقے جاوے اودھر اسدی مائی
 بدرہ سی خود پیٹوں کدھی مٹھی بے شماری
 شاہپری دھی دودھ دی آہی اس تھیں دودھ پیاری
 دوہاں نوں گل لا لا روندی اوہ بدرہ دی مائی
 ٹھنڈیاں وسو تسیں اے دھیو سانون ساڑ جدائی
 سیف ملو کے تے عاصم شاہ نوں شاہپالے کر زاری
 بہت سپرد دھیو دی کیتی ہے معصوم بچاری
 کسے سکوں دلگیر نہ ہونا کر کے کوڑی پھکی
 اکو دھی اساں گھر آہی رہی ایان لڑکی ! !
 چچ کچ از مائیو نا ہیں عین مہر دی نظروں
 توڑے اسیں کینے کوئی گھٹ تساڈے قدروں
 جس نیگلر نوں الفت کر کے آپ کچھو چک چائے
 توڑے بول کرے وچہ جھولی دھرتی نہ ٹپکائے
 اے شاہا توں ماں پیو ساڈا کجیں عیب خطایاں
 سیف ملو کا شرم اس گل دی آپ تساں سن لایاں
 عاصم شاہ فرماندا اگوں بخشے رب پناہاں
 بیٹی تیری بیٹی میری ناں کر عذرا گاہاں
 تہہ کیتا احسان مروت باہر حد شماروں
 میری تے فرزند میرے دی چھٹی جان ازاروں
 کیتی تیری کدے نہ بھلسی رہسی وچہ دلیلاں
 اسیں اصیل اسیلاں سندا قدر پچھان اسیلاں

بدرہ وا پیو مائی نالے تاج ملوک شاہزادہ
 سن شاہپال ہوئے سن سارے منت دار زیادہ
 عاصم تے شاہزادے تائیں پھیر کہیا شاہپالے
 جدوں مہم بنے کوئی بھاری فکر تساں دل ڈالے
 کرنا یاد اسانوں اوتھے دیو پری کوئی گھل کے
 اللہ بھاوے سہدیاں گے اوس مجھے چل کے
 بدرہ وا پیو عرضی ہویا گل سنواک میری
 سراندیپ اساڈے اندر قدم گہنو اک ویری
 اوتھے دے سب لوک تساڈے تے تے سدھرائے
 گھڑیاں گندے تے راہ تکدے لنگھوناں کترائے
 قدم مبارک نال مشرف کرو مکان بندے وا
 قدر تساڈا گھندا نا ہیں وڈھی شان بندے وا
 نالے بدرہ سنگ سیاں نوں مل چلے ہن جاندی
 ہوئے قبول اساڈی دعوت پگے آس مناں دی
 عرض اوبدی پروان ہوئی سی عاصم دی درگاچے
 پلا تروڑ ورنجن کد چنگا جو چھکے سنگ چاہے
 اوسے راہ تیاری ہوئی عاصم شاہ مصر دی
 مصری سراندیپی چلے طرفے اپنے گھر وی
 تحت سوار ہوئے سبھ ڈیرے لک بدھے عفریتاں
 چایا تحت ہوا اڑایا چلے پال پریتاں
 عاصم تے شاہپال بہادر رو ملے گل لگ کے
 نالے سیف ملوک جوانی لیوس کلاوے وگ کے

مہر افروز تے سروبانو نے سیف ملوک بلایا !
 دوہاں دل سلامی ہو یا ادب بجا لیا یا
 خلعت وکھو وکھ دیتو نے لائق شان قدر دے
 منہ چمن ہتھ پھیرن سرتے نال پیار جگر دے
 نال بدیع جمال پری دے مل مل رجن نا ہیں
 چمن منہ تے سینے لاون روون آہیں ڈہائیں
 الوداع ہوئی ہر پاسوں پرتے ٹور پیارے
 چلے لد محمد بخشا جو بن دے بخارے
 الوداع ٹروہن سجنوں چایاں رزق مہاراں
 خاراں چھوڑ ہوئے پھل راہی ویکے داغ ہزاراں
 الوداع ٹرے شب کٹ کے جیوں موتی شبنم دا
 دوزخ ہوگ گلاں بن بھوراں سبھاں باغ ارم دا
 موتی چھوڑ مصر نوں چلے سپ پچھوں کس کم دا
 مانا نال نصیب محمد نہیں بھروسہ دم دا
 الوداع چلے لد ساتھی دے کے بھار غموں دے
 بو چلی بلغاروں لوکارہ گئے چم چماں دے
 اڈے دیو تخت نوں چائیں کر کے زور ضروری
 سراندیپ شہر وچہ پیتے لتھے باغ حضوری
 ملک ولایت خبراں ہویاں آیا لوک سلامی
 قدر بقدری نذراں تارن کیا خاصی کیا عامی
 شلکاں شور اٹھایا وجے شادی دے شدیانے
 خلق مبارک دیون آئی ہوندے خرچ خزانے

بوہٹی ویکھن کڑیاں آون تک تک ہوش بھلاون
 لاڑا ویکھ جوان ملک دے صدقے ہو ہو جاون
 نویں نویں نت میلے لگدے لوک زیارت آوے
 جو کوئی منگے سوئیو ملدا خلق مراداں پاوے
 پریاں دیو آسودے ہوئے مصری آدم زادے
 سراندپی خدمت کر دے حدوں بہت زیادے
 کھاو کھانے چاول دانے پین شراب پرانی
 کوئی دن سراندپ شہر وچہ ایسے طرح وانی
 اوڑک چت اداسی ہوئے عاصم تے شہزادہ
 حب وطن دی غالب ہوئی گذرے روز زیادہ
 سراندپ نگر دا والی سد اجازت لیندے
 سکھ وسو تم دیساں والے اسمیں بھلے ہن دیندے
 کڑیاں سنگ سہیلی سیاں بھین بھرا پیارے
 بدرہ خاتون نوں مل ٹورو ماں پیو بجن سارے
 بدرہ نوں گل لا لارئی ہر اک سنگ سہیلی
 چلیں سٹ اسانوں بھینے سکھ دیں رب بلی
 ملکہ ہنجوں بھر بھر روندی ریوس میں اکیلی
 رونق نہیں تساں بن کھاوے باغ بہار حویلی
 سیف ملوک ڈٹھا جس دن دا غم نہ رہیا کوئی
 اوڑک جو کجھ سجدی آہی آن برابر ہوئی
 جنھاں نال مراداں خوشیاں چال چین سوائے
 لد چلے اوہ محرم دل دے رہے اسمیں سدھرائے

مدت کچھے جھاگ وچھوڑا ساتھی رب ملائے
 وچھڑ چلے پھیر محمد رج نہیں گل لائے
 الوداع ٹروہن سجنوں تساں اساں رب بلی
 کوئی جہان نہ سجدا مینوں رہی حیران اکیلی
 روشن لاٹ اندر دی چلی پیا ہنیر حویلی
 دھینگر خار ہزار محمد چلے گلاب چنبیلی
 الوداع چلے اٹھ ساتھی ترٹی کونج اڈاراں
 نت اداسی تے کر لاسی کر کر یاد قطاراں
 چوگ پنجر وچہ زہر ہووے گی مر سی ایس ازاروں
 سونجیں محل محمد بخشا دوزخ بھرے انگاروں
 الوداع ٹرے دل جانی مار کیجے کافی !
 حال حقیقت رب نوں معلم کی گل کراں زبانی
 ہائے افسوس نہ دوس کسے تے لکھی قلم ربانی
 جہناں باجھ محمد بخشا زہر ہوئی زندگانی
 شاپری تے بدرہ خاتون پالکیاں وچہ پایاں
 ماسی پھوپھی مائی دائی سنگ سیاں مڑ آیاں
 دیواں تحت زمینوں چایا کر دے قطع سفر نوں
 سراندپی رہے کھلوتے مصری ٹرے مصر نوں
 شتری دھونسے بھیر طنبراں لگی چوٹ برابر
 شہر مصر ول دھائی کر کے اڈے دیو بہادر
 ماواں بھیناں تے سنگ سیاں درد فراقوں بھیریاں
 طرف انہاندی ویکھن چڑھ چڑھ اوپر بار اندریاں

گھڑی گھڑی وچہ سے کوہاں دی دیو و تھاں سن پاندے
 اوہ تک جانڈے کہن پیارے جب لگ آہے واندے
 جاں اوہ نظروں غائب ہوئے گھر نوں گیاں سیاں
 ہنس کھیڈن بھل گیونے وانگ رنجوراں پیاں
 درد افسوس انہاندے پھولاں تاں ادھروں گل مہدی
 بہت پیارے چھوڑ فقیرا بات سنائیں چھدی
 اڈن دیو جھلاون جھکھر زور بدن والا لاندے
 صفن صفا کرن رکھ بوٹے کوہ قافاں وچہ جانڈے
 کئی کوہ صاف سمندر لنگھے کئی شہراں کئی براں
 آن مصر دی حد وچہ لٹھے شور مچائے نراں
 نیل ندی دے دندے اترے شہروں دور کنارے
 جھنڈے چھتر نشان کھلوتے گے ڈھول نقارے
 لٹھے ڈیرے گرد چوہیرے وچن پہیراں تریاں
 راکش دیو مریدے نعرے ناچ اٹھائے پریاں
 چنگی تاڑی تال ترانہ مجرا ہوئے شہانہ
 ماکاں اندر خبراں ہویاں آئے شاہ ہمارے
 شادی دے شدیانے وجے چھیڑے ساز قوالاں
 نچن پریاں زیور بھریاں مکھ مانند مثالیں
 کتے سپاہی لکڑی کھیڈن پھڑ گتکے ہتھ ڈھالیں
 کدھرے نوبت کھرے محمد پان ملنگ دھالیں
 سند پریاں ملک سہایا روپ بھکھے من بھانے
 پھرن اوڈار بازار بچھیں سوہے سادے بانے

ماکاں اندر خبراں ہویاں آئے شاہ ہمارے
 لے تحفے نذرانے بھارے لوک لے ونج سارے
 میر وزیر اتے ر سکر دے سک اشنا کر موہراں
 شاہزادے توں صدقے سٹن اشرفیاں دم مہراں
 سارے ملک مصر دے اندر جو جو سی سدھریا
 گھر گھر ڈھول خوشی دے وجے شاہزادہ مڑ آیا
 ہر اک شخص ملن نوں آیا نذر سوغاتاں گھن کے
 بھکھے لوک توں گھر ہوئے صدقے داناں گھن کے
 دیواں تے عفریت کہاں جنھاں سی مڑ جاناں
 خلعت نعمت بخش نوازے دان دتا من بھاناں
 راضی کر کے گھر نوں ٹورے دیدے راضی نامے
 سبھو گئے دعائیں دیندے لے دولت زر جامے
 مصری لوک تمامی آئے استقبال شہاندے
 سر صدقے دے مہراں ہوئی رلدے وچہ راہاں دے
 بگھی بہل کرچی آئے پنیں گڈ کچاوے
 ہاتھی ، گھوڑے اوٹھ نچر دا انت نہ پایا جاوے
 کشتی بیڑی پانی وچدوں آن ہوئے سن حاضر
 مال متاع اونہاں وچہ پایا جیونکر بھرن سوداگر
 سد نجومی ساعت کڈھی خوب مہورت لے کے
 نال مبارک چلی ڈولی راہ مصر دے پے کے
 بابل پت سوار ہوئے سن کر آئین شہانی
 پاکلیاں توں سٹن موتی کر کر زر قربانی

اشرفیاں زر مہراں موتی پیراں بیٹھ ملیندے
 کس نوں حاجت رہی چنن دی سبھ توںکر تھلیندے
 ماکاں وچہ نہ میوے خلقت دین مبارک آئی
 سیف ملوک لایا ڈولا مولی خوشی وکھائی
 کئی صندوق خلاص کریندے چھٹے دیندے زر دے
 زوریں شوریں اتہمیں ٹوریں پیتے وچہ مصر دے
 چچ دستور رسواں سبھو کر وڈیاں دے چالے
 ڈولی ستریں داخل کیتی شاہاں تحت سمبھالے
 سبھ ماکاں وچہ پھرے ڈھنڈورے جو جو بھکھے ننگے
 شاہاں دے در حاضر ہوئے دولت دے دے رنگے
 درساں اندر خرچ پوائے نالے وچہ سرائیں
 بہت طعام پکا کھلائے عاماں خاصاں تائیں
 نویں سروں کئی لنگر لائے مٹھیاں کئی سیبیں
 خلعت بخش ودھائی عزت اشرفاء اسیدیں
 قدر بقدری خلعت لدھے ہر چاکرا مرائے
 بخشش دا کجھ انت نہ رہیا گن گن کون سنائے
 نال اوہدے ونج موئے آہے جو جو لوک وفائی
 سمبھناں دے گھر گیا شاہزادے ہر خانے ہر جائی
 ٹرگھر جاندا نالے کر دا عذر بے انت شماراں
 دولت مال جگیں دتیاں سمبھنا ندیاں گھرداراں
 سبھو لوک آسودے ہوئے دھن رزقوں گزرانوں
 شاہزادے نوں دیہن دعائیں راضی دلوں ایمانوں

خیر سکھاں سنگ آیا بیٹا آس پنی سرکاروں
 عالم شاہ خیرایت کردا باہر حد شماروں
 پیر فقیر شہید منائے دے دے نذر نیازاں
 راہاں اوپر خرچ پوائے نعمت بے اندازاں
 انھیں لوہے ہور آزادی عاری لوک تمامی
 طلباں لاء سوکھلے کیتے عیشاں کرن مدامی
 عالم فاضل زائد صوفی فقراں گوشتے گیراں
 نعمت مال پوشاکاں دیتاں سے دھرم ارتھ جگیراں
 جو سی پنڈت جو سی رٹی پاہندا جوگ نجومی
 سمجھو راج راج دولت لیندے رسموں ودھ رسوم
 جس گھر دھی کواری آہی خرچ دتا اس تائیں
 گہنے داج پوشاکاں دیتاں زینت کر پر تائیں
 جو مسکین یتیم مسافر خستہ حال شکستے
 سوکھے تے آسودے کیتے کر عمدے بند بستے
 ہویا معاف رعیت اتوں تین برس دا ہالہ
 خوش کیتا مظلوماں تائیں کر کے عدل سنبھالا
 امن امان رہیا وچہ خلقتاں مل نہ رہیا کائی
 رنڈی تتی دے دعائیں پایا سکھ لوکائی
 اتنی خیر خیرایت کیتی مسایا ونڈ اوڈائی !
 سبھ کنگال توں گھر ہوئے چھٹی ٹکر گدائی
 بنگا بھکھا کوئی نہ رہیا وچہ ولایت ساری
 گھاٹ معاف زکوتاں ہویاں کرن پیار پیاری

چالی چلے جنھاں نوں گذرے گوشت بہن سکھایا
 دل دا عود محبت آتش اندر دھوپ دکھایا
 اوہو مشک مغز وچہ رچدی ہوو نہ بھاون بوئیں
 دنی سنسار ہیرا دسا گوشت اندر لوئیں
 گوشت گیر آزاد محمد تنگ ہوون بہو گلیں
 بہتر ہے ہن عاصم ولوں شاہزادے ول چلیں
 سیف ملوک تخت پر بیٹھا تاج سرے تے دھریا
 لکھن پڑھن میرے تھیں باہر جو نذرانہ تریا
 راجے رائے سلامی ہوئے پر جا فوج شہزادے
 چمن تخت دھرت دے اگے سبھ سوار پیادے
 جاں اوہ قدم تخت پر دھر دا سبھو سیس نواندے
 خدمت وچہ امیر شاہزادے کھلے رہن جیوں باندے
 جسم باہر سواری چڑھدا فوجاں گھٹاں بناون
 رعد مانند نقیب اجیرے گجے بھجے جاون
 پوشو پوش کریندے شاطر انبر تیک آوازے
 نویں نویں سر چھتر جھو لیندے آس تازے تازے
 پریاں دیو غلام چوہیرے آدم انت نہ کائی
 قدماں پیٹھ تمام رعیت سر تے ظل خدائی
 جت دل شاہ ارادہ کردا شیر شکار کرن دا
 کوتل لکھ ادیکو ہووے پیر رکاب دھرن دا
 جس ولایت ملک شہرول کردا شاہ ارادہ
 اگوں مددے نال چڑھیندے لکھ سوار پیادہ

دم دم شان اقبال زیادے دن دن زور سوایا
 کوئی غنیم نہ رہیا کدھرے ہر اک قد میں لایا
 سکے باغ ہوئے مڑ ساوے آوٹیا وچہ مالی
 بنے چمن وچہ رنگ ہزاراں پھل کڈھے ہر ڈالی
 سرو قیا ماں وچہ کھلوئے نیچے شکر دو گانے
 شاخاں مکھ زمیں پر رکھے کر سجدے شکرانے
 نہراں خشک ہویاں پھر جاری دھوتی دھوڑ غماں دی
 سبزی تیز رباناں کر کے حمد بجا لیاندی
 سپے سخن آسانی کھلدا موتی شبنم والے
 میوہ پلینگھ خوشی دی جہو بے خوشیں جھون ڈالے
 عدل سخاوت کم ہمیشہ و نگر حاتم طائی
 دب دبا سکندر والا جھکدی بہت لوکانی
 عزت صورت سیرت ساری یوسف وانگ نمونہ
 سر پیراں تک جسہ روشن عشقوں سی اندرونہ
 ہتھ مبارک نال اگلوٹھی نبی سلیمان والی
 پریاں تحت ہوا اڈاون شان دتا رب عالی
 دیو عفریت اتے جن آدم تابع سبھ حکم دے
 ہتھیں بدھیں رہن کھلوتے فرماندار ہر کم دے
 شاہ شاہپال دیواں نوں گھلدا انت نویاں دے چیزاں
 ٹبراں وانگ منگائے خبراں جانے مثل عزیزاں
 نویں نویں نت تھنے گھلدا نذراں نذر سوغاتاں
 خوشبوئیں پھل باغ ارم میوے ذات بذاتاں

وفات یا فتن بادشاہ عالی درجات یعنی حاصم ثانی جم
 روزوں رات ہنیری آوے راتوں روز نورانی
 مکر فریب دغا کر ٹھگے کم ایہو آسانی
 اکی نوں چاگگن چڑھاندا دانگن سورج پا کے
 اک پچھاویں وانگ محمد خوش رہے وچہ خاکے
 اوہو داناں وچہ جہاناں جو ہر کم دی واری
 بے باز آسمانے تائیں جانے ناں اعتباری
 عزت تے اقبال اوہدے تے کرے نہیں مغروری
 ناں وچہ شامت تے بدبختی چھوڑے تروڑ صبری
 دنیا دا غم کھاوے ناہیں جو آوے سر چاوے
 آخر دا کر خرچ محمد راضی ہو گھر جاوے
 حاصم شاہ عبادت کردا جانوں دلوں زبانوں
 درد فرق مجازی اندر کھولے سر حقانوں
 بھلی عشرت عیش جہانی لگی چھک حقانی
 باقی ول محبت اٹھی ایہ جگ سبھوس فانی
 فانی دی آشنائی کولوں دل بیزار ہويا سی
 باقی ول محمد بخشا اٹھ سوار ہويا سی
 ذکر شہادت کلمے پڑھدا خوشیاں نال مراداں
 حاصم شاہ کپے گھر ٹریا چھڈ کچیاں بنیاداں
 پنجر وچہ اداسی ہوئی بلبل مست چمن دی
 پھای گرنے لائی کڑکی قید کی جل ان دی
 حاصم شاہ بلایا بیٹا سینے چھک لگایا

پند وصیت دتی نالے الوداع بولایا
 سکھ وسو تم سیف ملوکا ٹریا باپ سفر نوں
 ماتم سوگ نہ کرو سفر دا چلے اصلی گھرنوں
 جاں مدھ سفر تیاری کیتی لگی اساں جدائی
 مڑ مڑ موڑ رہے ساں تینوں خبر نہ آہی کائی !
 جہاں چھک بجن دی لگی پھیر نہیں مڑ بہندے
 اج سانوں کوئی موڑ نہ سکدا ناں موڑے ہن رہندے
 الوداع تساں تھیں مینوں کیتا یاد سہیلی
 اللہ بلی جان اکیلی چلی چھوڑ حویلی !
 لے کے نال گیا جو آیا قاصد تیز بجن دا
 عاصم شاہ پیالہ پیتا ہویا آہر دفن دا
 حرماں اندر گریہ زاری حدوں ہوئی زیادہ
 آپں ڈھاپیں کھلیں باہیں روندنا کھلا شہزادہ
 میر وزیر رعیت روندی لشکر دے سر کر دے
 کیوں شاہا منہ کج اساں تھیں ہو چلیوں پس پردے
 مدھ نہیں پرواہ اساڈی حوراں خدمت گاراں
 کون اسانوں یاد کریسی یار ملے جد یاراں
 سانوں لکھ محتاجی آہی درشن دے سدھرائے
 اک اک دم دی صحبت تیری سو سو عیب گمائے
 اک اک بجن مبارک تیرا آہا لعل یمانی
 ہر ہر پند تساڈی اندر ہر دل دی زندگانی
 لطف احسان مروت شفقت کر سی کون اجہی

شالا چھک محبت تیری کدے نہ ہووے تہی
 مغفرت کرے رب تینوں دیندے اسیں دعائیں
 راضی راہیں اسماں پر دائم متھے وٹ نہ پائیں
 کفن صندوق تیار کیتو نے غسل دتا علماواں
 ظاہر باطن چھتر نورانی سر پر کر دے چھاواں
 نال ادب دے کفن پہنایا بند سوہنے بنکائے
 کیسر عنبر عطر گلابوں بھر شیشے چھکائے
 شہر خموشاں دے ول چڑھیا عام شاہ مصر دا
 فوجاں دا کجھ انت نہ رہیا صدقے گنج گہر دا
 اوس نگر وچہ اگے آہے اس تھیں وڈے وڈیرے
 شاہی چھوڑ رہیا ہو بردا دھرت اتے کر ڈیرے
 جاں تابوت پیو دا ٹریا سیف ملوک شہزادے
 صدقے خیرایت دتی حدوں بہت زیادے
 روپے مہراں لعل جواہر مانک موتی ہیرے
 اس تابوت اتوں سن سٹے چن چن رجے کیرے
 جیونکر سیف ملوکے اتے بابل سی زر لائی
 تیویں سیف ملوک پیو دی گھٹی گھول گھمائی
 قدر موافق صدقے دتے کر اسقاط جنازہ
 شاہ محل وچہ داخل ہویا بند کیتا دروازہ
 فاتحہ آکھ گھراں نوں آئے روندے تلیاں ملدے
 ہائے ہائے دنیا تے کس رہنا بھلے بھلیرے چلدے
 ایہ پل پور لنگھاوَن ہارا جو آیا اس ٹرناں

کون مقامی ہر دے سرتے کوچ نقارہ کھرناں
 دنیا باغ پرانا بھائی نویں نویں پھل بندے
 پھلن سات چنیدے بعضے اک کوئی روز وسندے
 ہر اک شاخ عمر دی نالون توڑ کھڑے جد مالی
 پتاں پھلاں پوے وچھوڑا رو رو کہندی ڈالی
 پیٹوں پاڑ شگوفے کڈھے پھل ہوئے رنگ والے
 مالی تروڑ بازاریں سٹے برے وچھوڑے ڈالے
 اساں انہاں کد مانا مڑ کے پئی ہمیش جدائی
 روون پھل محمد بخشا رج نہ شاخ ہنڈائی
 کئی بہاراں ہو ہو گیاں ڈھٹھے پت بچارے
 کئی ہزاراں بھور گلاں دے کر کر گئے نظارے
 جاندے کئی نہ نظریں آئے گل پھلی بھور ہزاراں
 دستاراں سر مٹی ہوئے سیکریاں سرداراں
 لاکھاں سرو آزاد اوچیرے ہو ڈٹھے سر پر نے
 لکھ لالے رنگ لالاں والے گالے داغ جبر نے
 کہاں گئے جمشید فریدوں بہمن ناگ ڈنگالہ
 کینخرو تے رستم دستاں سام نہ ہویا سمجھالہ
 کیاؤس سیاوش کتھے کہاں سکندر دارا
 افلاطون ارسطو کتھے کر دے عقل سپارا
 دنیا نال نہ گئی کسے دے ٹر ٹر گئے اکلے
 اوہو بھلے جنہاں چھنڈ رکھے اس دھوڑوں ہتھ پلے
 چمدڑیاں وچہ خاکو ستے چکڑ پیر نہ بھریا

اس جوئے جس بازی لائی کس نہیں دھن ہریا
 دانشمنداں وا کم نا ہیں دنیا تے دل لانا
 اس بھٹی لکھ خاوند کہتے جو کیتا سو کھانا
 جس چھڈی ایہ بچے کھائی سویو سگھر سیانا
 ایسی ڈائن نال محمد کاہنوں عقد نبھانا
 نت نویں ایہ بن بن بہندی بڈھی مول نہ دسوی
 ہر اک سنگ کریدی گوٹے نہیں اکی پروسدی
 سوئیو پتوں لگاندا اس دا شامت آئی جسدی
 ہر پیر نے دا بھڑ تھا کیتوس نبی محمد کس دی
 ہو ہو گئے تحت دے سائیں تاج سراں پر دھر کے
 مہر اے سلطان کھائے شان اچیرا کر کے
 تنگیں پیریں گئی بے دیسی خاک رلے سبھ مر کے
 کہو کی مان محمد بخشا رہو نماں ڈر کے
 ماتم سوگ سنسار تمامی جاء خوشی دی نا ہیں سمجھ کسدا ہیں
 اک اک قدم شہاں دے سرتے خلق بڑے جورا ہیں ویڑے پائیں
 پھیر نہیں مڑ آون لگے نیر گئے وگ وہیں بوکے لائیں !
 جو کر یئے سواج محمد بھلک نہ ہوگ اتھائیں بھرئیں آہیں
 پینگہاں بہت ہو لارے چڑھیاں ترٹ زمین پر جھڑیاں
 کڑیاں فیر نہ مڑیاں پیکے سا ہوریاں چھک کھڑیاں
 موتی کد ملے مڑ سپاں ونجہ پئے وچہ لڑیاں
 ڈگیاں پھلیاں خاکور لیاں پھیر رکھیں کد چڑھیاں
 جت ول ویکھو فکر جدائی کتے ملاپ نہ سکھ دا

لب انگار نہ کٹھے رہسن ات غم دھواں دھکھدا
 سن مڑی دی لکڑ کولوں درد وچھوڑا رکھ دا !
 سبھناں دا ایہہ حال محمد کہو کی حال منکھ دا
 مٹی گٹھے رلدا جاندا جو کوئی سندر مکھ سی
 کھاٹ ملی دل رلیا نہیں تاں کس کسیدی بھکھ سی
 دکھ دکھا گئی ٹر اگے جنہاں اساڈا دکھ سی
 مطلب دے افسوس محمد کون اسانوں جھکھ سی
 کتھے گل گیوں اٹھ کتھے کر کجھ سرت فقیرا
 قصہ چھوڑ وڑیں وچہ حالاں بھجہ بھجہ ترت فقیرا
 ہو رضا قضاء منیں سی جے کجھ رب ارادہ
 ماتم فاتحہ خیر درودوں فارغ ہویا شاہزادہ
 ٹھپ کتاب غماں دی رکھی شادی دفتر پھولے
 جیوں کے تیوں اقبال حکومت پین نہ دتے رولے
 نویں لئے سروپا وزیراں صدر چڑھے مڑ صدرے
 فوج رعیت اندر ورتے خلعت قدر بقدرے
 کردا عدل انصاف شہزادہ خلق مراداں تکی
 سخت سزا تنبیہاں لیندے ظالم چور اچکے
 میلی نظرے ویکھ نہ سکے باز کبوتر تائیں
 پتن تے رل پانی پیندے شیر برتے گائیں
 بھیڈاں نے بگھیاڑا کٹھے پھر دے وچہ اجاڑاں
 کوئی کسے نوں چھیڑ نہ سکے عدل چہکایاں واڑاں
 پیو دا دے دے کسب ہنر تھیں ہر کوئی کرے کمایاں

دھاڑو مارو کرن مزدوری چور کریندے لایاں
جس جس کم دے لائق کوئی تس تس کم تے لایا
دانشمنداں لائق داراں پایا عالی پایا
مکان اندر خوشیاں خوشیاں دیندا جگ دعائیں
ظل اللہ اساڈے سر تے رہے قیامت تائیں
ظلم ستم دا پٹ گویا جس نے تخم زمینوں
عالم اتے دیوا بلیا صدق اسلاموں دینوں
لنگر درس لوائے شہریں را ہاں وچہ سبیلوں
آس منداں دی آس پوچا دے بجھے شاہ دلیلاں
نال بدیع جمال پری دے رج رج خوشیاں کردا
اول کوڑا زہر محمد مٹھا پھل صبر دا
عاشق تے معشوق دوہاں دے چائن چین اجالا
شاہ پری دے پیٹوں ہويا بیٹا صورت والا
دم دم شکر الہی پڑھدے پنیاں سبھ مراداں
بہتی عمر گزاری دوہاں عیشاں نال صوداں

وفات یافتن سیف الملوک و نالیدن بدیع الجمال از درد آن

ہائے افسوس انہاندا جیہڑے سکدے ملن پیارے
سینے لاون اک ہو جاون غم بھلاون سارے
دھوتے جان غبار دلاں دے چنتا رہے نہ کائی
عیشاں خوشیاں وچہ گزارن کوئی دن نال صفائی
اچن چیت ہنیری جھلے شمع خوشی دی بجھے
باغ دلاں دے پٹ اڈاے خزاں ہجر دی تجھے
دھند وکار غباری پاوے مارو مار کریندی
باغ وصل دے اندر آوے زیب خوار کریندی
لمی ہری امیدیں والی ڈالی تروڑ گواوے
خوشیاں دے بھن ڈال تمامی ڈال زمیں پر جاوے
سیف ملوک ہويا رنگ رتا نال بدیع جمالے
سدا ملاپ آرام دوہاں نوں غم نہ خواب خیالے
اندر باہر خوشی پری نوں ناں دکھ درد نشانی !
ناں کوئی خبر وچھوڑے والی نہ کوئی فکر جہانی
سال پنجاہ پیو دے تچھیوں سیف ملوک لنگھائے
بھر بھر پیتے وصل پیالے تروٹک دے دن آئے
سبھ مراداں حاصل ہوياں سکھ سہاگ ہنڈاون
پر دشمن آسمان محمد خوش انسان نہ بھاون
جاں اس دا ہتھ پہنچے بھائی پاوے انت جدائی
سیف ملوک اداسی ہويا دنیا دلوں ہٹائی
ایہ پروانہ موت لیاندا فانی جگوں تغیری

وار البقاء اندر چل شاہا کر کے دیس فقیری
 واگاں موڑا میداں ولوں کھج لے پیر رکابی
 جگ جیون دے گھوڑے اتوں اتر پٹھ شتابی
 سیف ملوک سنیہا سن کے بہت دلوں خوش ہویا
 اس پاسوں منہ کج لیونے اس پاسے ول ڈھویا
 بیٹے نوں سد تحت بہائیوس پند وصیت دیکے
 آپ جہانوں رخصت ہویا خرچ عشق دا لیکے
 جاں اوہ گھڑی نزع دی آئی کہیوس پری نہ آئی
 نال اوہدے مل رخصت ہوئے ہوئے نہ بے وفائی
 کیستی عرض وزیراں شاہا اوہ محبوب پیاری
 حالت ویکھ فراق تیرے تھیں کر سی گریہ زاری
 بیدل ہو سی دلبر تیری تک کے سفر تیری
 دلبر نوں دلگیر تگن تھیں لگسی درد قہاری
 اکھیں اگے ویکھ نہ ٹر دا اس دے وین سیاپے
 جے کجھ رب اوہدے سر لکھی پئی کئے گی آپے
 عزرائیل فرشتہ آیا لے کے حکم جنابی
 پڑھیا شاہ عشق دا کلمہ دتی جان شتابی
 اڈیا بھور آسمانے چڑھیا آئیوس بوء بہشتی
 گیا ملایح محمد بخشا چھوڑ شکستی کشتی
 ہڈ ہڈ چھڈ گیا اس قیدوں چھک لگی سرکاری
 شہر سہاء نوں ہویا روانہ کر کے تیز اڈاری
 باس بسنت بہاروں آئیوس چھڈ جنگل دی واسی

پنجر سٹ چمن ول اڈی بلبل جند او داسی
 منزل گور شہانی کر کے کیتا دفن شہزادہ
 ماتم ڈھا ہو واہ کچھری ہويا شور زيادہ
 نکل گیا تراه پری دا ترنا بدن تھیں
 غیوں سانگ کیجے لگی گئی دو سلومن تھیں
 پچھیس کیسا شور ککارا جس میری جند مٹھی
 ہائے ہائے لوکا نظر نہ آئی کس چھری میں کٹھی
 کس آفت نے پھرنا پھریا باز تتر جیوں پھر دا
 ناگ نہ ڈٹھا میں کن ڈنگی زہر کیجے وڑا
 لوکاں سچ سنایا بی بی کوچ کیتا اج شاہاں
 تحت اتوں لہہ تختے بیٹھے دینا چھوڑ پچھاہاں
 ایس دوکانوں اٹھ کھلوتے ہوئے وداع جہانوں
 وطن مقام پسند کیتو تے لا مکان مکانوں
 کن آواز پری نوں جس دم پایا پاؤں ہارے
 ہو بیہوش زمیں پر ڈھٹی جان پران وسارے
 کتنے روز بیہوش رکھی سی دہشت ایس خن دی
 عاشق کیونکر جرن محمد سن بد خبر بجن دی
 جاں کوئی ساعت ہوش سنبھالی ملدا ایہ آوازہ
 مڑ ہوندى بیہوش نمائی درد ایہو کر تازہ
 بچتے روز گزارے اینویں اوڑک اکھ ہگاڑی
 سیف الملوک نہ نظری آیا ہوئیوس حشر دہاڑی
 ناں اوہ شاہ تحت پر ڈٹھوس نہ تابوت روانہ

اکو خبر سنائی لوکاں اوہ تک کیتا خانہ
 چھاتی تے ہتھ مارے اول جھگا پاڑ گمایا
 مت ایہ دھواں باہر نکلے سینے منگھ بنایا
 ہتھوں ہور پئی اس منگھوں بجلی درد قہر دی
 سڑ دی بلدی اٹھدی جھڑ دی ناں جیوے نہ مردی
 چوہنڈیاں مارے اس اتارے چھل سیٹوس رخسارے
 رت بچھول ہویا سبھ چہرہ سرخ ہوئے ہتھ سارے
 وٹ مٹھیں وٹ مارے چھاتی وٹ پئے جد سینے
 وٹ لئے دکھ عشق پیاروں دے کے سکھ گمنے
 پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ پٹ
 سٹ سرسٹ سٹ سٹ سٹ سٹ سٹ سٹ سٹ سٹ سٹ
 ٹک ٹک زیں پر ٹپکے ٹپکے کھا پھٹک دے
 کٹ کٹ ہتھ پیوے رت گٹ گٹ مارے درد کٹک دے
 اندر لاٹ لکدی لٹکے لوٹی لٹک لٹا کے
 درد وچھوڑے پھانک پایا منہ منہ مار پٹا کے
 کدے طمانچے منہ پر مارے کدے گھتے ہتھ والاں
 توڑے چھک کنوں چھک والی تروڑ سٹی دہن مالاں
 زلف پٹی کر مینڈھی مینڈھی گلے ناگ کھلارے
 او سے نوں سبھ ناگنیاں نے مڑ مڑ کے ڈنگ مارے
 جاں بیتاب ہوئی رہ کی پٹ کیٹوں بھن ونگاں
 کر کر وین لگی پھر روون کو کے وانگ کلنگاں
 کتھے شاہ سنگار تخت دا بھاگ سہاگ تتی دا

کر سی کون غریب نوازی چاہ وراگ تتی دا
 کیوں اوہ سفر اجل دے ٹریا ایڈ شتابی کر کے
 میں پھڑ پیر رکاب نہ چمیں سر قدماں پر دھر کے
 جاں اس کوچ جہانوں کیتا تتی کول نہ آہی
 کیکر چھوڑ اسانوں ٹریا کس سر جھولی دھریا
 ناں رنجور منجی پر ڈٹھا بدن ترانوں ہریا
 ہسٹر پلے نال نہ پونجے ناں سر جھولی دھریا
 تتی نے اس وقت نہ لائی کنڈ اوہدی سنگ چھاتی
 بھار میرے پرست نہ بیٹھا آخر دم حیاتی
 جاں تختوں لہہ تختے چڑھیا نوشہ کنت تتی دا
 ہنجوں پانی نال نہاندی تکتا انت تتی دا
 جس دم کفن لویا اس نوں درزی سیڑ شتابی
 رتو نیر اوچھل جگر دا کیتا نہیں گلابی
 جس دم چاء ٹرے سن اس نوں آہیں ڈھائیں بھر کے
 روندی چدی نال نہ کیوں بانھ سرے پر دھر کے
 جاں سامی دے ڈبے وڑیا در یتیم بدن دا
 ہتھیں آپ نہ کیتا تتی بستر صاف بجن دا
 ہائے افسوس افسوس جہاناں ایس زیان برے دا
 لگا داغ کیلجے اتے اس نقصان برے دا
 ایہ دکھ ورم نہ جا سی مولے توڑے میں مر گئیوس
 جاندی واری نال نہ کھڑیوس وہن بھر دے پیوس
 ہائے ہائے سیف ملوک پیارے حال نہ ویکھیں میرا

کتھے یا کتھے رل خوشیاں کون تتی دا بلی
 خونی لہرا یہ شہر دسیندا دوزخ گرم حویلی
 تن کولہو دل بکھر میرا درد تساڈا تیلی
 تتی تاواں لاء محمد پیڑی جان اکیلی
 کی کجھ حال اساڈا سیو لدگیا چھڈ بناں
 لوں لوں گھا فراق اوہدیدا کتنے سیڑان بھناں
 پکڑی جان عذاباں جیونکر بیلنیاں منہ گناں
 آکھن رہو نہ رہاں محمد صبر پیا بن بھناں
 ایہو بھلی میرے حق رہا جا ساں پاس بجن دے
 درد بخار اندر دے پھولاں پھٹ دسالاں من دے
 کی کجھ اوس میرے سنگ کیتی ٹریا سٹ اکی
 دکھ اوبال نہ نکلن دیندا کیکر بہال خلی
 کیتا حکم چھناں منگایا چڑھ ڈولی اٹھ وگی
 جا کر قبر کلاوے لیوس وانگ بجن گل لگی
 چہرہ زرد مٹی پر ملایا رتو نیر چلائے
 دلبر نوں آزاد دلاں دے درداں نال سنائے
 کدی سراندی کدی پواندی ہمیں خاک قبر دی
 کوکاں تے فریاداں کر دی نامرانہ نہ مردی
 جیکر موت ہوئے ہتھ میرے بندی ترت قبولے
 سیف ملوکا حال تتی دا ویکھان ہے کت روئے
 کیوں منہ کج اساں تھیں بیٹھوں بات نہ پچھن مولے
 اوہو بدلع جمال پیاری سر تیرے پر جھولے

تسیں زمیں وچہ اولے ہوئے جیونکر بوند آسانی
میں وچہ مٹی گھٹے رلدی کلکھاں وانگ نمائی
جس صورت دا وال تینوں سی لکھ جانی دے مل دا
اوہو حسن پری دا شاہا خاک تیری وچہ رلد
جس کارن مدھ کیتے جھلے دکھ ہزاراں
جاں اوہ پھل ارم دا لدھا آیاں عیش بہاراں
شاخوں تروڑ گھٹے وچہ سٹ کے آپ گیوں نس باغوں
کولہ ہو گیا اس دا غوں بدن مثال چراغوں
سیف ملوک بندوں لگائی کوک نہیں ہن کاری
غم میرا عم خوار نہ پچھدا کون کرے غم خواری
جلیا بلیا جیو تتی دا اک لگی جیوں روواں
بھانبر بھڑک اٹھے بھڑکارے زمیں زمین تک دھوواں
لوہو بھریا مکھ تتی دا یار ہوندا مدھ دھوندا
اج میرا ایہ درد وچھوڑا جو تکدا سو روند
گنگن چڑھن دا راہ نہ کوئی ول نہ دیندی دھرتی
شالا بھاء نہ پوے کسے دے جو سر میرے ورتی
لد گئے دلدار دے دے پھیر نہیں مڑ آئے
پھل دا بھار نہ جھلیا آہا رب پھاڑ سہائے
جاں قبروں کجھ خبر نہ لبھی صبر قرار نہ رہندا
ونجہ گھراں وچہ ڈھونڈے جائیں جتھے شاہ سی بہندا
دوئی بھڑک لگی اک سینے خالی ویکھ ٹکانے
سنجیں تحت سنجیں گاؤ تیکے سنجیں پلنگ سرہانے

کدے گھریں منہ پلے پاندی رتو نیر چلاوے
 کدے قبر پر جاء شتانی لندی گور کلاوے
 آئی باجھ نہ مردی جیوے بن پیتے بن کھلے
 درد فراق محمد بخشا دن دن ہوندا اوہدے
 ناں اوہ رنگ نہ ونگ حسن دے بدن کرنگ ہویا سی
 تروڑے ہار سنگار نہ چھوڑے انگ ملنگ ہویا سی
 کھاوَن پیوَن یاد نہ رہیوَن ہویاں زہر خورا کاں
 دل دا شہر اجاڑ کریدی سٹے پاڑ پوشا کاں
 منہ پر خاک سرے پر گھٹا گھٹ دسدا وچہ نیئاں
 گھٹ وچہ درد مقامی ہویا آکھے کدے نہ دیناں
 پانی ان نہ پچھے مولے آکھیں پلک نہ لاوے
 روندے نین نابینے ہوئے نظریں کجھ نہ آوے
 چیاں آکھیں لو ہو بچیاں لاسن گیاں لاسوں
 سٹریا نور ہنجوں دھو کھڑیا ہڈو چھنے ماسوں
 چین آرام گئے لہسارے گل کلام نہ بھاوے
 انہیں مورا رہے حیرانی وین وجھاپ الاوے
 دیدے دلبر ویکھن کارن بن دلبر کیوں رکھاں
 جنہیں آکھیں یار نہ دے بھٹھہ پیاں اوہ اکھاں
 اکے تے ایہ منور دیدے روشن سال دیداروں
 جاں چھپیا دیدار محمد بس تمام سنساروں
 اٹھے پہر ہویا کم اس دا روون دھوون آہیں
 پٹ کرٹے وچہ محمد گزری اک چھما ہیں

اک دن پھیر قبر دے اتے درداں گھیر لیاندی
 چہرہ پاک ملے وچہ خاکو کونج جویں کر لاندی
 دن دن بھار بھر دا ودھدا زور تھل گھٹیا
 جے چاہے تاں توڑ پوچائے راہ نہ جاندا سٹیا
 اوہ پری سی اڈن والی اڈ دی جے چت چاندی
 اوہ ناری ایہ خاکی بندہ خاک ہویاں چھڈ جاندی
 دلبر آپ جنہاندا ہویا پھیر نہیں سٹ جاندا
 دوہاں جہاناں وچہ محمد خوب پریت پکاندا
 بابے نانک بانی اندر بات کہی یک رنگی
 وس ہویا مڑ جاندا ناہیں ریت بجن دی چنگی
 روندی روندی نوں غش آئی ڈھٹھی نال ہلاکی
 نبھاں چھٹ گیاں رنگ بھریاں چائے ساہ چلاکی
 خدمت گاراں نال شتابی محال وچہ پوچانی
 دیتو سن جان بجن دے درووں نیک گھڑی جد آئی
 آخوشبو سنیہا دتا کھڑے گلاب بولاندے
 بلبل مست چمن ول اڈی درشن لین گلاں دے
 حسن سمند حقان وچوں سی قطرہ صاف نورانی
 ندی حجازی اندر آیا بن کے شکل زانی
 باغ حجازی اندر آہی بوند سچی شبنم دی
 سورج ویکھ ہوئی اڈاچی جاگی سک جنم دی
 حق اپنے سنگ ملحق ہوئی جیوں بووچہ گلاباں
 شیریں شہد اندر جیوں رچے مستی وچہ شراباں

خویش قبیلے خدمت گاراں پایا شور ککارا
 اج بدیع جمال پری دا ہویا کوچ نقارا
 جو سندا سو ہنجوں بھردا ہر کوئی ہاہکا مارے
 عورت مرد مصر وچہ رنے شور ملک وچہ سارے
 ہنجوں نیرو گے پر نالے نالے آہیں نالے
 اتھرواں جل پاء نہائے آہیں تھکن جالے
 شہ پری دے دردوں ناریں زلفاں پٹ پٹ سٹن
 سخت طمانچے منہ پر مارن چکیں باہاں کشن !
 جیونکر اوہ کریندی آہی سیف ملو کے کارن
 تیویں ہون سیاپے اس دے درد پتایا آہرن
 رون پٹن دے جاں ہو چکے غوغے کتنی واریں
 رو رو غسل پری نوں دتا نیک احسیاں ناریں
 جیونکر مینہ بہاری دھوندا روشن پھل گلابی
 تیویں بدن پری دا کیتا جو بن نات جنابی
 انگ گلابی تے رنگ کیسر رنگ عجائب بندا
 بحرے پت چنے دے وانگر باناں سبز کفن دا
 تہ بہ تہ پہنائے پروے کلیاں وانگ لپیٹی
 چلی دوالے بند عشق دے ننھ کمر نوں پیٹی
 سیف ملوک شہزادہ آہا دفن ہویا جس جائی
 قبر اوہدی دے نال برابر اس دی گور بنائی
 چنگا گور جنازہ کر کے دفن پری نوں کیتا
 عاشق تے معشوق محمد وصل پیالہ پیتا

ماتم بہت مصر وچہ ہویا روندے مرد زمانہ
 کسی دہاڑے ان نہ پکا خلق رہی حیرانی
 بند بازار رہے کوئی مدت کوئی نہ آوے جاوے
 ناں دربار کچہری لگی ہر کوئی رووے ڈھاوے
 سیف ملوک بدیع جمالے کر کر یاد لوکانی
 آہیں ڈھاہیں بھر بھر روندی جیو نہ رہندا جائی
 واہ وا بھاگ تنہاں دے جنھاں دلبر کول دسیرا
 جیوندیاں بھی رہن اکٹھے مویاں ہووے اک ڈیرا
 واہ عاشق معشوق جنھاندے ہوئے پار اتارے
 جیوندیاں نت واہدے واہدے مویاں بھی قول نہ ہارے
 اس پچھے اس سفر کئے سن اس پچھے ایہ موئی
 واہ پریت محمد بخشا دوہاں ولاں تھیں ہوئی
 ایس پچھے اس شاہی چھڈی اوس پچھے اس آہیں
 خالو رلے محمد بخشا وال جنھاں وا لکھیں
 پاوے لاکھاں فیض انہاندے جان سمیت بدن دے
 دیدے دلدے روشن ہوئے نال جمال تجن دے
 قطرہ عشق محبت والا پاون خیر جنابوں
 پر کر دیون ٹھوٹھا میرا خاصے شوق شرابوں
 دنیا تے دل لان نہ چنگا بھٹھ اس دی آشنائی
 سبھ جگ چلن ہار ہمیشہ نہیں بناء ہوکانی
 جتول ویکھو قید غماں دی کس خلاصی پانی
 کرے خلاص محمد بخشا رحمت لطف خدائی

درشکایت ظلم زمانہ بطریق عاشقانہ

باشک ناگ آسان اسان پر غضبوں کنڈل مارے
آدمیاں نوں ڈنگن کارن چھجلی نت کلارے
کنڈل گھت کیتا اس قیدی کس راہوں نس جائے
ہر دم فکر اساڈے لگا کروا کھائیے کھائیے
ڈنگ اس دے تھیں کوئی نہ خالی ہر اک نوں بس دہائی
سیکریاں وچہ اکس کسے پر رحم نہیں اس بھائی
ظلم ابدے تھیں کوئی نہ چھٹا ہر اک نوں پھٹ کیتوس
زخم گھنے تے مرہم نہ کوئی ناں ہنہ پٹی ستیوس
ویری دغا کماون کارن کھیڈاں کر کر دسا
سوگ دے بن نیلا دیہیں راتیں کھڑ کھڑ ہسا
راتیں بنے بریڈ اجنبا شیر دیہاں اک رنگا
شیر بریڈے دے منہ آیوں اے سنسار کرنگا
دم دم فکر غماں وچہ مرینے کر خفگی دل تنگوں
کیکر ہوگ بچا اساڈا ظالم شیر پلنگوں
جس پاسے اشنائی کریئے پکا لایرانہ
اوڑک پوے وچھوڑا اس تھیں کر کے کوئی بہانہ
اپنا آپ نہ نال بنا ہو کی سنگ کرگ بیگانہ
سبھ جگ فانی ہوگ محمد کت دل گیا زمانہ
ماتم سوگ غمی جگ سارے ویکھو کون سکھالا
جے کوئی سدا سکھالا دسا سو بھی ہے دکھ والا
اک گھڑی دے سکھ دا بدلہ کتنے روز کشالا

رت بسنت محمد بخشا وکھ چمن دا اجالا
 کیوں کلیاں منہ لاپے پردے سبزہ خاک ملیندا
 کیوں گلاباں کپڑے ماڑے رنگ پیلا دل تھیندا
 سرو آزاد کھلوتا قیدی ارغواں رت پیندا
 سنبھل کیوں حیران پریشان لالے داغ سیندا
 نرگس نال رنجوری روندنا بھر آنسو شبنم دے
 کیوں بنفشہ کالا ہویا سوگ سیوس کوئی غم دے
 چکڑی دا دل سو سو پرزے مارے دھپ گرم دے
 نو ہیں چھلن منہ محمد چنے نال الم دے
 جھلن رکھ ہوائیں کنوں کھیڈن حال غماں دے
 بولن خوش آواز جناور پھولن درد غماں دے
 خمرے کوئل کو کو کر دے کیسی کوک سناندے
 کتھے سکھ محمد بخشا بھرے جہان وکھاں دے
 سوگی بھور و جاوون تاراں گاون سوز ہزاراں
 خوش سوئی جس چت نہ لایا وچہ لہنہاں گلزاراں
 گھگی طوطے دے گل گانی طوق جویں بریاراں
 دین کول خلاص محمد پھابی پئی سنساراں
 ایسا دکھیا حال چمن دا وقت بسنت پھلاں دی
 کرو قیاس ہووگی کیسی سرد خزاں گلاں دی
 ٹھنڈی واء مریدی آہیں وایں چت ڈو لاندی
 سرد اوساس محمد بخشا جھل فراق جھلاندی
 کیتا فکر فراق بجن دے پتاں دا مکھ پیالا

بدلے نوں جھٹ کٹن دیہ کھان زوریں جھل نہ پریا
 مشرق دی جد مغرب ستی کس کم تیرا جھریا
 کہے محمد ناں ہو غافل سمجھ مناں توں بریا
 منزل مارن والے گھوڑے لنگ لنگیں ہن چلدے
 رہنگن واؤ بنا ہو جس نوں جھولے نے اتوں دے
 دل کھڑسن دل ہو سیں تاہیں دل کدھسیں ول ول وے
 عذیاں تھیں کد محمد مندے لیکھ اول دے
 قوت باہ گئی کر بھگا گنگا سٹ نہ جھلدا
 جاں چوہ ہارے نال چھوہارے کچرک رہی چلدا
 ڈھلا ہویا وضو دا قبضہ دانیوں پھڑ پھڑ بلدا
 بادی تے بواسیر محمد کرن بہانہ گل دا
 معدہ سرد غذا نہ ساڈے دست اچھارے پیڑاں
 لکھاں دی اک کچرک دیسیں سونف جوین ہیرٹراں
 کھنگ لگی کف آئی جانوں چڑھدی لہرا جل دی
 تم سا ہوں تم ساہ ہوئے نے ترکھ کرے جند چلدی
 اک پل غم بغیر نہ لنگھدا بلغم زور آ پایا
 آپ ہتھیں منہ لٹھ لیونی عاصا موت لکایا
 ہتھان نوں تھر کنا لگا جھولا تدھ بنایا
 ایہ جھولا اوہ جھلیا کہندا چھڈ دیہہ مال پرایا
 بھارا جل دے لک دکھایا تاں تدھ چک بنائی
 چک لئی اوہ قوت اس نے آہی جس لکائی
 موتی جڑے برابر چٹے دند ہوئے رنگ پیلے

کسراں و تھاں چھیک پئے نی دین لگوں وچہ تیلے
 مدھ جاتا کوئی کیڑا لگاوند نز دلوں ہلدا
 کہہ کیڑا کت پاسوں آیا کہن نزول اتوں دا
 نکوں پانی پئی مدہانی رڑکیں سنج سویرے
 پانی رڑک دہانی ایویں کہہ کی حاصل تیرے
 ٹھنڈ زکام بناویں موہوں کام ہویا ہن پورا
 اس شوروں پت رہندی ناہیں کی لوڑیں پت شورا
 ٹھنڈا ہویا بازار عمر دا ایہو ٹھنڈ رنجورا
 اے محمد حرص ہواویں ٹھنڈ نہ پیا بھورا
 پشماں چشمہ جل دا ہویاں اٹھے پہراو بنا ہو
 ٹھنڈیاں باراں تھیں چھپ بیٹھے بار چرندے آہو
 جس جس پاسوں آن رلے سن ہوئے اتے ول راہو
 وچھڑ چلے سبھ ساتھ محمد کوئی نہ نال نباہو
 دھند غبار سنسار دسیوے ہار ڈھٹھی جد ہرنی
 سر چواں دے تیر چلاؤ سرے ول نہ کرنی
 ڈوہلی شیشی صاف نظر دی گھت بھرنی کی بھرنی
 عین گئیے پھر کی محمد عینک نک پر دھرنی
 ہک ہک کر کے لیندا جاندا جس دتیاں ایہ چیزاں
 رل پیٹھن دی گھڑی غنیمت پوگ فراق عزیزاں
 جتنے ساری دنیا اندر پت درختاں اتے
 اتنے صورت سوہنی والے خاک اندر رل ستے
 جتنے پھل جگت پر سارے سوہے چٹے پیلے

ہر ہر رنگوں دسین نشانی ہو ہو گئے رنگیلے
 سبزی نالوں وافر گذرے سبز پوشاکاں والے
 لالے تے گناروں وافر رنگ جنہاں گل لالے
 چٹے پھل جگت پر جتنے دسدے وانگ ہشناکاں
 ودھ اس تھیں ہو گزرے کتنے جنہاں سفید پوشاکاں
 ہوئے ودھیک گلاباں کولوں سوہنے مکھ گلابی
 زرد پھلاں تھیں بہت محمد عاشق جگر کبابی
 پنکھی خوش آواز ہزاراں جو باغاں وچہ بولن
 شاعر گھنے انہاں تھیں ہوئے سخن جواہر تولن
 آپو آپے بول آوازے کوئی نہ کسے جیسا !
 کہناں دا مل مہراں موتیں کہناں دھیلا پیسا
 جیسا جیسا وان کسے نوں دتا
 سوئیو ورتن ہوندا بھائی دیندا کون ادھارے
 جو جو چیز ہٹی وچہ ہو سی سو کڈھنی بنجارے
 بک بنجارے موتی وچکن بک منکے کچکارے
 سر ورتے جس حال سنائے لعل جواہر ادھا !
 جس آسٹر سنی سنائی مل اونہاں دالوہا
 حالاں والے گئے اگیرے کر کر سحر حالاں
 جے جے رب دتے گھوڑے دس گے سبھ چالاں
 سخن کسے دے ہیرے موتی کوئی جواہر لعلیاں
 بک دیوے بک شمع محمد بک مانند مثالیاں
 روشن شمع مثالیاں جتھے ہور چراغ اچیرے

کی چواتی تیری اوتھے کہسن رکھ پر یرے
 آپ ولوں مدھ مہراں نکلیاں فکروں رکھ سیاری
 پر جے ترن صرافاں اگے تاں آون مت کاری
 جہاں صرافاں اگے رلدے لعل جواہر پنے
 کچے منکے ویکھ اساڈے کد انہاں دل منے
 دین تو نگر رزقاں والے کھانے خاصاں عاماں
 کھلے اتے پلاؤ پاکیزے حلوے نال باداماں
 سوہناں متھا ویکھ کسیدا ہوندا ناں بھن مرناں
 کہہ کی ریاں مدھ کنگالا جو جڑیا سودھرناں
 اگے سخی بتیرے ہوئے شاعر چنگ چنگیرے
 نئے وڈے محمد بخشا میں تھیں سبھ اچیرے
 وڈے انظم کتابوں والے کون انہاں نوں ردا
 مدح انہاں دی آکھن جو گانا ہیں قدر عقل دا
 شاعر بہت پنجاب زمیں دے ہوئے دانش والے
 کافی باراں ماہ جہاں دے دوہڑے بیت اجالے
 کہناں جوڑ کتاباں لکھیاں قصے ہور رسالے
 کدھر گئے اوہ سنگ محمد کر کے ویکھ سنبھالے
 اول شیخ فرید شکر گنج عارف اہل ولایت
 بک بک سخن زبان اوہدیدا زہر راہ ہدایت
 پھر سلطان باہو بک ہويا خاصہ مرد حقانی
 دوہڑے پاک زبان اوہدے دے روشن دوہیں جہانیں
 بلے شاہ دی کافی سن کے ترندا کفر اندر دا

وحدت دے دریا دے اندر اوہ بھی دیتا تروا
 فرد فقیر ہویا کوئی خاصہ مرد صفائی والا
 فقہ اندر بھی چشت خن ہے عشق اندر خوش چالا
 بابو باب فقر دے اندر وڑیا نال سنبھالے
 بیت ترازو تول بنایوس مسئلے دیوس نالے
 سل سل لعل پروتی تسبیح مرد ظریف مداحی
 بہل بہل خن دی چڑھیا پی کے مست صراحی
 ہک کوئی جان محمد ہو یار سلے خن سناندا
 دوہڑا اس دا مویاں دلاں نوں جان محمد پاندا
 کوئی کوئی دوہڑا آکھ سنایا ہور کسے مستانے
 اس دا بھی ہر تیر محمد گدا وچہ نشانے
 شاہ چراغ ہوئے اک سید دیوا دین دنی دا
 دھنی ملک مکان اونہاندا شہر چوہان سنیندا
 ہر ہر خن انہاں دا سوہنا موتی بحر صفایوں
 جیوں دلبر دا چہرہ روشن جو بن دات خدا یوں
 سیوک خاص انہاندا ہویا دونی چندر زادہ
 بازی جت خن دی اس بھی کہے کبت زیادہ
 چھڑی چھڑی گل آکھی لیکن جو آکھی سو بچھی
 پیلو ستھرا پہلے ہوئے بہت زمیں جد کچھی
 خالی خللوں کہے خلیلے خوب خن خود تھوڑے
 درد منداں نوں فیض پچاون فیض بخش دے دوہڑے
 خن شریف شرف دے رجے کتھے شاہ شرف دے

پنڈھ پیاں نوں راہ دکھاوَن رہبرا وِس طرف دے
 ہک ترلوٹ گرا دیں اندر شخص ہويا عبد اللہ
 دوہڑے بیت کہے اس چنگے نہیں کتابیں کھلا
 میاں ہک امام بخش سی رہندا وچہ بنا ہے
 شعر اوہدا بھی وانگ صبو نے میل دلاں توں لا ہے
 وارث شاہ خن دا وارث مندے کون انہاں نوں
 حرف اوہدے تے انگل دھرنی ناہیں قدر اسانوں
 جیہڑی اوس چوہڑی آکھی جے سمجھے کوئی ساری
 ہک ہک خن اندر خوشبوئیں وانگ پھلاندی کھاری
 شاہ مراد جنے دے کتھے خن مراداں والے
 محبوباں دی جھنڈ لہاون واہ مستان دے چالے
 مقبل دی گل سدھی سادی ہے مقبول پیاری
 لفظ کہیں تے معنی بہتے یاد رکھن دی کاری
 مدح مبارک اندر پہلا بیت کہیا اس جیسا
 کہو بات لکھاں تھیں اچی دھن مصنف ایسا
 میر علی کوئی نال صدق دے مدح مبارک کہندا
 ہک ہک نقطے دا مل بھائی لکھ لکھ لعل نہ لہندا
 اشرف شخص نو شاہی ہويا اشرفیاں شعر اس دے
 واصل دے سن بیت محبتی بکرے وانگر کس دے
 حیدر دے سن بیت مریدا خیر نفس شیطانی
 بیت سدھے دیدار بخش دے سخت کمانوں کافی
 واہ دوہڑے محمود بجن دے خون غماں دیوں رتے

میرن دے کوئی بیت عجائب درد ہوا ہٹروں تتے
 کوئی کوئی بیت پرانا کدھرے سنیاں شاہ فضل دا
 پر اوہ بھی کوئی دکھیں بھریا بولے جلدی بلدا
 ہور غلام ہویا اس آکھے عمدے بیت کسی دے
 واہ وا ہیر حسین سنائی خوب جواب دی دے
 مصطفیٰ ہویا سکیوٹی جاں چایا اس وردے
 جنگ امام علی الحق دا خوب کہیا اس مردے
 خالد جس امام صاحب وا وڈا جنگ بنایا
 ہک ہک خن اوہیدا ہرگز مل نہ جاندا پایا
 ہور ہویا کوئی پیر محمد اس بھی جنگ بنائے
 موتیں صاف زمرہ سپے لڑیاں نبھ لکائے
 دوجا پیر محمد دوٹھا موضع نوناں والی
 چٹھے دی اس بار بنائی مہریں بھریوں تھالی
 میاں معظم دین ہوراں نوں عظمت ملی حضوروں
 گوہر خن پروتے اس نے حضرت جیو دے نوروں
 جس انواع شریف بنائی ہور ہویا کوئی عبدی
 کیتوس خوب بیان فقہ دا سہناں رحمت ربی
 رانجھا برخوردار سنیدا بلبل باغ خن دی
 شعر اوہدا جیوں واؤ فجر دی آنے باس چمن دی
 حافظ برخوردار مصنف گور جہاں دی چٹی
 ہر ہر بیت اوہدا بھی مٹھا جیوں مصری دی کھٹی
 عبد حکیم زلیخا جس نے ہندی وچہ بنائی

کلیاں چن چن ہار پرویس زگس تے گل لالے
 پھیر ولایت شعر خن دی احمد یار سنبھالی
 دھنسا مار تحت پر بیٹھا مل پنجاب حوالی
 تیغ زبان چلائیس ترکھی وچہ پنجاب زمینے
 سکھ ملک خن دے اتے جڑیس نال آئینے
 ایسی غالب بن کے چلی ضرب اوہدی وچہ دھرتی
 بہت صرافاں نے چھکائی وٹالاء نہ پرتی
 بھر بھر بک سٹے اس موتیں ماکاں اندر روئدے
 سوہنے صاف گھنیرے قطرے بدل وانگر چھنڈے
 باز طبیعت اس دی والا لگنوں ہو ہو اتھا
 جس اوہ بازو گایا مڑ مڑ دھن تو ہیں اوہ ہتھا
 ہر قصے دی بیٹی اس کے زیور لاء سنگاری
 صنعت تے تکلیفوں گھنے زینت کر کر ساری
 قادر بخش قلم دا گھوڑا اس میدان ہلایا
 چھوٹے جملے چھال نہ دے چال صفاء چلایا
 ساد مرادے بیت ولیکن یمن برکت والے
 مٹھا حلوا کیتوس اس وچہ پاندا کون مسالے
 جاں معراج مبارک کہیوس ندی خن دی تریا
 پاک ہویا ہر عیب خطائیوں نوروں منہ ہتھ بھریا
 گوہر اندر چھوہراں والے مرد ہویا کوئی اگے
 اس بھی نام محمد آہا لگا اس اسرگے
 تھوڑے جیسے بیت بنائیس تے درد جگانڈے

سانگ غصب دی وانگ محمد سل کلیجہ جانے
 میرے اس دے بیت نہ رلدے جیکر سمجھو بھائی
 اسنہاں اندر صنعت ڈونگھی اونہاں وچہ صفائی
 نالے ہور نشانی میری معلم ہوندی ظاہر
 وزن حساب انظم دے وچوں نام نہ ہو سی باہر
 مصرے اندر جڑیا ہو سی جیوں تھیوا وچہ چھاپے
 جیکوئی ڈونگھی نظروں ویکھے بیتوں بیت سیہاپے
 کسے کباب کسے مٹھیاں کسے پلاء پکائے
 کسے اچار مرے عمدے کھلے کسے لکائے
 مسالو ناں جے کجھ جڑیا نکلرا اساں گدائی
 حالوں حجت کوئی نہ کیتی کھاؤ براء خدائی
 شاع نام دھراون لائق قدر نہیں کجھ میرا
 اوہ کھیتاں دے سائیں میرا کھل بنے پر پھیرا
 گڈی دتھا پھکا چنگا پن پن ٹوپا دہاڑی !
 یار بھراواں دی کر خاطر میں بھی کھچھری چاٹری
 جو دتا سو دتا مینوں ہکسے دیون والے
 بھاویں رکھا بھاویں تھہندا بھاویں چرب نوالے
 جگ جگ جیوے دیون والا جس ایہ کرم کمائے
 اندر میرے باغ سخن دے دھن مائی جس لائے
 کھر شور زمین نکاری آہی وانگ خراباں
 اک بھیکو پال نہ سکدی لائق کد گلاباں !
 مایا مائی بنیاں والی رحمت پانی لائیوس

کلر وچہ محمد بخشا باغ بہار بنائیوس
ہونا بچہ باغ انہاں دا رہے ہمیشہ ہریا
سکا ٹہینگر میرا جس نے پھلیں پتیں بھریا

دردِح پیر خود میگوید

آءِ قلم منہ لا سیاہی چم زمین نورانی
رت کالی چھنکا اکھیں تھیں وانگ ہنچوں دے پانی
پئے سجدے نک رگڑ زمیں تے کر کر عجز نیازاں
مہر پوے مت حال تیرے تے انہاں غریب نوازاں
صفت مبارک پیر میرے دی باہر حد بیانون
پر توں بھی کچھ شیرینی جاوے پھک زبانوں
مرد بھلیرا مرشد میرا شاہ غلام محمد
اہل شریعت اہل طریقت وانگ امام محمد
محرم حال حقیقت کولوں وقف سی عرفانوں
پر تفصیراں نوں تاثیراں ہوون اوس زبانوں
جیوں مہتر داؤد نبی سن موم کریدے لوہا
پتھر دل نوں مومن کر دے گل انہاندی اوہا
صحت مجلس پیر میرے دی بہتر نفل نمازوں
ہک ہک خن شریف انہاندا کردا محرم رازوں
سینہ سر الہی بھریا متھا چن آسمانی
پشماں شرم حیاؤں بھریاں روشن دو ہیں جہانی
رحمت حلم وفا محبت چارے طبعان رلا کے
رب اوہ شخص شریف بنایا نیک صفاتاں پا کے
آب حیات کلام رسیلی چہرہ خضر ولی دا
درد کنوں رنگ زرد ہمیشہ آتش عشق تلی دا
تن من اندر راہ حقانی اندر دین پیغمبر

سالک صوفی نالے زاہد نالے مست قلندر
 چپھ مٹھی تے خوء سلونی صورت اپن اپاری
 راہبر راہ ہدایت اندر کسب تواضع داری
 چچی مار لیاون موتی وحدت دے دریاؤں
 کھریاں گلاں کھریاں چالاں دامن پاک ریاؤں
 کھریاں دے لڑ لگا میں بھی کھوٹا آپ جہانوں
 شالا کھوٹ میرے نوں کجی دامن شرم انہاں نوں
 پردہ پوشی کم فقر دا کر سن اللہ بھاوے
 سدا امید محمد بخشا زور دے وچہ پاوے
 آساوند نہ خالی جاوَن خیاں دے درباروں
 اتھے اتھے دو ہیں جہانی کرم منگاں سرکاروں
 کسے کسے تھیں کسے کسے تھیں کسے خضر الیاسوں
 شعر کلام سخن دی بخشش مینوں مرشد پاسوں
 کہو سخن نہ ہور تمامی جو نعمت میں پائی
 اوسے مرد سچے دا صدقہ اپنی نہیں کمائی
 بخشش جتنا قدر نہ میرا اس نوں سبھ وڈیاں
 میں گلیاں دا روڑا کوڑا محل چڑھایا سلیاں
 سلیاں رب وڈیاں دیوے جس میرا ہتھ پھڑیا
 عاجز رھڑ دا ڈبدا جاندا بیڑی تیری چڑھیا
 اوس بیڑی دا پور ہمیشہ شالا صحیح سلامت
 دنیا اتے موجاں مانے سکھی روز قیامت
 ہر دم رہے ملاں سرے تے رکھے ہر گردابوں

پار چڑھاوے پورا ساڈا بچھے سبھ عذابوں
سر ساڈے پر ہووے ہمیشہ مہر اوہدی دا سلایا
پاون سبھ پیارے اس دے یمن برکت پایا

درخاتمہ کتاب و بیان راویان اولوالالباب

سیف ملوک بدیع جمالے کامل عشق کمایا
لینا جوش طبیعت میں بھی قصہ جوڑ سنایا
چوہاں گٹھاں تھیں پریاں سدیاں ہر پاسے گل عرضی
چارے وارو واری آیاں جیوں جیوں لگی مرضی
معتبراں اخباراں دس ہر دانی بھر دانی
کدھروں اکو گل سناون کدھروں ہور نشانی
بہتی گل لکھائی اس نے جو سی اول آئی
اس دی دی کوئی نہ چھڈی بتیاں اندر پائی
ہوروں ہور سناون لگیاں جیوں جیوں کچھوں آیاں
جے سبھ گلاں جوڑ سناواں قصے پین خطایاں
جو جو بن دی پھدی آہی اوہ روایت پائی
تھگوی ناکی جوڑ جتا کر جلی راس بنائی
ایسی رفو کیتی ہر سیون کوئی معلوم نہ کر سی
کہو پوت دے گا بھائی جے کوئی اھری
خٹکھاں جو نظری آیاں چھڈ دتیاں کئی گلاں
بک لکھاں تے دوجی بھجدی دسو کتول چلاں
سیف ملوکے دے نہا لے بہتے کہن یمن وچہ
بک راوی قحطاں بتاندا کس دی پائیے من وچہ
پہلے یار بدخشاں دی اوہو کاغذ لائی
اوہ بھناں ہن ہور بناواں اس وچہ کی وڈیائی
خٹکھاں اس روشی گلاں کوئی ضعیف روایت

بھجی نہیں قومی ضعیفوں کی فکر نہایت
پریاں چار مراد کتاباں کیوں بھلاوا پاواں
نہیں تاں حکم میرا کد اتنا پریاں سد بہاواں
تھوڑی بات کتاباں اندر بہتی آپ بنائی
کیکر آپ بناوے عاجز سبھو دات خدائی
ظاہر دل بگائی کارن قصہ عشق مجازوں
اندر خانے خبراں دیسی فقراواں دے رازوں
رمزاں نال پروتا سارا چاہیں سمجھیں ہارے
ہمت اگے مشکل آسان ہمت مرد نہ ہارے
اسے ہکے مصرعے اندر عرض قصے دی ساری
جو ڈھونڈے سو پاوے بھائی مفت نہیں پریاری

سخنے چند درخاتمہ کتاب و مناجات می گوید

شکر الحمد خداوند تائیں اندر ایس زمانے
تم ہو یا ایہ قصہ روشن ورتے وچہ جہانے
قافیاں دے فکر اندر سی دل چنتا وچہ جھردا
کم لہاں تے پتہ نہ کوئی موت نقارہ کھر دا
تاول تھیں کم سادہ کیتا چھڈیاں بہت رسواں
چت اوداس جمعیت تھوڑی نالے کول ہجوباں
والی والی چارو والی عالی چڑھدی آہی
اوہ کمتالی فکر اندیشہ نالے سی کجھ وای
وزن برابر بیت بنائے کنڈھے چاہڑ عقل دے
ردی ردیقاں قافیاں سنگ جا سن ملدے رلدے
سعیت بھی کجھ تھوڑی بہتی ہو سی نال طریقاں
لذت سوز نہیں وس میرے صاحب نوں توفیقاں
کاٹھی گھوڑے رب دے بخشے آہا اک طویلہ
وارو واری ڈاک چلاواں چاہڑ گھلاں اک چیلہ
اک چیلہ کشمیر بہایا کردا ہک سواری
پھیرے اوپر پھرا پاوے حکم منے سرکاری
پل پل اندر ہندوستانوں جاندا سی کشمیرے
گھوڑے تھک ترے بے لیٹ رہے ہو دھیرے
ہرن ہیرا کستورا مینوں پیر استاد پھڑیا
سوئی چال چلاکی والا لبھدا پھیر کھڑیا
پانی پیو تتاروں نکلے جا کشمیرے چڑھدا

خوشبوئیں تے کھوج کھارے مغز معطر کردا
 اوہ بھی رج رہیا اس چریوں چین اندر ونج سویا
 جاگ اٹھے گا اللہ بھاوے حکم جدوں پھر ہویا
 منہ پر پلا لیا دواتے چھٹی ورق پر توں !
 وانگ گلاں ہک کاٹھی ہو سی اندر بھریا پتوں
 شالا وانگ گلاں دے اس وچہ سدا رہے خوشبوئی
 چیاں مرداں دی سنک برکت عیب نہ لگوس کوئی
 ناز نیاز تے سفر عاشق دا ایس قصے وچہ آیا
 سفر العشق محمد بخشا نام دلیوں پایا
 واہ وا باغ ارم دا بنیاں دیوں رب بہاراں
 ٹھنڈی تتی واء نہ لگوس رونق رہے ہزاراں
 ہر دستان پنجہ کھڑیا دستے دے گلاں دے
 جیوں شاخاں وچہ شاخاں گندیاں تہوں معنے دکھاندے
 خط کالا تے کاغذ چتا ایوں دکھائی دیندا
 چاننیاں وچہ چھاؤں چمن دی چکاں نور مریندا
 چشمے دار حرف وچہ جیہڑے معنیوں چشمے وگدے
 لیگاں نہراں صاف محمد پانی پکھے لگدے
 اس کٹھے پر کٹھے ہو کے آن لٹھے جو راہی
 نہاتے دھوتے خوشیاں ہوئے میل غماں دی لاہی
 جس ویلے دل لہریں آوے کرو نگاہ شرم دی
 میں عاجز ترہائے کارن منگو بوند کرم دی
 جاں باغوں پھل چن چن سنگھو کفنی ہار بناؤ

جس لایا ایہ باغ اوہنوں بھی یاد ولوں فرماؤ
اس باغے دے سیر تسانوں جم جم سدا سکھاؤن
دیہو دعا اسانوں دلبر خوش ہو مکھ وکھاؤن

غزلیات

جے رب سچے رحمت کیتی رہسی باغ اوجالا
مر کے خاک ہوئے گا عاجز باغ بناون والا
تسیں پھر ونت باغاں اندر خوشیوں عیش مرادوں
خاک ہویاں پر رحمت بھیجو دور نہ سٹو یادوں
سیر کرو خوشبوئیں مانوں پھل مباح تسانوں
شاخاں رکھ تروڑو نا ہیں بھلی صلاح تسانوں
شاخاں لفظ اتے رکھ معنے کر وزیان نہ دوہاں
منت کر کے کہے مصنف پیش نہیں کجھ روہاں
چھوڑ نکمی گل محمد چترائیوں ہٹ رہو کھاں
منہ شرمندہ نال گناہاں ہادی دے در ڈھوکھاں
کی کھٹیا کی وٹیا اگے ناں کجھ ہتھ نہ پلے
بوہا منگ کریم سچے دا رکھ جھولی کجھ گھلے
ہور کسے کجھ عمل ہوئے گا بد عملی ہتھ میرے

درمدح پیر خود میگوید

ہے مسکین نواز خدایا کرم نیارے تیرے
جگتوں باہرے باپ کمائے لاء فقر دے جامے
توں سچا میں جھوٹا رہا کیا لیکھا کیا نامے
فضل کریں تاں ڈھوئی سماں عدلوں نہ چھٹکارے
کرم تیرے دی لکھی اتے پاپ کمائے بھارے
جو کیتا سو بھلیاں کیتا سر پر میں تقصیری
بدبختاں دے کم کمائے کر کے دیس فقیری
توں سبھ عیب چھپائی رکھے پردہ مول نہ چایا
عزت رزق بدن وچہ میرے کجھ نقصان نہ پایا
نعمت بہت دتی تہہ اتھے باہر لطف حسابوں
اوسے لطف ہلایا مینوں لگی آس جنابوں
جس گھر منگتے آور ہووے دان بہوں تہہ آوے
جاں لاچار پوے کوئی اس نون پھیر اوسے در دھارے
میرا بھی تہہ آور کیتا دتے دان گھنیرے
اگوں بھی ہر اوکھے ویلے آس رکھاں در تیرے
سرتے پنڈ گناہاں والی قدر میرے تھیں بھاری
خونی ندی اجل دی اگے ناں میں تلہہ نہ تاری
ناں اشنائی ناں ملاحاں پلے نہیں مزوری
کون لنگھائے پار بندے نوں جاناں کم ضروری

دو ہراجات

عملاں والے لنگھ لنگھ جانے کون چڑھاوے مینوں
پار چڑھاں جے رحمت تیری ہتھ پھڑاوے مینوں
کہناں عشق پیالے پیتے کہناں زہد عبادت
کہناں کھوہ تلاء مستیاں کہناں دان سخاوت
میں عیاں وچہ عمر کھڑائی کر کر کاغذ کالے
پھر امید نہ تروڑی رہا ویکھ کرم دے چالے
ہر اک دی میں آس تروڑی جو آسا کر آیا !
پھر بھی آس تیرے در مینوں ہرگز ناں شرمایا
راہ پہدانوں نکلن مکانے رات پوے گھر جس دے
سختی ہوئے تاں کچھے یارو خرچ پلے کس کس دے
جھاں خرچ دلیری تنہاں کدھ کدھ دیندے آنا
خالی ہتھ حیران بیچارہ بچے پیٹھاں سٹ گانا
شرم پوے گھر والے تائیں اس اگے بھی دھردا
میں بھی خالی ہتھ مسافر تکیہ تیرے گھر دا
ہک کوئی شخص شرابی ہویا مسجد اندر آیا
رب سچے ول عرضاں کردا بخش بہشت خدایا
ملاں پکڑ کھڈن لگا باہر جاہ پلینتا
نیک بہشتی بنیاں لوڑیں کی عمل مدھ کیتا
مستا نے فرمایا حضرت جاں رحمت ول تکاں
یاد گناہ نہ رہندا کوئی ناں مونہوں کہہ سکاں
رحمت تھیں ناامید نہ ہوساں نال گناہاں بھریا

لاکھ صلوٰۃ سلام نبی تے جو شفیع اساہاں
 جرم سزاواں اس دے پچھے رہا بخش پناہاں
 شہر لاہور مبارک اندر صحت کیتی بہ کے
 مولوی عبداللہ جیو دے خانے اندر رہ کے
 جس صاحب انواع بنائی سورج وانگ نورانی
 ہر اک تائیں فیض پچاوے اندر مسلمانی !
 عجب لگائیوں باغ فقہ دا دائم وچہ بہاراں
 اس گلشن دے سیر کنندے پاوے خیر ہزاراں
 شہر شریعت دے وچہ جس نے خوب بازار بنایا
 ہر مسائل دینی والا سودا بہت پوایا
 عامان خاصاں اس بازاروں جو خواہش سو پایا
 دھن محمد شیخ عبد اللہ جس ایہ فیض کھنڈایا
 عالم عامل فاضل کامل حافظ سر حقانی
 زاهد صوفی متقی صائم راہبر مسلمانی
 حضرت جی دی سنت اتے قائم رہے ہمیشہ
 روون درد محبت کنوں سدا انہاں دا پیشہ
 ہانس ملک وچہ رہندے آہے اول وقت جوانی
 اوہو وطن پیارا کہندے جیونکر رسم جہانی
 پڑھیا علم ہوئے سن عالم اجڑ چارن جانڈے
 فخر ریا نہ آہا مولے کسبوں ناں شرماندے
 اجڑ چارن کم مبارک بہت نیاں کیتا
 نبی ولی دے کم وچہ حکمت ویکھیں بیٹھ چو پیتا

اجڑ چار دیاں نوں ہک دن روز مبارک آیا
 سرور عالم دی سواری اپنا آپ دکھایا
 کہن سلام علیک عبداللہ چکھن لگے سواراں
 کون کوئی ایہ شاہ شہاں دا کون ایہ فوج قطاراں
 کہیا علیک سلام انہاں نے پھیر بشارت کر دے
 ایہ سرور سردار نبیاں سارے جس دے بدے
 جا ملے عبداللہ ہووے نال ادب تسلیمیں
 حضرت بہت نوازش کر کے کیتیاں سر مہمیں
 ظاہر باطن روشن ہويا کھلے علم تمامی
 پختہ کار ہوئے عبداللہ دور ہوئی سبھ خامی
 کیتا امر نبی نے جاؤ شہر لاہور مبارک
 نام اللہ دے علم پڑھاویں کدے نہ ہوویں تارک
 تاں تشریف لاہور لیائے آ بیٹھے ہک تھوویں
 مرد کرن گلزار زمیں نوں کلر ہووے بھاویں
 حسن محمد سی اک تیلی بندہ خاص سائیں دا
 اس دے آن بنے ہمسائے نام نہ یاد جائیں دا
 چکی پٹیں کرن مزدوری کسب حلالوں کھاوے
 نام اللہ دے علم شریعت ہر اک کان پڑھاوے
 شاگرداں نوں کرن نصیحت نالے سبھناں یاراں
 نا محرم ول ویکھو نا ہیں اندر لیل نہاراں
 ہکدن سنے شاگرداں آہے ٹر دے جانے رستے
 اگے نار آہی ہک بیٹھی خوب سندر بند بستے

زیور تے پوشاک عجب صورت بہت صفائی
 رنگ گلابی انگ حسابی جو بن جوت لگائی
 شیخ عبداللہ چلدے چلدے جاں اس جانی پہتے
 رستے اتے چپ چپاتے رہے کھلوتے بہتے
 ویکھ حیران ہوئے ہمراہی جاں پھر آئے ڈیرے
 کیتی عرض شاگرداں حضرت ایہ نہیں کم تیرے
 آپ اسانوں مڑ مڑ در جو بہت کرو تاکیداں
 نا محرم ویکھو نا ہیں ایہ ہے کم بے ویداں
 آپ اج رستے وچہ کھلو کے ویکھدیاں جھٹ لایا
 عامل آپ شریعت اتے اج کی ویلا آیا
 آپ ہوئیں فرمان لگے سمجھ نہ آئی تساں
 میں اس عورت دل نہ ڈٹھا رمز نہ پائی تساں
 ہے خمیرا میرا اس تھاویں قبر ہوئے گی اوتھے
 تاں اوہ جا کھلو کے ویکھی تسیں نہ جاؤ گھوتھے
 ہر اک تائیں وطن پیارا جو انسان وفائی
 تاں مینوں اوہ جا پیاری رہیا کھلو اس جانی
 جاں رحلت فرمائی ایہتھوں اوتھے قبر ہوئی سی
 ایہ کرامت ظاہر ویکھی لوکاں خبر ہوئی سی
 ہور انہاں دی ہمت ویکھو نالے بے ریائی
 ہک کوئی شخص کتاب وڈیری چاہے جلد لکھائی
 ہور کسے تھیں ہو نہ سکدی صحت نالے جلدی
 پاس انہاندے لایا کاغذ دس پیوس اس گل دی

تھوڑے دن دا عرصہ کر کے شیخ عبداللہ لیتی
پھر اوہ آیا شخص گھنن نوں جس دن دینی کیتی
در پر آن آوازہ کیتوس سن کے باہر آئے
دا ہڑی اتے آنا ڈھلا ظاہر پیا دکھائے
ویکھدیاں اس کہیا حضرت ایہ کی حال تساڈا
آکھن لگے چکی پسین ہے نت کم اساڈا
کراں مزدوری چھڈ مغروری ایویں موئے گزارا
کھائے حلال عیال اساڈا مت پائے چھٹکارا
اوس شخص نے کہیا حضرت ایڈے رنج نہ پاؤ
یاد مینوں اک حرف اچہا اس دا ورد کماؤ
سجدے پے کے تھوڑی واری روزی کارن پڑھنا
دو روپیہ روز ہوئیگا نت لے کے گھروٹنا
بیٹے ایہ گل سندے آہے بہت دلوں خوش ہوئے
ہن گزران فراخ ہووے گی کھاساں بیٹھے سوئے
جاں کوئی روز گذشتہ ہویا آمد کجھ نہ ہوئی
اوہو حال رہیا سی سارا واحدہ ہور نہ کوئی
بابا جی ایہ کی کجھ ہویا بیٹیاں عرض گزاری
یا اوہ عمل تساں نہیں کیتا یا اوہ ہویا نہ جاری
کہن لگے عبداللہ ہوریں سنو میرے دل بندو
مینوں شرم رہے تھیں آیا پڑھیاں فرزندو
اتنی عمر گذشتہ ہوئی روزی رہیا پچاندہ
روزی کارن کراں نہ سجدے ایہ ریا ہو جاندا

خالق رازق آپ الہی نت دینا بن منگے
 روزی کارن سجدے کرنے نہیں اسانوں چنگے
 ایسے مرد اخلاصی آپ آج اچھے کتھے
 غرض نہیں نفسانی اوتھے شوق الہی جتھے
 ایسی بے ریا عبادت خوشبو دار اخلاصوں
 عامان وا کی قدر محمد ہوندی مردوں خاصوں
 بیٹا اس وا نور محمد کہن مدقق جیس نوں
 بہت مناقب اس دے لیکن یاد نہیں اوہ مینوں
 بہت کتاباں اتے اس نے حاشیہ شرح لگائی
 لقب مدقق حضرت دتا ویکھ اوہدی دانائی
 اگے بیٹے دو انہاندے زاہد صوفی بھارے
 نفی محمد حق محمد رب دے خاص پیارے
 کہ گیا لاولد انہاں تھیں من رضاء خدائی
 دوجے نوں رب بیٹا دتا صاحب صدق صفائی
 جینوں کہن محمد عاشق لقب مبارک پایا
 وچہ لاہور لوہاری منڈی اوس نشان لگایا
 پشت بہ پشت بزرگ ہوئے جیوں ایہ گھر وڈا قدیمی
 اسان غریبوں کرن تواضع بولن نال حلیمی
 جتھے چشمے مٹھا ہووے ہر کوئی اتول جاوے
 پردیسی دی خدمت جتھے اوتھے ڈیرا لاوے
 دوہاں سبباں تھیں اس بندے اس گھر ڈیرا لایا
 کہ پیراں دی پیر دی نوں دوجا حب پھسایا

حجرے والے پیر اساڈے اس گھر رہے اتر دے
کہن استادان دا گھر اس نوں ادب اس دا بھی کر دے
اسے کارن بندہ عاجز اوسے گھر اتر دا
نالے خدمت عزت الفت کر دا صاحب گھر دا
سوہنا مرد لیاقت والا جس نوں بخش خدائی
بزرگ زادہ مثل شہزادہ خادم ہے تفرائی
چھٹی حب کیتی اس میری نال چڑھا لیا
وچہ چبارے نال پیارے رکھیا اوس بہلایا
اگے اک داماد انہاں دا اہل چراغ اندر ونہ
نام محمد الدین اوہ حافظ خوش درویش نمونہ
وڈا صاحب جیوے مدرس جو صاحب سجادہ
ایہ محمد الدین اونہاں دا بیٹا نیک ارادہ
نال فقیراں ادب محبت رکھدا بہت اشنائی
تریئے مہینے خدمت میری تاں اس رکھی چائی
مرشد دا احسان میرے تے سار لئے محتاجاں
اوہ رکھوالا سدا محمد اوسے نوں سبھ لا جاں

- - - - -

سوانح عمری حضرت میاں محمد صاحب

مصنفہ میاں ملک محمد صاحب مرید حضرت مرحوم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله الذی رب السموت والارض وما بینما
والصلوة والسلام علی خاتم الانبیاء محمد المصطفی
صلی اللہ علیہ و علی آلہ واصحابہ وازوجہ اجمعین
برحمتک یا ارحم الراحمین۔

مدت سے خاکسار کا ارادہ تھا کہ حضرت جناب میاں صاحب میرے پیرومرشد قبلہ مرحوم
کے حالات زندگی ایک کتاب کی شکل میں لکھے جاویں۔ کیونکہ حضرت مرحوم کے
حالات معمولی آدمی کی طرح نہ تھے آپ کی ریاضت و عبادات و کشف و کرامات معہ
دیگر صفات کے سلف صالحین کا نمونہ تھے۔ تمام واقعات کا مشاہدہ کرنے والے لوگ
صدہا موجود ہیں۔ گو خاکسار راقم ایسے بلند مقام ولی کے حالات لکھنے کی قابلیت نہ
رکھتا تھا۔ ایک ذرہ ہمقدار آفتاب عالم تاب کی حقیقت کس طرح بتا سکتا ہے۔
لیکن اہل درد و شوق مجاہد حضرت قبلہ مرحوم نے اشتیاق ظاہر کیا اور اطراف سے
خطوط لکھے ان کے اصرار پر ناچار ڈرتے ڈرتے سادہ سادہ عبادت عام فہم میں تحریر
کرتا ہوں۔ مقولہ مشہور ہے۔

پیراں نئے مریداں مے پر اند۔ خوش اعتقادی سے لوگ مبالغہ کر جاتے ہیں۔
تھوڑی تھوڑی بات کو حاشیہ چڑھا کر زیادہ کر کے دکھایا جاتا ہے۔ لیکن یہاں برعکس
معاملہ ہے جو کچھ آنکھ سے دیکھا تھا۔ واللہ باللہ اس کا بیان کرنا بہت مشکل ہے۔
حضرت قبلہ کی زندگی سراسر درد اور شوق زہد و ریاضت گریہ زاری۔ صدہا کرامات
شجاعت و سخاوت، فصاحت، کشف باطنی، بلند خیالی، آداب، بے نفسی، صدہا اوصاف
کا مفصل بیان کرنا مشکل ہے۔

سلسلہ نسب :-

آپ حضرت عمر ابن الخطاب خلیفہ دوم رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم کی اولاد ہیں۔ آپ کے والد بزرگوار قدوة السالکین۔ زبدۃ الکاملین حضرت جناب میاں شمس الدین ولی قادری سجادہ نشین دربار دربار حضرت قطب الاقطاب فردالا جناب شاہباز اوج طریقت و حقیقت سیادت پناہ حضرت پیر پیر شاہ غازی قلندر المعروف بہ پیر دمڑی والا کے تھے۔ ابتدائی سے منصب سجادگی دربار آج تک آپ کے خاندان میں چلا آتا ہے۔ سجادہ نشین اول بابا محمد دین صاحب جنکا مزار مقدس حضرت قلندر پیر دمڑی والا کے روضہ مبارک سے مشرق کی طرف پاکی گنبد نما میں موجود ہے۔ وہ حضرت قبلہ کے پڑدادا تھے۔ اور حضرت پیر دمڑی والا صاحب نے آپ کو فرزند حقیقی کی طرح پرورش کیا تھا۔ تمام خلفاء سے آپ زیادہ عزیز اور مقرب تھے۔ پیدائش سے اخیر حیات تک خدمت میں رہے۔ صد ہا کرامات خوراک عادات آپ سے صادر ہوئے۔ آپ کی ولایت ایک مسلمہ تھی۔ خاص و عام میں آپ کی وقعت زیادہ تھی۔ حکام وقت بھی حضرت کی کفالت برادری کیا کرتے تھے۔ تذکرہ مقیمی فارسی میں آپ کی کرامات مع حالات دیگر مندرج ہیں۔

آپ کے خاندان میں منصب سجادگی :- حضرت جناب شمس الدین صاحب والد ماجد حضرت قبلہ مرحوم غوث روزگار تھے۔ آپ کی زبان مبارک سے جو نکل جاتا۔ وہ اسی طرح ہوتا ہے۔ آپ کے حالات بیان کرنے کے واسطے علیحدہ دفتر چاہئے۔ حضرت قبلہ مرحوم نے کتاب تذکرہ مقیمی میں جو بزبان فارسی تصنیف فرمائی رہے۔ اس میں مفصل کرامات آپ کی مع اوصاف تحریر فرمائے ہیں۔ آپ کے تین فرزند تھے۔ صاحبزادہ کلان حضرت میاں بہاول بخش صاحب جو بعد انتقال حضرت والد ماجد سجادہ نشین دربار قرار پائے۔ دوسرے صاحبزادہ آپ کے حضرت میاں محمد صاحب ابدال تیرے حضرت میاں علی بخش صاحب تھے۔ حضرت میاں بہاول

بخش و میان علی بخش صاحبان کی اولاد ان کی وراثت پر قائم ہے۔ اور حضرت قبلہ جناب میاں صاحب نے تمام عمر شادی نہیں کی بحالت تجرید و تفرید بسر کی۔ تمام جائیداد جدی سے دست بردار ہو کر تعلقات دنیاوی سے کنارہ کشی اختیار کی۔

ابتداء:-

ابتداء عمر میں بعد تکمیل تحصیل علوم ظاہری کسی کامل کی تلاش میں نکلے۔ دور دراز مقامات کا سفر کیا۔ اس وقت کے مشہور مشائخ سے جا کر ملاقات کی۔ پنجاب کے شہروں میں اکثر مقامات متبرکہ پر مراقبہ کرتے رہے۔ ہر ایک ولی سے جو اس وقت بقید حیات تھا استفادہ کیا۔ اور اس امر کے منتظر تھے کہ کس سلسلہ میں کس بزرگ سے اپنا تعلق مریدی پیدا کریں۔ ایک رات بعد استخارہ درمیان خواب و بیداری حضرت جناب غازی قلندر پیر مڑی والا صاحب نے آپ کا بازو پکڑ کر ارشاد فرمایا۔ اے فرزند تو میرا مرید ہے اور میں تیرا پیر ہوں۔

بیعت:-

سلسلہ عالیہ قادریہ میں حضرت ولی کامل پیر سائیں غلام محمد صاحب میرے روحانی فرزند سے بمقام کلروڑی ظاہری شرائط بیعت کر لو۔ حضرت سائیں غلام محمد صاحب مرید بابا بدوح صاحب مرید میاں حاجی صاحب بگا شیر ساکن درکالی شریف اور حاجی صاحب مرید پیر پیر اشاہ غازی قلندر مڑی والا کی ہے۔ ہر ایک صاحب کے حالات و کشف کرامات خارق عادات اگر جدا جدا لکھے جاویں تو ایک ایک دفتر جدا گانہ ہو سکتا ہے۔ خاکسار کو صرف حضرت قبلہ میاں کی سوانح عمری کے چند واقعات لکھنا مطلوب ہیں۔ الغرض آپ کو جب خواب میں یہ ارشاد ہوا تو کمال ولولہ اور شوق سے پیر کے دروازہ تک پہنچے۔ حضرت سائیں غلام محمد صاحب کامل اکمل صاحب کشف و کرامات ولی تھے۔ دنیا مانہا سے کنارہ کش رہ کر صرف یاد حق میں مصروف تھے دنیا و مانہا سے کنارہ کش رہ کر صرف یاد حق میں

مصرف تھے۔ ریاضت و مجاہدہ میں شب و روز بسر کیا کرتے۔ عام صوفیوں کی طرح پیری مریدی کا طریق اختیار نہ کیا۔ آپ بڑے معزز خاندان اہل حکومت کے رکن تھے۔ مال و متاع دنیاوی کو ترک کر کے پیر کے قدموں میں اوقات بسر کرتے خاندانی امیر تھے لیکن عیش و عشرت دنیاوی خواہشات کو پامال کر دیا تھا۔ جب حضرت قبلہ نے جا کر قدم بوسی کی اور اپنا مدعا ظاہر کیا اور نیز حضرت قلندر صاحب کا ارشاد جو بحالت خواب ہوا تھا۔ عرض کیا تو آپ نے فرمایا چند روز صبر کرو۔ بعد چند روز دوبارہ عرض کیا تو وہی جواب ملا۔ عرض کیا تو آپ نے فرمایا چند روز صبر کرو۔ بعد چند روز دوبارہ عرض کیا تو وہی جواب ملا۔ غرض اسی طرح چند سال گزر گئے۔ حضرت قبلہ کا اضطراب زیادہ ہوتا گیا۔ دن رات بے چینی رہتی تھی۔ آپ فرمایا کرتے تھے۔ اس انتظار میں جو تڑکیہ ہوتا گیا۔ وہ کسی اور دریافت سے نہ ہوا۔ ایک روز مبارک میں حضرت قبلہ کو پیر بدوح شاہ صاحب اپنے پیر کے مرقد مبارک کے قریب لا کر اپنی بیعت سے سرفراز فرمایا تکمیل شرائط بیعت کے بعد ارشاد ہوا کہ شیخ احمد ولی جو اس وقت قطب مدار تھے۔ ان سے کشمیر میں جا کر ملاقات کرو۔ ان کے پاس جو نعمت باطنی آپ کا حصہ امانت رکھا ہے حاصل کرو۔ بموجب فرمان پیر پا پیادہ صرف ایک کمبل اوڑھے ہوئے کشمیر روانہ ہوئے۔ راستہ میں بعض کشمیر سے واپس آئیوالے مسافروں سے یہ کہتے ہوئے سنتے کہ وہ شیخ احمد صاحب ولی کی زیارت کے واسطے ملتان اور دیگر مقامات سے سفر کر کے آئے۔ دو دو تین تین ماہ تک ستمبر میں قیام کیا اور حضرت شیخ کی تلاش میں سرگرم رہے مگر اب مایوس ہو کر اور بحالت ناکامی واپس جا رہے ہیں۔ اسی طرح اکثر لوگوں کی زبان سے سنتے تھے۔ لیکن آپ کے استقلال میں فرق نہ آتا تھا۔ چونکہ حضرت کا سفر بموجب ارشاد مرشد تھا۔ جب کشمیر میں پہنچے اور اس محلہ میں تشریف لے گئے۔ جہاں حضرت شیخ کا مسکن بتایا جاتا تھا۔ پرس پرسان جب نشان مکان پایا اور دروازہ پر ہاتھ لگانے سے کوڑا کھلا دیکھا۔ تو ایک

نوجوان تخت چوبین پر بیٹھا ہوا تلاوت قرآن شریف کر رہا ہے۔ آپ نوجوان سے اجازت لیکر صحن میں داخل ہوئے نوجوان نے بلا دریافت ہی حضرت قبلہ سے کہا کہ آپ شیخ صاحب سے ملاقات کرنا چاہتے ہیں۔ فرمایا ہاں اس نے کہا یہ مکان تو ضرور شیخ صاحب کا ہے۔ لیکن معلوم نہیں یہاں کب تشریف لائیں۔ ایک یا دو ماہ میں کسی وقت ناگہاں تشریف لے آتے ہیں۔

کوئی روز وقت تشریف آوری کا مقرر نہیں۔ یہ سن کر حضرت خاموش رہے۔ اور سوچ میں تھے۔ اب کیا کریں۔ ناگاہ بیرونی دروازہ سے ایک بزرگ نورانی صورت عصا ہاتھ میں معہ ایک اور آدمی ہمراہی کے اندر تشریف لائے۔ آتے ہی حضرت کی طرف ایسے متوجہ ہوئے کہ۔

شیخ احمد ولی سے ملاقات:- جیسے کوئی دیرینہ آشنا متحدہ پیشانی ملتا ہے۔ حضرت نے معاً ایک نظر سے شناخت کر لیا۔ دل میں کہا۔ جس درمقصود کی تلاش میں دور دراز سفر کی صعوبت اختیار کی ہے۔ وہ ہاتھ آیا۔ حضرت شیخ نے فارسی زبان میں دریافت حال شروع کیا۔ حضرت قبلہ نے اصل مدعائے سفر جو بآجائز پیر بغرض زیارت حضرت شیخ اختیار کیا تھا۔ بیان فرمایا اور مقام مسکین خود ظاہر فرمایا۔ جب حضرت شیخ نے غازی قلندر پیر مڑی صاحب کا اسم مبارک سنا تو ارشاد تاسر کو خم کر کے تعظیم کی۔ دیر تک باہم گفتگو ہوتی رہی۔ نہایت شفقت سے حضرت شیخ نے اپنا دست مبارک حضرت قبلہ ام کے شانہ مبارک پر رکھا اور فرمایا۔ زیرک ہستی حضرت قبلہ پاہنہ تھے۔ تہ بند اور کرتہ اور ایک کمبل اوپر تھا۔ حضرت شیخ نے جیب میں ہاتھ ڈالا اور چند ورم رائج الوقت نکال کر فرمایا کہ کوچہ ہائے کشمیر گندہ ہیں۔ آپ مرد نمازی ہیں پو پوش جو گھاس سے بنا کر بازار میں فروخت کرتے ہیں۔ خرید کر پاؤں میں پہنیں۔ حضرت قبلہ نے چندے انکار کیا۔ لیکن اصرار جناب شیخ پر درم لے کر رکھ لیا اور عرض کیا شاید دوبارہ اتفاق زیارت نہ ہو سکے۔ اسی وقت رخصت مل جاوے۔ حضرت شیخ نے

منہسم ہو کر فرمایا۔ جب آپ کا ارادہ واپسی وطن کی طرف ہو تو اس جگہ آویں۔ انشاء اللہ ملاقات ہوگی۔ جب یہ گفتگو ہو چکی تو جناب شیخ ہمراہی اس مرد کے تشریف لے گئے اور حضرت قبلہ مزارات متبرکہ کی زیارت کی طرف تشریف لے گئے۔ جب آپ شیخ نور الدین ولی کے مقبرہ پر تشریف لائے تو ایک مرد جو دیوان ہسپت رائے۔ حاکم کشمیر کا درباری تھا۔ اس نے شناخت کیا اسی وقت حاکم کشمیر کو خبر دی۔ وہ حضرت کا نادیدہ محب تھا۔ اور باند اق باخبر اہل علم آدمی تھا۔ عموماً فقراء سے عقیدت رکھتا تھا۔ سید باقر علی شاہ صاحب مرحوم سے اس کے دوستانہ تعلقات تھے۔ ان سے حضرت قبلہ کے اوصاف سن کر مشتاق دیدار تھا۔ اسی وقت معہ ایک مجمع معززین کے خود آ کر حضرت قبلہ کو باصرار ہمراہ لایا اور سید باقر علی شاہ صاحب بھی کشمیر میں موجود تھے۔ ان کو بھی اطلاع ملی تو نہایت خوشی سے دوڑتے ہوئے تشریف لائے اور حضرت کے آرام و اسائش کا انتظام خود شاہ صاحب کے اہتمام میں تھا۔ ایک ماہ کامل حضرت قبلہ مقیم رہے۔ جب ارادہ واپسی کیا تو اسی مکان پر جس جگہ جناب شیخ سے شرف ملازمت ہوا تھا۔ تشریف لائے۔ دیکھا وہی نوجوان اسی طرح اسی تحت پر بدستور سابق تلاوت قرآن میں مشغول ہے۔ اس کی اجازت سے آپ اندر داخل ہوئے۔ ابھی کلام بھی نہ کیا تھا کہ اس ماہ آسمان ولایت نے طلوع فرمایا آتے ہی غلٹ سے قبلہ کا دست مبارک پکڑ کر حجرہ خاص حضرت شیخ احمد ولی۔

حضرت شیخ احمد ولی سے فیض باطنی حاصل کرنا:- میں جو عبادت خانہ تھا۔ اندر لے گئے۔ اور دروازہ بند کر دیا۔ باقی خلوت کا راز ہے۔ وہ نہ راقم الحروف کو معلوم ہے اور نہ ہی حضرت مرحوم نے زبان سے کچھ ارشاد فرمایا۔ بہر حال نعمت باطنی سے حصہ دیکر رخصت کیا۔ اس کے بعد آپ پہاڑوں اور جنگلوں میں تنہا رہ کر یاد الہی میں مشغول رہتے۔ شب و روز مجاہدہ اور مراقبہ میں گزر جاتے۔ دو دو تین تین روز تک

کوئی چیز نہ کھاتے پیر کی بیعت سے پہلے شاعرانہ جذبات آپ کی طبیعت میں پوشیدہ تھے۔ بیعت کرتے ہی درد اور شوق کی آگ دل میں پیدا ہو گئی۔ جس کی چنگاریاں دور دور تک پہنچیں اسی حال میں چند سال گزرے تو دربار شریف کے درختوں میں ایک چیز مین ۱۴ سال تک جو ریاضت کرتے رہے اس کا بیان کرنا حیرت افزا ہے۔

حضرت عالی جناب غازی قلندر مڑی والا صاحب سے آپ کو بلا واسطہ روحانی فیض پہنچا۔ آپ کی تربیت پر زیادہ تر آنحضرت کی توجہ کا اثر ہے۔ غوث پاک شاہ بغدادی۔ آپ کو سچا عشق تھا۔ قصیدہ غوثیہ کا وظیفہ درمیان مغرب و عشاء مقرر تھا۔ حضرت کا سلسلہ قادری:-

آپ کا سلسلہ غوث پاک پیر بغداد تک جس طرح سے پہونچتا ہے۔ وہ شجرہ ذیل میں لکھتا ہوں۔

سی	حرفی	مقبول
الف۔	آ میراں	تک
اس	مشکل	سخت
بن	تیری	اوٹ
بن	عاجز	او
ب۔	بہت	ظہیر
سب	خلاقیت	تھیں
میرے	جرم	حسابوں
نہیں	گنہگار	لاکھ
ت۔	تک	جناب
درڈ	سٹی	آن

رکھ	ستھ	سرے	تے	والیا
میں	بروی	ہاں	سرکار	دی
ث۔	ثابت	نال	یقین	میں
ستھ	پایا	جل	متین	میں
چھڈ	پانس	نہ	خاوند	
توڑ	آس	نہ	آسوار	دی
ج۔	جال	ہوس	دے	پھینتاں
میرے	تن	من	پیاں	ریاں
کڈ	چھی	جاتوں		ترفدی
پھر	دیں	خبر	سجار	دی
ح۔	حد	ہوئی	تاں	بولیا
اس	مرض	گناہوں		رولیا
توں	آ	طیبا		حافظا
کر	کاری	میں	پیار	دی
خ۔	خاوند	منوں		دسدا
میں	جیتا	پاسا		ہاریا
ہن	رنگ	گیا	بد	رنگ
جاں	مدد	ہوئی	نہ	سار
د۔	در	در	منگاں	بہکھیا
میری	بہا	اینویں	سی	لکھیا
تو	شہنشاہ	کریم		ہیں
دیہہ	روٹی	صبر	قرار	دی

ذ۔	ذوقوں	دل	بہذوق	ہے
گل	غفلت	سندا	طوق	ہے
میری	ہنٹھیں	پیریں	بیڑیاں	
لاچی	شوق	پیار	دی	
ر۔	راہ	زن	نفس	شیطان
جو	دشمن	میری	جان	دے
نت	لٹن	رخت	اکلیاں	
کون	کوک	سنے	لا	چار
ز۔	زور	تیری	دی	مان
تہ	پاپا	نفس	شیطان	تے
کر	مدد	شاہ	بہادرا	
تیری	تیغ	عدوں	مار	دی
س۔	سنگ	سہیلی	ساتھ	ناں
اس	نڈی	ڈونگہیری	ہاتھ	ناں
میں	بائیں	ترن	نہ	جاندی
کون	آنے	کشتی	پار	دی
ش۔	شام	پچی	دن	ڈوبیا
میرا	گدو	چکر	کہو	بیا
سب	ساتھی	شہریں	جادڑے	
مینوں	آئی	رات	اجاڑ	دی
ص۔	صبر	تخل	بچا	
جاں	سر	تے	بدل	گجیا

ف۔	فسق	فجور	گناہ	میں
سب	کیٹی	عمر	تباہ	میں
ہن	گذری	ہتھ	نہ	آوندی
نہ	رو	رو	آئیں	مار دی
ق۔	قول	قدیم		بہلایا
چھڈ	یار	نصم	گل	لایا
میں	ستیاں	اندر		گندگی
تج	تیج	چپے	دلدار	دی
ک۔	کرم	کریں	تاجیو	ساں
تیری	ہتھیں	مہرا	پیو	ساں
مرا	شانی	اوه	تریاق	ہے
بس	کھڑ	سی	شیطان	مار دی
ل۔	لئیں	خبر	بیار	دی
نت	تینوں	کھلی	وٹگار	دی
دیہہ	شربت	شوق	وصال	دا
نہیں	حاجت	عرق	انار	دی
م۔	منگن	ہار	جناب	تھیں
لکھ	باہر	انت	حساب	تھیں
سب	پان	مراواں		منگیاں
میں	آس	اچے	دربار	دی
ن۔	نشر	ہویاں	وچے	کشوراں
ہر	شہراں	بحراں		لشکراں

شاہ	عرب	عجم	عراق	دے
آ	چمن	خاک	مزار	دی
و۔	واہ	واہ	مرشد	پاک
جند	کہولی	تیری	خاک	توں
دیہہ	اک	گھٹ	جو	ٹھا
جو	سنسی	کہڑے	جمار	دی
ہ۔	ہول	قیامت	روز	دا
اوس	مشکل	سینے	سوز	دا
جاں	نیکی	بدی	تو	لینی !
اوہ	اوکی	گہڑی	شمار	دی
لا۔	لائیں	ڈہل	نہ	آنوندا
میرے	عیب	نہ	دہر	چت
توں	شاہنشاہ	کریم	ہین	!
رکھ	عزت	میں	کوڑ	مار
الف۔	اتھے	اتھے	اج	کل
وچہ	وطن	سفر وچہ	اگ	جل
میں	چاہاں	شفاعت	مرحمت	
مدولیاں	دی	سردار	دی	
ی۔	یار	تیرے	ہر	کم
کر	آخر	چپ	محمد	
مت	کرے	ملامت	غوغیوں	
اوہ	خاطر	نازک	یار	دی

آپ کا ارشاد ہے۔ سی حرفی مندرجہ بالا کو ایک مرتبہ روزمرہ با وضو ہو کر جو شخص ورد کرے گا۔ اس کو حضرت غوث پاک سے روحانی نسبت قائم ہو جاوے گی۔ اول بسم اللہ الرحمن الرحیم اور آخر درود شریف سہ مرتبہ پڑھ کر ایک مرتبہ فاتحہ شریف روح مبارک حضرت محبوب پاک اور پران سلسلہ کو ثواب اس کا نذر کرے۔

جیم جدو کا نہیوں لگایا پایا سکھ تدو کا
لاہی لج وئی لج آنسو ہویاں خالی بوکا
غرق ہویاں وچہ چاہ تجن دی پر کر کڈیوس لوکا
آہو پیو جل محمد پھر پھر دیواں ہو کا

پر زور کرامت :-

جب سید محمد شاہ صاحب رئیس سیداں میر پور نے انتقال کیا بعد ان کے ہر دو فرزند ان کے سید حیات علی شاہ اور سید باقر علی شاہ کے مابین تقسیم وراثت پر اختلاف پیدا ہو گیا۔ حیات علی شاہ صاحب نے باقر علی شاہ صاحب کو دوران بحث میں بطور طعنہ کہا کہ تم کو خدا نے کوئی نرینہ اولاد عطا نہیں کی۔ جس کو حق وراثت تمہاری جائیداد کا تمہارے بعد پہنچتا۔ ایسی حالت میں اس قدر جھگڑا تمہارا تقسیم ملکیت پر فضول ہے۔ حریف کی اس طنز باقر علی شاہ صاحب کو بے حد رنج اور دل کو صدمہ ہوا۔ اسی روز دربار شریف کھڑی حضرت قبلہ مرحوم کی خدمت میں حاضر ہو کر عرض کیا۔ کہ مجھ کو آج تک فرزند کی کوئی آرزو نہ تھی۔ لیکن برادر کلاں کے کلمات نے میرے دل پر سخت اثر پیدا کیا ہے۔ حضرت کو سید باقر علی شاہ صاحب سے کمال درجہ عنایت تھی۔ شاہ صاحب کی کلام سے آپ کی رگ حمیت کو جوش آیا۔ شاہ صاحب کو کلمات تسلی آمیز فرما کر رخصت فرمایا۔ چند روز بعد میاں شرف دین خلیفہ دربار کو دو برگ سبز درختاں دربار سے دے کر شاہ صاحب کی طرف روانہ کیا اور زبانی خلیفہ شرف دین یہ ارشاد فرمایا کہ دونوں پتوں میں سے ایک ایک پتہ میاں بی بی با وضو ہو

کر کہا یوں۔ خلیفہ میاں شرف دین کہتا ہے۔ کہ آپ نے مجھ کو حکم دیا کہ جب یہ برگ درخت شاہ صاحب کو حوالہ کرو گے تو اس وقت چند آدمی رو برو شہادت کے طور پر طلب کرنا اور صاف فرما دیا کہ ہم اس کا کوئی عوض آپ سے طلب نہیں کریں گے لیکن بطور شکریہ اس انعام کو یاد رکھیں۔ کسی دوسرے حیلہ کی طرف منسوب نہ کرنا بعد اس کے آپ جلدی پہاڑ مقام موضع پنجن پر تشریف لے گئے۔ پہاڑ پر پہنچ کر شاہ صاحب کی طرف آپ نے ایک مفصل نامہ مبارک تحریر فرما کر بھیج دیا۔ اس میں صاف درج تھا۔ کہ اس سال کے اندر سید مظفر تمہارے گھر آویں گے۔ ان کو ہمارا سلام ہو طرف یہ کہ سید مظفر صاحبزادہ کا بحساب ابجد تاریخی نام قبل ولادت لکھ کر ارسال کر دیا تھا۔ شاہ صاحب نے نامہ مبارک دیکھا لیکن اصلی راز کو نہ سمجھے۔ یہ خیال پیدا ہوا کہ کوئی مہمان یہاں آنے والا ہے۔ جس کا نام سید مظفر ہوگا۔ تبدیلی موسم پر جب آپ پہاڑ سے دربار شریف لائے تو جلدی موضع جانی چک ضلع کجرات بغرض زیارت موئے مبارک سرور کائنات صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کے تشریف لے گئے بعد زیارت واپسی پر حسب استدعائے خاکسار راقم جہلم شریف لائے۔ عید گاہ میں ظہر کی نماز ادا فرمائی اسی وقت ایک قاصد میرپور سے پونچا۔ اس کے پاس سید باقر علی شاہ صاحب کا خط تھا۔

وہ حضرت قبلہ کو دیا۔ آپ نے خط کا مطالعہ فرمایا لکھا تھا۔ کہ حضور کی دعا اور توجہ سے خداوند تعالیٰ نے فرزند عطا کیا ہے۔ اس کا نام بھی خود زبان مبارک سے تجویز کر کے فرماویں۔ حضرت کو اس خبر سے فرصت حاصل ہوئی۔

سید محمد شاہ مدرس گورنمنٹ سکول جہلم معہ اور مجمع کے اس وقت خدمت میں حاضر تھے۔ شاہ صاحب کو ارشاد فرمایا۔

کاغذ۔ قلم۔ دوات لے کر جو ہم لکھاتے ہیں وہ جواب خط لکھو۔

چنانچہ محمد شاہ صاحب سامان تحریر لیکر رو برو بیٹھ گئے۔ اسی وقت ایک ایک نظم فارسی

میں جواب فی البدیہ لکھاتے گئے۔ وہ نامہ مبارک مکمل دستیاب نہیں ہوا۔ لیکن اس کا ضروری حصہ درج ذیل کر دینا مناسب ہے۔ وہ یہ ہے بعد حمد و نعت تحریر فرماتے ہیں۔

بخش	تاب	چوں	مست	دین	نخس	مرا
بخش	ماہتاب	گریافت	نیست			عجب
عود	تگ	ہر	دیرینہ	نامہ		ہماں
بود	فرسنادہ	زہنجن	بندہ			کہ
کنید	مطالع		نمودہ			تجسس
شود	آ کہ	نام	از	و	راز	کہ
بود	بابجد	شایاں	نام			ہماں
شود	حد	اب	ہمرنگ	مولود		کہ

شاہ صاحب کے قریب جا کر کھڑے ہو گئے اور قد سیاہ ہاتھ میں رکھ کر ان کے پیش کیا شاہ صاحب کی آسمان کی طرف نگاہ تھی اور مشغول تھی۔ حضرت قبلہ کا عہد شباب تھا۔ جسم میں طاقت تھی فرماتے تھے۔ ہم نے دل میں ارادہ کر لیا تھا۔ جب تک بابا صاحب زمین پر نہ بیٹھیں گے۔ ہم برابر اس طرح رو برو ان کے کھڑے رہیں گے۔ اسی خیال میں ایک گھنٹہ گزرا ہوگا کہ بابا صاحب نے ہم کو دیکھا اور فرمایا۔ تم اس درخت کے سایہ میں ٹھہرو ہم آتے ہیں۔ آپ یہ ارشاد سن کر وہ درخت جو قریب تھا۔ وہاں آ کر کھڑے ہو گئے۔ تھوڑی دیر انتظار کیا مگر بابا صاحب اپنے مقام سے نہ سرکے۔ پھر آہستہ آہستہ حضرت قبلہ نے ان کی طرف دوبارہ قدم اٹھایا۔ یہ دیکھ کر بابا صاحب نے فرمایا پہاڑ میں آیا ٹھہرو۔ اس وقت جب بابا صاحب نے قدم اٹھایا تو بڑی تکلیف محسوس ہوئی۔ قدم اٹھ نہ سکتا تھا۔ بڑی وقت سے تشریف لا کر درخت کے نیچے بیٹھ گئے۔ قد سیاہ پیش کیا شربت طلب کیا۔ آپ نے شربت بنا کر پلایا۔ حقہ طلب کیا۔ وہ آپ نے مہیا کیا۔ آپ نے حقہ نوشی کی اور حضرت قبلہ کو بھی ارشاد کرتے۔ آپ کو عادت حقہ کی نہ تھی۔ تعمیل ارشاد کیا۔ بمشکل رخصت لے کر واپس تشریف لائے بارہا حضرت قبلہ کو یہ فرماتے ہوئے سنا کہ بابا جنگو شاہ صاحب اپنے عہد میں بے نظیر ولی تھے۔ آپ کا مقام بہت بلند تھا۔

سید پیر مد علی شاہ صاحب سے ملاقات ::

ایک مرتبہ آپ مقام حجرہ شام محمد متیم صاحب تشریف لے گئے۔ اس وقت خاکسار راقم الحروف بھی حضرت کے ہمراہ تھا۔ مقام شیر گڑھ سے پاپوش پاؤں سے اتار لیا۔ ادب سے پا برہنہ چلتے ہوئے آپ بوقت چاشت حجرہ شریف پہنچے۔ دیکھا تو ایک عالیشان دربار لگا ہوا ہے۔ بڑے بڑے بزرگ مشائخ و امراء وغیرہ ہر طبقہ کے لوگ حاضر ہیں۔

حضرت جناب سیادت پناہ سید پیر مد علی شاہ صاحب سجادہ نشین دربار حجرہ شریف

کے حضور میں تمام لوگ بآداب دونوں بیٹھے ہیں۔ پیر صاحب کچھ ارشاد فرما رہے ہیں۔ دفعۃً جب پیر صاحب کی نظر مبارک حضرت قبلہ پر پڑی بے اختیار نعرہ خوشی بلند کیا۔ آپ نے بآداب تعظیم پیر صاحب کو سلام کیا اور کنارہ فرش پر بیٹھ گئے لیکن پیر صاحب نے بعد مصافحہ باصرار مسند کے قریب لاکر بٹھایا۔ تمام حاضرین کی توجہ آپ کی طرف ہو گئی۔ مجلس کا استعجاب دیکھ کر خود جناب پیر صاحب نے حضرت قبلہ کے اوصاف بیان کرنے شروع کئے بارہا فرماتے کہ موجودہ وقت میں ہماری خاندان میں اس مرد کا وجود ایک چراغ روشن ہے۔ ان کی ذات پر نہ صرف ہم بلکہ ارواح متقدمین مشائخ سلسلہ قادریہ کے فخر کرتے ہیں۔

آپ خاموش تھے۔ ایک ہفتہ کامل مقیم رہے۔ پیر صاحب ہر مجلس میں حضرت صاحب کے کرامات اور ریاضات کا لوگوں سے ذکر فرماتے۔ حضرت پیر صاحب بڑے کامل ولی تھے۔ آپ کا شاعرانہ مذاق اعلیٰ تھا۔ آپ سخن درخشاں تھے۔ حضرت قبلہ کی تصانیف کو شوق سے سنا کرتے تھے خاکسار کی عمر کا زمانہ لڑکپن تھا اسوجہ سے خوش الحان تھا۔ پیر صاحب کے ارشاد پر حضرت کے اشعار سناتا اس وقت حضرت پیر صاحب مرحوم پر وجد اور محویت کی حالت طاری ہو جاتی اور بارہا زبان سے فرمایا کرتے واہ میاں صاحب اور وہ لڑکا ہفتہ کے بعد حضرت پیر صاحب نبی وقت رخصت دوپوشا کیں قیمتی ایک صاحب کیواسطے ایک خاکسار کو عنایت فرمائی۔ آپ چونکہ قیمتی مکلف لباس کا استعمال نہ کیا کرتے۔ لیکن بلحاظ ادب و پاسخاطر خانوادہ پیران با احترام قبول فرمائی۔

خاکسار کو وہ نظر توجہ و شفقت اور لطف حضرت پیر صاحب قدس سرہ کا یاد ہے اور اس قبولیت پر فخر کرتا ہے۔ خداوند تعالیٰ کی بارگاہ میں دعا کرتا ہے کہ بطفیل پیران عظام و مشائخ سلسلہ قادریہ عالیہ کی میرے جیسے اول ترین مخلوق کو میدان محشر میں اپنے حبیب ختم المرسلین صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کی شفاعت نصیب کرے۔ (آمین)۔

گئے۔ عزیز فرزند کو سینہ مبارک سے لگالیا اور آب دیدہ ہو کر خدا کی جناب میں دعا کی۔ اے پروردگارِ نوعلیم ہے اور بصیر ہے۔ یہ میرا عزیز فرزند میری سے کسی جسمانی حاجت کی کبھی آرزو نہیں کرتا۔ صرف مجھ سے تیری محبت اور رضا مندی کا طالب ہے۔ میں اس کو تیرے سپرد کرتا ہوں تو اپنے بندوں پر مجھ سے زیادہ رحمت کرنیوالا ہے۔ الہی اس بچہ کو اپنے خاص بندوں کی صف میں کھڑا کر۔ (آمین)

سبحان اللہ ایک غوثِ وقت کی زبان مبارک سے اور ولیِ شفقت سے جس کے حق میں یہ دعائیہ کلمات نکلے ہوں۔ وہ کہاں تک اپنا اثر دکھا سکتے ہیں۔ یہی وہ اثر تھا جس نے عہدِ شباب سے اول ہی حسرت کو دنیا و مافیہا سے آزاد کر دیا تھا۔ آپ کے تو اے جسمانی و روحانی کی مجمعِ طاقت مقصودِ اصلی کی طرف تھی آپ کے کام میں ہو اے نفسانی کو دخل نہ تھا۔ آپ حقیقی تارکِ دنیا تھے۔ دنیا داروں کے شان و زمر مال کی آپ کی نگاہ میں کچھ قدر نہ تھی۔

کسی حاکم یا رئیس کی طرف اگر کچھ فرمائش تحریر کرنا منظور ہوتا تو بڑی آزادی سے جیسا کسی ماتحت کی طرف اگر کچھ فرمائش تحریر فرمایا تو منظور ہوتا۔ تو بڑی آزادی سے جیسا کسی ماتحت کی طرف لکھتے ہیں تحریر فرمایا کرتے۔ القابِ آدابِ مطلق درج نہ فرماتے۔

خاکسار کو خط میں اپنے انتقال کی خبر دینا خاکسار جب حسرتِ قبلہ کی قدمبوسی کر کے گھر کو آیا۔ اور کاروبار میں مشغول تھا۔ ایک خط سات روز قبل از وفات کا لکھا ہوا منظوم ذیل کا پہنچا۔ جس میں صریح اور زبردست کرامت کا نشان ہے۔ اس وقت آپ کا مزاج تندرست تھا۔ کوئی تازہ علامت بیماری کی نہ تھیپ اس تحریر میں آپ نے انتقال کی طرف اشارہ کیا ہے۔

آنو ندا دیر لگانا ہیں پھر وقت گیا کچھوں تاوناں توں
دلدار تیرے جدوں دور گئے کدوں وقت ضروری اوناں توں

ہو یا جیو اداس نہ پاس جانی جانی میرے ناں ستاوناں توں
 چاوے رزق مہار محمد اجاں ماکاناں قطار دے جاوناں توں
 گو اس خط سے اشارتاً خبر انتقال کی میں سمجھ گیا تھا۔ لیکن اس سے درست تاریخ کا
 پتہ نہ تھا۔ میں کام میں مشغول رہا۔ ایک دن بوقت عصر دربار سے ایک آدمی
 صاحبزادہ میاں عطار محمد صاحب کا خط معہ سواری میری طرف لایا جس میں حسرت
 قبلہ کی علالت سے جو دائمی مفارقت کا پیش خیمہ تھی۔ کل حال لکھا تھا۔ خاکسار اسی
 وقت غم سے بیتاب ہو کر چلا گیا۔ اور دربار شریف شام کے بعد پہنچا۔ حضرت اسی
 وقت بالکل خاموش تھے اور چشم برہمزدہ چارپائی پر دروازے بے ہوشی کا عالم تھا۔
 اسی حال میں بعد نصف شب ۲ بجے رات کے روح مبارک نے نفسِ عنسری سے
 پرواز کیا۔ اس نامہ مبارک کو جب غور سے دوبارہ دیکھا تو میرے دل پر غم کی تلوار چل
 گئی۔ ۲۲۔ روز قبل وفات خاکسار معہ بابو حبیب علی خاں انسپکٹر پولیس حضرت کی
 خدمت میں حاضر تھے۔ اس روز حضرت قبلہ نے طولِ طویل انصائح اور وصایا
 فرمائے۔ اور خاکسار کو علیحدہ حجرہ مبارک میں جس جگہ بعد وفات آپ کو غسل دیا گیا
 ہے۔ دیر تک کچھ فرماتے رہے۔ حضرت کی کلام سے ہر ایک لفظ میں دائمی مفارقت
 کا اشارہ پایا جاتا تھا۔ اور سب تقریر حضرت کی صاف صاف سفر آخرت کے آثار کو
 ظاہر کر رہی تھی۔ وقتِ رخصت خاکسار کے سر پر دستِ شفقت رکھ کر فرمایا۔ فقیر کو یاد
 رکھنا اور قبر پر بھی اسی طرح آتے رہنا۔ اگر فقیر کو ارحم الراحمین نے راست باز گروہ
 فقرائیں شامل کیا تو تم کو اسی طرح دیکھا کروں گا۔ آپ کا مزاج مبارک درست
 تھا۔ انقرس کی وجہ سے جو چند سال متواتر تکلیف چلی آتی تھی۔ سوائے اس کے
 کوئی اور کسی قسم کا تغیر نہ تھا۔ اس وجہ سے خاکسار کو ذرہ گمان نہ تھا کہ ایسی جلدی یہ کوہ
 غم سر ٹوٹنے والا ہے۔ الغرض بابو حبیب علی خاں نے بعد قدمبوسی مبلغ ڈیڑھ سو روپیہ
 نذر پیش کر کے عرض کیا میں عہدہ انسپکٹری پر مترقی ہوا ہوں۔ اور نذرمانی تھی کہ اول

ماہ کی تنخواہ حضرت کے پیش کروں گا۔ یہ وہ روپیہ ہے۔ قبول فرمایا جاوے۔ آپ نے فرمایا یہ روپیہ پاس رکھو فقیر کے بعد مناسب طریق پر خرچ کرنا چنانچہ وہ سب روپیہ حبیب علی خاں نے بعد انتقال حضرت قبلہ ایک ماہ میں ہر جمعرات کے روز حضرت قبلہ کے نام فاتحہ پڑھ کر مساکین کو طعام وغیرہ تقسیم کیا۔ ایک دن حسب معمول بعد نماز عصر آپ وظائف دادوار میں مشغول تھے۔

وفات کس طرح ہوئی

جب آفتاب غروب ہو گیا۔ اس وقت آپ نے بغرض ادائے مغرب تازہ وضو کیا۔ ایک خادم نے آگ جلائی۔ موسم سرما تھا۔ بعد وضو آگ کے قریب تشریف لا کر بیٹھ گئے۔ اس وقت بدن مبارک میں کمزوری سی ہو گئی۔ جس سے آپ ایک طرف کو جھک گئے۔ خادم دربار جو آگ جلا رہا تھا اس نے پشت مبارک پر ہاتھ رکھ کر دوسرے آدمی کو آواز دے کر بلایا۔ دونوں نے مل کر آپ کو بستر چارپائی پر لٹا دیا۔ اسی حالت میں دوسرے روز اس آفتاب عالمتاب نے رخ انور کو ہماری نظروں سے پوشیدہ کر لیا۔ خاکسار کی آنکھوں میں جہان تاریک ہو گیا۔

إِنَّا لِلّٰهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ۔

مرثیہ از خاکسار مولف :-

ایہ	چہ	شوری	در جہاں	آمد	پدید
خار	ہائے	غم	بجان	من	خلید
پیر	ماؤ	مرشد	و		سرکار
آنکھ	دنیا	داد	و	عقبے	را خرید
مظہر	انوار	و	اسرار		خدا
داند	آنکس	کو	پیشم	دل	بدید
بود	تصویر	تصوف	چون		اولیس

آں جنید وقت و ثانی با یزید
 رختش چوں زیں جہاں آمد پسند
 در زیں شور قیامت شد پدید
 صورتش چوں شد نہاں از چشم ہاء
 اہل معنی را بدل دروے رسید
 بلبان و قمریاں نوحہ کنناں
 در چمن گلہائے پیراہن درید
 ہر بشر ہر جانور شد بے قرار
 یک جہاں در ہجر باد غم کشید
 باز کے آید بدستم دوستاں
 شاہباز اوج معنی بر پرید
 ہر ہاں رفتند و من در ماندہ ام
 کے شود با دوستانم باز دید
 بر سر خاکت ملک از سرفقاد
 مالہ ہا میز و ترا بانید شنید
 آپ کے اخلاقی اوصاف

آپ کریم النفس حلیم الطبع روشن دماغ زیرک بلند خیال بلند ہمت - طاقتور - دلیر -
 فصیح اللسان - عالم فاضل - عابد و زاہد - اہل در و شوق سخن فہم وفا شعار -
 خوشنویس - شاہسوار اور پہلوان تو منند تھے -

قد بلند موزون گندم گون، سر مبارک کلاں - خوشنما - پیشانی کشادہ - بینی بلند چشم
 مبارک خوبصورت سرخی مائیل اندام جسمانی نہایت موزون - بازو و قوی - سینہ
 کشادہ - جسم طاقتور تھا - پیادہ سفر میں تیز رفتار تھے - باریک سی باریک اشارہ کنایہ

کے سمجھنے کو آپ کا فہم و ادراک نہایت تیز تھا۔

خاکسار راقم ایک مرتبہ کاروبار میں سخت مصروف تھا۔ فرصت نہ تھی۔ اور دل حضرت کے واسطے تڑپ رہا تھا۔ اس حالت میں یہ عریضہ لکھا۔ اس کے جواب میں ذیل کی 'اعظم' مجھ کو ارسال کی۔

بنائے	کمزور	مہار	است	تاب
کنم	نامہ	نیک	را	جواب
پس	از	مدتے	نامہ	خوش نگار
رسید	از	نگاہ	فراموش	کار
ز شکر	چیں	نامہ	نغز	قام
چگوئم	صبح	وچہ	پوئم	بشام
بیا	خش	چو	صبح	و سوادش
فلک	راگر	فتہ	بمہر	ایں
افوش	خدنگ	وضوئش		بجنگ
برزم	الم	حملہ	گرچوں	پلنگ
نہ	نامہ	ز	ملک	احبا
بخور	بیتاب	صہبا		رسید
خن	سج	دیرینہ	اوستار	کار
چہ	خوش	گفت	گفتش	بہ از صد ہزار
بہ	بلبل	گل	بوستان	ہاں خوش است
ہوائے	دل	دوستاں	زاں	خوش است
نسیمی	ز	مصر	آ	درد بوئے یار
کہ	دار	الخرن	راکند	لالہ زار

در خیال آمد ملک را ناگہاں
 باسر قول بزرگی راز داں
 خواب گاہ شیر یزدانی بخواں
 تاریخ وفات

قبلہ عارفان حق آگاہ
 جانشین جناب پیرا شاہ
 غوث وقت دلی و حق ابدال
 بکیساں را مدام پشت و پناہ
 باکبازاں محمدش خوانند
 منکر انند سر بسر گمراہ
 ہر کہ از در کبش بتا بدسر
 روے او باد ہنجو موئے سیاہ
 بیسر این و آں بگو معذور
 سال ترحیل آن شے ذبیحہ

لفظ ایس و آں کے دونوں الف کے حرف کا تخریج کرو گے تو تاریخ ۱۳۲۲ھ ہجری برآمد ہوگی۔ خاکسار ایک مرتبہ پنجوئی پیرا پر حضرت قبلہ کے حضور میں حاضر تھا۔ دو ماہ جب گذر گئے تو برادر مفضل الہی نے جہلم سے مجھ کو خط لکھا اور حضرت قبلہ کی خدمت میں بھی نہایت آداب سے اشتیاق ظاہر کیا گیا تھا چونکہ حضرت کا وہ ولی صادق محبت ہے اور آں حضرت کی توجہ خاص اس کی طرف تھی آپ اس مکتوب سے نہایت ہشاش ہوئے خط کو ملاحظہ فرما کر خاکسار کو اس کا جواب اس وقت لکھاتے گئے جو ذیل میں درج ہے۔

خوش رقم نامہ ز فضل الہ در نقاب سطور مستورات

گشت دار و بملک وقت پگاہ معنی چو بکر نیک صفات فشبہای غلط از و

مردود

در سوادش ہزار سو دندانہاں نقطہاں چو خال محبوباں دست نامحرماں برون

زحدود

بہ بیا عیش دو چند مایہ جاں مرکزش ہیموز لف خوباں
ایک مرتبہ آپ نے برادرِ مفضل الہی کی طرف پیغام بھیج کر سواری کی زین کے واسطے
گدی کا پارچہ مارکین طلب فرمایا۔ اس نے خوشی سے محبت کے جوش میں آ کر
بجائے مارکین مرتبہ نہایت عمدہ لے کر ارسال کیا آپ کو چونکہ ظاہری زیب و زینت
سے نفرت تھی وہ مرینہ واپس کیا اور ذیل کا نامہ لکھ کر ارسال فرمایا۔

کم	تیرا	ہر	وجہ	اکا
نہیں	کیسے	پر	عمل	کما
مارکین		میرے		درکار
کبن	مرینہ	مہتے		مار

آپ نے نہایت سادگی پسند تھے۔ اپنی ذات کے واسطے کسی آرائش کی پرواہ نہ تھی۔
برادرِ مفضل الہی نے آپ کو موسمِ سرما میں سرد پانی سے وضو کرتے ہوئے دیکھ کر اپنی
مرضی سے ایک مٹی حمام بڑا جس میں عدل کے واسطے بھی آپ گرم کافی ہو سکے
امرِ تسر سے منگو کر دربارِ شریف لا کر حاضر کیا۔ جب حضرت نے اس کو دیکھا نہایت
ناراضگی ظاہر فرمائے اور ارشاد فرمایا۔ تمہارا یہ خیال ہے کہ مجھ کو ایسے سامان تکلف اور
زیبائش و آسائش کے میسر نہیں آ سکتے ہیں۔ محتاج نہیں۔ لیکن فقیر ہوں اور فقیر کے
واسطے دنیا مسافر خانہ ہے۔ یہ سامان جس کو تم قدر کی نگاہ سے دیکھتے ہو۔ فقیر کی نظر
میں اس کو کوئی قیمت نہیں اور فرمایا فقیری تو بہت دور منزل ہے۔ لیکن اس عاجز کی نظر
میں خاک اور زر برابر ہیں اس پر وہ حمام واپس کیا جو جہلم میں ہمارے یہاں رکھا

ہے۔

حضرت کی ایک کامل ولی سے ملاقات:- آغاز عمر میں جب آپ نے میدان طریقت میں قدم رکھا پ اور بیابان میں تنہا مصروف عبادت رہتے۔ ایک مرتبہ آپ کو جنگل میں ایک بزرگ نورانی صورت نظر آئے رو برو آتے ہی بزبان فارسی کلام کیا حضرت نے فرمایا۔ ہم کو یقین آ گیا کہ یہ کوئی ولی اللہ ہے ہمارا لباس اور وضع اس وقت ایسی نہ تھی۔ جس سے گمان ہو سکتا کہ ہم فارسی جانتے ہیں۔ دیر تک نہایت پاکیزہ گفتگو فرمائے اور ہمارا ہاتھ پکڑ کر چند قدم ہمراہ لیا اور ایک سبز بوٹی کو زمین سے توڑ کر فرمایا اس سے زر حاصل بن سکتا ہے۔ اگر ضرورت ہو تو ابھی ترکیب بتلا دوں آپ نے نہایت استغناء سے فرمایا روپیہ ہمارے گھر میں بھی ملتے ہیں۔ کوئی ایسی ترکیب بتلاویں جس سے قلب کی مس پر تبدیلی واقعہ ہو یہ سن کر وہ تبسم کرتے ہوئے چلے گئے۔ چند دن کے بعد اسی طرح ناگاہ تشریف لائے ہم نے نہایت تعظیم سے سلام کیا فرمایا قند ہار سے آئے ہیں اور تم کو ایک عمل بتلا دیں۔ جس سے تمام وحوش جنگل اور بیابان تمہارے تابع ہوں گے اور جس وقت ضرورت ہو بغیر حاضر ہوگا۔ اس پر شوق سے سواری کیا کرو گے۔ آپ نے فرمایا ہمارے گھر میں عمدہ عمدہ اسپان سواری کے واسطے موجود تھے۔ ان کو چھوڑ کر پیادہ چلنا جس مطلب کے واسطے اختیار کیا ہے۔ وہ مقصود لاویں ورنہ شیر کی سواری گھوڑی کی سواری سے اعلیٰ نہیں ہے اس وقت اس بزرگ نے دعادی اور کچھ وصیت فرما کر اور کچھ عمل بھی بتلا کر تشریف لے گئے۔ آپ کا نام نہ ہم نے پوچھا اور نہ خود بتلایا بڑے باکمال ولی تھے۔

آپ کا عرس:-

حضرت کا دو مقام پر ہر سال ۷ ماہ ذوالحج کی تاریخ پر عرس کیا جاتا ہے۔ آپ نے زمانہ حیات میں کوہ پنجن کے مقام پر جس جگہ وہ جسم اطہر مدفون ہے۔ اور اب عالی

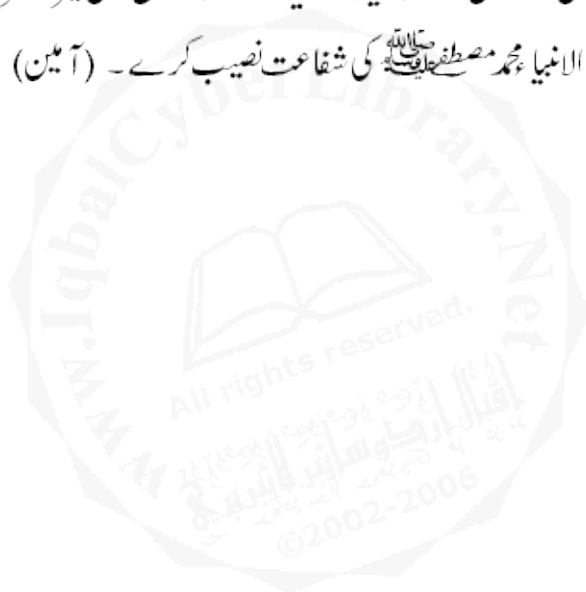
شان روضہ دکھائی دے رہا ہے پہاڑ کی قبر میں آپ کی ژند یعنی ایک گودڑی جس کا وزن بیس سیر سے کم نہ ہوگا۔ اسی پر پیوند لگاتے لگاتے اس کا وزن زیادہ ہو گیا۔ آغاز زمانہ تخرید اور طریق سلوک میں وہی آپ کا بستر اور اسباب تھا۔ اس ملبوس میں آپ نے روحانی مدارج طے کئے تھے۔ اس واسطے وہ ایک متبرک لباس تھا۔ ایک آپ کا دانت مبارک اور ایک عصا ہاتھ کا ہر سہ اشیا کو اس قبر میں دفن کیا گیا ہے۔ اس مقام سے جس جگہ سالہا سال حضرت مرحوم نے مجاہدہ اور مراقبہ اور ریاضت و عبادت کی ہے اہل یقین کو وہاں سے انوار تجلیات اور کشائش دل حاصل ہوتی ہے۔ ہر سال وہاں عرس کے موقع پر مہمان آنجناب جمع ہو کر ایک صاحبزادہ دربار کی نگرانی میں عرس کیا کرتے ہیں۔ جیسا کہ ہر سال ۷ ماہ ذوالحجہ کو خاص دربار شریف کھڑی روضہ مبارک پر زیر اہتمام صاحبزادہ حضرت میاں عطاء محمد صاحب سجادہ نشین حضرت قبلہ مرحوم کا شاندار عرس ہوتا ہے۔ اور میاں شرف الدین صاحب خلیفہ دربار کی سعی اور خو ہے انتظام سے باقاعدہ حاضرین کو کھانا کھلایا جاتا ہے۔ علماء اور فضلاء اور امراء مہمان حضرت مرحوم نہایت ولی شوق سے آکر شامل ہوتے ہیں۔ حفاظ و ناظرہ خوان۔ صحن دربار میں ایک مکلف فرش پر بیٹھ کر اول قرآن شریف کے ختم کرتے ہیں۔ بعد ختم نظمیں مدحیہ اور قصائد نعتیہ پڑھا جاتے ہیں اس وقت حاضرین مہمان آنجناب کے دلوں پر عجیب رقت طاری ہوتی ہے۔ بعد اس کے کھانا کھلایا جاتا ہے۔ خاتمہ :-

حضرت قبلہ مرحوم کے حالات حیات کا اکثر حصہ جس میں مختلف واقعات اخلاقی پائے جاتے ہیں۔ اس میں درج نہیں کئے گئے۔

یہ سوانح عمری مختصر ہی لکھی گئی ہے۔ اس کی وجہ یہ ہے کہ اس کو بعض وجوہات سے کتاب سیف الملوک کے شامل طبع کرانے کا فیصلہ کیا گیا تھا۔ مندرجہ بالا حالات کی اشاعت کے بعد اگر مہمان قبلہ مرحوم نے اپنا اشتیاق ظاہر کیا۔ اور خاکسار کی عمر اور

صحت نے وفا کی تو بقیہ حالات واقعات اور مختلف کشف و کرامات آنجناب جو خاکسار راقم کی نظر میں وقفاً فوقاً گذرتے رہے ہیں۔ اور وہ کرامات جن کی تصدیق کرنے والے اشخاص موجود ہیں مکمل علیحدہ ایک کتاب کی شکل میں لکھوں گا۔ آخر میں دعا کرتا ہوں کہ وہ ارحم الراحمین میری ظاہری باطنی خطاؤں کو معاف فرما کر میدان محشر میں مشائخین سلسلہ عالیہ قادریہ کے حلقہ بگوشوں میں میرا حشر کرے اور حضرت خاتم الانبیاء محمد مصطفیٰ ﷺ کی شفاعت نصیب کرے۔ (آمین)

راقم:-

تقریظ جامع کمالات صوری و معنوی جناب قاضی عطاء محمد صاحب نائب تحصیلدار جہلم

حضرت مصنف کے حالات جو میاں ملک محمد صاحب ٹھیکہ دار نے تالیف کیئے ہیں اگرچہ ہنوز پورے ریط اور تفصیل سے نہیں لکھے گئے کہ ان سب کا احصا اور احاطہ ناممکن ہے۔ تاہم مشتے نمونہ ازخردارے بہت صحیح اور بے کم و کاست تحریر فرمائے ہیں اور عاقبت کے لئے اپنا توشہ بنایا ہے۔ جزاہم اللہ خیر الجزاء۔ یہ حالات مبالغہ اور آمیزش سے اس لیے مبرا ہیں کی صرف ملک صاحب کو ہی ان کی معلومات نہیں بلکہ ہزاروں سینکڑوں وہ لوگ اس وقت موجود ہیں۔ جو حضرت کی خدمت میں حاضر ہوتے رہے اور ان درج شدہ حالات سے بخوبی واقف ہیں۔ میں نے اس کی تاریخ طبع لکھی ہے جو یہ ہے۔

بحمد اللہ چہ خوش مضمون کتاب مستطاب آمد
ملک تالیف فرمود است وچوں شئی عجائب آمد
بحالت مسمی صاحب لولاک بنو شتہ
کہ اہل درد و عرفان راشہ مالک رقاب آمد
مضانیش رفیع و طبع صاف و حسن خوشخطی
قبول خاطر پیر و جوان و شیخ و شاب آمد
نہ آمیزش مبراد معرا از کم و بیشی
وجیز د واضح دلائح پر از صدق وضو آمد
جہاں از نور عرفان مضا مینش منور شد
بروں از مطیع جو رخشاں آفتاب آمد
ندائے غیب درگوش عطا از عیسوی ساش
ملک زوشمنہ وکر کمالات جناب آمد

بہ ہجری پاک حالات از حیات عارف کامل
چو پر سیدم زسال طبع و بانفس جواب آمد
تقریظ منشی حسن الدین سیالکوٹی
پاکبازان و عاشقان خدا ایسے ایسے نشان دکھائے
کس زبان سے ہوا ان کی صفت و ثناء منکروں نے بھی جن کو مان لیا۔
یہ ہیں حالات ایسے عارف کے یہ جس کی ہے مختصر تقریظ
جن کا قائل ہوا جہان سارا بارات زراہ صدق و صفا
-----اختتام-----

